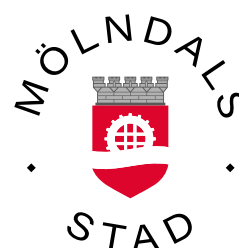

Årsredovisning 2021

Mölndals stad

Omslagsbilden visar familjen Vilhelmsson-Nilsson där dottern Juni var en av de nyfödda Mölndalsbor som bidrog till att staden under året fick över 70 000 invånare. Familjen, som består av Josefine och Dan och barnen Lykke och Juni, bor i Kålleröd.

Foto omslagsbild: Johanna Ask.

Foto där inget annat anges: Mölndals stad.

Mölndals stads årsredovisning 2021 är producerad av stadsledningsförvaltningen.

Layout och original: Nowa Kommunikation AB.

Tryck: Ljungbergs Tryckeri i Klippan AB, Klippan 2021. Upplaga: 200 ex.

Innehåll

Årsredovisning Mölndals stad 2021

Stadens årsredovisning följer bestämmelser i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Den upprättas av kommunstyrelsen med hjälp från stadsledningsförvaltningen. Årsredovisningen överlämnas till kommunfullmäktige samt revisorer och godkänns av kommunfullmäktige.

Årsredovisningens primära målgrupp är kommunfullmäktige. Genom ett strukturerat innehåll är avsikten att den också ska tillgodose informationsbehovet hos övriga förtroendevalda, externa intressenter, medborgare och anställda. Vid sidan av huvudsyftet ska den nu och i framtiden kunna fungera som ett kompletterande beslutsunderlag samt kunna användas för trendanalyser.

INLEDNING

Kommunstyrelsen och dess utskott	2
Kommunstyrelsens ordförande	3
Mölndalsåret 2021	4

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsen är en översikt över utvecklingen av stadens verksamhetsmål med fokus på stadens ekonomiska utveckling och ställning i relation till det verksamhetsmässiga resultatet.

Den kommunala koncernen	8
Översikt över verksamhetens utveckling	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Väsentliga personalförhållanden	14
Händelser av väsentlig betydelse	16
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	20
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	30
Balanskravsresultat	38
Förväntad utveckling	39

FINANSIELLA RAPPORTER

Finansiella rapporter och tilläggsupplysningar består av resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning för staden samt den kommunala koncernen i förvaltningsform.

Resultaträkning	42
Kassaflödesanalys	42
Balansräkning	43
Noter	44

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Drift- och investeringsredovisningen innehåller en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet samt en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Driftredovisning – kommun	56
Investeringsredovisning – kommun	59

VERKSAMHETSREDOVISNING

Verksamhetsredovisningen omfattar bolagen och nämnderna och skildrar ekonomisk utveckling samt resultat. Gällande nämnderna beskrivs även personalförutsättningar, hänt i verksamheten samt framtida utmaningar och möjligheter.

Bolag inom kommunkoncernen	64
Byggnadsnämnden	68
Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder	70
Kultur- och fritidsnämnden	73
Miljönämnden	76
Servicenämnden	78
Skolnämnden	80
Social- och arbetsmarknadsnämnden	83
Tekniska nämnden	86
Utbildningsnämnden	89
Vård- och omsorgsnämnden	92

REVISIONSBERÄTTELSE

Kommunens revisorer granskar verksamheten och prövar om den bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Revisionsberättelse	96
---------------------	----

Vill du veta mer?

Årsredovisningen berättar översiktligt om hela kommunkoncernens verksamhet. Mer information finns i nämndernas verksamhetsberättelser och i respektive bolags årsredovisning. Följande sammanställningar ingår inte längre i årsredovisningen, men behandlas och godkänns vid kommunfullmäktigemötet i april.

- Särredovisning av VA-verksamheten
- Miljöredovisning 2021

Besök molndal.se/arsredovisning för att läsa samtliga handlingar.

Kommun- styrelsen 2019–2022

Kristian Vramsten (M)
ordförande

Stefan Gustafsson (S)
vice ordförande

Merjem Maslo (M)

Marcus Claesson (L)

Ingemar Johansson (C)

My Högfeldt (MP)

Adam F Laurén (KD)

Pernilla Övermark (S)

Ove Dröscher (S)

Marie Lindqvist (V)

Fredrik Mellbin (SD)

Foto: Emmy Jonsson

Utskott

Arbetsgivar- och organisationsutskottet

Ingemar Johansson (C),
ordförande
Ove Dröscher (S)
Johanna Rantsi (M)
Glenn Grimhage (L)
Marie Lindqvist (V)

Arbetsutskottet

Kristian Vramsten (M),
ordförande
Stefan Gustafsson (S)
Merjem Maslo (M)
Marcus Claesson (L)
Pernilla Övermark (S)

Lokalstrategiska utskottet

Kajsa Hamnén (M),
ordförande
Bernt A Runberg (S)
Ingemar Johansson (C)
Adam F Laurén (KD)
Gun Kristiansson (S)

Plan- och exploaterings- utskottet

Marcus Claesson (L),
ordförande
Pernilla Övermark (S)
Anders Enelund (M)
My Högfeldt (MP)
Gun Kristiansson (S)

Sociala hållbarhetsutskottet

My Högfeldt (MP),
ordförande
Marie Lindqvist (V)
Elin Andersson (L)
Maria Martini (C)
Elpida Georgitsi (S)

Med tillförsikt mot ett bättre Mölndal

Under 2021 fortsatte coronapandemin att hålla sitt grepp om verksamheten. Under året har vaccinationsgraden ökat och fler verksamheter kunde långsamt öppna, våra tjänster efterfrågades återigen och aktiviteter kunde upplevas, om än i något ny form. Med tillförsikt återupptar vi nu arbetet med att dagligen skapa Bästa möjliga Mölndal!

Det har varit ett tufft år där vår personal har kämpat. Skola och förskola har haft omfattande frånvaro hos både barn, elever och personal och vi har rekryterat vikarier som aldrig förr. Personalen har visat stort prov på kreativitet och uthållighet för att hålla våra verksamheter i gång, exempelvis infördes snabbtester inom äldreomsorgen. Vi har fortsatt att framgångsrikt anpassa våra kultur- och fritidsaktiviteter för att invånarna även under pandemin ska få ett rikare liv.

Några höjdpunkter under 2021 är att byggnationen av GoCo Health Innovation City har startat och i början av 2022 blev det klart att Mölnlycke Health Care flyttar huvudkontoret till GoCo-området. Under året fick vi det efterlängtrade beskedet att Mölndal får en tågstation på sträckan Göteborg–Borås. Vi firade utmärkelsen som Årets Superkommun och kulturkommun samt att det var 50 år sedan Källered, Lindome och Mölndal blev en kommun. Vi har också antagit en digitaliseringsstrategi för att möta framtidens utmaningar.

ÄVEN 2021 UPPVISAR staden ett rekordresultat. Vi har fått statliga bidrag samt direkt statlig kompensation för coronarelaterade kostnader. Vi har haft minskade kostnader eftersom stadens tjänster har efterfrågats i mindre utsträckning och aktiviteter har ställts in och ställts om. Men framför allt har en oväntat snabb återhämtning gjort att skatteintäkterna har blivit högre än beräknat, samtidigt som staden har fått in

cirka 400 mnkr i engångsintäkter som hänger samman med exploateringsverksamheten. Det finns en stor oro i sektorn hur kommunernas ekonomier kommer att påverkas då många av de tillfälliga statliga satsningarna framöver tas bort. Det finns också anledning att följa utvecklingen av befarade följdverkningar efter den långa nedstängningen av samhället. Under pandemin har en del utvecklingsarbete fått stå tillbaka, och dessa utmaningar ser vi fram emot att komma i gång med när restriktionerna för vaccinerade har släppts.

VI STÅR INFÖR stora ekonomiska utmaningar, inte minst vad gäller förväntningstrycket på äldreomsorgen. Demografin i riket kommer att förändras eftersom färre inkomstagare ska försörja fler barn, ungdomar och äldre. Mölndals befolkning är i mer arbetsför ålder jämfört med riket som helhet men staden påverkas ändå indirekt på grund av det kommunala utjämningsystemet. I Mölndal gör vi dessutom omfattande investeringar i stadens fastigheter där ett nytt badhus och idrottsanläggningar står för en del, ny- och ombyggnationer av exempelvis förskole- och skollokaler för en annan del. Trots att staden 2021 gjorde ett starkt resultat är det tydligt att det även fortsättningsvis kommer att krävas ett betydande arbete med att effektivisera och omforma den kommunala verksamheten.

Vid årets slut såg vi återigen smittkurvan öka, snabbare än någonsin tidigare. I början av 2022 lättade restriktionerna för vaccinerade och vi hoppas kunna gå tillbaka till det nya normala. Under 2022 fortsätter staden arbetet med att bygga upp ett totalförsvar och civilt försvar för att stå ännu mer robusta. Den nyligen eskalerade konflikten mellan Ryssland och Ukraina är ett exempel på att detta arbete nu är viktigare än någonsin tidigare.

Det är med stor stolthet över våra medarbetare och förtroendevalda som jag avrundar året. Tack för allt hårt slit och goda idéer som ni dagligen gör verkstad av!

Kristian Vramsten (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Foto: Emmy Jonsson

Mölndalsåret 2021

Mölndal är superkommun och kulturkommun

Under 2020 lyckades vi både med långsiktiga kultursatsningar och att ställa om kulturaktiviteter till att erbjuda ett coronasäkert och anpassat utbud. Mölndals stad belönades med priset som årets kulturkommun 2021.

Mölndals stad är en kommun som växer, har en stark arbetsmarknad och en god ekonomi. Med den motiveringen vann vi pris som årets superkommun. Utmärkelsen är ett kvitto på att det går bra för Mölndal.

50 år tillsammans

2021 var året då det gått 50 år sedan de tre kommundelarna Källered, Lindome och Mölndal gick ihop och tillsammans bildade en stor kommun, det som i dag är Mölndals stad. Det firades på nationaldagen, i Mölndalsguiden och på fler festliga sätt runtom i kommunen.

69 943

personer bor i Mölndal

Mölndal är den 34:e största kommunen i Sverige. Staden består av storstadsnära tätort, men också av vidsträckta naturområden.

Snabbtester räddade liv inom äldreomsorgen

Mölndal visade vägen för andra kommuner när vi införde snabbtester för medarbetare inom vård- och omsorgsförvaltningen. Inför varje arbetspass tog alla medarbetare i brukarnära verksamheter ett snabbtest för att säkerställa att de inte bar på coronavirus utan att veta om det. Med denna åtgärd lyckades vi bekämpa smittspridning effektivt och skydda våra brukare.

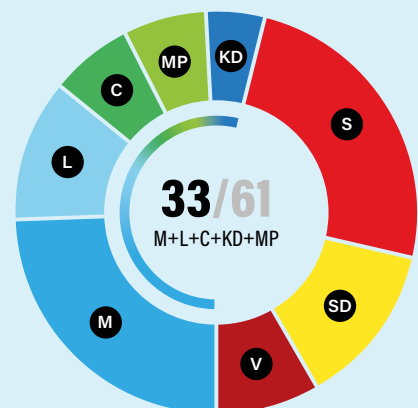
Så fördelas våra skattepengar

Så fördelas en kommunal 100-lapp:

- 47 kronor till skola
- 36 kronor till vård och omsorg
- 5 kronor till gator, parker och färdtjänst
- 4 kronor till kultur- och fritidsverksamhet
- 8 kronor till räddningstjänst, miljö- och hälsoskydd, planverksamhet samt övrigt.

Mölndal styrs under mandatperioden 2019–2022 av GrönBlå Samverkan med Kristian Vramsten (M) som kommunstyrelsens ordförande.

Moderaterna (M)	15
Socialdemokraterna (S)	15
Sverigedemokraterna (SD)	8
Liberalerna (L)	7
Vänsterpartiet (V)	5
Centerpartiet (C)	4
Miljöpartiet (MP)	4
Kristdemokraterna (KD)	3

Fler nyanlända kvinnor i arbete och studier

Under året påbörjades projektet *Hon Kan!* som är ett samverkansprojekt inom ramen för sociala investeringar. Med projektet vill vi utveckla nya arbetssätt genom att kombinera studier i svenska för invandrare och introduktion på arbetsmarknaden där språkstödjare finns med både i undervisningen och ute på praktikplatserna.

– Förhoppningen är att alla deltagare snabbare ska kunna nå arbetsmarknaden och det ger positiva effekter för både kvinnorna och för vår kommun, säger Sabine Lundborg, projektledare.

Integrationsstrategi på plats

I juni fick vi en integrationsstrategi som ska bidra med samsyn och gemensam förståelse för vad integration är. Det behövs för att vi ska få kraft i arbetet med att stärka integrationen.

– Det fanns stort engagemang kring integrationsfrågan här i Mölndal redan tidigare, men med en gemensam strategi får vi kraft i arbetet med att stärka integrationen och den sociala hållbarheten, säger Jennie Fidler, integrationssamordnare.

72%

av barnskötarna har nu formell barnskötarutbildning. Under 2021 har cirka 30 medarbetare utbildats till barnskötare.

Efterlängtade besked om ny tågstation

Det efterlängtade beskedet kom i april – Mölndal får en tågstation på sträckan Göteborg – Borås.

– Att tåget stannar i Mölndal kommer innebära en utökad tågtrafik med direkta tågresor till nästan hela regionen och en snabb koppling till Landvetter flygplats. Detta är en positiv nyhet för våra invånare och företag, säger Kristian Vramsten (M), kommunstyrelsens ordförande.

Djurvänligt ljussken

Med en nyanlagd gång- och cykelväg förbättrade vi trafiksäkerhet och tillgänglighet på en stäcka i östra Mölndal. Eftersom det finns fladdermöss i området valdes en ny typ av belysning, en LED-belysning med rött ljus. Det röda ljusskenet ger mindre påverkan på fladdermössens naturliga beteenden i skymning och på natten. Belysningen är också närvarostyrd med rörelsedetektorer som gör att den tänds när en människa kommer gående eller cyklande. Det är en bra kombinationslösning så att vi inte stör naturen i känsliga områden för mycket.

SUPERKOMMUN:

Ett blomstrande näringsliv

Mölnads stad är utnämnd till årets superkommun 2021 av tidningen Dagens Samhälle. Sveriges kommuner rankas varje år i 18 olika kategorier, till exempel antal företag, kommuninvånarnas utbildningsnivå och hur kommunens kärnuppdrag sköts. Ett av de arbetsområden som har bidragit till vår guldplacering är stadens arbete med näringslivet.

Näringslivsenheten verkar för vårt blomstrande näringsliv och arbetar dagligen med att skapa bästa möjliga företagsklimat och förutsättningar för näringslivet. I Mölnadal har vi ungefär 7 500 arbetsställen i runt 500 olika branscher. Mölnads närhet till Göteborg gör det attraktivt för många internationella bolag att placera sig här. Näst efter Göteborg har vi det mest internationella näringslivet i västra Sverige.

- Det finns en kraft här och företagen tycker om Mölnadal. Det är nära till beslut och dialog med staden. Vi som tjänstepersoner är inte långt borta för näringslivet, vi jobbar med att lyssna in och bemöta företagen på ett trevligt sätt, säger Carina Kloek-Malmsten, näringslivschef.

Näringslivet skapar välfärden

Näringslivet, staden och invånarna hänger ihop och näringslivet bidrar till välfärden. Näringslivet spelar en viktig roll i att skapa en attraktiv kommun som människor vill bo, jobba i och besöka. I Mölnads stad har vi många företag inom till exempel forskning, som lockar både utländska och svenska familjer att flytta till Mölnadal.

- Familjerna tittar på helheten och hur attraktiv kommunen de flyttar till är. Arbetsplatsen de ska jobba på varje dag är så klart viktig, men det är också viktigt att familjen mår bra och att det finns bra skolor, trevliga grönområden och aktiviteter att delta i, säger Carina.

Ytterligare en effekt av vårt rika näringsliv är att miljön vi vistas i förändras.

- Näringslivet bidrar till att vi blir en levande kommun. Det byggs till exempel nya fina hus och arbetsplatserna bidrar till att det blir liv och rörelse på gatorna, säger Carina.

Viktig kontakt med näringslivet

Att ha en fungerande kommunikation med de arbetsställen som finns i kommunen är viktigt för en bra samverkan.

- Eftersom det finns så många företag i Mölnadal är det svårt att hinna med fysiska besök till alla. Vi försöker därför att nå ut till så många som möjligt genom våra olika sociala mediekanalet, nyhetsbrev, molndal.se, samverkansmöten och näringslivsträffar, säger Carina.

Besöksnäring under utveckling

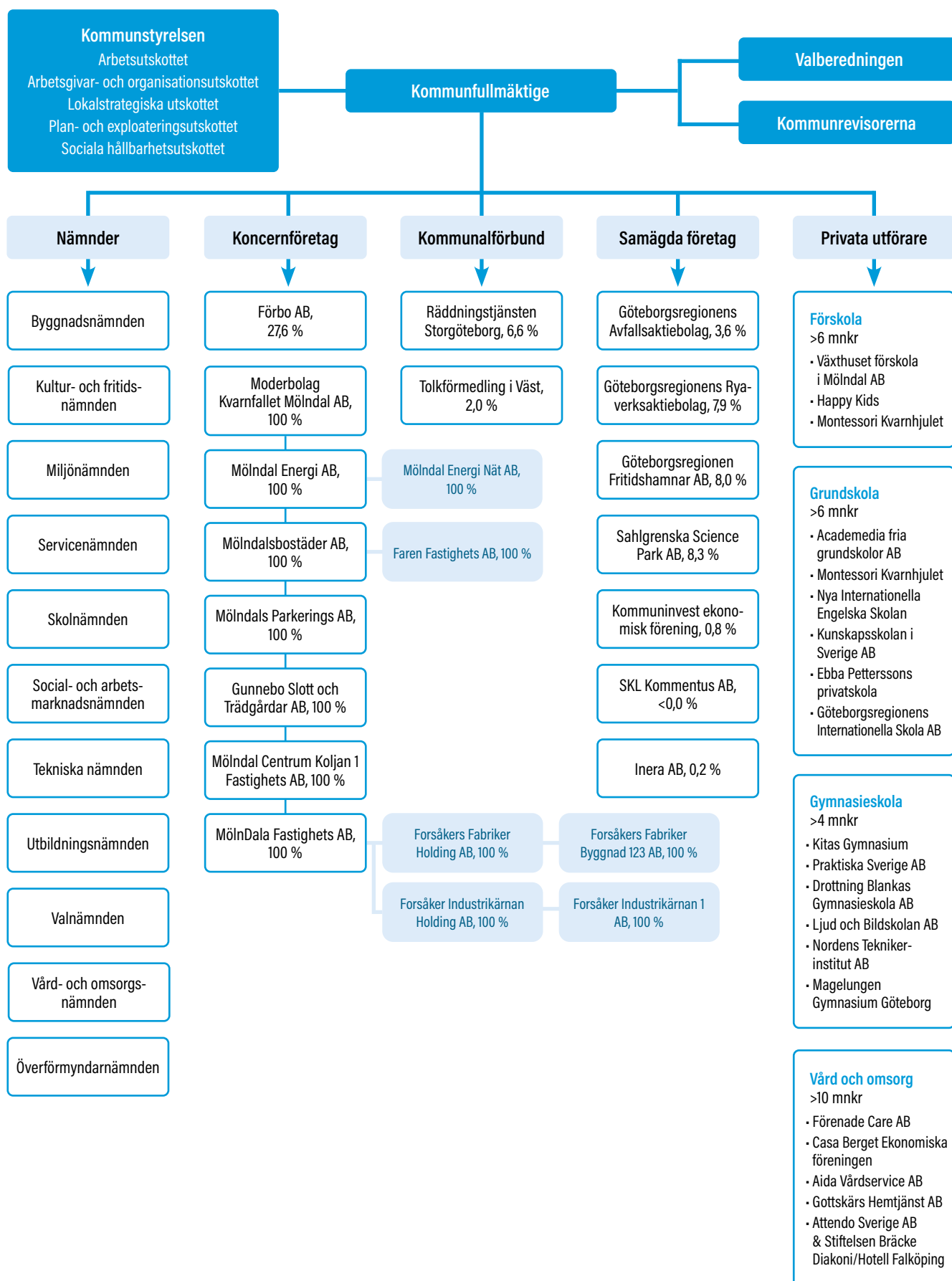
I näringslivsarbetet ingår även att arbeta för att utveckla och sätta besöksnäringen på kartan. På webbsidan upplevmolndal.se finns information samt förslag på aktiviteter och besöksmål i staden.

- Besöksnäringen är viktig för Mölnadal och vi har en besöksnäringstrategi för stadens utveckling. Vår besöksnäring utvecklas hela tiden, tillsammans skapar vi en attraktiv destination med möten, event och besöksmål som sätter Mölnadal än mer på kartan, avslutar Carina.

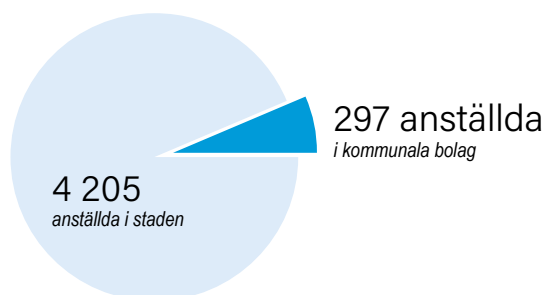
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsen är en översikt över utvecklingen av stadens verksamhetsmål med fokus på stadens ekonomiska utveckling och ställning i relation till det verksamhetsmässiga resultatet.

Den kommunala koncernen

Översikt över verksamhetens utveckling

Fem år i översikt

Den kommunala koncernen

	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter, mnkr	2 176,0	2 321,1	2 414,4	2 207,1	2 999,0
Verksamhetens kostnader, mnkr	5 030,1	5 237,2	5 349,7	5 234,4	5 892,2
Årets resultat, mnkr	162,6	142,2	357,0	467,4	711,6
Soliditet, procent	39,6	38,5	39,8	41,1	43,3
Soliditet inklusive total pensionsförpliktelse, procent	26,5	26,6	28,6	30,6	33,9
Nettoinvesteringar, mnkr	1 268,3 ¹	1 132,5 ¹	989,6 ¹	933,6 ¹	1 092,5
Självfinansieringsgrad nettoinvesteringar, procent ²	40,6 ¹	45,1 ¹	80,1 ¹	91,6 ¹	106,2
Långfristiga skulder kreditinstitut, mnkr	4 159,1	4 498,4	4 676,6	4 848,4	5 001,6
Antal årsarbetare	4 306	4 260	4 380	4 443	4 502

Kommun

	2017	2018	2019	2020	2021
Antal invånare	66 121	68 152	69 364	69 901	69 943
Kommunal skattesats, kronor	20:26	20:26	20:26	20:51	20:51
Verksamhetens intäkter, mnkr	994,7	973,0	1 027,5	1 042,8	1 392,1
Verksamhetens kostnader, mnkr	4 155,6	4 240,6	4 328,4	4 418,9	4 685,2
Årets resultat, mnkr	111,6	93,5	339,4	393,9	620,4
Soliditet, procent	72,2 ¹	70,3 ¹	69,9	68,4	70,1
Soliditet inklusive total pensionsförpliktelse, exkl. koncernkonto, procent	47,5 ¹	48,1 ¹	50,2	51,2	55,6
Nettoinvesteringar, mnkr	444,6 ¹	642,9 ¹	482,6 ¹	677,1 ¹	801,1
Självfinansieringsgrad nettoinvesteringar, procent ²	63,7 ¹	44,7 ¹	111,0 ¹	101,6 ¹	106,5
Antal årsarbetare ³	4 035	3 983	4 087	4 152	4 205

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

2) Exklusive finansiell leasing.

3) Avser tillsvidareanställda per 1 november.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsförutsättningar

Förutsättningarna för utförandet av det kommunala uppdraget påverkas av ekonomiska och sociala förhållanden som ofta är starkt omvärldsberoende. Nedan beskrivs faktorer som är av betydelse för medborgarnas behov av kommunal service, men också sådant som påverkar befolkningens allmänna levnadsvillkor och stadens intresse för utvecklingen av hela regionen.

Internationella ekonomiska förutsättningar

Världsekonomin präglades under 2021 av en snabb återhämtning från den djupa lågkonjunktur som coronapandemin medfört under 2020. Mot slutet av året ökade smittspridningen och utvecklingen dämpades, vilket medförde att flera länder runt om i världen återinförde restriktioner och att osäkerheten ökade. Handelsbanken och Europeiska centralbanken, ECB, beskriver i februari en tillfälligt dämpad, men inte avstannad, ekonomisk tillväxt under det första kvartalet 2022. Globalt BNP väntas enligt Handelsbanken hamna på 4,4 procent för 2022, 3,7 procent för 2023 och 3,3 procent för 2024. Pandemin har också lett till störningar i de globala leverantörskedjorna, vilket har medfört flaskhalsar i varuproduktionen som påverkat återhämtningen överlag. Brist på vissa varor och komponenter samt höga priser på olja, gas, el och metallråvaror har bidragit till ökad inflation. Inflationen är också en effekt av den expansiva penningpolitik som många centralbanker har bedrivit för att motverka lågkonjunkturen. De ökade priserna har medfört ett minskat konsumentförtroende hos hushållen. Enligt Handelsbanken tyder mycket nu på att flera centralbanker, däribland Federal Reserve, kommer att börja höja styrräntorna under 2022 för att dämpa nivån på inflationen. Trots risken för ökade räntor tror Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, på starkare internationella investeringar under året. Det råder även en fortsatt obalans mellan utbud och efterfrågan mellan olika sektorer. En återhämtning inom den hårt drabbade tjänstesektorn väntas medan varuproduktionen som hitintills varit stark dämpas. I skrivande stund har det skett en snabb upptrappning av konflikten mellan Ryssland och Ukraina. Effekter av detta, exempelvis konsekvenser av införda sanktioner, ökade energipriser, inflation och påverkan på börsen, har inte beaktats i bedömningarna som ligger till grund för texten.

Sveriges ekonomiska förutsättningar

Den svenska ekonomin återhämtade sig starkt från lågkonjunkturen under 2021. Enligt regeringen och Konjunkturinstitutet steg svenskt BNP med 4,9 procent, att jämföra med en minskning på ungefär 3 procent 2020. Det finns dock, enligt Handels-

banken och SKR, tydliga tecken på att den svenska ekonomin är på väg in i en lugnare tillväxtfas. Bland annat har hushållen blivit mindre optimistiska och konsumtionen har hållits tillbaka av inflation och höga energipriser. Inflationen i Sverige uppgick under det sista kvartalet 2021 till 3,6 procent, vilket var den högsta nivån på nästan tre decennier. Det är osäkert hur inflationen kommer att utvecklas men om de höga transport- och energipriserna kvarstår finns det risk för spridningseffekter till andra områden. Ökningen av BNP för 2022 uppskattas av både Handelsbanken och SKR till 3,6 procent. Därefter väntas den sjunka till omkring 2 procent under både 2023 och 2024. Även i Sverige väntas en normalisering av varu- och tjänstekonsumtionen i takt med att restriktionerna upphör. Investeringsförutsättningarna inom näringslivet bedöms av SKR vara fortsatt goda, på grund av den gröna omställningen, ökad digitalisering, en stark export och bra finansieringsmöjligheter. Däremot tros investeringskvoten inom offentlig sektor avta något framöver och återgå till en historisk genomsnittlig nivå. Riksbanken väntas inte höja styrräntan den närmaste tiden. Räntenivåerna antas därmed vara låga ytterligare en tid.

Arbetslösheten uppgick enligt Arbetsförmedlingen till 8,8 procent i slutet av 2021 och väntas minska ytterligare under 2022 för att plana ut på 7,5 procent under 2023. Gruppen långtidsarbetslösa har ökat under pandemin och problemet med matchning av arbetslösa mot lediga jobb kvarstod samtidigt som efterfrågan på arbetskraft var stor inom vissa branscher.

Kommunernas ekonomiska förutsättningar

Sveriges kommuner visade under 2020 och 2021 upp rekordhöga resultat, så även Mölndal. De huvudsakliga anledningarna till detta var fortsatt omfattande statsbidrag som sektorn tillförts för att lindra pandemins effekter i kombination med att efterfrågan på kommunernas tjänster var fortsatt låg. SKR:s prognos, som kom i februari 2022, visade också på ett bättre utfall i skatteunderlaget för 2021 än vad som tidigare aviserats. Förbättringen förklarades av ökad sysselsättning, fler antal arbetade timmar och ökad lönesumma till följd av den stärkta konjunkturen. Sysselsättningen väntas fortsätta att stiga under 2022. Enligt SKR ökade skatteunderlaget under 2021 mer än genomsnittet under de tio senaste åren, detsamma väntas för 2022, därefter bedöms utvecklingen följa en mer normal trend.

Kommunerna drogs redan innan lågkonjunkturen med flera strukturella utmaningar till följd av en förändrad demografi med fler yngre och äldre medborgare som i större utsträckning än andra är i behov av kommunal verksamhet. Sett till riket väntas behoven inom framför allt äldreomsorgen öka, vilket kräver större resurser. Oavsett den egna befolkningssammansättningen

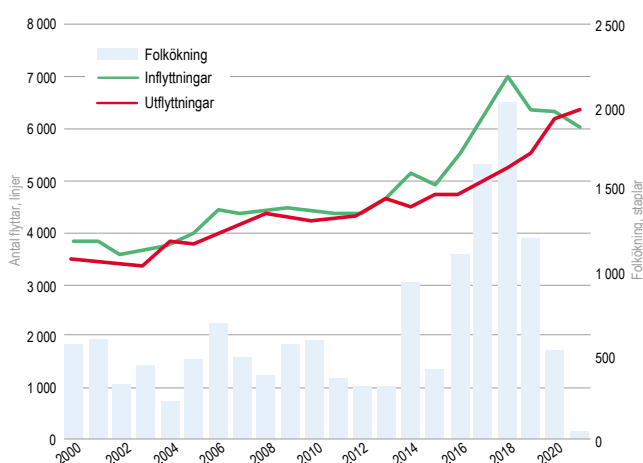
fördelas kostnaderna i princip lika mellan kommunerna genom skatteutjämnningssystemet. Trycket från demografien har på senare tid reviderats något men många av utmaningarna kvarstår när en allt mindre andel arbetsför befolkning ska försörja fler. Regeringen har i samband med pandemin infört flertalet åtgärder, däribland har de generella statsbidragen till kommunerna tillfälligt höjts. Det finns en stor oro i sektorn för hur kommunernas ekonomier kommer att påverkas då många av de tillfälliga satsningarna framöver tas bort. Befolkningsstillväxten i riket har dessutom avtagit och ett nytt mönster är att storstäderna och de storstadsnära regionerna inte längre växer som tidigare. Detta bidrar också till att skatteintäkterna, bland annat för kommuner som Mölndal, inte utvecklas i samma takt som förut.

Kommunerna står generellt inför stora investeringsvolymerna och därmed kostnader, dels kopplade till befolkningsutvecklingen, dels för att renovera eller ersätta äldre lokaler. Det finns risk för att kostnaderna för genomförandet av investeringarna kommer att påverkas av bland annat ökad inflation och höjda räntor. Kommunerna ska även leva upp till de krav som följer av statliga reformer samt möta ökande krav på verksamhetens omfattning och kvalitet från medborgare och brukare.

Befolkning

När 2021 summeras är befolkningens mängd drygt 10,5 miljoner i Sverige och 69 943 personer i Mölndal. Befolkningen kan snabbt förändras utifrån exempelvis migrationshändelser eller sjukdomar. Mölndals befolkning passerade 70 000 invånare för att sedan sjunka under en period och i dag, i februari, återigen passera gränsen som beskrivits i stadens vision. Antalet Mölndalsbor har legat på den nivån sedan slutet av 2019.

Flyttningar och folkökning i Mölndal under 2000-talet

Det finns flera tänkbara förklaringar till att Mölndals befolkningsökning under 2021 blev den lägsta sedan 1991. Bostadsbyggandet har varit lägre än tidigare år, folkökningen i riket har varit lägre än vanligt och utflyttningen från Mölndal fortsätter att öka. Det har aldrig flyttat ut så många från kommunen som det gjorde under 2021. Mölndal kommer från en period med kraftigt bostadsbyggande och historiskt hög inflyttning, vilken kulminerade runt 2018. En följd av detta blev att andelen unga vuxna i kommunen i dag är hög. Samma åldersgrupp har hög sannolikhet att flytta igen baserat på den fas i livet de är i, vilket kan förklara varför utflyttningen ökar. Pandemin har också skapat ett läge där landets invandring och folkökning har varit

låg, något som har fått konsekvenser för exempelvis Göteborg och Mölndal. Storstadsområden som normalt växer av invandring har i stället fått se en utflyttning till andra kommuner.

Under 2020 var folkökningen i Sverige den lägsta på 15 år. Flyttnettot var lågt och många avled som en följd av covid-19. Enligt Folkhälsomyndigheten dog 7 752 personer fler än vad som tidigare prognostiserats. Under 2021 gick invandringen upp något och dödstaten ner, men nivåerna innebar fortfarande att rikets folkmängd växte relativt långsamt. För Mölndals del innebar pandemin inte någon uppenbar ökning i antal döda. Dödstaten har vid fem tillfällen under 2000-talet varit högre än under 2020 och 2021, vilket delvis är kopplat till antalet äldre vid tillfället.

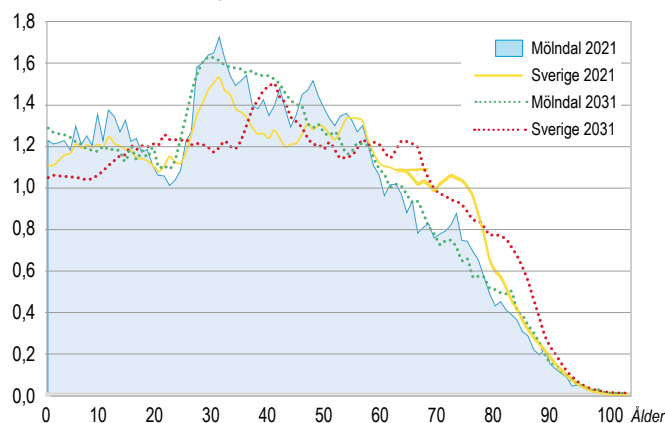
Statistiska Centralbyrån, SCB, gör med jämna mellanrum analyser av tätortsutbredningen i landet. Under 2020 tillkom sex helt nya tätorter. En av dessa var Hills Villastad. Den största delen av Mölndals folkmängd, 95 procent, bor i tätorten Göteborg. Utbredningen av både Mölndal och Göteborg har gjort att flera delar har vuxit ihop.

Det är många som flyttar in och ut ur Mölndal årligen. Mycket talar för att rörligheten av invånare fortsatt kommer att vara hög. För kommunen innebär det en del fördelar, men det gör också framtiden svår att spå. Mölndalsborna är relativt unga, har hög utbildning och god inkomst. I framtiden finns mycket som talar för att Mölndalsborna fortsatt kommer att vara yngre än riksgenomsnittet, men samtidigt kommer befolkningen att åldras. De kommande tio åren bedöms befolkningen att öka, mest i spannet 25–44 år, med en ökning på 4 877 personer. Även i åldrarna 55–69 år väntas ökningen vara stor och likaså bland barn. Det hänger ihop med vilka grupper som i dag redan bor i kommunen och antagandet om fortsatt hög inflyttning.

Andelen äldre invånare är låg i kommunen. Samtidigt har Mölndal, liksom många andra kommuner i Sverige, många fyrtilotalister. När de blir äldre kommer nya behov att skapas. På nationell nivå kommer förskjutningen i demografien de kommande åren att innebära ekonomiska utmaningar. Från 2021 till 2041 kommer antalet personer som är 85 år eller äldre öka med 87 procent. Samtidigt talar mycket för att de äldre i framtiden kommer att vara friska längre.

Åldersfördelning

Procent, andel av befolkningen

Bostadsmarknad

Bostadsmarknaden har varit stark under pandemin. Byggssektorn har klarat sig bra och bostadspriserna har stigit kraftigt men under slutet av 2021 har läget lugnat sig lite. Försäljningen och priserna på bostäder har dämpats och det är tydligt hur utbudssidan är osäker. Logistikproblem, brist på varor och prisökningar på material kan bland annat innebära förseningar i byggprocessen. Trots detta spår Boverket att antalet färdigställda bostäder under 2022 når en ny högsta nivå i landet.

Inflyttningen till Mölndal har varit hög under lång tid och under flera år har det byggts mycket. Byggtakten har avtagit sedan rekordåret 2018, men nya områden är under planering. Sett till den genomsnittliga köpeskillingen för småhus ligger Mölndal i topp 20 bland kommunerna i riket. Generellt råder höga priser både för köp och hyra. Hushållen är större än genomsnittet i riket och bostäderna präglas av byggnationer från 1960- och 2010-talet. Baserat på förändringar i demografin och på bostadsmarknaden kommer det att krävas 60 000 nya bostäder årligen för att hantera det underskott som byggts upp över tid samt för att möta framtida förhållanden i landet. Behoven är som störst i de tre storstadsregionerna enligt Boverket. Länsstyrelserna i landet upplever att trycket lättat något under pandemin vad gäller underskott på bostäder. Problemet är dock att majoriteten av de lediga hyresrätterna ligger i kommuner med låg efterfrågan. I den analysregion som Mölndal ingår i tillsammans med Göteborg och 18 andra kringliggande kommuner, uppgår behovet till 88 000 bostäder på tio år.

Arbetsmarknad och sociala förutsättningar

Sveriges ekonomi har klarat sig relativt bra genom pandemin i internationell jämförelse men pandemirestriktionerna har otvivelaktigt medfört att många arbetstillfällen har försvunnit, bland annat i tjänstesektorn, vilket i stor utsträckning påverkat ungdomar och nyanlända. Mölndals arbetsmarknad är i hög grad integrerad med omgivningen, vilket bland annat är synligt i en hög andel som både pendlar in och ut ur kommunen.

Mölndalsborna är generellt sett högutbildade och har höga inkomster jämfört med både regionen och landet som helhet. I Mölndal är det relativt få som lever med låg ekonomisk standard. För barns livsvillkor är deras föräldrars inkomst en viktig faktor. I Mölndal lever runt 6 procent av barnen i en familj med utsatt ekonomisk situation enligt SCB.

Under pandemin sjönk medellivslängden i Sverige med 0,69 år för män och 0,40 år för kvinnor, någon motsvarande nedgång har inte observerats sedan 1968. Det finns ett starkt samband mellan social position och hälsa. Under perioden 2012 till 2020 ökade skillnaderna mellan högutbildade och övriga något när det gäller medellivslängd. Under 2020 var skillnaden drygt fem år både för kvinnor och män i riket. I Mölndal var skillnaden sex år i förväntad återstående medellivslängd vid 30 års ålder. Det finns också studier som pekar på hur covid-19 oproportionerligt drabbat socioekonomiskt svaga grupper. I Västra Götaland har 2 400 personer avlidit som en direkt eller indirekt följd av covid-19, varav de flesta var över 80 år. Samtidigt är det ungdomar och unga vuxna som drabbats hårdast av restriktionerna. Enligt VGR:s folkhälsoenkät syns enbart små förändringar i det psykiska välmåendet i befolkningen under pandemin. De förändringar som skett till det sämre hittas fram-

för allt bland unga i åldrarna 16–29 år, där den psykiska ohälsan är som högst och framtidstron som lägst. Bland ungdomar i årskurs 8 och gymnasiet år 2 har resultat i Lupp-enkäten, som genomfördes under hösten 2020, visat att kommunens tjejer mår sämre än killarna. Knappt sex av tio tjejer beskriver sin hälsa som ganska eller mycket bra, jämfört med nästan nio av tio killar. Nästan åtta av tio tjejer uppger att de har någon form av hälsobesvär flera gånger i veckan, men bara fyra av tio killar. Stress är det vanligaste hälsobesväret i årskurs 8.

Klimat

Klimatförändringar och utarmad biologisk mångfald är det största hotet mot planetens förmåga att upprätthålla samhällen och försörjningsmöjligheter. Parisavtalets mål är att den globala temperaturökningen hålls till långt under två grader. Enligt Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC, måste nettoutsläppen av växthusgaser minska till högst ett ton per person senast 2050 för att avtalet ska kunna uppnås. I dag är siffran för Sverige 9 ton per person. Även på EU-nivå finns lagstiftning om klimatneutralitet till 2050. Riksdagens klimatmål innebär att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser, för att därefter uppnå en minskning. Staden står även bakom Västra Götalandsregionens Klimat 2030 med målsättning om en fossiloberoende region 2030.

Mölndal påverkas i dag och i framtiden av klimatförändringar i form av bland annat översvämningar, höga temperaturer, torka och mer växlande väderförhållanden. Det ställer högre krav på att säkerställa samhällsplanering och se över befintlig byggnation och verksamheter för att förebygga klimatrisker. Genom att främja biologisk mångfald och utnyttja ekosystemtjänster minskar utsläppen och de negativa effekterna av klimatförändringar. Insatser för att minska utsläppen och för att minska effekter av klimatförändringar förstärker varandra. Staden har som mål att bedriva det miljö- och klimatarbete som krävs för en långsiktigt hållbar utveckling. Arbete bedrivs både för att minska stadens påverkan och för att skapa förutsättningar för andra aktörer i kommunen att göra detsamma.

Näringsliv

Mölndal har ett attraktivt näringslivsklimat som starkt bidrar till Göteborgsregionens tillväxt. Ett blandat näringsliv med framgångsrika företag bidrar till stadens och regionens fortsatta utveckling. Näringslivet skapar arbetstillfällen och tillväxt medan staden arbetar med att skapa de förutsättningar som företagen behöver för att kunna växa och utvecklas. Kompetensförsörjning, gynnsam infrastruktur, arbete med trygghetsskapande insatser och företagsvänlig upphandling är viktiga frågor för fortsatt utveckling. Under 2021 fanns det cirka 43 000 arbetstillfällen i Mölndal inom drygt 500 olika branscher. Enligt stadens näringslivspolitiska program ska det skapas ytterligare 10 000 arbetstillfällen fram till år 2035.

Stadens näringsliv har under året fortsatt att utvecklas inom Life Science & Health Tech, bland annat genom bildandet av klusterorganisationen Health Innovation West. Dessutom har utvecklingen fortsatt av GoCo Health Innovation City som nu etableras i anslutning till AstraZeneca. Mölndal har ett attraktivt näringslivsklimat, som medför att etableringsförfrågningarna överskrider stadens tillgång på planlagd mark.

Infrastruktur

Mölnadal har ett strategiskt gynnsamt läge med närhet till Göteborg, stora transportleder, flygplats och hamnar. Kollektivtrafiken är väl utbyggd, vilket bidrar till stadens roll som pendlingskommun. De stora transportlederna som passerar genom Mölnadal innebär samtidigt problem i form av miljöpåverkan och barriäreffekter. Trafiksituationen på det övergripande vägnätet, som även omfattar Göteborg, påverkar också Mölnadal. Utbyggnad och planering pågår för ett bättre användande av befintlig infrastruktur samt tillmötesgående av nuvarande och framtida transport- och resebehov i kommunen, regionen och riket. Pandemin har medfört stor osäkerhet kring hur resebehov och färdmedelsanvändning förändras framöver.

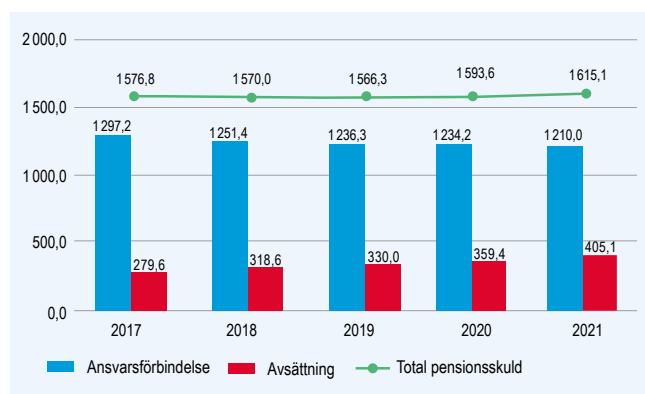
Mölnadal står inför stora järnvägsprojekt kommande år. Av allt att döma kommer Götalandsbanan att byggas med station i Mölnadal, vilket är strategiskt viktigt för en mer dynamisk arbetsmarknadsregion i stråket Borås–Göteborg. Det blir också enklare att ta sig till Landvetter flygplats. Västkustbanan kommer på sikt att byggas ut och få fyra spår till Varberg, vilket kommer att ha en positiv inverkan på stadens tre stationssamhällen. Vänd- och uppställningsspår för Västlänken kommer att byggas söder om Mölnadals centrum, i Pilekrogen. De planeras vara klara när Västlänken öppnar 2026 och kommer att innebära fler tågavgångar.

Pensioner

Pensionsåtagande

Stadens pensionsåtagande uppgick enligt blandmodellen till 1 615,1 mnkr vid utgången av 2021. Det betyder att pensioner som intjänats före 1998 inte är en del av redovisningen, utan anges som en ansvarsförbindelse. Under 2021 beslutade SKR att ändra pensionskalkylens livslängdsantagande eftersom medellivslängden, framför allt för män, har ökat. Detta påverkade både ansvarsförbindelse och avsättningar till största delen i form av engångseffekter.

Pensionsåtagande¹, mnkr

1) Inklusiv löneskatt.

Pensionsåtagandet ökade med 21,5 mnkr jämfört med samma period 2020. Den största delen, 1 210,0 mnkr, utgjordes av ansvarsförbindelsen, resterande del av avsättningar. Jämfört med 2020 minskade ansvarsförbindelsen med 24,2 mnkr trots att 37,8 mnkr tillkom för ändrat livslängdsantagande. Att ansvarsförbindelsen ändå minskade förklarades av långsiktiga demografiska förändringar samt relativt låga ränte- och basbeloppsuppräknings. Det medförde att utbetalningarna översteg värdeförändringen. Avsättningarna ökade med 45,7 mnkr mot

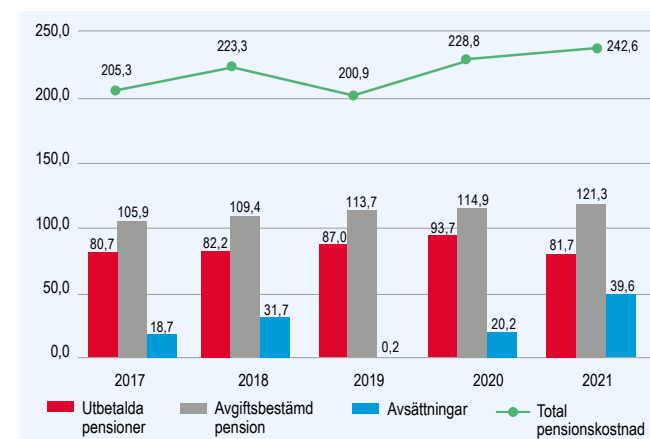
i fjol. Det berodde i huvudsak på ökade kostnader för förmånsbestämd ålderspension samt 18,4 mnkr för ändrat livslängdsantagande. Även pensionsförmåner som särskilda avtals-/visstidspensioner ingick i avsättningen.

Årets pensionskostnad

Årets pensionskostnad uppgick till 242,6 mnkr, en ökning med 13,8 mnkr mot 2020. Utbetalningarna uppgick till 81,7 mnkr för ålders-, efterlevande- och särskild avtals-/visstidspension. De avsåg både pensioner som varit en del av ansvarsförbindelsen samt den avgiftsbestämda delen som tjänats in från och med 1998, som betalas ut för egen placering till de anställda. Hela utbetalningen av den avgiftsbestämda delen enligt pensionsavtalet KAP-KL och halva utbetalningen enligt pensionsavtalet A-KAP-KL sker året efter intjänandet och redovisades i bokslutet som en kortfristig skuld. Den intjänade pensionsförmånen för avgiftsbestämd ålderspension uppgick under 2021 till 121,3 mnkr. Avsättningarna uppgick till 39,6 mnkr. Stadens resultat och likviditet påverkades både av de pensioner som intjänats före och efter 1998.

Pensionskostnad¹, mnkr

1) Inklusiv löneskatt men exklusive finansiella kostnader.

Under senare år har pensionskalden utvecklats ryckigt. Det beror på förändringar i antaganden kring inkomstbasbelopp och inflation samt samordningen med det allmänna pensionsystemet. Pensionskalden har även påverkats kraftigt av att allt fler anställda fått rätt till förmånsbestämd ålderspension. Pensionsberäkningen utgår från den så kallade RIPS-räntan, en långsiktig real ränta som är kopplad till utvecklingen i hela samhällsekonomin. SKR fattar årligen beslut om vilken RIPS-ränta som ska ligga till grund för beräkningen, något som bidrar till ryckigheten i utfall samt osäkerheten i prognoserna framöver. Ytterligare en osäkerhet är att aktualiseringsgraden inte är helt fullständig, utan uppgår till 97 procent.

I slutet av året slöts en pensionsöverenskommelse mellan SKR och Sobona som börjar gälla från 2023. De ekonomiska effekterna för staden beräknas av KPA under våren 2022 men det kommer att medföra högre pensionskostnader jämfört med tidigare prognoser, bland annat eftersom pensionsavgiften för de som går över till det nya avgiftsbestämda avtalet, A-KAP-KR, ökar från 4,5 procent till 6,0 procent.

Väsentliga personalförhållanden

Mölnåls stad strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare, för både befintliga och kommande medarbetare. En av stadens största utmaningar är att klara den framtida kompetensförsörjningen, något som Mölnåls arbetar med på flera sätt. Här beskrivs personalförhållanden utifrån stadens roll som arbetsgivare.

Personalförhållanden

Mölnåls stad hade 4 984 månadsanställda medarbetare den 1 november 2021. Det var 83 personer fler än motsvarande period 2020. Ökningen återfanns främst inom skolnämnden och utbildningsnämnden. Variation i antal medarbetare kan ha flera orsaker, såsom utökning eller stängning av verksamhet eller att verksamhet läggs ut på entreprenad eller återgår i kommunal regi. Till exempel lades verksamheten vid Lackarebäckens äldreboende inom vård- och omsorgsnämnden ut på entreprenad under året. Antalet månadsanställda var runt 7 procent i relation till stadens invånare och av stadens månadsanställda var 4 521 personer tillsvidareanställda.

Andelen som arbetar deltid i staden har sjunkit de senaste fyra åren och utgjorde per den 1 november 2021 16,2 procent. Störst andel personal med deltidsanställning återfanns inom vård- och omsorgsnämnden där andelen uppgick till 33,4 procent år 2021 vilket var en minskning med 1,3 procentenheter jämfört med 2020. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden i staden var 95,8 procent, vilket var den samma som i följ.

Personalomsättningen inklusive pensionsavgångar ökade under 2021, från 9 till 12 procent. Skillnaden mellan olika nämnder varierar, där till exempel kultur- och fritidsnämnden hade cirka 7 procent och vård- och omsorgsnämnden hade drygt 15 procent. Den kan, framför allt i de mindre nämnderna, också variera mycket från år till år. Utifrån den beräknade personalomsättningen och pensionsavgångar har staden ett behov av att rekrytera cirka 650 personer per år framöver främst inom vård- och omsorgsnämndens och skolnämndens verksamheter.

Stadens anställda utgjordes av 21,8 procent män och 78,2 procent kvinnor. Stadens yrken och verksamheter var, liksom många kommuners, relativt könssegrerade med ytterligheterna vård- och omsorgsnämnden samt skolnämnden som hade 83 respektive 84 procent kvinnor och tekniska nämnden med 76 procent män.

Hälften av stadens anställda är mellan 30 och 49 år gamla medan 13 procent är under 29 år och 37 procent är 50 år eller äldre. Andelen anställda medarbetare under 29 år har ökat och andelen över 50 år har minskat något jämfört med 2020.

Månadsanställd personal per nämnd

Antal ¹	2019	2020	2021
Byggnadsnämnden/planerings- och exploateringsutskottet	56	59	64
KF, KS och övriga nämnder	203	199	207
Kultur- och fritidsnämnden	145	142	145
Miljönämnden	25	25	25
Serviceämnden	332	325	323
Skolnämnden	1 918	1 998	2 030
Social- och arbetsmarknadsnämnden	229	234	241
Tekniska nämnden	221	222	217
Utbildningsnämnden	181	211	240
Vård- och omsorgsnämnden	1 478	1 486	1 492
Summa	4 788	4 901	4 984

1) Mätdatum 1 november respektive år.

Andel deltidsanställda per nämnd

Procent ¹	2019	2020	2021
Byggnadsnämnden/planerings- och exploateringsutskottet	0,0	0,0	0,0
KF, KS och övriga nämnder	2,0	2,5	1,9
Kultur- och fritidsnämnden	16,5	18,3	17,9
Miljönämnden	0,0	0	0,0
Serviceämnden	11,4	9,5	10,2
Skolnämnden	10,9	9,8	9,4
Social- och arbetsmarknadsnämnden	2,6	2,1	2,1
Tekniska nämnden	1,4	1,4	0,9
Utbildningsnämnden	13,8	20,9	20,4
Vård- och omsorgsnämnden	38,7	34,7	33,4

1) Mätdatum 1 november respektive år.

Att skapa goda arbetsförhållanden

Sjukfrånvaron för helåret 2021 uppgick till 8,1 procent, vilket var en minskning med 0,8 procentenheter mot 2020. Samtliga nämnder har en lägre sjukfrånvaro jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron är dock fortsatt hög jämfört med före pandemin och det är framför allt korttidsfrånvaron som bidrar till det. Några nämnders verksamheter har i större utsträckning haft möjlighet att distansarbete, vilket återspeglas i en lägre korttidsfrånvaro än 2020. Om minskningen beror på faktiskt lägre sjuktal eller på att det har varit lättare att arbeta med milda symptom är svårt att bedöma.

Under året genomförde staden en medarbetarenkät och resultatet i form av det övergripande indexet för hållbart medarbetarengagemang, HME, var 77 vilket var samma resultat som vid det senaste tillfället enkäten genomfördes år 2019. Goda resultat i enkäten fanns framför allt inom området ledarskap och ett stort engagemang hos stadens medarbetare. Utmaningarna återfanns främst inom arbetsmiljöområdet och förutsättningar för stadens chefer. Stadens HME var något lägre än det genomsnittliga nationella resultatet, vilket var 79.

Staden erbjuder anställda friskvårdsbidrag om 2 000 kronor per år. Under 2021 har 74 procent av de personer som tilldelats bidraget använt det till någon del, vilket var 2 procent högre jämfört med nivån för 2020.

Lönekostnader

De flesta av stadens verksamheter är mycket personalintensiva. Under 2021 utgjorde personalkostnaderna 59 procent av de externa driftkostnaderna. De totala lönekostnaderna, inklusive arvoden och arbetsgivaravgifter, uppgick till 2 787,4 mnkr, vilket var en ökning med 124,5 mnkr jämfört med samma period föregående år. Lönerrevisionen gav ett genomsnittligt utfall på 2,33 procent att jämföra med 2,28 procent för 2020 och 2,34 procent för 2019. Utöver ordinarie lönerrevision och löneglidning så påverkades även lönekostnaderna av fler antal anställda. Arvoden till förtroendevalda minskade med 0,8 mnkr. Under pandemin har både antalet möten och antalet deltagare på möten minskat. År 2019 genomfördes även utbildningar för förtroendevalda i samband med ny mandatperiod. Personalomkostnaderna uppgick under 2021 totalt till 40,15 procent. Det var en oförändrad nivå mot 2020 men en ökning med 1 procent mot 2019. Den huvudsakliga förändringen bestod då av ökat pålägg för pensioner. Totalt har kostnaderna för arbetsgivaravgifter och försäkringar ökat med 21,2 mnkr mellan åren. Årets pensionskostnad uppgick till 242,6 mnkr, exklusive finansiella poster, jämfört med 228,8 mnkr i fjol. För mer information se stycket pensioner i avsnittet *Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning*. Sjuklönekostnaderna uppgick till 46,8 mnkr, en minskning med 3,3 mnkr jämfört med 2020. Dessförinnan hade sjuklönekostnaderna ökat med 17,1 mnkr mot 2019, vilket i huvudsak var en effekt av pandemin. Semesterlöneskulden ökade med 4,2 mnkr och uppgick vid helåret till 156,2 mnkr.

Sjukfrånvaro, andel av avtalad tid

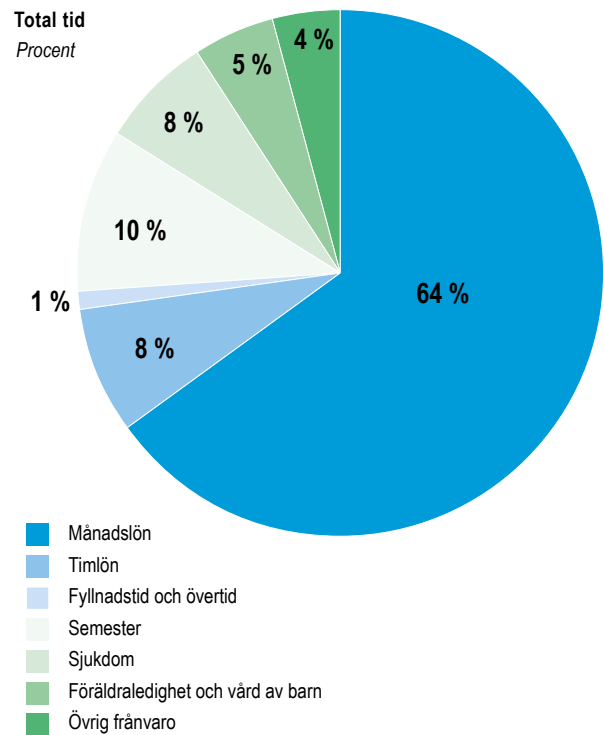
Procent	2019	2020	2021
Kvinnor	7,9	9,7	8,8
Män	4,2	5,9	5,4
Samtliga	7,1	8,9	8,1
-29 år	6,2	9,1	7,2
30-49 år	6,9	8,6	7,8
50 år-	7,4	9,1	8,6
Andel av sjukfrånvaro som avser 60 dagar eller mer	42,7	37,5	38,9

Lönekostnader

mnkr	2019	2020	2021
Lönekostnader	1 658,5 ¹	1 713,7 ¹	1 802,3
Obekväm arbetstid	48,9	50,8	50,9
Ersättningar	9,3	7,5	6,8
Arvoden för förtroendevalda	12,2	9,1	8,3
Övertid	12,7	11,3	14,1
Jour och beredskap	7,7	7,7	7,8
Beredskapsavtalet	12,3	10,9	13,6
Sjuklön	33,0	50,1	46,8
Arbetsgivaravgifter	551,7	570,7	591,8
Försäkringspremier	0,5	2,3	2,4
Pensioner ²	200,9	228,8	242,6
Summa	2 547,7¹	2 662,9¹	2 787,4

1) Uppgift justerad mot föregående års handling.

2) Exklusive finansiell kostnad.

I slutet av året hade Mölndals stad 4 984 månadsanställda. Under året har samtliga chefer i staden fått utbildning i kompetensbaserad rekrytering i syfte att minska risken för felrekryteringar och diskriminering.

Händelser av väsentlig betydelse

I avsnittet redovisas händelser som varit av väsentlig betydelse under räkenskapsåret samt eventuella händelser efter årets slut som påverkar de finansiella rapporterna nu eller i framtiden.

Stora effekter av pandemin även i årets bokslut

Under 2021 har stadens verksamhet och ekonomi på många sätt fortsatt att präglas av pandemins konsekvenser och årets bokslut är, precis som för 2020, starkt påverkat av pandemin. Både utvecklingen av skatteintäkterna jämfört med budget och stora delar av nämndernas överskott går att härleda till pandemin. Ovanpå mänskliga tragedier där de äldre och de sköra har drabbats extra hårt har restriktioner och nedstängda samhällen fått stora följdverkningar på den globala ekonomin, men samtidigt har återhämtningen skett snabbare än väntat. Paradoxalt nog har pandemin lett till rekordresultat för de båda pandemiåren 2020 och 2021.

Under 2020 väntade sig både SKR och andra bedömare att pandemin skulle drabba kommunernas ekonomi betydligt hårdare än vad som blivit fallet och kommunsektorn anpassade sina budgetar till en avsevärt lägre ökning av skatteintäkterna än vad som senare blivit fallet. Genom statliga stöd och ersättningar till både näringsliv och privatpersoner påverkades inte skatteintäkterna i förväntad omfattning varken för 2020 eller 2021. För 2020 låg till exempel SKR:s lägsta prognos på 0,9 procent i ökningstakt medan det slutliga taxeringsutfallet, som presenterades i december 2021, nu visar att det blev 2,1 procent. För 2021 bygger skatteintäkterna som redovisas i bokslutet på 4,6 procent i ökningstakt under 2021, att jämföra med den prognos från hösten 2020 på 1,5 procent som budgeten grundades på. Kommunernas bokslut ska redovisa skatteintäkter för innevarande år enligt den prognos SKR publicerar i december bokslutsåret. I februari 2022, då detta skrivs, redovisas dessutom en ytterligare ökning med 0,4 procent för 2021.

Utöver de positiva effekterna från en starkare skatteunderlagsutveckling än prognostiserat i budget, har kommunsektorn dessutom fått statliga bidrag vars omfattning beslutades i ett läge då prognoserna såg som mörkast ut och därför landade avsevärt högre än bortfallet av skatteintäkter. Under 2021 har ekonomin återhämtat sig betydligt snabbare än väntat samtidigt som stora delar av statsbidragen legat kvar. Under 2020 tillkom drygt 130 mnkr i nya statsbidrag för att möta pandemin och 2021 ligger 106 mnkr kvar. Medan intäktssidan utvecklats väldigt positivt jämfört med bedömningarna har verksamhetens kostnader inom många områden blivit betydligt lägre till följd av pandemin. Verksamheter har hållits stängda, ställts in eller skjutits upp, distansundervisning har minskat kringkostnader som skolmåltider, färdtjänstresor har varit på en betydligt lägre nivå än normalt, kurser och konferenser har inte genomförts,

eller har skett digitalt och därmed utan resekostnader. Efterfrågan på både äldreboendeplatser och vissa andra insatser inom vård och omsorg har legat på lägre nivåer och skapat överkapacitet, vilket bedöms sammanhånga med pandemin. Dessutom har exempelvis statliga ersättningar för sjuklöner, tillsyn med anledning av restriktioner och ersättning för snabbtester kompenserat för kommunala merkostnader. Det har varit svårt att ta fram mer exakta ekonomiska effekter eftersom det även finns en påverkan från faktorer som exempelvis befolkningsutveckling och normala svängningar i behov och efterfrågan. Det är dock tydligt att en stor del av årets budgetöverskott på drygt 90 mnkr inom stadens verksamheter går att härleda till eller misstänks ha ett starkt samband med pandemin.

Redan under mars 2020 inleddes ett strukturerat arbete för att, med ett brukarfokus, anpassa och styra stadens hantering av verksamheten med anledning av pandemin. Varje vecka har respektive nämnd rapporterat graden av påverkan och behov av samverkan på stadsgemensam nivå. Under maj 2021 genomfördes en extern utvärdering av stadens arbete. Den övergripande bedömningen var att pandemin hanterats på ett bra och ändamålsenligt sätt givet de förutsättningar som rått. Kommunen har snabbt ställt om organisationen till krishantering. Strategin har varit att följa nationella och regionala råd och rekommendationer och agera tidigt och framför allt samstämmigt, för att skapa stabilitet och trygghet i ett osäkert och svårbedömt läge. Utvärderingen visar områden där erfarenheter kan tas tillvara i kommunens fortsatta utvecklingsarbete. Det handlar om en öppenhet mot det oväntade, relationsmönster som kommunen har med externa parter och att beakta erfarenheterna av ett år som till stor del präglats av tillitsbaserad styrning, där hela samhället i hög grad satt sin tillit till experter inom olika områden.

I slutet av 2020 skärptes restriktionerna på nationell nivå till följd av en ökande smittspridning under hösten och de begränsningarna låg i princip oförändrade under våren 2021. Därefter aviserades och genomfördes lättnader. Det innebar att verksamheten under 2021 fortsatt präglades av begränsningar på grund av pandemin, inte minst genom de betydande anpassningar som har skett inom utbildningsverksamheten, men även i form av en lägre efterfrågan beroende på restriktioner och oro för smitta. Inom den administrativa verksamheten har huvuddelen av medarbetarna arbetat hemifrån. Vad som samtidigt är tydligt är hur organisationen har anpassat sig till situationen, vilket har märkts genom att förvaltningarna i hög grad bedömt en låg påverkan på verksamheterna trots de anpassningar som krävts, inte minst kopplat till att begränsa smittspridning. En stor del av stadens uppdrag har alltså kunnat fullgöras trots pandemin och nya arbetssätt har blivit en naturlig del av vardagen. Digitaliseringen är ett exempel på hur effekterna från pandemin faktiskt har gynnat verksamhetsutvecklingen.

Coronapandemin har under året påverkat stadens verksamheter.

Under sommaren avtog påverkan och mycket började normaliseras, men under september syntes en ökning av smittspridningen, om än på lägre nivåer. Det skedde parallellt med att restriktionerna lättade och samhället öppnade upp. En alltmer omfattande smittspridning började märkas i slutet av november och kring årsskiftet kulminerade läget i takt med spridningen av den så kallade omikronvarianten. Samtidigt som den nya varianten inte gav lika omfattande sjukdomseffekter innebar den stora spridningen att det uppstod betydande bemanningsproblem i samhällskritiska verksamheter. Det krävdes extraordinära insatser som omflyttning av personal mellan verksamheter och veckorna kring månadsskiftet januari–februari 2022 rapporterades en avsevärd påverkan inom flera verksamheter och därmed de mest omfattande verksamhets-effekterna som staden upplevt under hela pandemin.

Upphandlad drift av Lackarebäcks äldreboende

I november 2021 övergick driften av Lackarebäcks äldreboende och korttidsenhet från kommunen till Attendo Sverige AB. Avtalstiden är fyra år från driftstart med möjlighet till förlängning i maximalt 48 månader. Upphandlingen av drift-entreprenaden genomfördes hösten 2020 och under året har

övergången förberetts. Vård- och omsorgsnämndens syfte med upphandlingen var att genom olika driftsformer öka mångfalden och stimulera utvecklingen för att uppnå höjd kvalitet, ökad brukarvänlighet och en effektiv verksamhet.

Lackarebäcks äldreboende har 120 lägenheter med hel- dygnsvistelse, varav 35 lägenheter för målgruppen somatiskt sjuka äldre med fysiska funktionshinder och 78 lägenheter för äldre med demens. Därutöver finns sju korttidsplatser för brukare med beslut om korttidsplats enligt socialtjänstlagen. Verksamheten omsluter närmare 70 mnkr årligen, vilket påverkar sammansättningen av stadens kostnader till en ökad andel köp av verksamhet och lägre kostnader för personal, material med mera. Boendet har en normalbemanning på cirka 230 tillsvidareanställda. Här har staden kunnat hantera en stor del av den väntade överkapaciteten genom samordning med den naturliga rörlighet som uppstår i de stora personalgrupper som varit berörda. Vid övergången kvarstod 107 tillsvidareanställda vid boendet, varav 65 personer följde med i ny regi medan 42 valde att fortsätta sin anställning i staden. Under 2021 har en övergångskostnad beräknats till cirka 2,4 mnkr och en fortsatt effekt bedöms kvarstå under första kvartalet 2022.

Nu byggs det inom många och stora exploateringsprojekt

Under 2021 har utbyggnaden av allmän plats fortsatt inom alla de områden som påbörjades under 2020. Flera större projekt pågår nu parallellt, bland annat stadsdelen Pedagogen Park, Källered centrum och Tingshuset där GoCo Health Innovation City ska lokaliseras i anslutning till AstraZeneca. I början av september togs det första spadtaget för de 480 nya bostäderna i centrala Källered. Stadens eget bostadsbolag, Mölndalsbostäder AB, är en av fyra byggherrar och ska tillsammans med Skandia Fastigheter, Victoria Park och Husvärden, vara med och bidra till den viktiga utvecklingen av platsen. Även utbyggnaden av Källeredsmotet och Ekenleden i samband med att Ikea bygger sitt nya varuhus fortsatte under 2021 och de projekten kommer att avslutas under året.

Den totala investeringen i egna anläggningar inom exploateringsområden summerades till 207 mnkr under 2021. Finansiering skedde genom exploateringsersättningar, av de nära 206 mnkr som ingick i periodens driftresultat härrörde sig nära 100 mnkr till Forsåker, 32 mnkr till Källered centrum och drygt 30 mnkr till Pedagogen Park. Ytterligare exploateringsarbeten på cirka 50 mnkr genomfördes inom VA-verksamheten. Resultatet för årets markförsäljningar uppgick till drygt 197 mnkr och dominerades av Åbybergsgatan.

Arbetet med detaljplanen för första etappen för Forsåker har fortsatt under 2021 och detaljplanen planeras att antas under första halvan av 2022. Forsåker är ett av Västsveriges största stadsutvecklingsprojekt och staden bedriver utvecklingsarbetet genom sitt helägda exploateringsbolag, koncernen MölnDala Fastighets AB. I slutet av 2020 tecknades ett avtal om förtida genomförande mellan Mölndals stad och MölnDala Fastighets AB som möjliggjorde byggstart av arbeten i den så kallade Årännan inom Forsåker. Under 2021 investerades närmare 78 mnkr av de totalt 286 mnkr som finns avsatt i ram för projektet kopplat till vattenanläggningen. De totala investeringarna i stadens egna anläggningar i form av infrastruktur som gator, park med mera har i den senaste budgetprocessen bedömts till drygt 1,5 miljarder kronor, och ska finansieras med exploateringsersättningar och markförsäljning. Till det kommer investeringar för kommunens egna verksamheter som skola och förskola. Utbyggnaden kommer att ske under större delen av 2020-talet och både utbyggnadstakt och slutlig omfattning påverkas av många faktorer.

Järnvägsprojektet

I april 2021 redovisade Trafikverket sin lokaliseringstudering för ny järnväg Göteborg–Borås. Den korridor som Trafikverket rangordnar högst innebär att den nya järnvägen får stationer i Mölndal, Landvetter flygplats och Borås. Detta besked har stor betydelse för staden och påverkar både den fysiska och ekonomiska planeringen. I Trafikverkets samråd för den nya järnvägen framkom att Härryda kommun inte var positiv till det förslag som Trafikverket redovisade. Detta påverkar dock inte

Trafikverkets fortsatta process för Mölndals stad. Under andra kvartalet 2022 kommer Trafikverket att påbörja nästa steg i planeringen och ta fram en järnvägsplan för sträckan Almedal–Mölndal. I järnvägsplanen detaljprojekteras järnvägens lokalisering inom den korridor som är utpekad. Ett 40-tal befintliga detaljplaner är berörda av järnvägens framdragning och måste anpassas för att medge järnvägsändamål. Viktiga frågor att bevaka i detaljplanearbetet är bland annat att järnvägsutbyggnaden fortsatt medger stadsutveckling i Mölndalsåns dalgång.

Järnvägsutbyggnaden kommer kräva att interna resurser avsätts inom staden och under hösten har beslut tagits om att avsätta årliga driftmedel till projektet för att kunna möta upp Trafikverkets fortsatta planering. Dessutom kommer konsultinsatser att behövas för att stärka projektorganisationen med både resurser och kompetens.

Trafikverket planerar också i ett separat projekt en utbyggnad av uppställningsspår i Pilekrogen/Sandbäck strax söder om Råvekärr. Trafikverket har under 2022 gjort en översyn av projektet då det blivit väsentligt dyrare än beräknat, vilket har resulterat i att ett omtag ska göras. Tidplanen för färdigställande är därmed försenad med minst ett år till 2027. På samma plats önskar Västfastigheter bygga en tvätthall och möjliggöra för städning av tågen. Trafikverket ska under början av 2022 analysera båda projekten med avseende på omfattning, uppställningskapacitet och förutsättningar för Västfastigheter att kunna få sina önskemål tillgodosedda inom Trafikverkets anläggning.

Omfattande insatser mot framtida översvämningar

En ny vattendom har medgett åtgärder för att minska risken för översvämningar i centrala Mölndal, men även inom Göteborgs och Härrydas kommuner. Magasineringsen i Mölndalsåns sjösystem förbättras genom att anläggningar byggs vid Stensjö dämme och kanalen mellan Rådasjön och Stensjön muddras. Entreprenaden för arbetet startade i slutet av 2020. Projektet framskrider bra tidsmässigt. Hävertledningen som uppgår till två meter i diameter är lagd och muddringen av Ställoppet är snart klar, medan arbetet med ut- och inloppskonstruktionerna till kulverten är i full gång. Därefter återstår i huvudsak ombyggnad av Stensjö dämme och Grevedämnet samt miljöåtgärder i form av fiskvägar. Komplexiteten och komplikationerna i arbetet har dock kraftigt underskattats i tidiga skeden och har nu resulterat i kraftiga merkostnader. Bland annat har spontkonstruktionen fått göras på ett mycket dyrare sätt för att hålla tätt mot vatteninträngning. Även låsningar i miljödomen har inneburit väsentligt ökade kostnader i projektet. I budget/plan 2021–2023 hade projektet avseende åtgärder mot översvämningar i Mölndalsån beräknats till totalt 125 mnkr, varav bedömdes att 56 mnkr skulle kunna finansieras med statsbidrag. Överskridandet på kostnadssidan beräknas nu till 103 mnkr, vilket beaktats i budget/plan 2022–2024.

SUPERKOMMUN:

Blomstrande kultur

Mölnads stad är utnämnd till årets superkommun 2021 av tidningen Dagens Samhälle. Sveriges kommuner rankas varje år i 18 olika kategorier, till exempel antal företag, kommuninvånarnas utbildningsnivå och hur kommunens kärnuppdrag sköts. Ett av de arbetsområden som har bidragit till vår guldplacering är stadens arbete med kulturlivet.

Kulturlivet i Mölnads stad kan beskrivas som uppdelat i två delar. Dels det utbud som erbjuds av Mölnads stad, dels det utbud som erbjuds av andra aktörer, både självständigt och i samarbete med staden. I utbudet som erbjuds av Mölnads stad hittar vi till exempel våra bibliotek och Mölnads stadsmuseum.

– Biblioteken är en av grundstenarna i kulturlivet i de flesta kommuner. Det är oerhört många människor som besöker biblioteken varje år. Mölnads stadsmuseum är vida känt och uppskattat bland breda grupper av besökare. I stadsmuseet har vi ett öppet magasin. Det innebär att föremålen inte ligger i förråd utan står framme så att man kan känna, lukta, vända och vrida på dem. Det är ett väldigt engagerande museum där olika generationer till exempel kan mötas i att utforska en leksak från förr. Vi har Gunnebo Slott och Trädgårdar i Mölnad också, en diamant i kommunens kulturliv, som även är känt långt utanför våra gränser, säger Astrid Ekermo, kultursamordnare i Mölnads stad.

I det självständiga kulturlivet finns till exempel många föreningar som berikar vårt kulturliv. Även utomhusmiljön andas kultur, med spännande kulturmiljöer som exempelvis Kvarnbyn.

Så bibehåller vi kulturlivet

För att kulturlivet ska fortsätta att blomstra krävs det att kommunen arbetar med både det egna utbudet och stöttar externa verksamheter.

– Vi vet att kultur påverkar invånarna på jättemånga sätt. Det skapar mening, ökad kreativitet, stärker folkhälsan och känslan av sammanhang. I Mölnad finns det stöd att söka i form av bidrag till föreningar eller olika projekt och evenemang för invånarna. Att stötta de ideella initiativen kan vara något av det viktigaste vi gör, säger Astrid.

I Mölnad satsar vi även på att introducera de unga i kulturlivet.

– Något som är ganska unikt för Mölnad är kulturgarantin som vi driver. Det handlar om att elever i alla årskurser från förskolan till årskurs 9 har en garanterad professionell kulturupplevelse inom olika fält. Det är olika upplevelser varje år och kan till exempel vara teater, litteratur, dans, street art eller film, säger Astrid.

Utvecklingsområden

Det finns alltid utvecklingsområden att arbeta med för att förbättra kommuners verksamheter.

– Vi behöver jobba ännu mer på att stärka och sprida kulturen i hela kommunen. Ett utvecklingsområde är ytor för konst och kultur. Vi har till exempel ingen konsthall här, vi har många konstnärer som skulle vilja visa upp sig och möta den lokala publiken, avslutar Astrid.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I avsnittet beskrivs väsentliga aspekter avseende styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten och kommunens verksamhet.

Möln dal är den hållbara staden där alla får chansen. Med mod och kreativitet förstärker vi Västsverige.

Visionens fokusområden med tillhörande strategier

FOKUSOMRÅDE

En modig stad med tydlig historia

Möln dal har en sammanhållen och unik stadskänsla där vi använder våra historiska miljöer på nya spännande sätt. Vi har en tillgänglig, levande stad där människor möts och upplever tillit och mångfald. Den livfulla stadskärnan stärker hela Möln dals utveckling. Mod och framåtanda präglar hur vi tillsammans formar vår stad för framtiden.

Visionsstrategier

- Vi utvecklar en tät, vacker och sammanhållen stadskärna som består av Möln dals centrum, Forsåker och Kvarnbyn. Med en modern känsla i gestaltning och uttryck som knyter an till vår historia skapar vi ett Möln dal som speglar vår identitet.
- Vi utvecklar gemensamma mötesplatser där alla är välkomna och kan uppleva ett livaktigt kultur- och fritidsliv. I våra stadskvarter skapar vi ett blandat utbud av bostäder, handel och nöjen som gör det trivsamt att vistas i Möln dal.
- I dialog med Möln dalsborna skapar vi en livskraftig utveckling av Möln dal som stärker vår gemensamma identitet och stolthet.

FOKUSOMRÅDE

Möln dal förstärker Västsverige

Vår kunskap och kreativitet förstärker Västsverige. I Möln dal föds och utvecklas de bästa idéerna. Vi är ledande i arbetet med att utveckla smarta lösningar som stärker vår storstadsregion. Närheten till Göteborg är en tillgång för Möln dal – vi är en attraktiv del av storstaden med en egen kreativ profil.

Visionsstrategier

- Vi utvecklar ett företagsvänligt klimat som gör att kunskapsintensiva och kreativa verksamheter väljer att etablera sig i Möln dal.
- Vi driver samverkan mellan näringsliv, kommunen, skolor och lärosäten som skapar nya mötesplatser för ett starkare regionalt näringsliv. Vi skapar kreativa miljöer där människor från olika bakgrunder möts och nya tankar föds.
- Vi utvecklar ett livskraftigt samarbete med Göteborg och kringliggande kommuner som stärker vår gemensamma storstadsregion för framtiden.

FOKUSOMRÅDE

En hållbar stad där vi växer och mår bra

Möln dal växer och vi blir fler. Unga människor söker sig till Möln dal för att leva och bo. Här kan du styra dina livsval och nå din fulla potential. Alla får chansen. Här finns attraktiva bostäder och en grön livsmiljö. Smidiga kommunikationer gör det enkelt att besöka Möln dal och att leva här. I Möln dal blomstrar både stad och land.

Visionsstrategier

- Vi bygger attraktiva bostäder som främjar en blandning av människor och som möter bostadsbehoven hos olika generationer.
- Möln dal utvecklar bra och attraktiva skolor där trygga elever når höga och jämna skolresultat. Tillsammans tar vi ett gemensamt ansvar för att barn och unga är delaktiga och mår bra.
- Vi verkar för en utveckling av Möln dal som är socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar.

Möln dals stads ansvar och roll

Visionen ska ligga till grund för strategisk planering och utveckling i Möln dals stad. Med visionen som grund sätter de folkvalda målen för vad som ska uppnås för att visionen ska förverkligas. Möln dals stad följer årligen upp och återrapporterar hur arbetet med att uppnå *Möln dal Vision 2022* fortskrider.

Kommunfullmäktige Möln dals stad, 18 september 2013

Var står vi i dag i förhållande till Mölndal Vision 2022?

Mölndals nuvarande vision tar sikte på år 2022. Därför pågår en aktualitetsprövning och planen är att ny vision beslutas under 2022. Här kan du läsa om hur Mölndal har utvecklats de senaste åren och var vi står i dag i förhållande till Mölndal Vision 2022.

Uppföljningen sker utifrån visionens sex indikatorer, som anges i rubrikerna nedan.

Fler än två av tre invånare starkt rekommenderar Mölndal som bostadsort.

Medborgarundersökningen som genomfördes hösten 2021 visar att 95 procent tycker att kommunen är en bra plats att bo och leva på. Vidare anger 78 procent att de kan rekommendera andra att flytta till kommunen. Liknande resultat framkom i varumärkesundersökningen 2019 där tre av fyra ansåg sig kunna rekommendera andra att flytta till Mölndal.

Mölndal har ett positivt varumärke som har stärkts över tid.

Den senaste varumärkesundersökningen från 2019 visade att sju av tio har en positiv bild av staden, vilket då var en ökning jämfört med undersökningen 2014.

Fler än nio av tio unga tjejer och killar i Mölndal mår bra och har framtidstro.

Att fler än nio av tio unga ska må bra uppnås nästan för pojkarna i årskurs 8 men inte för flickorna, där knappt sex av tio anser sig ha en bra eller mycket bra hälsa. Hälsan skattas något högre i årskurs 8 där 71 procent anser sig ha en god hälsa jämfört med i gymnasiet år 2 där 66 procent anser detsamma enligt ungdomsenkäten Lupp, lokal uppföljning av ungdomspolitiken, 2020. Även i gymnasiet framkommer stora könsskillnader. Samtidigt svarar en förhållandevis stor andel, främst flickor, att de varken mår bra eller dåligt. Jämfört med undersökningen 2017 visar resultaten 2020 att det främst är flickors hälsa som försämrats.

Strax under nio av tio unga, 87 procent, ser positivt på framtiden enligt Lupp-enkäten 2020, vilket är en marginell minskning mot 2017 och ett resultat som varit relativt stabilt över åren. Skillnaden mellan hur flickor och pojkar svarar, och mellan årskurs 8 och gymnasiet år 2, är liten.

Fler än hälften av Mölndalsbornas resor görs med hållbara färdssätt.

Coronapandemin har haft stor påverkan på resebeteendet, både val av transportsätt och behovet av att resa där det är tydligt att resandet med kollektivtrafik har minskat. Utvecklingen inom hållbart resande efter pandemin är svår att förutsäga. Medborgarundersökningen 2021 visar att Mölndalsborna generellt är nöjda med stadens kommunikationsutbud. I jämförelse med riket kommer möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik fram som mycket starka resultat för Mölndal.

Mölndal är en av Sveriges främsta näringslivskommuner.

SKR genomför årligen mätningen Insikt, en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning inom sex områden. Med ett totalt NKI-resultat på 75,2 behöll Mölndal under 2021 sin position som en av toppkommunerna i Göteborgsregionen, genom en delad förstaplats tillsammans med Lerums kommun. En ranking av företagsklimatet genomförs årligen av Svenskt Näringsliv där Mölndal under 2021 klättrade 13 placeringar, till plats 53. Mölndals stad blev under 2021 utnämnd till årets superkommun, där ett starkt näringsliv är en av faktorerna som var med och bidrog till placeringen.

Vi är fler än 70 000 Mölndalsbor.

Storleken på befolkningen förändras hela tiden. Tidigare under året hade Mölndal 70 000 invånare och har det återigen sedan mitten av februari 2022. Vid årsskiftet var den officiella folkmängden enligt SCB 69 943 personer. Drygt 6 000 personer flyttade in och 6 000 ut ur kommunen under 2021, vilket förlänger en trend av hög omflyttning i Mölndal. På sikt väntas folkökningen ta fart igen och ligga på ett genomsnitt om cirka 1 300 personer årligen de kommande tio åren.

Uppföljning av verksamhetsmål

En kommuns uppgifter är främst grundade på lagstiftning. Den lokala tillämpningen i Mölndals stad uttrycks i planer i form av budget och andra styrdokument.

Stadens målstyrning

Kommunfullmäktige har antagit fem övergripande mål som avser hur kommunen ska utvecklas framåt, samt ett internt mål avseende rollen som arbetsgivare. Visionen med sina tre fokusområden och tillhörande visionsstrategier realiseras genom kommunfullmäktiges mål. Målen uttrycker de inriktningar som den nuvarande majoriteten bedömer ska prioriteras för att visionen ska förverkligas. Stadens nämnder beslutar om mål för den verksamhet de ansvarar för, dessa mål följs upp i nämndernas verksamhetsberättelser.

Kommunfullmäktiges mål följs upp i ett stadenövergripande arbete via så kallade analysteam. Teamen består av representanter från samtliga nämnder och leds av stadsdirektörens ledningsgrupp. Arbetet mot målen är långsiktigt. Målen följs upp utifrån de inriktningar som uttrycks i målbeskrivningarna. Uppföljningen baseras på aktuella undersökningar, indikatorer som är viktiga för respektive mål samt nämndernas analyser. Utifrån analys av styrkor och utvecklingsområden görs en bedömning av målluppfyllnaden.

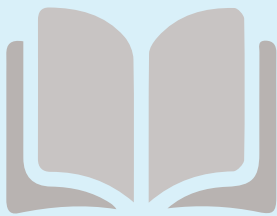

Kommunfullmäktige har antagit fem övergripande mål som avser hur kommunen ska utvecklas framåt, samt ett internt mål avseende rollen som arbetsgivare.

Agenda 2030 för hållbar utveckling

Kommunfullmäktiges mål har en tydlig koppling till Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling. Arbetet med kommunfullmäktiges mål sker inom ramen för hållbarhetsaspekterna social hållbarhet och ekologisk/fysisk hållbarhet och de kommunala målen bidrar på flera sätt till att uppfylla de globala målen. Direkta och indirekta kopplingar mellan kommunfullmäktiges mål och de globala målen är identifierade och anges under målbeskrivningarna.

MÅL: Säkerställa likvärdig utbildning av hög kvalitet som främjar livslångt lärande

I förskolor och skolor skapar vi tillsammans förutsättningar för livslångt lärande. Varje barns potential ska tidigt tas till vara så att fler får förutsättningar för goda livsvillkor. Barn och elever ska ha tillgång till stimulerande miljöer som präglas av nytänkande och arbetsro. Med kunskaps- och framtidsorienterad utbildning förbereder vi barn, unga och vuxna för ett framtida arbetsliv.

Målet har direkta kopplingar till globalt mål 1, 4, 10 samt indirekta kopplingar till mål 3, 8.

Förutsättningar för livslångt lärande

I förskolan finns det goda förutsättningar för att lägga grunden för ett livslångt lärande. I jämförelse med riket har kommunens förskolor en hög andel behöriga förskollärare. Kommunen utbildar barnskötare internt i syfte att öka kvalitet och kompetens hos personalen. Även kommunens skolor har en högre andel behöriga lärare än riket, vilket är en av nyckelfaktorerna för god kvalitet och likvärdighet. Lärartätheten är lägre än genomsnittet bland landets kommuner medan andelen elever med föräldrar med högskoleutbildning är betydligt högre.

Både svensk och internationell forskning visar att barn som deltagit i förskolans verksamhet klarar grundskolan med bättre resultat än barn som inte deltagit (SOU 2020:67). I Mölndal är andelen inskrivna barn i förskolan oavsett regi något lägre än i riket. Det går dock att urskilja en positiv trend med en ökning i andel inskrivna barn. När barnet fyller tre år kontaktas vårdnadshavare till barn som inte går i förskolan med information om allmän förskola och erbjudande om att börja i verksamheten. Under året har information tagits fram på olika språk för att nå ut med erbjudandet till en bredare målgrupp.

Skolresultaten för 2021 var fortsatt höga men en liten nedgång sker jämfört med 2020. Även GR och riket har en liten nedgång 2021. Andelen elever med behörighet till gymnasiet är fortsatt hög. För Mölndals del är den huvudsakliga förklaringen till nedgången att andelen elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning minskade 2021. Pandemin har dock påverkat elevgrupper olika där elever från socioekonomiskt svaga hem har påverkats mer negativt under pandemin än andra elevgrupper, vilket är särskilt tydligt sett till andel behöriga till gymnasiet. Även pojkarnas resultat i årskurs 9 är något lägre än tidigare samtidigt som flickornas resultat fortsatt ökar, vilket innebär att skillnaderna mellan pojkar och flickor har ökat.

Fjärrundervisningen bedöms ha haft positiva effekter för vissa elever med problematisk frånvaro som har deltagit i undervisningen i större utsträckning när den har varit på distans. Även för elever med särskilt stöd, men som befunnit sig i skolan, kan fjärrundervisningen haft positiv effekt då ett minskat antal elever på plats har givit en lugnare skolmiljö.

Fullföljda studier

Gymnasieexamen är en viktig förutsättning för att ta sig vidare i livet. För samtliga folkbokförda elever i Mölndal har 75,6 procent tagit examen inom fyra år, med fler flickor än pojkar som tar examen. På stadens egna gymnasieskolor finns det än så länge endast avgångselever på Krokslättsgymnasiet. Här är examensgraden högre än riket, och det har skett en förbättring över de senaste åren som resultat av ett stort fokus på kvalitets-

höjande insatser. För elever som går introduktionsprogram är utmaningen större, här är det få elever som når examen. Även här klarar sig flickorna bättre än pojkarna. Det ligger en utmaning i att hantera den breda målgruppen inom introduktionsprogrammen där det finns ett större behov av individuella lösningar. Även överlämningar från grundskola till gymnasieskola är en viktig förutsättning för fullföljda studier. Ungefär 10 procent av stadens folkbokförda ungdomar i gymnasieåldern är inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, varav runt 60 procent av dessa är pojkar, vilket är i linje med riket och övriga kommuner. När en ungdom fyller 20 år avregistreras den automatiskt från KAA. Majoriteten av de som avregistreras gör det för att de fyllt 20 år, men en del har påbörjat studier igen. För att ge fler möjligheter till fullföljda studier behöver staden en breddad palett av åtgärder, såsom praktikmöjligheter, studieförberedande aktiviteter och andra stödinsatser. Invux-projektet har varit en lyckad insats för att hitta insatser till denna målgrupp som syftar till vidare studier eller arbete.

Stimulerande miljöer

I samband med pandemin har samspel mellan digital och fysisk miljö blivit viktigare. Ändamålsenlig lärmiljö är en framgångsfaktor för lärande, god arbetsmiljö och attraktivitet. Nyligen togs beslut om att upphandla och teckna ett avtal om partnering för ett nytt Campus i de centrala delarna av Mölndal vilket kommer att stärka Mölndals varumärke som kunskapsstad. Den begränsade tillgången till ändamålsenliga funktionella lokaler i staden har bland annat inneburit att uppstart av ny gymnasieskola i Mölndal har skjutits fram i tiden. Utökning med fler utbildningar har dock kunnat ske genom distansundervisning.

STYRKOR OCH UTVECKLINGSOMRÅDEN:

- ✓ Förutsättningarna för livslångt lärande i Mölndal är goda. Personal på förskolor och skolor har hög behörighet och det råder en låg personalomsättning. I kommunen finns det en gynnsam socioekonomisk sammansättning.
- ✓ En utmaning är att utveckla arbetet med extra anpassningar och stöd. Det finns i dag stora skillnader mellan elevgrupper beroende på föräldrars utbildning samt att pojkar klarar skolan sämre än flickor.
- ✓ Flera lokaler och utemiljöer på förskolor och skolor är äldre och nu i behov av underhåll och modernisering.
- ✓ Bedömning av måluppfyllnad: Delvis uppfyllt.

MÅL: Stärka förutsättningarna för växande näringsliv och arbetsmarknad

Goda förutsättningar för näringsliv och framgångsrika företag i Mölndal ska bibehållas och stärkas för att möjliggöra nya arbetstillfällen, tillväxt och ökad grad av egen försörjning. Vi tar bäst tillvara kompetens och attraherar talang genom nära samarbete med både näringsliv och regionala aktörer. Mölndal ska vara ledande avseende företagsklimat och innovation.

Målet har direkta kopplingar till globalt mål 4, 8, 9, 10 samt indirekta kopplingar till mål 7, 11, 12.

Företagsklimat och innovation ...

Mölndal har ett attraktivt näringslivsklimat som starkt bidrar till Göteborgsregionens tillväxt. Liksom uppföljningen av visionen visar placerar sig staden högt i flera rankningar och utsågs 2021 till årets superkommun.

Näringslivet i Mölndal påverkades under 2021 i olika grad av pandemin, där detaljhandel och besöksnäringen hade det särskilt svårt. För att möta företagens svåra situation bidrog staden med olika insatser. Under 2021 fanns det cirka 43 000 arbetstillfällen i Mölndal inom drygt 500 olika branscher. Utifrån Mölndals stads näringslivsstrategiska program är målet att det ska skapas ytterligare 10 000 arbetstillfällen fram till år 2035. Bedömningen är att detta till stor del kommer att förverkligas genom de satsningar som redan är på gång såsom utvecklingen av Forsåker, GoCo Health Innovation City och Pedagogen Park. Antalet etableringsförfrågningar från näringslivet överskrider stadens tillgång till planlagd mark.

Mölndal har under det gångna året ytterligare befast sin plats inom Life Science & Health Tech genom att bidra till bildandet av Health Innovation West, där samverkan sker mellan forskning, företag och offentlig sektor.

... möjliggör fler arbetstillfällen, tillväxt och fler i egen försörjning

Näringslivet i Mölndal består till stor del av kunskapsintensiva företag, många inom forskning och utveckling. Få företag finns inom produktion och tillverkning. Det innebär en viss svårighet att matcha invånare med kortare utbildning till arbete. Stadens arbete med att utveckla besöksnäringen väntas på sikt bidra med fler jobb inom kategorin instegs- och förstagångsjobb.

Under 2021 har ett förslag till policy för stärkt samverkan med sociala företag tagits fram och väntas behandlas till sommaren 2022. Många sociala företag har arbetsintegration som huvudfokus och syftet är bland annat att fler invånare ska få möjlighet att nå egen försörjning.

Arbetslösheten är förhållandevis låg i Mölndal, 4,2 procent, jämfört med Västra Götaland och övriga Sveriges kommuner. Arbetslösheten är högre bland utrikesfödda, 10,4 procent, än inrikes födda, och arbetslösheten är högre bland ungdomar, 4,4 procent, än äldre. Dock är arbetslösheten lägre i dessa grupper i Mölndal än i övriga Västra Götaland och bilden är att den sjunker. Söktrycket på utbildningar i Mölndal har ökat under det gångna året vilket kan vara en orsak till att antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen går ner. Pandemins konsekvenser med ökad arbetslöshet har dock inneburit tuffare förutsättningar.

Andelen med försörjningsstöd i Mölndal är cirka 2 procent av befolkningen 2020. Det är under riksnittet, dock är andelen

som har långvarigt ekonomiskt bistånd hög i Mölndal. För att minska det långvariga ekonomiska biståndet och motverka att människor blir bidragsberoende har en rad olika initiativ och satsningar initierats under året. Bland annat pågår en fördjupad analys av målgruppen och nya arbetssätt för att möta långtidsberoende klienter med komplex problematik där samverkan krävs med andra aktörer såsom sjukvården. Sett till elever i yrkesprogram bekräftar analysen utbildning som en effektiv insats för att motverka att människor blir bidragsberoende.

Tillvarata kompetens och arbetskraft

Utbudet av gymnasial och eftergymnasial utbildning har utvecklats de senaste åren genom samverkan mellan Göteborgsregionens kommuner och näringslivet. Kommunerna kompletterar varandras utbud. Mölndal har en stark profilering i sitt utbildningsutbud kring hälsa, Life Science och IT. Samarbetet med lokala aktörer är centralt. Även för gymnasiet utbildningar inom handel och bygg finns nära samarbete med lokala företag i Mölndal. Staden arbetar med att ytterligare stärka samverkan med branscher med stort kompetensbehov.

Praktikplatser är ett verktyg inte bara inom yrkesutbildning, utan även för att främja språkutveckling och första kontakten med arbetsmarknaden. De flesta praktikplatser inom Mölndals stad upptas av personer som går yrkesutbildning med språkstöd via Campus Mölndal och gör sin arbetsplatsförlagda praktik. Bättre samordning av praktikmöjligheter och andra former av introduktion till arbete i staden kan också möta stadens behov av kompetensförsörjning.

STYRKOR OCH UTVECKLINGSOMRÅDEN:

- ✓ Mölndal har ett starkt näringsliv där samarbeten utvecklas mellan näringsliv, forskning, staden och andra offentliga aktörer. Utmaningar återfinns i att kunna möta alla de företag som önskar etablera sig i Mölndal.
- ✓ Mölndal har ett brett utbud och stor efterfrågan på utbildningar, utmaningen är dels finansiering, dels lokaler.
- ✓ Staden har låg arbetslöshet och totalt sett få invånare som är i behov av ekonomiskt bistånd, av dessa har dock en förhållandevis stor andel stort behov av stöd för att komma i egen försörjning.
- ✓ Bedömning av måluppfyllnad: Delvis uppfyllt.

MÅL: Utveckla en växande och trygg stad, tätort och landsbygd med god infrastruktur

I Mölndal ska medborgarna vara trygga. Mölndalsborna ges möjlighet att välja boendemiljö efter livssituation. Det ska vara enkelt att resa hållbart. I samhällsplaneringen säkerställs balansen mellan byggnation och naturområden. Samhällsservice och infrastruktur går i takt med tillväxten, nu med ökat fokus på Källered och Lindome.

Målet har direkta kopplingar till globalt mål 9, 11, 13, 15 samt indirekta kopplingar till mål 7, 16.

Trygghet

Mölndal är överlag en trygg kommun. Medborgarundersökningen hösten 2021 visar att den upplevda tryggheten är i nivå med riket, bland annat uppger 95 procent av Mölndalsborna att de känner sig trygga dagtid i sitt bostadsområde. De faktorer som oroar mest är narkotikahandel och inbrott samtidigt som oron för detta är lägre bland Mölndalsborna än i riket. Kvinnor anger oro i större utsträckning än män för de flesta kategorier i undersökningen. Brottsligheten är låg. Genom lokalt genomförda trygghetsundersökningar kan bilden nyanseras och där framkommer Lindome centrum kvällstid och Mölndals centrum som platser där undersökningarna påvisar otrygghet. Genom samordnade satsningar för trygghet i kollektivtrafiken och drogfria miljöer görs insatser för att öka tryggheten. Bland annat har resurssatt närvaro ökat och restaurering och ökat underhåll skett av platsen under Mölndals bro vilket inneburit betydligt lugnare miljöer i resecentrum och innerstaden. Medborgarundersökningen visar att Mölndalsborna generellt är mer nöjda med underhållet av den offentliga miljön än riket.

Bostadsutveckling

Under 2021 har sammanlagt 536 bostäder fått bygglov, varav 87 procent i flerbostadshus. Nya bostäder har främst tillkommit i Mölndal och i Källered, där byggprojekt är i gång med stöd av en ny detaljplan. 14 bostäder fick bygglov utanför detaljplanlagt område. I kommunen finns ungefär 10 procent fler bostäder i flerbostadshus än i småhus, jämnt fördelade på äganderätt, hyresrätt och bostadsrätt. Bostäderna är dock ojämnt fördelade geografiskt, med fler småhus och högre andel äganderätt i de södra kommundelarna. I Källered är 35 procent hyresrätter och 13 procent bostadsrätter medan endast 17 procent i Lindome är hyresrätter och 9 procent bostadsrätter. Andelarna har ändrats ytterst lite de senaste fem åren, vilket påverkar Mölndalsbornas möjligheter att välja boende efter livssituation.

I Lindome pågår arbete med fyra detaljplaner i och nära centrum och i Källered pågår arbete med tre detaljplaner. Staden deltar i Källered BID där utvecklingen av ett sammanhållet Källered, inklusive trygghet och mötesplatser, ingår i strategin. Planeringen ger förutsättningar för fler bostäder och levande centrum i stationssamhällena. I Hällesåker finns beslut om markanvisning för att kunna utreda ett mindre område med radhus.

Kommunikationer

Medborgarundersökningen 2021 visar att Mölndalsborna generellt är nöjda med stadens kommunikationsutbud. I jämförelse med riket kommer möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik fram som mycket starka resultat för Mölndal: Ett område

som kan utvecklas vidare för att åstadkomma större andel hållbara resor. Vid nybyggnad och i detaljplanearbete eftersträvas möjligheter att resa hållbart, bland annat genom närhet till kollektivtrafik. Endast 19 bostäder färdigställdes under 2021, men av dessa var 85 procent byggda nära god kollektivtrafik.

Grönområden, samhällsservice och infrastruktur

Andelen Mölndalsbor som har tillgång till grönområde inom 300 meter ligger stabilt runt 94 procent. Belastningen på de parker och grönområden som finns i kommunen har ökat eftersom det i centralt läge byggs nya bostäder utan att det skapas fler grönområden. Pandemin innebar ökad användning av offentliga ytor, inte minst grönområden, spår och leder, och med det följde ett ökat behov av underhåll, såsom tömning av sopor. Staden har uppdaterat, renoverat och nyanlagt skyltning och anläggningar för att möta behovet.

Inom hela staden görs satsningar på bostäder och flera stora bolag vill etablera eller utveckla sin verksamhet här. En bidragande faktor till det är järnvägsprojektet *Nya stambanor Göteborg – Borås*. En station längs med den nya järnvägen kommer att anläggas i Mölndals stad, vilket innebär en stor förändring i Mölndalsåns dalgång. Antalet avgångar från Mölndals station kommer att öka nästan tre gånger, med betydligt fler direkta resor till många delar av arbetsmarknadsregionen. Planeringsarbetet bedrivs på flera fronter och kommer att innebära en betydande planerings- och arbetsinsats från stadens sida. I centrala Mölndal och vid Pilekrogen pågår förberedelser för en ny station och nybyggnad av tågdepå, både med detaljplaner och projektering av anläggningar. Detta ger bättre möjligheter för spårbunden kollektivtrafik, men det kommer också att betyda mycket stora investeringar under de närmaste åren.

STYRKOR OCH UTVECKLINGSOMRÅDEN:

- ✓ Nya bostäder byggs nära god kollektivtrafik vilket minskar framtida kostnader för ny infrastruktur. För en lyckad förtätning krävs stor hänsyn till buller, dagsljus och luftkvalitet samt att tillgång till grönska säkerställs.
- ✓ Den nya järnvägen Göteborg – Borås ger ökade möjligheter att arbetspendla hållbart och ger möjlighet för hela Mölndal att växa. Staden har goda förutsättningar för hållbart resande och det har potential att öka.
- ✓ Medborgarna känner sig trygga i sin bostadsmiljö. Staden ser ett ökat behov av drift och underhåll i teknisk infrastruktur.
- ✓ Bedömning av måluppfyllnad: Delvis uppfyllt.

MÅL: Främja och stödja självständigt, gott och aktivt liv för alla åldrar

Mölnadalborna ska ha förutsättningar att påverka frågor som rör deras vardag, ingå i social gemenskap samt känna tillit till staden. Genom tidiga insatser förebygger vi utanförskap och bidrar till goda livsvillkor och psykisk hälsa under hela livet. Tillsammans med civilsamhället främjar vi ett rikt fritids- och kulturliv och möten mellan olika grupper och generationer.

Målet har direkta kopplingar till globalt mål 3, 10, 16 samt indirekta kopplingar till mål 4, 5.

Påverkan och delaktighet

Att erbjuda invånare möjligheter till delaktighet och inflytande är grundläggande för såväl lokal demokrati som folkhälsa. Invånarnas möjligheter att ta del av aktiviteter och stadens verksamheter har varierat under året utifrån pandemins påverkan. Stadens verksamheter har i så hög grad som möjligt anpassat aktiviteter för att invånare fortfarande ska kunna ta del av dem, inte minst aktiviteter för barn, ungdomar och äldre.

Resultaten i SCB:s medborgarundersökning visar att 88 procent upplever att Mölnal sköter sina olika verksamheter bra, vilket är ett högre resultat än genomsnittet för alla landets kommuner. Utvecklingen av stadens kontaktcenter för att förbättra invånarnas möjligheter att få snabbt och korrekt stöd och svar i olika frågor bedöms ha bidragit till resultaten i medborgarundersökningen. 26 procent anser att möjligheterna till insyn och att påverka kommunens verksamheter är goda, vilket är högre än genomsnittet för landets kommuner.

Fritids- och kulturliv

Samtidigt som många invånare bedömer att äldreomsorgen generellt kan förbättras upplever mer än 60 procent att utbudet för äldre att träffas är bra, vilket är över resultatet för riket. Liknande variation av upplevelser finns också av kultur- och fritidsutbudet där en större andel av invånarna i Mölnal än i övriga riket bedömer biblioteksverksamheten och dess utbud som bra men samtidigt upplever att det lokala kultur- och nöjesutbudet kan förbättras. Av kultur- och fritidsutbudet saknas framför allt mötesplatser för unga.

Mölnal invånare är nöjda med möjligheterna till idrott och motion, resultaten är i nivå med landets övriga kommuner, men högre för utbudet av friluftsområden. Att erbjuda samtliga personer som är 70 år eller äldre broddar har varit uppskattat och har kombinerats med möten och tips på andra aktiviteter och träningsformer för äldre.

Hälsa och livsvillkor

Generellt har Mölnal invånare en god hälsa. Lupp-enkäten som genomfördes 2020 visar på fortsatt ökning av hälsobesvär hos elever i årskurs 8 och minskad upplevelse av välbefinnande. Framför allt syns ökningen hos flickor, i likhet med tidigare undersökningar och Göteborgsregionen i stort. Det mest förekommande hälsobesväret är upplevd stress och den mest förekommande anledningen är skolarbetet – vilket i sin tur anses vara påverkat av flera olika men samverkande faktorer. Som del i utvecklingen av insatser för att främja hälsa och förebygga psykisk ohälsa har staden under året ingått ett avtal med Karolinska institutet för att kunna erbjuda iKomet, ett

internetbaserat program som vänder sig till vårdnadshavare som tillsammans med sina barn vill hantera bråk och konflikter mer framgångsrikt. Responser hos vårdnadshavare har varit god.

Resultaten i Lupp visar även på brister i likvärdig tillgång till organiserade fritidsaktiviteter, föreningsmedlemskap, naturområden, träning, någon att prata med samt rättvis behandling för olika grupper av unga; vilket också antas kunna påverka välbefinnandet.

Likvärdig och rättvis behandling är avgörande för att upprätthålla och utveckla ett öppet och demokratiskt samhälle där tilliten till varandra är stor. I den vuxna befolkningen i Västra Götaland anger cirka 25 procent av kvinnorna och 15 procent av männen att de utsatts för kränkande behandling och bemötande, enligt folkhälsoenkäten *Hälsa på lika villkor*.

Social isolering och upplevd ensamhet

Andelen invånare som enligt *Hälsa på lika villkor* bedöms vara socialt isolerade och som ofta känner sig ensamma har minskat något från tidigare undersökning. Andelen med lågt socialt kapital minskar från 2018 samtidigt som andelen som saknar praktiskt och socialt stöd ökar. Vilken effekt som pandemin haft och hur den kommer att påverka framöver är ännu osäkert. Samtidigt som många upplever ensamhet kan upplevelsen av att vara ensam ha mildrats när många fler befinner sig i samma situation. Invånarna i Mölnal har ett stort intresse för volontärverksamhet vilket gör gott för båda parter. Denna verksamhet har fortsatt om än i modifierad form även under pandemitider. En annan viktig målgrupp är den stora och oerhört viktiga anhöriggruppen. Att bekräfta och ge hjälp att komma rätt bland kommun och myndigheter är en viktig del för att denna grupp ska undvika ohälsa.

STYRKOR OCH UTVECKLINGSOMRÅDEN:

- ✓ Mölnal har en rik kultur- och fritidsverksamhet och goda utomhusmiljöer för aktivitet. Det efterfrågas fler ställen för unga att träffas på.
- ✓ Mölnalborna har god hälsa men framför allt tjejer har ökade hälsobesvär. Många blir äldre framöver – att de får behålla sin hälsa är viktigt.
- ✓ Kommunen anses sköta sina verksamheter bra men behöver utveckla möjligheterna till insyn och påverkan.
- ✓ Bedömning av måluppfyllnad: Delvis uppfyllt.

MÅL: Bedriva det miljö- och klimatarbete som krävs för långsiktigt hållbar utveckling

Den globala uppvärmningen är den största utmaningen i vår tid. Med klimatsmarta lösningar för effektiv resursanvändning, cirkulär ekonomi och hållbara transporter närmar vi oss fossiloberoende. För att stärka ekosystemtjänster bevaras den biologiska mångfalden genom sammanhängande grönområden, vattenmiljöer och odlingsbar mark.

Målet har direkta kopplingar till globalt mål 11, 12, 13, 15 samt indirekta kopplingar till mål 3, 6, 7.

Klimat och energi

Mellan 1990 och 2018 har de totala utsläppen minskat med 54 procent sett till hela Mölndals geografiska yta. Minskningstakten är dock inte i närheten av den som krävs för att klara Mölndals koldioxidbudget, en modell som visar hur mycket utsläpp som får göras för att kommunen ska kunna bidra till Parisavtalets målsättning. Enligt denna bör utsläppen av koldioxid minska med 16–17 procent per år, mellan 2018 och 2019 var minskningen endast 2 procent. De fossila bränslen som tillförs Mölndal används nästan uteslutande i transporter. Fjärrvärme i Mölndal är helt fossilfri. 22 procent av den el som används i Mölndal är lokalt producerad och förnybar.

Hösten 2021 fanns drygt 500 laddpunkter för elbilar i Mölndal, varav cirka 160 är publika. Behovet bedöms vara drygt 300 publika platser de närmaste åren. Plan för utbyggnad av laddinfrastruktur på kommunala parkeringsplatser har beslutats.

Inför 2021 antog staden nio klimatlöften. Fyra av dessa genomfördes helt, bland annat att ställa krav på transporter i upphandling och att genomföra climatevent för medborgare. Fem löften påbörjades, bland annat att använda cirkulära möbler i kommunorganisationen och att målsätta matsvinnet.

Hållbart resande

För att höja trafiksäkerheten och tryggheten i stadens gatumiljöer, och gynna det hållbara resandet, har bland annat utbyggnation av gång- och cykelbanor fortsatt. I december antogs en ny cykelhandlingsplan som pekar ut inriktningen för det fortsatta arbetet.

Allt resande har minskat under pandemin. Underlag från Västtrafik visade att kollektivtrafikresorna under 2020 minskade kraftigt, även bilresorna minskade samtidigt som cykelresorna ökade. Under 2021 minskade cykelresorna vid stadens mätpunkter och även bilresandet har minskat ytterligare något. Statistik för kollektivtrafiken för 2021 finns inte tillgänglig ännu. De förändringar som ses i resvanor är direkt kopplade till pandemin och restriktioner. Flertalet projekt och insatser inom hållbart resande har genomförts under året men med begränsad möjlighet till framgång och uppföljning till följd av pandemin.

Cirkulär ekonomi och resursanvändning

Avfallsplanen *Göteborgsregionen minskar avfallet* betonar vikten av avfallsförebyggande och återanvändning av resurser för att bistå en hållbar utveckling. Detta är ett område som har potential att breddas. Under året har möjligheter skapats för ökad återanvändning av material via Återbruket Kikås. Insamling av stadens möbler är i sin linda och kommer att gå i full kraft 2022. Växtåterbruket har varit i gång under sommar-

säsongen även i år, många besökare tyder på att verksamheten varit uppskattad.

Insamlade mängder till återanvändning, restavfall och matavfall är i stort i nivå med föregående år. Projektet *Töm säcken* har minskat mängderna till förbränning. Enligt medborgarundersökningen är över 95 procent av Mölndalsborna nöjda med hämtning av hushållsavfall vilket är ett gott betyg för den fastighetsnära insamling som har införts under de senaste åren.

Ekosystem, giftfri miljö och biologisk mångfald

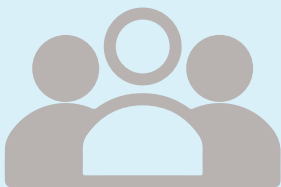
Staden arbetar aktivt för att bedöma och åtgärda förorenade områden. Tre objekt har kunnat avföras från miljömålslistan under året. Statliga medel för åtgärd av den tidigare kemtvätten i Skäggered har beviljats för perioden 2021–2025 och påbörjas under 2022.

Stadens parkskötsel har arbetssätt som syftar till att ge förutsättningar för biologisk mångfald. Det handlar om att ställa om från gräsytor till ängsmark, att spara faunadepåer och att välja blommande växter med omsorg om pollinerare. Under 2021 har 0,2 hektar ställts om från gräs till äng. Det finns dock behov av övervakning för att se vilken effekt som omställningen har. En våtmark har påbörjats under 2021, med syfte att öka förutsättningar för biologisk mångfald.

Endast 25 procent av kommunens vattendrag och sjöar uppnår god ekologisk status medan 68 procent har måttlig status. Problemen är främst kopplade till övergödning samt vandringshinder i vattendragen. Det finns också brister i arbetet med att minska utsläpp av framför allt näringsämnen från bebyggelse och från jord- och skogsbruket. Under året har beslut om stärkt vattenstrategiskt arbete fattats, med fokus både på organisationen och på samverkan inom avrinningsområde.

STYRKOR OCH UTVECKLINGSOMRÅDEN:

- ✓ Staden har skapat möjligheter för vattenstrategiskt arbete och har ett etablerat arbetssätt för att hantera förorenade områden. Stadens resultat i rankningen *Miljöbästa kommun* har en positiv trend.
- ✓ Utsläppsminskningar från transporter behöver accelereras, bland annat genom satsning på laddinfrastruktur och att locka tillbaka cyklister och kollektivtrafikresenärer efter pandemin. Staden behöver fortsätta satsningen på återbruk, både internt och för Mölndalsborna. Miljöövervakning behövs för att följa upp åtgärder.
- ✓ Bedömning av måluppfyllnad: Delvis uppfyllt.

INTERNT MÅL: Mölndals stad är en attraktiv arbetsgivare

Mölndals stad främjar medarbetares engagemang, kompetens och kreativitet. Staden karaktäriseras av en god arbetsmiljö som möjliggör ett hållbart arbetsliv. Stadens arbetsplatser präglas av delaktighet där medarbetare kan utvecklas och påverka. Ett modigt och tillitsfullt ledarskap möjliggör innovativa arbetssätt.

Kompetensförsörjning och rekrytering

Stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att kommuner och regioner behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren. Dessa utmaningar gäller även Mölndal, även om stadens befolkningsprognoser visar på någon mindre andel äldre än riksgenomsnittet. Att ligga i framkant vad gäller nya arbetssätt, utvecklingsmöjligheter och inflytande över sitt arbete är framgångsfaktorer där ett bra ledarskap är en viktig förutsättning. Mölndals geografiska läge ger staden en konkurrensfördel i att attrahera kompetent personal men med ökade och förändrade behov kommer det att bli konkurrens om personal och fortsatt viktigt att vara en attraktiv arbetsgivare. 2021 års medarbetarenkät visar att 67 procent rekommenderar sin arbetsplats och 58 procent Mölndals stad som arbetsgivare. Under året har samtliga chefer i staden fått utbildning i kompetensbaserad rekrytering i syfte att minska risken för felrekryteringar och diskriminering.

Engagemang, delaktighet och kompetensutveckling

Meningsfullhet i arbetet är en av offentlig sektors, och även Mölndals stads, styrkor. Nästan nio av tio medarbetare tycker att arbetet är meningsfullt enligt medarbetarenkäten hösten 2021. Vidare framkommer starka resultat kopplat till medarbetarskapet i att arbetsgrupper i hög utsträckning delar med sig av kunskap och erfarenhet och stödjer varandra. Även delaktighet framkommer som ett starkt område.

Ett viktigt område är medarbetares kompetensutveckling: sju av tio anser att de lär sig nytt och utvecklas i det dagliga arbetet och att deras kunskaper och erfarenheter tas tillvara. Lite över hälften anser att de fått den kompetensutveckling de behöver för att göra ett gott arbete, vilket speglar att kompetensutveckling är ett område som i mycket har fått stå tillbaka under rådande pandemi. Ett exempel på utvecklingsarbete som pågår är vård- och omsorgsnämndens initiativ att ta fram en gemensam lärplattform, kallad VOF-akademien. Där samlas både digitala och fysiska utbildningar.

God arbetsmiljö för ett hållbart arbetsliv

Under året har arbetsmiljöarbetet fortsatt haft stort fokus på att hantera risker i samband med pandemin och riskbedömningar kopplade till covid-19 har skett löpande. Särskilda riskbedömningar har genomförts inför och vid hemarbete för att fänga upp eventuell ohälsa vid distansarbete.

Medarbetarenkäten visar på flera utmaningar kopplat till arbetsmiljöområdet där många anger att de känner av fysiska besvär som de tror hör samman med arbetet och medarbetare upplever inte tillräckligt stöd från chefer i att prioritera vid hög

arbetsbelastning. Även upplevelser av kränkningar förekommer och har ökat jämfört med 2017 då upplevelsen av kränkningar senast undersöktes. Liknande mönster finns bland flera kommuner. Den största orsaken till sjukfrånvaro över 14 dagar bland Mölndals stads anställda är psykisk ohälsa visar statistik från Försäkringskassan.

Arbetsmiljöverket har 2021 genomfört inspektion av Mölndals stads arbetsmiljöarbete. Områden inom det systematiska arbetsmiljöarbetet som behöver förbättras är introduktion, utredning av ohälsa, olycksfall och tillbud, kontroll av att genomförda åtgärder fått avsedd effekt samt årlig uppföljning av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerat.

Mölndals stad vill vara en attraktiv arbetsgivare och möjliggöra för medarbetare att arbeta på annan plats än den ordinarie när det är möjligt. En anvisning som möjliggör för medarbetare att arbeta på distans har tagits fram.

Ledarskap och tillitsbaserat arbetssätt

Chefers förutsättningar är fortsatt en utmaning och en fråga som är avgörande för att komma tillrätta med flera av de utmaningar som framkommer inom arbetsmiljöområdet, vilket även bekräftas av chefernas svar i höstens medarbetarenkät. Detta handlar om organisatoriska förutsättningar men också att systematiskt undersöka och arbeta med chefers arbetsmiljö, vilket det arbetats fram rutiner och IT-stöd för i ett pilotprojekt under året. Samtidigt får stadens chefer goda betyg av sina medarbetare.

Under året har tillitsbaserat arbetssätt och ledarskap varit fortsatt i fokus med teman på ledardagar för stadens chefer. För att skapa en helhet i arbetet har utbildningar genomförts för förtroendevalda och fackliga. I flera nämnder pågår utvecklingsarbete för att stödja och hitta former för mer tillitsbaserade arbetssätt.

STYRKOR OCH UTMANINGAR:

- ✓ Styrkor inom arbetsgivarmålet är engagemang och delaktighet, medarbetarskapet och det närmaste ledarskapet.
- ✓ Utmaningar återfinns inom arbetsmiljöområdet med att många upplever arbetsrelaterade fysiska besvär, utmaningar inom den organisatoriska och sociala arbetsmiljön både kopplat till individ och ledarskapet samt en trend av ökad av psykisk ohälsa.
- ✓ Bedömning av måluppfyllnad: Delvis uppfyllt.

SUPERKOMMUN:

Övergripande mål och Agenda 2030

Mölnads stad är utnämnd till årets superkommun 2021 av tidningen Dagens Samhälle. Sveriges kommuner rankas varje år i 18 olika kategorier, till exempel antal företag, kommuninvånarnas utbildningsnivå och hur kommunens kärnuppdrag sköts. Ett av de arbetsområden som har bidragit till vår guldplacering är stadens arbete med att koppla kommunens övergripande mål till Agenda 2030.

I juni 2019 fattades beslutet i kommunfullmäktige om nya övergripande mål för Mölnads stad. Målen är kopplade till Agenda 2030. Agenda 2030 innehåller 17 globala mål med syfte att balansera tre dimensioner av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Merjem Maslo (M), kommunalråd, är en av dem som arbetar med Mölnads stads övergripande mål.

– Att våra övergripande mål är kopplade till Agenda 2030 innebär att vi på ett tydligt sätt visar hur Mölnads stad bidrar till hållbar utveckling. Det innebär också en möjlighet för oss i staden och i våra verksamheter att se hur målen är beroende av varandra, säger Merjem.

Så märker invånarna av arbetet

De övergripande målen finns till för att utveckla och förbättra vardagen och livsvillkoren för de som bor och verkar i kommunen.

– I vår kommun ska vi skapa förutsättningar och underlätta för Mölnadsborna att göra medvetna val och erbjuda lösningar som blir hållbara över tid. Utmaningarna är globala, men lösningarna är lokala. Agenda 2030 påverkar oss både i stort och smått och alla verksamheter i staden är viktiga för att uppnå målen. Det kan till exempel handla om långsiktiga frågor såsom stadsutveckling, hållbara lösningar för resor, samt ökad återvinning och återanvändning. Några exempel från vardagen är att minska matsvinnet och öka tillgängligheten till grönområden, säger Merjem.

För att arbetet med målens koppling till Agenda 2030 ska ge resultat krävs samarbete.

– Kommunfullmäktige har beslutat att koppla kommunfullmäktigemålen till Agenda 2030, men vi behöver få med fler på den här resan. Nästa steg är att utöka dialogen med företagen och Mölnadsborna för att få större genomslagskraft. Vi kan uppnå målen i Agenda 2030 om vi kraftsamlar tillsammans, säger Merjem.

Ny översyn av vision och mål

I det fortsatta arbetet med målen pågår en översyn där stadens vision och de övergripande kommunfullmäktigemålen ses över och förnyas.

– Nu pågår ett jättespännande arbete med revidering av visionen och målen. Mölnadal har haft en positiv utveckling de senaste tio åren och nu ska en ny framtidsbild av Mölnadal tas fram. När översynen är klar är min förhoppning att Agenda 2030 ska bli ännu mer integrerat i den kommande målstyrningen. Det pågår väldigt mycket i våra verksamheter redan nu och vi gör många bra saker, men vi kan bli ännu bättre. Det ska vi ta vara på i översynen, avslutar Merjem.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Avsnittet innehåller en avstämning av beslutade finansiella mål, en samlad utvärdering och bedömning av god ekonomisk hushållning för kommun och kommunkoncern, en analys och utvärdering av resultat och ekonomisk ställning samt finansiell profil i jämförelse med andra.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunallagen kräver att kommuner anger mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har i budget 2021 fastställt verksamhetsmål och finansiella mål samt riktlinjer för god ekonomisk hushållning. För mer information kring måluppföljning, se avsnittet *Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten*.

Finansiella mål i budget 2021

- Resultatet ska inrymma värdesäkring av hela pensionsförpliktelsen.¹
- Nettokostnadernas andel av skatter och statsbidrag ska inte överskrida 98,5 procent i genomsnitt över rullande treårsperioder.²

1) Om synnerliga skäl föreligger kan jämförelsestörande poster elimineras.

2) Vid avstämning tillämpas resultat enligt blandmodellen, exklusive exploateringsersättningar, intäkter för erhållna anläggningar utan ersättning samt försäljning av mark- och exploateringsstillgångar. Om synnerliga skäl föreligger kan andra poster beaktas.

Förändringen av den del av pensionsskulden som inte redovisas i balansräkningen innebär att skulden minskade med 24 mnkr under 2021. Det betyder att det första finansiella målet är uppfyllt eftersom resultatet skulle påverkas positivt vid en tillämpning av fullfundsmodellen.

Stadens finansiella mål för nettokostnadsandelen ska stämmas av över rullande treårsperioder och då exklusive nettointäkter sammanhängande med exploateringsverksamheten. Med det måttet tog nettokostnaderna för 2021 i anspråk 94,0 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Under 2021 bedöms det dock finnas synnerliga skäl för att eliminera ytterligare poster i form av ökade pensionskostnader för ändrat livslängdsantagande på 18,4 mnkr. Då även de posterna beaktas, uppgick nettokostnaderna för 2021 till 93,6 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Under 2019 och 2020 låg motsvarande mått på 93,9 respektive 92,9 procent, vilket innebär en genomsnittlig nettokostnadsandel för åren 2019–2021 på 93,5 procent, exklusive effekten av försäljningar med mera. Det andra finansiella målet är följaktligen uppfyllt med god marginal.

Genom att samtliga jämförelsestörande poster, med undantag av effekten från försäljningar och årets exploateringsersättningar samt kostnader för exploateringsprojekt, ingår i avstämningen har de tillfälliga tillskott som förekommit under åren, till exempel i form av stora tillfälliga statsbidrag på 126 mnkr år 2020 och de övriga positiva effekter som uppstått kopplat till pandemin, kunnat användas för att i budgetläget finansiera tillfälliga satsningar respektive hantera behov av kostnadsanpassningar över en längre period.

I samband med beslut om budget/plan 2022–2024 var den positiva resultatutvecklingen för 2021 redan känd och kunde beaktas vid ställningstagande till budgeterad resultatnivå. Nivån på det finansiella målet i form av den genomsnittliga nettokostnadsandelen är satt med hänsyn till att det tillkommer resultat från exploateringsverksamheten som bidrar vid analysen av hur den ekonomiska ställningen utvecklats.

Avstämning av finansiella mål Genomsnitt rullande treårsperioder

mnkr	2019	2020	2021	2019–21
Verksamhetens nettokostnader	3 507,9 ¹	3 602,3 ¹	3 539,3	10 649,5
Justering av synnerliga skäl ²	-21,0	-17,8	-18,4	-57,2
Justering av resultat vid fastighetsförsäljning och exploateringsersättningar	127,8	131,2	373,0	632,0
Finansnetto	-25,8	-30,3	-30,2	-86,3
Summa nettokostnader	3 588,9	3 685,4	3 863,7	11 138,0
Skatteintäkter och generella statsbidrag	3 821,5	3 965,9	4 129,5	11 916,9
Nettokostnadsandel, procent	93,9¹	92,9¹	93,6	93,5

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

2) 2019: Medfinansiering statlig infrastruktur. 2020: Sanering och rivning nytt badhus. 2021: Förändrat livslängdsantagande pensioner.

Sammanfattningen bedömning av god ekonomisk hushållning

För att en kommun ska bedömas ha god ekonomisk hushållning behöver det göras en samlad bedömning över de finansiella målen och verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Kommunallagens ekonomikapitel anger att kommuner ska bedriva sin verksamhet med god ekonomisk hushållning. Innebörden definieras inte men regelverket innehåller en lagstadgad miniminivå för det ekonomiska resultatet, det så kallade balanskravet. Om finansiell kapacitet och motståndskraft ska kunna behållas krävs det resultatnivåer som ligger över den miniminivån. Målet att behålla den ekonomiska ställningen på en jämn nivå, brukar i kommunalekonomiska sammanhang kopplas till ansvaret för att inte skjuta över kostnader på kommande generationer.

Den finansiella analysen av resultat och ekonomisk ställning visar att det inte finns något givet mått på god ekonomisk hushållning. Negativa eller svaga resultat är naturligtvis en varningssignal, men utfallet för enskilda år är inte avgörande vid en bedömning. Det som är viktigt är den ekonomiska utvecklingen över tid. Nyckeltalet soliditet är ett användbart mått i det sammanhanget. Om soliditeten hålls oförändrad tyder det på att det finns en stabilitet i relationen kostnader och intäkter respektive tillgångar och skulder. Hur soliditeten utvecklas är nära kopplat till investeringsnivån. Om soliditeten ska hållas på en stabil nivå över tid är det viktigt för staden att bedriva en finansiell planering för investeringarna.

Utvärderingen av analysen av resultat och ekonomisk ställning visar att staden under en lång period har haft en god utveckling av både resultat och soliditet. I jämförelse med andra kommuner har Mölndal en mycket stark ekonomisk ställning och de resultat som uppnåtts under senare år har inneburit att staden kunnat behålla en god långsiktig kapacitet över tid trots att skatteintäkterna tidvis utvecklats sämre än beräknat. Vid en analys av det finansiella läget är det viktigt att man exkluderar exploateringsintäkter i form av exploateringsersättningar och markförsäljning. Över den senaste treårsperioden är det genomsnittliga resultatet 5,8 procent, exklusive resultat vid försäljning av mark- och exploateringstillgångar samt exploateringsersättningar. Utökas perioden till sex år är motsvarande genomsnittliga resultat 3,7 procent. Vilken resultatnivå som bör uppnås i en enskild kommun och för ett enskilt år kan dock variera med hänsyn till utgångsläge och förutsättningar. För Mölndal, som är en tillväxtkommun med omfattande investeringsplaner, är det viktigt att skapa det finansiella handlingsutrymme som kommer av ett starkare resultat. Bakgrunden till den ekonomiska utvecklingen är att organisationen över tid har haft förmåga att anpassa verksamheten till nya förutsättningar, men det är även effekten av ett antal gynnsamma engångsfaktorer främst i form av tillfälliga statliga stöd.

Bedömningen av Mölndals stads ekonomi i relation till god ekonomisk hushållning utgår från utvärdering av ekonomisk ställning samt de två beslutade finansiella målen, men innefattar också en bedömning av om skattemedlen använts till rätt saker och utnyttjats effektivt. Utvärderingen av god ekonomisk hushållning visar att de två finansiella målen som beslutats av kommunfullmäktige uppfyllts för år 2021. När det gäller den övriga verksamhetsredovisningen och uppföljningen av kommunfullmäktigemålen lämnas i huvudsak en positiv bild av det verksamhetsmässiga resultatet.

Även kommunkoncernens bolag redovisar som helhet en god ekonomi och väl fungerande verksamhet, vilket ytterligare bidrar till god ekonomisk hushållning. När det gäller kommunens bolag ska de enligt stadens riktlinjer för god ekonomisk hushållning bedriva sin verksamhet på ett affärsmässigt sätt som samlat ger en marknadsmässig avkastning och möjliggör utdelning till ägaren. Kommunens bolag ska, i tillämpliga delar, bidra till att kommunfullmäktiges uppsatta mål och vision uppnås, vilket uttrycks i ägardirektiv. Bolagen ska i sina affärsplaner precisera relevanta mål med mätbara indikatorer i förhållande till kommunfullmäktiges uppsatta mål.

Med stöd av ovanstående analys, vilken bygger på den utvärdering av resultat och ekonomisk ställning som redovisas på följande sidor, är bedömningen att Mölndals stad har uppfyllt kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Syftet med avsnittet är att beskriva orsakerna till utvecklingen av kommunkoncernens och kommunens resultat och ställning, det vill säga både för den verksamhet som bedrivs i förvaltningsform och i bolagsform. Det ligger också till grund för bedömningen av om staden uppfyller kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. På koncernnivå sker endast en övergripande analys av det som avser kommunen eftersom det finns en mer detaljerad beskrivning under egen rubrik.

För att beskriva och analysera stadens ekonomi används den så kallade RK-modellen. Den används ofta inom den kommunala sektorn och utgår från fyra finansiella aspekter: finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållanden samt kontroll över den finansiella utvecklingen. I utvärderingen av *Resultat och kapacitet* ingår årets resultat, nettokostnadsförändring, kommunens investeringar och dess självfinansieringsgrad samt likviditet och skuldsättningsgrad. *Risk och kontroll* omfattar soliditetsutveckling, kommunalskatt, pensionskulda, kommunens borgensåtagande samt budgetföljsamhet.

Resultat och kapacitet

Perspektiven bedömer stadens balans mellan intäkter och kostnader under året och över tiden samt kapaciteten att möta finansiella svårigheter på längre sikt.

Årets resultat

Kommunkoncern

Kommunkoncernens resultat uppgick till nästan 712 mnkr, vilket var 244 mnkr bättre jämfört med föregående år. Det ökade resultatet kom framför allt från staden, vilket till stor del berodde på stora intäkter från exploateringsverksamheten. Även bolagssektorn gjorde tillsammans ett högre resultat. Mölndal Energi bidrog med den största ökningen, vilket förklaras av en återhämtning av elpriset samt en ökad fjärrvärmeförsäljning på grund av kallt väder. Det negativa finansnettot för kommunkoncernen minskade med nästan 8 mnkr till -64 mnkr. Den fortsatta pandemin har gjort att räntorna legat kvar på en låg nivå. En del äldre räntesäkringar i bolagssektorn har löpt ut och nya har kunnat tecknats med lägre räntevillkor. Eliminering av koncerninterna poster på resultatnivå har gjorts med 42 mnkr.

De totala intäkterna för kommunkoncernen uppgick till 3 miljarder kronor, vilket var en ökning med hela 792 mnkr. Ökningen kom framför allt från staden med 349 mnkr och Mölndal Energi med 481 mnkr. Eliminering av koncerninterna intäkter som el, hyror och försäljning av mark har gjorts med 290 mnkr. Utfallet för bolagen redovisas mer utförligt i *Verksamhetsredovisningen*.

Resultat per enhet, kommunkoncernen

mnr	2020	2021	2020	2021
	Verksamhetens intäkter		Resultat efter finansiella poster	
Mölnadal stad	1 042,8	1 392,1	393,9	620,4
Kvarnfallet Mölnadal AB	0,1	0,1	-25,8	-25,1
Koncernen Mölnadal Energi AB	776,2	1 257,5	62,9	104,4
Mölnadal bostäder AB	391	408,9	47,6	46,9
Gunnebo Slott och Trädgårdar AB	22,8	27,3	-19,0	-17,7
Mölnadal Parkering AB	25,4	31,3	3,7	9,5
MölnDala Fastighets AB	10,2	13,2	-12,6	-10,2
Mölnadal Centrum Koljan 1 Fastighets AB (vilande bolag)	0,0	0,0	0,0	0,0
Förbo AB ¹	144,5	158,6	25,6	25,7
Koncerninterna elimineringar, uppskjuten skatt och bolagsskatt	-205,9	-290,0	-8,9	-42,3
Summa	2 207,1	2 999,0	467,4	711,6

1) Angiven siffra avser ägd andel på 27,6 procent.

Kommunen

Resultatet för den löpande verksamheten eller det så kallade strukturella resultatet uppgick till 266 mnkr, vilket var en marginell ökning med 7 mnkr jämfört med föregående år. Därutöver har staden fått stora intäkter från exploateringsverksamheten på över 400 mnkr, som tillsammans med övriga poster av engångskaraktär är bakgrunden till att årets totala resultat för staden slutade på drygt 620 mnkr. Det var en förbättring med drygt 226 mnkr jämfört med föregående år, vilket förklaras av ökade intäkter från exploateringsverksamheten.

Utöver det strukturella resultatet ingick, som beskrivits ovan, exploateringsverksamheten som bidrog med 373 mnkr i netto-intäkter. I detta ingick resultat från försäljning av mark med 187 mnkr, exploateringsersättningar med 206 mnkr samtidigt som 20 mnkr i exploateringsrelaterade driftkostnader belastade resultatet. Därutöver redovisades ytterligare en post av engångskaraktär som avsåg ökade pensionskostnader med drygt 18 mnkr till följd av ändrat livslängdsantagande vid beräkning av pensionsavsättningen. Föregående år bidrog exploateringsverksamheten med 131 mnkr i form av exploateringsersättningar på 90 mnkr samt resultat från försäljning av mark på drygt 25 mnkr. Därutöver tillkom då rivnings- och saneringskostnader för nya badhuset på 18 mnkr respektive ökade skatteintäkter för eftersläpningseffekt på 22 mnkr.

Resultatmått

mnr	2017	2018	2019	2020	2021
Kommunkoncern	162,6	142,2	357,0	467,4	711,6
Mölnadal stad, blandmodell	111,6	93,5	339,4	393,3	620,4
Mölnadal stad, strukturellt resultat ¹	29,1	9,4	165,4	258,9	265,8
Mölnadal stad, strukturellt resultat i förhållande till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, procent	0,9	0,3	4,4 ²	6,6	6,4

1) Strukturellt resultat, det vill säga årets resultat reducerat med resultat vid markförsäljning, exploateringsersättningar samt övriga engångsposter.

2) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för en sund ekonomi är att det råder balans mellan intäkter och kostnader. För att behålla ett kort- och långsiktigt finansiellt handlingsutrymme på en oförändrad

nivå, krävs att det återstår en tillräcklig andel av de löpande intäkterna för att till exempel finansiera investeringar.

Nettokostnadsandelen utifrån det strukturella resultatet, eller den löpande verksamheten uppgick till 93,6 procent, vilket därmed låg kvar på samma nivå som 2020. Den senaste femårsperioden blev den genomsnittliga nettokostnadsandelen för det strukturella resultatet drygt 96 procent.

Under 2021 uppgick ökningen av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning till 4,7 procent om effekten av eftersläpningsersättningen 2020 exkluderas, det vill säga intäkter enligt strukturellt resultat. Samtidigt ökade även nettokostnaderna för den ordinarie verksamheten med 4,8 procent, vilket innebar ett i princip oförändrat strukturellt resultat jämfört med föregående år.

Ökningstakten för skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning år 2021 låg på ungefär samma nivå som år 2020. Det året låg ökningstakten på 5,2 procent om effekten av eftersläpningsersättningen 2019 respektive 2020 exkluderas.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Procent	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens nettokostnader	92,0	92,3	86,4	85,1	79,7
Avskrivningar	5,3	5,8	5,4	5,7	6,0
Nettokostnadsandel	97,3	98,1	91,8	90,8	85,7
Finansnetto	-0,5	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Nettokostnadernas andel inklusive finansnetto	96,8	97,4	91,1	90,1	85,0
varav resultat exploateringsverksamhet	2,3	2,7	3,4	3,3	9,0
Nettokostnadsandel strukturellt resultat¹	99,1	99,7	95,6²	93,4	93,6

1) Strukturellt resultat, det vill säga årets resultat reducerat med resultat vid markförsäljning, exploateringsersättningar samt övriga engångsposter.

2) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

Årets nettoinvesteringar och självfinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som har kunnat finansieras med inkomster från försäljning av tillgångar, exploateringsersättningar samt de skatteintäkter som inte har förbrukats i den löpande verksamheten. Självfinansieringsgraden bör analyseras över tid då den årliga investeringsvolymen kan variera kraftigt beroende på effekten från enskilda projekt samt förskjutningar av projekt.

Kommunkoncernen

I kommunkoncernen uppgick nettoinvesteringarna till 1 093 mnkr, där kommunen stod för 801 mnkr. Största delen av investeringarna i bolagssektorn kom av nyproduktion av bostäder i Mölnadal bostäder AB och Förbo AB med 168 mnkr, samt från Mölnadal Energi AB där investeringar gjorts i värmekraftverk och fjärrvärmenät med 129 mnkr. I genomsnitt har kommunkoncernen investerat för 1 083 mnkr per år de senaste fem åren. År 2021 får därför betraktas som ett normalår för kommunkoncernen. Planerade investeringsvolymerna är fortsatt stora kommande år både i staden och bolagssektorn. Självfinansieringsgraden för nettoinvesteringar uppgick i kommun-

koncernen till 106 procent för 2021, vilket kan jämföras med genomsnittet de senaste fem åren som ligger på 72,8 procent. I staden har investeringarna kunnat genomföras utan extern lånefinansiering, däremot har skuldvolymen ökat i bolagssektorn.

Nettoinvesteringar

mnkr	2017	2018	2019 ¹	2020	2021
Kommunkoncernen	1 268,3	1 132,5	989,6	933,6	1 092,5
Kommunen	444,6	642,9	482,6	677,1	801,1
varav finansiell leasing				86,8	8,3

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip.

Självfinansieringsgrad investeringar

mnkr	2017	2018	2019	2020	2021
Kommunkoncernen, procent	40,6	45,1	80,1	91,6	106,2
Kommunen, procent ¹	63,7	44,7	111,0	101,6	106,5
Kommunen, utrymme för självfinansiering					
Avskrivningar/ investeringsbidrag	171,7	194,1	196,2	206,0	224,3
Resultat från exploaterings- verksamheten	67,5	28,1	123,7	116,3	374,4
Resultat före extraordinära poster exklusive exploateringsverksamheten	44,1	65,4	215,7	277,6	246,1
Summa utrymme för självfinansiering¹	283,3	287,6	535,6	599,9	844,8

1) Uppgift justerad mot tidigare års handlingar på grund av ändrad redovisningsprincip samt beräkning utifrån nettoinvesteringar exklusive finansiell leasing.

Kommunen

Årets nettoinvesteringar uppgick till 801 mnkr, varav 8 mnkr avsåg finansiell leasing av bilar. Det var en ökning med 124 mnkr jämfört med föregående år, och innebar en investeringsnivå på 11 454 kr per invånare, vilket kan jämföras med 9 687 kr per invånare år 2020.

Investeringsvolymen var 176 mnkr lägre än planerat, vilket främst förklaras av att flera stora projekt har förskjutits i tid. Under de senaste fem åren har den genomsnittliga investeringsvolymen legat på 630 mnkr, samtidigt som det planeras för betydligt högre investeringsvolym under de kommande åren. Under femårsperioden har större investeringar i princip skett inom samtliga verksamhetsområden i form av till exempel förskolor, skolor, idrotts- och fritidsanläggningar samt infrastruktur. Under 2021 stod det nya badhuset samt exploateringsverksamheten för en stor del av årets investeringar. Även under 2022–2023 pågår byggnationen av nytt badhus och under kommande år kommer exploateringsinvesteringarna att fortsätta ligga på en hög nivå tillsammans med de nya projekt som planeras i budget.

Självfinansieringsgraden av nettoinvesteringar exklusive finansiell leasing uppgick till cirka 107 procent. Det var en förbättring med 5 procentenheter jämfört med föregående år, vilket främst kan förklaras med att den del av utrymmet för självfinansiering som består av intäkter från exploateringsersättningar och markförsäljning har ökat med över 250 mnkr och stärker självfinansieringsgraden genom att kompensera både att nettoinvesteringarna ökat med drygt 200 mnkr och att bidraget från kvarstående delar i resultatet har sjunkit något.

Över åren har investeringarna i stor utsträckning varit självfinansierade och hittills har staden, exklusive bolagen, inte behövt låna till investeringar. Genomsnittet för självfinansie-

ningsgraden av investeringar de senaste fem åren uppgick till drygt 86 procent, vilket har kunnat mötas med likvida medel.

För mer detaljerad genomgång av årets investeringar hänvisas till avsnittet *Investeringsredovisning*.

Skuldsättningsgrad samt lånefinansiering

Skuldsättningsgraden mäter hur stor andel av tillgångarna som finansieras med främmande kapital och är soliditetens motsats.

Kommunkoncern

Investeringarna i staden, som tidigare har nämnts, har kunnat genomföras utan extern lånefinansiering. På bolagssidan har skulder till kreditinstitut ökat med 153 mnkr kopplat till investeringar i bostäder och energisektorn. Kommunkoncernens skulder till kreditinstitut, som uteslutande finns i bolagssektorn, uppgick vid årsskiftet till 5 miljarder kronor och av dessa finansieras cirka 78 procent hos Kommuninvest. Räntebärande skuld per invånare uppgår till 72 tkr, sett bakåt i tiden har den ökat de senaste fem åren och jämfört med riket så har Mölndals kommunkoncern legat lite över genomsnittet mellan åren 2016 och 2020. Statistik för 2021 är ännu ej fastställd.

Skuldsättningsgraden uppgick för kommunkoncernen till 66,1 procent, vilket jämfört med föregående år är en minskning med 3,3 procentenheter. Minskningen berodde på kommunkoncernens starka resultat.

Finanspolicyn syftar till att begränsa kommunkoncernens risktagande och gäller för staden och dess helägda bolag. Enligt riktlinjerna ska den genomsnittliga kapitalbindningstiden vara mellan ett och fem år och den genomsnittliga räntebindningstiden mellan två och fem år. Vid en avstämning mot bolagens skuldportfölj uppgick per årsskiftet den genomsnittliga kapitalbindningstiden till 2,4 år och räntebindningstiden till 3,4 år. Den genomsnittliga räntan under året uppgick till 1,3 procent. Genom den upplåning som finns i bolagssektorn är kommunkoncernen utsatt för finansiell risk både vad gäller kapitalanskaffningen och räntekostnad. Bolagen arbetar sedan länge med räntesäkringar för att utjämna ränterisken över flera år.

Skuldsättningsgrad

mnkr	2017	2018	2019	2020	2021
Total skuldsättningsgrad inklusive hela pensionsåtagandet					
Kommunkoncern	73,5	73,4	71,4	69,4	66,1
Kommun	52,5	51,9	49,8	48,8	44,4
varav kortfristiga skulder	14,6	14,4	12,4	13,7	11,8
varav långfristiga skulder	6,0	6,6	8,6	9,0	8,6
varav avsättningar	0,5	1,0	1,3	1,0	1,0
varav pensionsskuld, totalt	31,4	29,9	27,5	25,1	23,0
Skulder till kreditinstitut, mnkr					
Kommunkoncern	4 159,1	4 498,4	4 676,6	4 848,4	5 001,6
Kommun	–	–	–	–	–

Kommun

Mölndals stad har inte någon långfristig upplåning i form av banklåneskuld för den verksamhet som bedrivs i förvaltningsform, och är därmed lågt exponerad för risker i samband med ränteförändring. Däremot finns ett ränteberoende till följd av

stadens utlåning till bolagssektorn. Stadens långfristiga skuld uppgick vid årsskiftet till 490 mnkr, varav 182 mnkr avsåg leasingkulld för finansiella leasingavtal och resterande del avsåg anläggningsavgifter samt offentliga investeringsbidrag som fördelas som en intäkt över tillgångens nyttjandetid.

Den aktuella skuldsättningsgraden inklusive hela pensionsåtagandet har minskat från 48,8 procent till 44,4 procent jämfört med föregående år. Minskningen kan främst förklaras av det starka resultatet och att tillgångsökningen därmed inte behövde finansieras av ökade skulder.

Likviditet och kassaflöde

Kassalikviditeten är ett mått på hur stora de likvida tillgångarna är i förhållande till de kortfristiga skulderna. Den kortsiktiga betalningsberedskapen säkerställs för Mölndals stad och bolagen inom koncernen Kvarnallet Mölndal AB genom en gemensam koncernkassa. En kassalikviditet på över 100 procent innebär att de kortsiktiga skulderna kan betalas utan att behöva uppta nya lån. För att få en mer rättvisande bild av kassalikviditeten för kommunkoncernen tas inte kortfristig skuld till kreditinstitut med i beräkningen om lånen kommer att refinansieras.

Kommunkoncern

Kassalikviditeten för kommunkoncernen uppgick vid årsskiftet 2021 till 122,5 procent, inklusive avtalad kredit uppgick den till 147,9 procent. Kassalikviditeten ökade jämfört med föregående år, vilket förklaras av kommunkoncernens starka resultat samt att investeringarna blev lägre än vad som budgeterats.

Betalningsberedskapen för hela kommunkoncernen med tillgängliga likvida medel var cirka fyra veckor vid årsskiftet. Inkluderas avtalad checkkredit i likviditeten var betalningsberedskapen ungefär sex veckor.

Betalningsberedskapen var god men har minskat jämfört med föregående år, vilket berodde på att likviditeten är lägre samtidigt som volymen för verksamhetens kostnader ökat. Kommunkoncernen står inför stora investeringsvolym, vilket gör att likviditeten beräknas minska under kommande år.

Likviditet

	2017	2018	2019	2020	2021
Kassalikviditet, procent					
Kommunkoncernen	95,8	82,4	99,7	110,3	122,5
Kommunen	103,4	73,3	95,8	99,7	108,4
Likvida medel, mnkr					
Kommunkoncernen	401,5	256,9	453,7	677,2	436,9
Kommunen inklusive koncernkonto	385,5	240,3	436,5	652,6	345,2
varav kommunen	414,6	178,2	340,3	494,4	232,4
Beviljad checkkredit koncern	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0

Kommun

Mölndals stads egen betalningsförmåga på kort sikt var vid årsskiftet drygt 3,5 veckor i relation till verksamhetens kostnader, vilket var en halvering av antal veckor jämfört föregående år. Vid behov kan kort upplåning ske från koncernkassan i kombination med utnyttjande av checkkredit. Det har sedan länge varit en medveten strategi att hålla upplåningen på en låg nivå och i första hand lösa likviditetsbehovet genom intern upplåning inom koncernen.

En analys av kassaflödet visar att stadens likvida medel, exklusive bolagen, minskade med drygt 262 mnkr 2021 jämfört med föregående års saldo, varav 99 mnkr placerats i kortfristiga värdepapper. Därutöver ligger årets investeringsverksamhet drygt 160 mnkr högre än kassaflödet från den löpande verksamheten och har därmed finansierats från den ingående likviditeten. Årets resultat är högre än budget, men en hög andel sammanhänger med att skatteprognosen som ligger till grund för bokförda intäkter nu är betydligt starkare än i samband med budget. Det påverkar dock inte den skatt som utbetalas under året utan reglering av 2021 års preliminära skatteintäkter sker efter slutavräkning och påverkar likviditeten först i januari 2023. På motsvarande sätt har exploateringsersättningar bokförts som upplupna eller fakturerade men hade i samband med årsskiftet ännu inte influtit, vilket motverkat att nämndverksamheten redovisat ett överskott på cirka 90 mnkr. De likvida medlen exklusive bolagen låg vid årets slut på 232,4 mnkr vilket var cirka 200 mnkr högre än vad som bedömdes i budget 2021.

De viktigaste förklaringarna till den högre likviditeten jämfört med vad som beräknades i budgetläget var att den ingående likviditeten 2021 låg 143 mnkr högre än beräknat i budget samt att årets nettoinvesteringar stannade på 801 mnkr, vilket var 176 mnkr lägre än planerat i budget.

Stadens finansiella nettotillgångar uppgick till 2 mnkr vid årsskiftet, vilket innebar en ökning med drygt 70 mnkr jämfört med 2020. I måttet ingick de finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som staden beräknas omsätta på medellång sikt, cirka 10–20 år. Bakgrunden till att de finansiella nettotillgångarna ökade under året kan främst förklaras av ökade kortfristiga fordringar framför allt i form av upparbetade exploateringsersättningar samt prognostiserad slutavräkning av kommunalskatt. Vid årsskiftet var därmed de finansiella tillgångarna lika stora som skulderna.

Risk och kontroll

Perspektiven bedömer om det förekommer några risker som kan påverka resultat och kapacitet samt vilken kontroll som organisationen har över den finansiella utvecklingen.

Soliditet och finansiell handlingsberedskap

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga ekonomiska styrka eller betalningsförmåga och redovisar hur stor andel av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas beror därmed på två faktorer: Det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernens soliditet uppgick till 43,3 procent, vilket jämfört med föregående år var en ökning med 2,2 procentenheter. Förändringen berodde på att kommunkoncernen gjorde ett starkt resultat 2021. Inkluderas stadens pensionsåtagande sjunker soliditeten till 33,6 procent.

Vid beräkning av soliditet används bokförda värden. I regel är summan av anläggningstillgångarnas marknadsvärden väsentligt högre än summan av tillgångarnas bokförda värden. Detta innebär att soliditetsmättet inte ger en helt korrekt beskrivning av kommunkoncernens ekonomiska styrka.

I kommunkoncernens bostadsbolag finns betydande övervärden som uppgick till 4 884 mnkr. Soliditeten beräknad med hänsyn tagen till dessa övervärden uppgick då i stället till 81 procent, exklusive pensionsåtagande.

Soliditet					
Procent	2017	2018	2019	2020	2021
Kommunkoncernen inklusive pensionsåtagande	26,5	26,6	28,6	30,6	33,9
Kommunen inklusive pensionsåtagande, exklusive effekter av koncernkontot	47,5	48,1	50,2	51,2	55,6
Kommunen enligt blandmodellen	72,2	70,3	69,9	68,4	70,1
Soliditet exklusive effekter av koncernkontot	73,3	71,9	72,0	70,6	72,9

Kommun

Stadens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och exklusive koncernkontoeffekten för 2021 uppgick till 55,6 procent, vilket var en ökning med 4,4 procentenheter jämfört med föregående år. Ökningen av soliditeten kan bland annat förklaras av en hög resultatnivå och innebar även att staden har kunnat självfinansiera sina investeringar. Vid en jämförelse med andra kommuners soliditet är det viktigt att beakta stadens upplägg i form av koncerngemensam likviditetshantering, vilket innebär att bolagens likviditet och därmed stadens fordringar respektive skulder gentemot de olika bolagen ingår i kommunens balansräkning. Det medför att omslutningen ökar och soliditeten minskar i och med att det är ett relativt mått.

Ovanstående tabell illustrerar utvecklingen av soliditeten och därmed relationen eget kapital och tillgångar. De samlade resultaten under den senaste femårsperioden innebar att den redovisade soliditeten, det vill säga enligt den så kallade blandmodellen, vid utgången av 2021 var något lägre än vid ingången av perioden. Anledningen är att de samlade resultaten under den perioden inte uppgick till en tillräckligt hög andel av tillgångsökningen för att förbättra andelen eget kapital enligt det soliditetsmättet.

Stadens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser har däremot stärkts och ökat med 8 procentenheter till 55,6 procent den senaste femårsperioden, vilket främst kan förklaras av höga resultatnivåer. Genomsnittet för riket uppgick till 22 procent år 2020. Även vid en jämförelse av soliditetsnivåerna mellan kommunerna i Västra Götaland och Halland under 2020 har Mölndal en hög soliditetsnivå relaterat till genomsnittet.

Kommunalskatt					
	2017	2018	2019	2020	2021
Skattesats kommunen	20:26	20:26	20:26	20:51	20:51
Totalt	31:74	31:74	31:74	31:99	31:99

Kommunalskatt

Under den senaste femårsperioden har skattesatsen ökat med 25 öre, vilket skedde år 2020. År 2021 uppgick Mölndals stads skattesats till 20:51 medan den totala skattesatsen låg på 31:99, vilket var oförändrat jämfört med föregående år. Stadens skattesats har dessförinnan varit oförändrad mellan 2012 och 2019. Jämfört med rikets genomsnitt, 33:17, är Mölndals totala

skattesats 1,19 kronor lägre. Nivån på de primärkommunala skattesatserna inom riket är däremot inte helt jämförbara. Bakgrunden är att uppgiftsfördelning och skatteväxling mellan kommun och region varierar.

Pensionsförpliktelse

De totala pensionsförpliktelserna för Mölndals stad uppgick till 1,6 miljarder kronor och jämfört med föregående år har förpliktelsen ökat med 21 mnkr. Den största delen, 75 procent, eller drygt 1,2 miljarder, bestod av ansvarsförbindelse och resterande del avsåg avsättningar för pensioner.

Förändringen av den del av pensionsskulden som inte redovisas i balansräkningen innebär att skulden minskade med 24 mnkr under 2021, därmed ökade avsättningen med cirka 45 mnkr.

En utförligare analys av pensionsförpliktelserna återfinns i *Förvaltningsberättelsen* under avsnittet *Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning*.

Kommunens borgensåtaganden

Mölndals stads totala borgensåtagande uppgick vid årsskiftet till 4,5 miljarder kronor och domineras helt av borgen för bolagens finansiering. Åtagandet bedöms för närvarande inte innebära någon förlustrisk. Utöver borgensåtaganden för den egna koncernen finns ytterligare 21,3 mnkr i borgensåtagande. Här ingår regionala bolag: Gryaab, Renova AB och Räddningstjänstförbundet, för såväl större investeringar som pensionsåtaganden. Därutöver ingår även lämnad säkerhet för viss bostadsproduktion, enstaka föreningar samt ett begränsat kvarstående åtagande för småhus med statlig belåning. Vare sig de regionala bolagen eller föreningarna beräknas för närvarande utgöra någon förlustrisk. Mölndals stad ingick 2017 en solidarisk borgen för Kommuninvest i Sverige AB. Stadens del i borgensansvaret var vid årsskiftet 0,83 procent, vilket motsvarade 64 mnkr.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamhet					
mnkr	2017	2018	2019	2020	2021
Budgeterat resultat ^{1,2}	15,2	10,3	28,4	42,7	40,7
Resultat, utfall ¹	29,1	9,4	165,4	258,9	265,8
Nämndernas budgetavvikelse ¹	1,7	20,9	78,0	148,2	90,7

1) Resultat och budget exklusive engångsposter.

2) Budgeterat resultat 2018 var 20,3 mnkr inklusive 10 mnkr avseende byggbonus som klassificerats som engångsposter och därmed inte ingick i utfall enligt denna tabell.

En del i att förstå årets resultat, men också för att bedöma kommunens förmåga att planera och genomföra verksamheten enligt plan, är att utvärdera budgetföljsamheten. Årets budgeterade resultat uppgick till 40,7 mnkr då resultat från exploateringsverksamheten i form av markförsäljning och exploateringsersättningar exkluderats. Det strukturella resultatet, eller resultatet för den löpande ordinarie verksamheten, efter det att exploateringsverksamheten och övriga engångsposter har eliminerats, uppgick till 266 mnkr. Det innebar ett positivt utfall jämfört med budget på 225 mnkr och 6,4 procent i förhållande till årets skatteintäkter och generella statsbidrag.

Det positiva utfallet jämfört med budgeterat resultat för den

ordinarie verksamheten hänför sig i huvudsak till en starkare skatteprognos än den som gällde hösten 2020 när budgeten togs fram. I det skedet väntade SKR, tillsammans med övriga tunga prognosmakare, en betydligt långsammare återhämtning i skatteunderlagsutvecklingen än vad som senare har blivit fallet. De högre skatteintäkterna har påverkat positivt med cirka 120 mnkr samtidigt som nämnderna gav ett överskott på 90 mnkr jämfört med tilldelad budget.

Nämndverksamhetens budgetföljsamhet utgör, sett över tid och i kombination med budgetutfallet för skatteintäkterna, en viktig förklaring till den ekonomiska utvecklingen. Det är främst skolnämnden, följt av kommunstyrelsens verksamhet samt vård- och omsorgsnämnden som redovisade positiva avvikelser på 34 mnkr, 19 mnkr respektive 17 mnkr. Den positiva avvikelsen berodde till exempel på att antalet barn och elever blev lägre än beräknat inom skolverksamheten, att en del utrymmen för olika satsningar inte förbrukats samt att verksamhetens kostnader inom många områden blivit betydligt lägre till följd av pandemin. Verksamheter har hållits stängda, inte kunnat genomföras i samma omfattning eller på samma sätt som man brukar och smittorisker har minskat efterfrågan. Vidare utgick statlig ersättning som kompenserade staden för högre sjuklönekostnader samt merkostnader inom hälso- och sjukvård med anledning av pandemin. För mer detaljerad genomgång av budgetavvikelser per nämnd hänvisas till nämndernas verksamhetsredovisning.

Sammantagen bedömning av resultat och ekonomisk ställning

Kommunkoncernen

Resultatutvecklingen de senaste tre åren har för kommunkoncernen varit stark, med ett genomsnitt på drygt en halv miljard kronor. För 2021 redovisades ett historiskt starkt resultat som uppgick till drygt 700 mnkr. Kommunkoncernen uppvisade en ekonomi i balans för året. En stabil ekonomi ger bra förutsättningar för att ta sig an framtida utmaningar inom både ekonomi och verksamhet.

Utifrån kommunkoncernens framtida planerade investeringar kommer självfinansieringsgraden att minska och därmed också lånevolymen att öka. Kommunkoncernen kommer att kunna hantera detta så länge intäkterna är tillräckliga för att täcka driftskostnaderna. Något att beakta är också den senaste tidens skenande byggpriser som riskerar att fördyra och förskjuta investeringarna i kommunkoncernen.

Kommun

Bedömningen av Mölndals stads ekonomi med utgångspunkt från den finansiella analysen visar att staden under en sammanhängande period på drygt tio år har uppnått en positiv balans mellan kostnader och intäkter. Under de senaste tre åren har

Mölndal kunnat självfinansiera samtliga investeringarna genom stadens starka resultat, erhållna exploateringsersättningar samt försäljning av mark.

Vid en analys och värdering av det finansiella läget för den ordinarie verksamheten bör exploateringsintäkter och liknande poster exkluderas. Ur ett ekonomiskt perspektiv är det viktigt att nettokostnadsförändringen är i balans med ökningen av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Utvecklingen av nettokostnadsandelen har de senaste åren förstärkts till att för 2021 uppgå till cirka 94 procent, vilket är positivt. Det är fortsatt viktigt att ha kontroll på nettokostnadsutvecklingen jämfört med skatteutvecklingen.

Staden har en god soliditetsnivå och inga lån från kreditinstitut, vilket finns inom den verksamhet som bedrivs i bolagsform. Analysen av stadens soliditetsutveckling den senaste femårsperioden visar att den långsiktiga kapaciteten i staden var stark och låg på en betydligt högre nivå än riksgenomsnittet. Inom de kommande åren väntas soliditeten pressas nedåt utifrån framtida höga investeringsbehov i kombination med en ökad upplåning.

Hur väl utfallet följer budget är ett mått på organisationens kontroll över ekonomin. Nämnderna hade en stor positiv avvikelse mot budget på 90,7 mnkr. Den verksamhet som bedrivs hos nämnderna har därmed totalt sett bedrivits på en lägre nivå än planerat. Avvikelsen var påverkad av ett lägre barn- och elevantal än budgeterat, lägre volymer samt tillfälliga överskott i form av extra statliga stöd som till stora delar berodde på pandemin. Över tid framträder även en bild av att staden totalt sett har haft en god budgetföljsamhet.

Kommunalskatten är fortfarande låg i Mölndal jämfört med andra kommuner. Utifrån ett finansiellt perspektiv är det positivt eftersom det innebär en möjlighet att förstärka ekonomin, vilket kan vara svårare för en kommun med en högre skatt.

Betalningsberedskapen 2021 har legat på en hög nivå och låg vid årsskiftet på 232 mnkr för kommunen. Även den långsiktiga betalningsförmågan befinner sig, som tidigare nämnts, på en god och stabil nivå. Delar av investeringarna beräknas att behöva lånefinansieras först år 2022 utifrån antagen budget/plan 2022–2024.

Borgensåtagandet domineras av borgen till den egna bolagskoncernen främst bostadsproduktion och leasing avseende kraftvärmeverket. Åtagandet bedöms för närvarande inte innebära någon förlustrisk.

Staden har ett omfattande pensionsåtagande och det kommer att innebära en ökning av utbetalningarna som blir både likviditets- och resultatpåverkande. Någon särskild placering har inte skett för att möta framtida pensionsutbetalningar. Pensionsmedlen har i stället återlånats till verksamheten.

Finansiell profil i jämförelse med andra

Den traditionella finansiella analysen bygger på jämförelser över tid. Redovisningen utgår från att en kommuns verksamhet ska fortsätta i all framtid, den så kallade fortlevnadsprincipen. Huvudsyftet är att ge en rättvisande resultatredovisning där värderingar sker på ett likartat sätt så att redovisade resultat blir jämförbara mellan åren.

Genom att undersöka hur staden både befinner sig finansiellt och har utvecklats i förhållande till andra kommuner kan detta ses som ett komplement till den finansiella analysen av resultat och ekonomisk ställning samt bedömning av god ekonomisk hushållning. Inom ramen för Kommunforskning i Västsverige, KFI, genomförs årligen denna jämförelse mellan kommunerna som ingår i Västra Götalandsregionen och Region Halland.

Profilerna utgår, med viss justering, från den RK-modell som används för den finansiella analysen av resultat och ekonomisk ställning för kommunen och speglas i form av ett polär-diagram. Det innehåller dels åtta finansiella nyckeltal, dels fyra perspektiv som är viktiga när en kommuns ekonomi analyseras. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Profilen för 2021 presenteras under hösten 2022 och därför är det Mölndals profil för perioden 2018–2020 som redovisas här. Värdena är relativa värden som presenteras utifrån en normalfördelningskurva. Värden utanför den streckade ringen innebär starkare värden än genomsnittet, medan det omvända förhållandet råder vid lägre värden.

Mölndals stads finansiella profil för perioden 2018–2020 är något starkare än genomsnittet både i förhållande till kommunerna som ingår i Västra Götalandsregionen och Region Halland samt i förhållande till samtliga kommuner i riket. Mölndals stad låg över genomsnittet för samtliga fyra perspektiv. Kommunens poäng för tre av fyra perspektiv förbättrades under perioden, medan det fjärde perspektivet, riskförhållande, förblev oförändrat under perioden. Två nyckeltal visade på en förbättrad poäng samtidigt som sex nyckeltal visade på oförändrad poäng under samma period. En förstärkning av resultatnivån under perioden innebar att Mölndal redovisade ett genomsnittligt resultat per år i förhållande till verksamhetens kostnader på 5,7 procentenheter. Detta kan jämföras med snittet för regionerna under perioden på 2,7 procent per år. Mölndal hade 2020 en soliditet inklusive pensionsförpliktelse på över 50 procent, vilket därmed låg på en högre nivå jämfört med snittet i länen som låg på 23 procent. Mölndal har en hög investeringstakt. Investeringsvolymen för Mölndal uppgick till i genomsnitt 18 procent i relation till verksamhetens kostnader under perioden, och låg därmed på ungefär samma nivå som exempelvis Kungsbacka och Varberg. Genomsnittet för Västra Götalandsregionen och Region Halland uppgick till 12 procent.

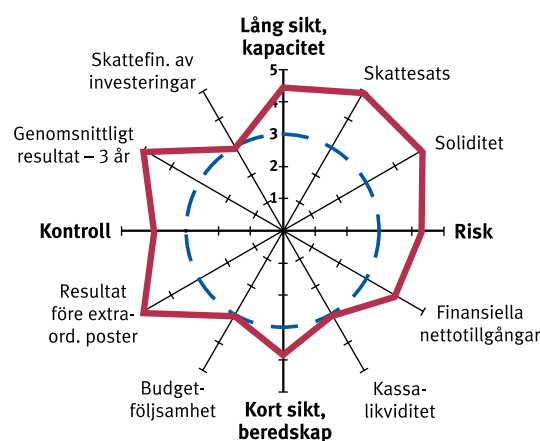
Sammanfattningsvis visar rapporten att kommunen fortsatt har en finansiell profil som totalt sett är starkare än genomsnittet för samtliga fyra perspektiv. Det betyder att utifrån profilen, jämfört med snitten i regionerna, hade Mölndal vid utgången av 2020 stärkt sitt finansiella utgångsläge jämfört med 2018. Det kan främst förklaras av att en starkare resultatnivå har uppvägt en fortsatt hög investeringsnivå.

I rapportens avslutande kommentarer går det att utläsa att Mölndal har ett starkt finansiellt läge. Dock påpekas att på grund av de stora jämförelsestörande engångsposterna blir det extra viktigt för staden att exkludera dessa poster både när man mäter resultatmålet och när god ekonomisk hushållning diskuteras. Slutsatsen är att det är extra viktigt att de stora exploateringsintäkterna under perioden 2018–2020 och framöver hanteras på ett adekvat sätt i analys och styrning. I rapporten föreslås att exploateringsintäkterna bör reserveras i eget kapital för att möta framtida avskrivningar. Det är även viktigt att man i den finansiella analysen fortsatt beaktar det underliggande resultatet. De höga resultatnivåerna år 2020 i många kommuner kunde till stor del förklaras av ökade statsbidrag och tillfälligt minskade kostnader i och med coronapandemin och inte av det underliggande resultatet. För att klara framtida utmaningar i form av pandemins effekter i kombination med fortsatt höga investeringsnivåer och ökade behov kopplade till befolkningsförändringar är det viktigt att skapa ett finansiellt utrymme som kan användas för satsningar för att fortsätta effektivisera verksamheten.

Kommunernas bokslut för 2021 har nu offentliggjorts och stadens ekonomiska utfall bedöms innebära att profilen förstärks ytterligare.

Finansiell profil Mölndals stad 2020

i förhållande till Västra Götalandsregionen och Region Halland

Balanskravsresultat

Balanskravet är ett krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader som regleras i kommunallagen. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår, uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnd- och förvaltningsorganisation.

Enligt gällande normering ska balanskravsutredningen redovisas på samma sätt i alla kommuner genom att ett bestämt antal delposter redovisas. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått.

Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Därefter ska realisationsvinster till följd av försäljning av anläggningstillgångar inte räknas in i resultatet eftersom dessa inte anses ingå i den löpande verksamheten. Resultat från försäljning av exploateringsfastigheter samt exploaterings- och gatukostnadsersättningar räknas däremot in i balanskravsresultatet.

Förutom ovanstående poster ges även möjlighet att justera resultatet för realisationsvinster/förluster enligt undantagsmöjlighet, vilket avser poster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning, till exempel kostnadsbesparingar i framtiden. Dessutom kan en återföring ske för realiserade vinster och förluster i värdepapper, vilket är aktuellt för Mölndals stad som har likvida medel placerade i finansiella värdepapper i form av obligationer samt fonder. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar.

Balanskravsutredningen för Mölndals stad börjar med årets resultat enligt resultaträkningen som uppgick till 620,4 mnkr. Därefter har balanskravsresultatet justerats för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar, vilka uppgick till 1,3 mnkr. En återföring av realiserade förluster till följd av marknadsvärdering av stadens placeringar i finansiella värdepapper innebar en ytterligare justering av balanskravsresultatet med 0,5 mnkr.

Balanskravsresultatet för 2021 uppgick efter samtliga justeringar till 619,6 mnkr, vilket innebar att staden lever upp till lagens krav om en balans mellan intäkter och kostnader. Mölndals stad har därmed uppfyllt balanskravsresultatet sedan dess införande år 2000. Det finns således inte något underskott att återställa.

Balanskravsutredning

mnkr	2020	2021
Årets resultat enligt resultaträkning	393,9	620,4
- Samtliga realisationsvinster	-0,6	-1,3
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter	-	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	0,5
-/+ Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-
= Årets resultat efter balanskontojusteringar	393,3	619,6
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv ¹	-	-
+ Användning av medel till resultatutjämningsreserv ¹	-	-
= Balanskravsresultat	393,3	619,6

1) Mölndals stad tillämpar inte resultatutjämningsreserv, RUR.

Forsen i Kvarnbyn med kringliggande industribyggnader.

Förväntad utveckling

I avsnittet redovisas vilka kända förhållanden och faktorer som bedöms påverka den kommunala koncernen direkt eller indirekt. Den förväntade utvecklingen för kommunkoncernen sammanhänger med och är i hög grad en följd av vad som beskrivs i avsnitten *Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning* samt *Händelser av väsentlig betydelse*.

Vad väntar efter coronapandemin?

Under både 2020 och 2021 har utvecklingen och förutsättningarna för den kommunala verksamheten varit starkt påverkade av de speciella omständigheter som uppstått till följd av pandemin. Kring årsskiftet 2021–2022 tog omikronvarianten av covid-19 över och med den följde en omfattande smittspridning, men nu med betydligt mer begränsade hälsoeffekter. Samtidigt påverkades den kommunala verksamheten som allra mest under hela pandemin beroende på en mycket hög sjukfrånvaro bland personalen. Den samhällsspridning som uppstod följdes av att åtgärder omprövades. När detta skrivs, i mitten av februari 2022, har land efter land i likhet med Sverige lättat på restriktionerna.

Nu märks att återhämtningen tilltar och att den ekonomiska politiken är mindre expansiv. Konsumtion och arbetsmarknad går mot en normalisering och den globala efterfrågan utvecklas starkt. I det kortare perspektivet bedömer SKR att både BNP och skatteunderlag ökar i snabbare takt än enligt tidigare prognoser och i slutet av året väntas inflationen, som drivits upp av höga energipriser, att falla tillbaka. Parallellt med det har de statliga tillskotten för att kompensera kommunerna under pandemin inte mötts med de negativa effekter på skatteintäkterna som befarades i samband med besluten och kommunerna redovisar nu stora tillfälliga ekonomiska överskott. Inte minst genom att verksamhet och budgetar anpassats till betydligt lägre skatteintäkter än vad som senare blivit fallet eftersom ekonomin återhämtat sig oväntat snabbt, bland annat med hjälp av statliga stimulanser till näringsidkare och privatpersoner. Nu varnar SKR för risken att in-teckna tillfälliga överskott till permanenta utgiftsökningar.

Det är med andra ord angeläget att notera vikten av att analysera beståndsdelarna i det ekonomiska resultatet för att bedöma hur ekonomin ser ut i form av balans mellan kostnader för den löpande ordinarie verksamheten och skatteintäkterna. Den betydligt starkare skatteutvecklingen än vad som låg till grund för budget 2021 har till exempel in-tecknats i budget 2022 och stora delar av nämndernas överskott bedöms som tillfälliga effekter av pandemin, samtidigt som flera verksamheter nu påtalar risker för att det finns uppdämda behov. De utmaningar som fanns före pandemin finns i stort fortfarande kvar vilket gör att de besparingar och omstruktureringar som det talades om före pandemin i grunden kvarstår som ett struktu-

rellt problem. Det finns en stor oro i sektorn för hur kommunernas ekonomier kommer att påverkas då många av de tillfälliga satsningarna framöver tas bort. Nu finns också anledning att följa utvecklingen av befarade följdverkningar efter den långa nedstängningen av samhället. Hur kommer verksamheten till exempel att påverkas av ackumulerade behov, konsekvenser på inläring och vårdskuld?

Ett annat angeläget område är att stötta invånare som blev arbetslösa och då inte minst särskilt utsatta grupper. Pandemin har slagit extra hårt mot de som står långt från arbetsmarknaden och de unga som ska etablera sig. Arbetslöshet påverkar inte bara det kommunala skatteunderlaget utan förvärrar sociala problem, skapar ohälsa och behov av försörjningsstöd.

Förutom negativa och tragiska konsekvenser på enskilda människor, företag, föreningar och kommunala verksamheter som ställts in, ställts om och skjutits upp har det uppstått en del oväntade positiva effekter. Digitaliseringen har tagit fart och i verksamhet efter verksamhet har det skapats nya möjligheter och ingen tror att vi kommer att återgå till hur det var förut, åtminstone inte fullt ut. Många tror att lokalanvändningen kommer att omprövas i grunden, inte minst då det gäller administrativ verksamhet, men kanske även inom skolans värld.

Demografiska utmaningar kräver ekonomisk långsiktighet

Nu visar SCB:s senaste befolkningsprognos på en betydligt lägre befolkningstillväxt än tidigare prognoser och jämfört med de senaste årens utveckling. Det har länge varit ett känt faktum att välfärdens finansiering står inför en minskande befolkning i arbetsför ålder samtidigt som andelen äldre över 80 år är den grupp som ökar allra snabbast. I Mölndal väntas inte en lika snabb ökning som för riket som genomsnitt, men belastningen fördelas lika mellan kommunerna genom kostnadsutjämnings-systemet. Behovet av kommunal verksamhet kommer att öka mer än vad som beräknas kunna finansieras genom ökad sysselsättning och därmed ökade skatteintäkter.

Parallellt med hanteringen av pandemins konsekvenser kvarstår, med andra ord, kommunernas finansiella utmaningar från hela rikets demografi. Under 2019 presenterade Finansdepartementet en analys som visade att med ett oförändrat välfärdsåtagande skulle gapet mellan kommunsektorns intäkter och kostnader öka till 90 miljarder kronor år 2026. Sedan dess har det visserligen kommit statliga besked om nya stöd i form av både generella och riktade statsbidrag men det är marginella justeringar jämfört med den beräkningen, till det kommer de krav på ökad välfärd som märks i coronakrisens spår. Inte minst gäller detta ett förväntningstryck avseende äldreomsorgen. Men det är inte bara de ekonomiska förutsättningarna som förändras genom den demografiska utvecklingen, en stor utmaning väntas genom den minskade tillgången på arbetskraft

och kompetens. Det är tydligt att det nu kommer att krävas ett betydande arbete med att effektivisera och omforma den kommunala verksamheten.

SKR är på olika sätt aktiva i frågan om kommunernas strukturella utmaningar och välfärdens framtida finansiering, inte minst kring utveckling och implementering av ny teknik samt behovet av att minska den statliga detaljstyrningen. I linje med vad som krävs för att möta de framtida utmaningarna har Mölndals stad antagit en digitaliseringsstrategi och ett särskilt projekt har utrett potentialen för effektivisering genom digitalisering och nu pågår konkreta utvecklingsprojekt och en samordnad styrning genom en central styrgrupp och samordning genom förvaltningsvisa digitaliseringsråd.

Järnvägens lokalisering - en nyckelfråga för planering och stadsutveckling

Omfattande investeringsbehov och stora stadsbyggnadsprojekt är faktorer som måste hanteras vid stadens planering på både kortare och längre sikt. Investeringsbehoven ökar även som en konsekvens av att många kommunala anläggningar är byggda under 60-, 70- och 80-talet och nu är i stort behov av ombyggnad och renoveringar. Stadens investeringsvolymerna väntas därför ligga på höga nivåer under många år framöver. Mölndal är en tillväxtkommun med en befolkning som ökar och de stora stadsbyggnadsprojekt som är aktuella kräver en omfattande utökning av service och infrastruktur. Parallellt med planeringen måste det också finnas en beredskap för justeringar. De senaste rikspronosererna över befolkningsutvecklingen talar för att ökningen kommer att mattas av.

Ett avgörande projekt för stadens framtida utveckling och med stor effekt på den fysiska planeringen är lokaliseringen av ny järnväg mellan Göteborg och Borås. Under 2021 har Trafikverket lämnat besked om fortsatta prioriteringar och om den korridor som är högst prioriterad innebär att det blir en station i Mölndal. Dessutom planerar Trafikverket att uppställningsspår för Västlänken och tågdepå för Västtrafiks tåg ska lokaliseras till Mölndal och placeras vid Sandbäck. Detaljprojekteringen av järnvägssträckningen mot Borås påverkar detaljplanerna för flera andra projekt. Ett viktigt exempel är Forsåkersområdet, ett av Västsveriges största stadsutvecklingsprojekt. Här planeras för 6 000 nya invånare och 4 000 arbetsplatser i nära anknäring till Mölndals innerstad och projektet drivs av stadens helägda bolag MölnDala Fastighets AB. Ett annat betydelsefullt projekt för stadens utveckling är GoCo Health Innovation City. I anslutning till AstraZeneca byggs en ny stadsdel i syfte att olika aktörer och verksamheter tillsammans ska skapa innovation inom hälsa. Den femte och sista detaljplanen för Mölndals innerstad, Åbybergsgatan, är klar och under 2021 genomfördes en markförsäljning på nära 190 mnkr. Nu pågår beslutsprocessen avseende antagande av detaljplanen för Lunnagården. Den planen innebär stora investeringar för staden i form av utbyggnad av allmän plats men även stora intäkter i form av markförsäljningar under de kommande åren.

Under de senaste åren har staden haft en kraftig tillväxt, vilket i grunden är positivt men det uppstår också krav och förväntningar. Möjligheten att styra och kontrollera tillväxten är viktig och här är översiktsplanen ett betydelsefullt instrument för att leda stadens arbete i rätt riktning på lång sikt. Utbygg-

nadsordningen i staden ska möta behovet av en ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar tillväxt. Mölndal har en unik möjlighet i form av tre stationslägen och de kommande åren kommer mer planeringsresurser att läggas på utvecklingen av stationssamhällena Lindome och Källered vid sidan av fortsatt utveckling av centrala Mölndal. En ny översiktsplan är aktuell för antagande under 2022.

Gott utgångsläge - bra grund för långsiktighet

Mölndals stads ekonomiska resultat har under en lång period och med få undantag legat på nivåer som varit betydligt starkare än stadens finansiella mål. I kommunfullmäktiges beslut om ekonomisk plan för 2023 och 2024, som togs i november 2021, syns den utvecklingen. Det strukturella resultatet, det vill säga resultatet för den ordinarie verksamheten exklusive effekten av intäkter från exploateringsverksamheten, stannar där på cirka 20 respektive 30 mnkr eller ungefär 0,5–0,6 procent, vilket har möjliggjorts genom de starka resultat staden har haft under tidigare år. Det är en styrka att kunna avvakta utvecklingen i nuvarande svårbedömda läge. För att åstadkomma långsiktighet är det angeläget att fortsätta planera och utvärdera ekonomin över tid och inte fokusera på enskilda år.

Stadens ekonomiska ställning och utgångsläge inför kommande utmaningar är stabilt, men samtidigt som utgångsläget är gott visar planeringen inför kommande år att det finns oros-tecken kring finansieringen av den ordinarie löpande verksamheten. Mölndal har med sitt goda utgångsläge en fördel inför de utmaningar som väntar den kommunala sektorn. Men med de höga investeringsvolymerna som planeras går staden snart in i en period av lånefinansiering. Storleksordningen på upplåningen och därmed behovet av framtida ekonomiskt utrymme för finansiella kostnader samt exponeringen för ränterisker, påverkas i sin tur av resultatnivån. Det kommer att vara angeläget att upprätthålla ett starkt resultat för en hållbar finansiering av kraftigt ökade investeringar och driftskostnader kopplat till stadens planerade utbyggnad och befolkningsstillväxt. Ett tillräckligt utrymme i resultatet är även en förutsättning för att möta snabba förändringar i samhällsekonomin.

Trend- och omvärldsanalys samt långsiktig finansiell analys som grund för strategier

För andra året har staden tagit fram en samordnad trend- och omvärldsanalys. Den syftar till att ge en gemensam plattform för det strategiska arbetet. För att öka långsiktigheten och få ytterligare underlag för diskussioner rörande politiska prioriteringar, ambitioner, konsekvenser och vägval har staden även tagit fram en långsiktig finansiell analys. Det rör sig inte om detaljplanering utan handlar om olika alternativa scenarier och handlingsalternativ på tio års sikt. Kalkylen bekräftar det goda utgångsläget men också att staden står inför många utmaningar och risker. Den demografiska utvecklingen gör att efterfrågan på välfärdstjänster ökar och staden måste leverera mer välfärd för relativt mindre resurser. I ett läge när det råder stor konkurrens om arbetskraften krävs en omställning och krav på effektivitet och produktivitet ökar.

Även under respektive nämnds verksamhetsredovisning återfinns kompletterande kommentarer kring förväntad utveckling under avsnittet framåtblick.

FINANSIELLA RAPPORTER

Finansiella rapporter och tilläggsupplysningar består av resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning för staden samt den kommunala koncernen i förvaltningsform.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Kommun		Kommunkoncern	
		2020	2021	2020	2021
Verksamhetens intäkter	3	1 042,8	1 392,1	2 207,1	2 999,0
Verksamhetens kostnader	4, 23, 25	-4 418,9	-4 685,2	-5 234,4	-5 892,2
Avskrivningar	5	-226,2	-246,2	-399,2	-460,3
Verksamhetens nettokostnader		-3 602,3	-3 539,3	-3 426,5	-3 353,5
varav jämförelsestörande poster	6				
Skatteintäkter	7	3 552,2	3 852,2	3 552,2	3 852,2
Generella statsbidrag och utjämning	7	413,7	277,3	413,7	277,3
Verksamhetens resultat		363,6	590,2	539,4	776,0
Finansiella intäkter	8	43,5	41,5	4,4	3,0
Finansiella kostnader	8	-13,2	-11,3	-76,4	-67,4
Resultat efter finansiella poster		393,9	620,4	467,4	711,6
Extraordinära poster					
Årets resultat		393,9	620,4	467,4	711,6
varav jämförelsestörande poster	6				

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	Kommun		Kommunkoncern	
		2020	2021	2020	2021
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		393,9	620,4	467,4	711,6
<i>Justeringar gjorda för:</i>					
Justering för ej likvidpåverkande poster	9	283,3	322,2	478,3	566,0
Övriga likviditetspåverkande poster	9	-15,1	-20,1	-15,1	-20,1
Poster som redovisas i annan sektion	9	-0,6	-1,3	0,2	-1,3
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		661,5	921,2	930,8	1 256,2
Ökning/minskning av anläggningsavgifter och investeringsbidrag	9	2,4	30,6	2,4	30,6
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-46,9	-310,0	-3,3	-453,7
Ökning/minskning av förråd, varulager samt elcertifikat		-3,6	-6,2	5,5	-152,7
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		167,2	-47,1	-1 442,3	1 212,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		780,6	588,5	-506,9	1 862,5
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10		-1,2		-1,2
Investering i materiella anläggningstillgångar	10	-705,6	-842,7	-970,8	-1 142,4
varav investering i finansiell leasing	10	-86,8	-8,3	-8,7	-8,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	10	0,9	1,4	0,9	1,4
Investering i finansiella anläggningstillgångar			-6,4		-6,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-704,7	-848,9	-969,9	-1 148,6
Finansieringsverksamheten					
Förändring av långfristiga fordringar				-27,2	7,4
Förändring av långfristiga skulder				1 722,2	-966,0
Nyupptagna lån leasing		87,2	8,3	9,2	8,3
Amortering av skulder finansiell leasing		-6,5	-8,3	-1,4	-2,2
Förändring av bolagens koncernkontobehållning	21	62,0	-45,3		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		142,7	-45,3	1 702,8	-952,5
Bidrag till infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-2,5	-1,7	-2,5	-1,7
Årets kassaflöde		216,1	-307,4	223,5	-240,3
Likvida medel vid årets början		436,5	652,6	453,7	677,2
Likvida medel vid årets slut	16	652,6	345,2	677,2	436,9

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Kommun		Kommunkoncern	
		2020	2021	2020	2021
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	5,9	6,6	12,6	10,5
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	4 264,5	4 841,8	9 878,9	10 537,7
Maskiner och inventarier	10	178,6	192,9	202,8	217,1
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Aktier och andelar	11	527,5	534,0	77,5	83,8
Långfristig utlåning	11	494,9	494,9	41,0	33,6
Summa anläggningstillgångar		5 471,4	6 070,2	10 212,8	10 882,7
Bidrag till statlig infrastruktur	12	7,4	6,7	7,4	6,7
Omsättningstillgångar					
Utsläppsrätter och elcertifikat				1,2	0,3
Förråd	13	12,6	18,8	400,4	554,0
Fordringar på koncernbolag, koncernkonto	21	49,3	160,4		
Fordringar	14	374,6	586,0	557,9	913,1
Kortfristiga placeringar	15	0,0	98,5	0,0	98,5
Kassa och bank	16	652,6	345,2	677,2	436,9
Summa omsättningstillgångar		1 089,1	1 208,8	1 636,7	2 002,8
Summa tillgångar		6 567,9	7 285,7	11 856,9	12 892,2
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat	17	393,9	620,4	467,4	711,6
Övrigt eget kapital		4 096,4	4 490,3	4 399,9	4 867,3
Summa eget kapital		4 490,3	5 110,7	4 867,3	5 578,9
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	359,4	405,1	359,4	405,1
Uppskjuten skatt				153,0	175,8
Andra avsättningar	19	65,9	68,3	65,9	68,3
Summa avsättningar		425,3	473,4	578,3	649,2
Skulder					
<i>Långfristiga skulder</i>					
Skulder till kreditinstitut	20			4 724,1	3 727,4
Övriga långfristiga skulder	20	573,0	603,6	467,7	504,5
<i>Kortfristiga skulder</i>					
Skulder till koncernbolag, koncernkonto	21	207,5	273,3		
Kortfristiga skulder	22	871,8	824,7	1 219,5	2 432,2
Summa skulder		1 652,3	1 701,6	6 411,3	6 664,1
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		6 567,9	7 285,7	11 856,9	12 892,2
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	24	4 305,2	4 530,3	50,4	54,3
<i>Ansvarsförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar	24	1 234,2	1 210,0	1 234,2	1 210,0
Övriga ansvarsförbindelser	24	50,4	50,4	0,4	0,4

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Ändrade redovisningsprinciper

Inga förändringar av redovisningsprinciper har skett under året.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster redovisas poster som inte är extraordnåra, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder och har ett väsentligt belopp som varierar mycket mellan åren. Staden redovisar alltid resultat vid både försäljning av anläggningstillgångar och fastighetsförsäljning i samband med markexploateringen, exploaterings- och gatukostnadsersättningar samt större projektrelaterade kostnader för exploateringsprojekt som jämförelsestörande. Dessutom redovisades ökade kostnader för ändrat livslängdsantagande för pensioner som jämförelsestörande kostnader för 2021.

Intäkter

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Årets redovisade skatteintäkter består av preliminåra månatliga skattebetalningar under inkomståret, en preliminår slutavråkning samt en justeringspost av prognostiserad slutavråkning för föregående bokslutsår. Den preliminåra slutavråkning för skatteintäkterna baseras på SKR:s senaste prognos från december 2021.

Offentliga investeringsbidrag och anläggningsavgifter

Investeringsbidrag från offentliga organisationer och anläggningsavgifter redovisas som en förutbetald intåkt och periodiseras över objektets nyttjandeperiod.

Exploaterings- och gatukostnadsersättningar samt erhållna anläggningar utan ersåttning

Exploaterings- och gatukostnadsersåttningar intåktsförs direkt från år 2020 i enlighet med RKR R2 Intåkt. Bedöming av återstående förpliktelser görs från fall till fall beroende på tecknade avtal.

Erhållna anläggningar utan ersåttning, så kallade "gåvor", värderas enligt uppgift från exploatör, alternativt av ansvarig projektledare och redovisas både som intåkt respektive anläggningstillgång.

Kostnader

Personalkostnader

Upplupna löner avseende timanstållda, ersåttning för övertid och obekvåm arbetstid samt retroaktiva löner har periodiserats. Semesterlöneskuld, okompenserad övertid, ferielöner och flextidssaldo har periodiserats och redovisas, inklusive upplupen arbetsgivaravgift, som en kortfristig skuld.

Avskrivningar och avskrivningstider

Kommunen anvårer nominell metod för beråkning av avskrivning, vilket innebår en linjår avskrivning på ursprungligt anskaffningsvårde. Avskrivningstiden baseras på bedömd nyttjandeperiod uppdelat per komponent.

Från och med 2017 tillåmpas komponentavskrivning. Det innebår att materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med våscentliga skillnader i anskaffningsvårde och nyttjandeperiod delas upp i olika komponenter, som skrivs av med olika avskrivningstider. Följande genomsnittliga avskrivningstider tillåmpas inom staden:

Mark och pågående arbeten	obegrånsad livslångd
Konst	i regel obegrånsad livslångd
Markanläggningar	20–50 år
Byggnader	10–50 år
Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier	5–10 år
Övrig IT-utrustning	3–5 år

Grånsdragning mellan investering och kostnad

För att betraktas som en investering ska den ekonomiska livslångden av inköpet uppgå till minst tre år och inte vara av mindre vårde. Grånsen för mindre vårde uppgår till 0,5 prisbasbelopp. Datorer redovisas som driftkostnad.

Tillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Utvecklingsarbete och immateriella råttheter av våscentligt vårde som medför framtida ekonomiska fördelar tas upp som immateriella anläggningstillgångar. Med våscentligt vårde menas minst fyra prisbasbelopp. Målndals immateriella tillgångar är enbart externt anskaffade. De immateriella anläggningstillgångarnas avskrivningstid varierar mellan 3–10 år eller i förekommande fall enligt avtalstid. Servitut, ledningsråtter och dylikt har ingen avskrivning.

Anläggningstillgångar har i balansråkning upptagits till anskaffningsvårde efter avdrag för av- och nedskrivningar. I anskaffningsvården ingår inga lånekostnader i enlighet med huvudregeln i RKR R4. Anläggningens vårde och livslångd prövas under året för att bedöma om nedskrivningsbehov finns.

Finansiella anläggningstillgångar

Samtliga aktier och andelar är värderade till det lågsta av anskaffningsvården och marknadsvården.

Omsåttningstillgångar

Egna anläggningar i exploateringsområden redovisas som anläggningstillgångar, medan mark för försålning, inklusive förådling, inom exploateringsområden redovisas som omsåttningstillgångar.

Kortfristiga finansiella placeringar

Placering av överlikviditet har gjorts i obligationer samt i råttefonder. Dessa har vid bokslutet värderats till det lågsta av anskaffningsvården och marknadsvården.

Avsåttningar och skulder

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Detta innebår att pension som intjånats före år 1998, inklusive löneskatt, behandlas som en ansvarsförbindelse. Pension intjånad från och med 1998 inklusive löneskatt redovisas som avsåttning eller som kortfristig skuld då det gårer avgiftsbeståmd ålderspension som ska utbetalas kommande år. Pensionsförmånen följer riktlinjer för beråkning av pensionsskuld, RIPS, med prognosantaganden från SKR. Pensionsavsåttningen för 2021 inkluderar effekten av förådrat livslångdsantagande. Beråkning av pensionsskulden är utförd av KPA.

Andra avsåttningar

Avsåttning har skett med det belopp som är den bästa uppskåttningen av det som kråvs för att reglera den befintliga förpliktelser på balansdagen.

Leasing

De avtal avseende leasing och hyra av fast respektive lös egendom som tecknats från och med januari 2020 redovisar Målndals stad i enlighet med RKR R5 Leasing. Det innebår att leasingavtal innan 2020 har klassificerats som operationell leasing, med undantag för hyra av biblioteket i Målndals innerstad som redovisas som finansiell leasingavtal utifrån våscentlighetskriteriet. Förutom ovanstående nya concerninternas avtal som klassificerats som finansiell leasing, finns ytterligare 63 concerninternas hyresavtal, vars bokförda vårde uppgick till cirka 500 mnkr vid 2021 års utgång. Dessa avtal ingår dessutom i de sammanstållda råkenskaperna. Inga nya hyresavtal har klassificerat

som finansiell leasing 2021. Avtal som klassificerats som finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen.

Övriga avtal som avser leasing och hyra klassificeras som operationella avtal och tas inte upp som anläggningstillgång utan redovisas endast som not.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Upprättande av års- och koncernredovisning har skett enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt enligt BFN 2012:1 (K3) för bolagskoncernen.

Uppskattningar och bedömningar baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som under rådande förhållanden anses vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar används sedan för att fastställa redovisade värden på tillgångar och

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Inga väsentliga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret. Bolagen som ingår i de sammanställda räkenskaperna är de där staden har en ägarandel på minst 20 procent. De sammanställda räkenskaperna har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats.

skulder som inte framgår tydligt från andra källor. Uppskattningar och bedömningar ses över årligen.

Genomgående för kommunkoncernen är att uppskattningar och bedömningar utgår från försiktighetsprincipen. För eventuell mer information avseende koncernbolagen hänvisas till respektive årsredovisning.

För alla händelser efter datumet för räkenskapsårets utgång som kräver justeringar eller att upplysningar lämnas har justeringar gjorts eller upplysningar lämnats.

Not 3 Verksamhetens intäkter

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Försäljningsintäkter	9,2 ¹	7,9	116,5 ¹	128,8
Taxor och avgifter	364,4 ¹	380,8	339,2 ¹	355,4
Hyror och arrenden	100,3	98,0	517,0	574,5
Bidrag och kostnadsättningar från staten	233,9 ¹	214,7	234,8 ¹	214,7
Bidrag från privata aktörer	15,9	0,0	15,9	0,0
EU-bidrag	2,1	0,5	2,1	0,5
Övriga bidrag ²	67,6 ¹	89,9	67,6 ¹	92,0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	133,0 ¹	195,9	133,0 ¹	195,9
Intäkter från exploateringsverksamhet	115,8	403,1	115,8	300,6
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,6	1,3	0,6	1,3
El- och fjärrvärmeintäkter			664,6	1 135,3
Summa verksamhetens intäkter	1 042,8	1 392,1	2 207,1	2 999,0

1) Uppgift justerad mot föregående års handling utifrån idéskrift från RKR och SKR.

2) Varav intäkter från anläggningar erhållna utan ersättning med 15,9 mnkr år 2020.

Not 4 Verksamhetens kostnader

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	2 476,7 ¹	2 593,1	2 673,9 ¹	2 801,4
Pensionskostnader ²	186,2 ¹	194,3	204,3 ¹	212,7
Lämnade bidrag	114,7	119,7	114,7	119,7
Köp av verksamhet	875,9	904,2	875,9	904,2
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	334,0	399,3	173,0	339,5
Inköp av material och varor	142,8	148,9		1 071,3
Inköp av tjänster	167,6	188,2	991,1	188,2
Realisationsförluster och utrangeringar	9,4	1,3	10,8	6,8
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0,5	10,3	0,5	10,3
Övriga verksamhetskostnader	111,1	125,9	169,5	208,7
Bolagsskatt			20,7 ¹	29,4
Summa verksamhetens kostnader	4 418,9	4 685,2	5 234,4	5 892,2

1) Uppgift justerad mot föregående års handling utifrån idéskrift från RKR och SKR.

2) Exklusive löneskatt och finansiella poster. Se även not 23.

Not 5 Av- och nedskrivningar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Avskrivning immateriella tillgångar	1,3	1,8	4,6	4,7
Avskrivning byggnader och anläggningar	199,5	201,9	360,4	404,4
Avskrivning maskiner och inventarier	41,3	43,2	50,1	51,9
Återföring av nedskrivning byggnader och anläggningar	-15,9	-0,7	-15,9	-0,7
Summa av- och nedskrivningar	226,2	246,2	399,2	460,3
varav avskrivningar leasing	9,1	9,7	1,0	2,2

Not 6 Jämförelsestörande poster

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Jämförelsestörande intäkter				
Försäljning av exploateringsfastigheter och reavinst kopplade till exploateringsverksamhet	26,0	197,2	26,0	197,2
Exploateringsersättningar med mera	105,7	205,9	105,7	103,4
Summa jämförelsestörande intäkter	131,7	403,1	131,7	300,6
Jämförelsestörande kostnader				
Ändrat livslängdsantagande pensioner		18,4		18,4
Projektrelaterade driftkostnader exploatering		19,8		19,8
Anskaffningskostnad försäld exploateringsfastighet	0,5	10,3	0,5	8,5
Summa jämförelsestörande kostnader	0,5	48,5	0,5	46,7

Not 7 Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning med mera

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	3 618,3	3 760,8	3 618,3	3 760,8
Preliminär slutavräkning för innevarande år	-49,5	80,0	-49,5	80,0
Slutavräkningsdifferens för föregående år	-16,6	11,4	-16,6	11,4
Summa skatteintäkter	3 552,2	3 852,2	3 552,2	3 852,2

Utdebitering i Mölndals stad var 20:26 för år 2020 och 20:51 för år 2021.

Slutligt taxeringsutfall för 2020 innebär att slutavräkningen blir -550 kronor per invånare per den 1 november 2019. Mellanskillnaden mellan den prognos som bokförts under 2020 och utfallet är 165 kronor per invånare.

SKR:s skatteprognos i december 2021 ger en preliminär slutavräkning för 2021 års skatteintäkter på 1 143 kronor per invånare per den 1 november 2020.

Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämning	168,9	89,9	168,9	89,9
Kostnadsutjämning	-133,9	-176,2	-133,9	-176,2
Regleringsbidrag	70,9	208,1	70,9	208,1
Kommunal fastighetsavgift	118,3	121,3	118,3	121,3
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	9,5	-3,7	9,5	-3,7
Tillfälliga generella statsbidrag	141,6	29,7	141,6	29,7
Övriga bidrag (införandebidrag)	38,4	8,2	38,4	8,2
Summa generella statsbidrag och utjämning	413,7	277,3	413,7	277,3

Not 8 Finansiella poster

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Finansiella intäkter				
Utdelning från koncernföretag	11,9	11,6		
Utdelning aktier och andelar övriga	3,2	1,6	3,2	1,6
Ränteintäkter från koncernföretag	5,5	4,8		
Övriga ränteintäkter	0,5	0,7	1,2	1,1
Borgensavgifter	21,8	21,7		
Övriga finansiella intäkter	0,6	1,1		0,3
Summa finansiella intäkter	43,5	41,5	4,4	3,0
Marknadsvärden ränteswappar				
Säkrad låneskuld			2 989,4	2 845,8
Marknadsvärde ränteswappar			-203,1	-96,0
Finansiella kostnader				
Räntekostnader leasing	2,8	3,5	6,0	0,2
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	9,2	6,1	9,2	6,1
Förlust vid försäljning av finansiella instrument				
Orealiserad värdeminskning på finansiella instrument		0,5		0,5
Övriga finansiella kostnader	1,2	1,2	61,2	60,6
Summa finansiella kostnader	13,2	11,3	76,4	67,4

Not 9 Noter till kassaflödesanalysen

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Justering för ej likvidpåverkande poster				
Uppskjuten skatt			18,2	22,8
Avskrivningar	226,2	246,9	399,2	461,0

Nedskrivningar/återföring nedskrivningar		-0,7		-0,7
Utrangeringar	9,4	1,3	13,1	7,5
Förkastade projekt	6,1	0,1	6,1	0,7
Gjorda avsättningar	44,7	70,4	44,7	70,4
Återförda avsättningar	-4,1	-0,5	-4,1	-0,5
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,7	0,7	0,7	0,7
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,3	4,0	0,4	4,1
Summa ej likviditetspåverkande poster	283,3	322,2	478,3	566,0
Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten				
Utbetalning av avsättning för pensioner	-14,2	-15,1	-14,2	-15,1
Utbetalning av övriga avsättningar (exklusive bidrag till infrastruktur)	-0,9	-5,0	-0,9	-5,0
Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	-15,1	-20,1	-15,1	-20,1
Poster som redovisas i annan sektion				
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-0,6	-1,3	0,2	-1,3
Summa poster som redovisas i annan sektion	-0,6	-1,3	0,2	-1,3
Ökning/minskning av anläggningsavgifter och investeringsbidrag				
Årets investeringsbidrag och anläggningsavgifter	28,5	42,8	28,5	42,8
Periodiserade investeringsbidrag och anläggningsavgifter	-11,2	-12,2	-11,2	-12,2
Omklassning av exploateringsersättningar	-14,9		-14,9	
Ökning/minskning av anläggningsavgifter och investeringsbidrag	2,4	30,6	2,4	30,6

Not 10 Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Förvärvade immateriella tillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	14,5	17,3	36,6	38,6
Inköp		1,2		1,2
Årets överföringar från pågående	4,0	0,8	4,2	0,7
Utrangeringar	-2,1	-0,9	-3,1	-0,9
Överföringar	0,9	0,5	0,9	0,7
Utgående anskaffningsvärde	17,3	18,9	38,6	40,3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-11,6	-11,4	-24,0	-26,0
Utrangeringar	2,1	0,9	3,1	0,9
Överföringar	-0,5	0,0	-0,5	0,0
Årets avskrivningar	-1,4	-1,8	-4,6	-4,7
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11,4	-12,3	-26,0	-29,8
Ingående ackumulerade nedskrivningar				
Årets nedskrivningar/återföringar				
Utgående ackumulerade nedskrivningar				
Utgående redovisat värde	5,9	6,6	12,6	10,5
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5,5 år	6,3 år		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	5 636,3	5 991,1	13 041,4	13 978,5
Inköp, inklusive leasing	81,2	2,0	17,8	18,7
Årets överföring från pågående	399,7 ¹	445,7	1 052,9	756,3
Försäljningar	0,0	-1,6		-1,6
Utrangeringar	-125,8	-3,9	-133,3	-70,2
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassning till omsättningstillgångar	-0,3	-4,0	-0,3	-4,0
Utgående anskaffningsvärde	5 991,1	6 429,3	13 978,5	14 677,7
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 126,3	-2 209,2	-4 495,7	-4 735,6
Försäljningar				
Utrangeringar	116,6	4,5	120,5	65,4
Överföringar				
Årets avskrivningar ²	-199,5	-201,9	-360,4	-404,5
Akkumulerade avskrivningar	-2 209,2	-2 406,6	-4 735,6	-5 074,7

Ingående ackumulerade nedskrivningar	-16,7	-0,8	-16,7	-0,8
Årets nedskrivningar/återföringar	15,9	0,8	15,9	0,8
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-0,8	0,0	-0,8	0,0
Utgående redovisat värde	3 781,1	4 022,7	9 242,1	9 603,0
varav finansiell leasing	171,5	164,0	496,8	465,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod	33,9 år	33,9 år		
<i>Linjär avskrivning tillämpas för byggnader och tekniska anläggningar.</i>				
Pågående projekt				
Ingående anskaffningsvärde	310,4	483,4	794,6	636,8
Inköp	583,3	782,2	906,9	1058,2
Överföringar	-404,2	-446,4	-1 057,8	-759,6
Förkastade projekt	-6,1	-0,1	-6,9	-0,7
Utgående anskaffningsvärde	483,4	819,1	636,8	934,7
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	416,8	438,0	515,0	534,8
Inköp, inklusive leasing	41,1	58,5	46,1	65,5
Överföring från pågående	0,5	0,0	0,5	1,9
Försäljningar	-3,6	-10,6	-9,9	-11,3
Utrangeringar	-15,9	-4,4	-16,0	-9,1
Överföringar	-0,9	-0,5	-0,9	-0,5
Utgående anskaffningsvärde	438,0	481,0	534,8	581,3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-237,7	-259,4	-307,9	-332,0
Försäljningar	3,3	10,5	9,6	11,0
Utrangeringar	15,7	4,0	15,7	8,1
Överföringar	0,6	0,0	0,7	0,6
Årets avskrivningar	-41,3	-43,2	-50,1	-51,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-259,4	-288,1	-332,0	-364,2
Ingående ackumulerade nedskrivningar				
Årets nedskrivningar/återföringar				
Utgående ackumulerade nedskrivningar				
Utgående redovisat värde	178,6	192,9	202,8	217,1
varav finansiell leasing	7,8	13,9	7,8	13,9
Genomsnittlig nyttjandeperiod	8,5 år	8,5 år		
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier.</i>				
Nedskrivningar				
Ingående nedskrivningar	16,7	0,8	16,7	0,8
Årets nedskrivningar/återföringar				
Nytt badhus ³	-15,9		-15,9	
Villavagnar Åby camping ⁴		-0,8		-0,8
Ackumulerade nedskrivningar	0,8	0,0	0,8	0,0

1) Anläggningar som erhållits utan ersättning ingår med 31,9 mnkr, varav 16 mnkr avser VA anläggningar.

2) Årets avskrivningar 2021 i kommunkoncernen har reducerats med 25 mnkr hänförligt till en justering av tidigare eliminering av internvinster.

3) Åbybadet skrevs 2018 ner med 15,9 mnkr på grund av att lokalen inte kunde användas för sitt ursprungliga ändamål. Anläggningen revs och utrangerades under 2020.

4) Tre villavagnar som skrevs ned 2020 med 0,8 mnkr, har sålts 2021 och har därmed återförts.

Not 11 Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Aktier och andelar				
Kvarnfallet Mölndal AB	462,2	462,2		
Förbo	5,3	5,3		
Gryaab	0,7	0,7	0,7	0,7
Renova	0,7	0,7	0,7	0,7
Grefab	0,1	0,1	0,1	0,1
Sahlgrenska Science Park	0,3	0,3	0,3	0,3
Inera	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommuninvest andelar	58,0	64,5	58,0	64,5
Bostadsrätter	0,2	0,2	0,2	0,2
HB Källeredes fastigheter			9,3	9,1
Markexploatering			7,5	7,5

Brf Tandådalen			0,6	0,6
Johanneberg Science Park			0,1	0,1
Summa aktier och andelar	527,5	534,0	77,5	83,8
Långfristig utlåning				
Kvarnfallet Mölndal AB	376,0	376,0		
MölnDala Fastighets AB	118,8	118,8		
Övrig långfristig fordran	0,1	0,1	41,0	33,6
Summa långfristig utlåning	494,9	494,9	41,0	33,6

Not 12 Bidrag till statlig infrastruktur	Kommun		Kommunkoncern	
Belopp i mnkr	2020	2021	2020	2021
Medfinansiering utbyggnad av E20 ¹	1,8 ²	1,4	1,8 ²	1,4
Medfinansiering åtgärder kring Fässbergsmotet ³	4,1	4,0	4,1	4,0
Medfinansiering Spårhagavägen ⁴	1,5	1,3	1,5	1,3
varav årets upplösningar	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Summa bidrag till statlig infrastruktur	7,4	6,7	7,4	6,7

1) Kommunfullmäktige beslutade i december 2014 att medfinansiera utbyggnad av E20 med 4,6 mnkr. Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på tio år från och med år 2015. Utbetalningar har påbörjats från och med år 2021 enligt preliminär utbetalningsplan.

2) Uppgift justerad mot föregående års handling.

3) Kommunfullmäktige beslutade i november 2018 att medfinansiera åtgärder kring Fässbergsmotet med 4,5 mnkr. Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år från och med 2018. Utbetalningar beräknas påbörjas år 2024 enligt preliminär utbetalningsplan.

4) Medfinansiering i Spårhagavägen enligt avtal med 1,6 mnkr. Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år från och med 2018. Utbetalningar beräknas påbörjas år 2022 enligt preliminär utbetalningsplan. Revidering av avtalet avseende Spårhagavägen är under framtagande.

Not 13 Förråd	Kommun		Kommunkoncern	
Belopp i mnkr	2020	2021	2020	2021
Exploateringsområden	9,6	15,0	377,6	522,6
Tekniska förvaltningens förråd	2,5	3,4	2,5	3,4
Övriga förråd/lager	0,5	0,4	20,3	28,0
Summa förråd	12,6	18,8	400,4	554,0

Not 14 Fordringar	Kommun		Kommunkoncern	
Belopp i mnkr	2020¹	2021	2020	2021
Kundfordringar	122,3	147,2	158,4	211,9
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	97,7	137,8	97,7	137,8
Kommunalskattfordringar	0,1	42,1	0,1	42,1
Övriga kortfristiga fordringar	58,3	60,6	109,2	99,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	96,2	198,3	192,5	422,2
Summa fordringar	374,6	586,0	557,9	913,1

1) Uppgift justerad mot föregående års handling utifrån idéskrift från RKR och SKR.

Not 15 Kortfristiga placeringar	Kommun		Kommunkoncern	
Belopp i mnkr	2020	2021	2020	2021
Obligationer, förlagsbevis med mera		78,6		78,6
Anskaffningsvärde		79,0		79,0
Värdereglering		-0,4		-0,4
Certifikat (avser elcertifikat)	0,0	0,0	0,0	0,0
Anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Värdereglering	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kortfristiga placeringar		19,9		19,9
Anskaffningsvärde		20,0		20,0
Värdereglering		-0,1		-0,1
Anskaffningsvärde vid årets slut		99,0		99,0
Orealiserad värdeminskning vid årets slut		-0,5		-0,5
Summa kortfristiga placeringar	0,0	98,5	0,0	98,5

1) Uppgift justerad mot föregående års handling utifrån idéskrift från RKR och SKR.

Not 16 Kassa och bank	Kommun		Kommunkoncern	
Belopp i mnkr	2020	2021	2020	2021
Bank- och plusgiro	652,6	345,2	677,2	436,9
Summa kassa och bank	652,6	345,2	677,2	436,9
varav staden	494,4	232,3	494,4	232,3
varav bolag	158,2	112,9	182,8	204,6

Kreditinstitut är Nordea Bank AB och Swedbank AB. Koncernbolagens saldo framgår av not 21. Beviljad checkkredit uppgår till 300 mnkr.

Not 17 Eget kapital

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Ingående eget kapital	4 096,4	4 490,3	4 399,9	4 867,3
Justering eget kapital				
Avrundning				
Årets resultat	393,9	620,4	467,4	711,6
Eget kapital 31 december	4 490,3	5 110,7	4 867,3	5 578,9

Not 18 Avsättningar för pensioner

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Ingående avsättning	330,0	359,4	330,0	359,4
Nyintjänad pension	28,1	29,7	28,1	29,7
Förändrat åtagande, livslängdsantagande		14,8		14,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7,4	4,9	7,4	4,9
Övrig post	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Årets utbetalningar	-9,6	-10,7	-9,6	-10,7
Årets utbetalningar, särskild avtals-/visstidspension	-1,8	-1,5	-1,8	-1,5
Förändring av löneskatt	5,7	8,9	5,7	8,9
Utgående avsättning	359,4	405,1	359,4	405,1
varav ålderspension med mera	281,4 ¹	319,5	281,4 ¹	319,5
varav särskild avtals-/visstidspension	7,8	6,5	7,8	6,5
varav särskild löneskatt	70,2	79,1	70,2	79,1
Antal anställda med rätt till ålderspension	2 722 ¹	2 870	2 722 ¹	2 870
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	11 ¹	11	11 ¹	11
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt OPF	81	83	81	83
Aktualiseringsgrad, procent	97,0	97,0	97,0	97,0

1) Uppgift justerad mot föregående års handling.

Not 19 Andra avsättningar

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Avsättning för VA-investeringsfond	27,0	27,0	27,0	27,0
Medfinansiering åtgärder kring Fässbergsmotet	5,2	5,2	5,2	5,2
Medfinansiering Spårhagavägen	1,5	1,5	1,5	1,5
Medfinansiering Källeredsmotet	0,7	0,0	0,7	0,0
Medfinansiering Tingshuset 13 med mera	21,0	21,0	21,0	21,0
Medfinansiering stängselåtgärder Kust till kustbanan	0,5	0,5	0,5	0,5
Medfinansiering utbyggnad av E20	5,0	3,6	5,0	3,6
Återställningskostnader lägenheter	3,6	0,0	3,6	0,0
Källered centrum	0,0	8,7	0,0	8,7
Övriga avsättningar	1,4	0,8	1,4	0,8
Summa andra avsättningar	65,9	68,3	65,9	68,3

Avsättning för VA-investeringsfond

Redovisat värde vid årets början	27,0	27,0
Nya avsättningar		
Utgående avsättning	27,0	27,0

Avsättning VA-investeringsfond för framtida investeringar inom VA-verksamheten enligt beslut i KF 2018-11-21 §154 KS 272/18. Utgående värde per 2021-12-31 var 27 mnkr.

Avsättning för medfinansiering av statlig infrastruktur

Redovisat värde vid årets början	36,0	33,9
Nya avsättningar	0,5	
lanspråkta avsättningar	-2,5	-1,7
Omvärdering av avsättning	-0,1	-0,4
Förändring av nuvärdet		
Utgående avsättning	33,9	31,8

Avsättning för medfinansiering av statlig infrastruktur. Se även not 12. Utbetalningar för avsättning kopplat till medfinansieringsavtal för statlig infrastruktur för Tingshuset 13 på 21 mnkr beräknas påbörjas tidigast år 2025 enligt preliminär utbetalningsplan. Avsättningen kopplat till medfinansiering Källeredsmotet beräknas att avslutas år 2022.

Avsättning för återställande av lokaler

Redovisat värde vid årets början	3,9	3,6
Nya avsättningar		
lanspråkta avsättningar	-0,3	-3,6
Utgående avsättning	3,6	0,0

Avsättningen avser återställande av lokaler enligt avtal med Förbo samt förlusttäckning av uppsagt hyresavtal som har avslutats under året.

Avsättning för ledningsflytt avseende Källeredes centrum

Redovisat värde vid årets början	4,0	0,0
Nya avsättningar	0,0	8,7
lanspråkta avsättningar	0,0	
Omvärdering av avsättning	-4,0	
Utgående avsättning	0,0	8,7

Avsättning för ledningsflytt med mera på 8,7 mnkr avseende Källeredes centrum beräknas att avslutas under 2022.

Andra avsättningar

Redovisat värde vid årets början	1,4	1,4
Nya avsättningar	0,6	0,8
lanspråkta avsättningar	-0,6	-0,6
Omvärdering av avsättning		-0,8
Utgående avsättning	1,4	0,8

Utgående balans av övriga avsättningar består av avsättning för risk för vite avseende icke verkställda beslut för bostäder med särskild service, BMSS med mera (0,8 mnkr). Avsättning för friskoleersättning har avslutats år 2021.

Not 20 Långfristiga skulder kreditinstitut

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Långfristiga skulder kreditinstitut				
Ingående skuld			3 001,8	4 724,1
Omrubricering mellan kortfristig och långfristig skuld beroende på kapitalförfalltid			1 650,2	-1 150,0
Nyupplåning			96,4	177,6
Amortering			-24,3	-24,3
Summa förändring	0,0	0,0	1 722,3	-996,7
Utgående skuld	0,0	0,0	4 724,1	3 727,4

Övriga långfristiga skulder

Depositionsskuld			69,3	69,3
Långfristig leasingskuld	182,4	182,4	7,8	14,0
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	262,3	288,9	262,3	288,9
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	128,3	132,3	128,3	132,3
Långfristig skuld expoateringsersättning	14,9		14,9	
Omklassificering expoateringsersättning till kortfristig skuld	-14,9		-14,9	
Summa långfristiga skulder	573,0	603,6	467,7	504,5

Not 21 Fordringar/skulder till koncernbolag, koncernkonto

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Gunnebo Slott och Trädgårdar AB	4,2	2,1		
MölnDala Energi koncern	45,1	158,3		
Summa fordringar till koncernbolag	49,3	160,4		
Kvarnfallet MölnDala AB	18,9	13,5		
MölnDalsbostäder AB	82,2	119,7		
MölnDala Fastighets AB	86,3	120,1		
MölnDals Centrum Koljan 1 Fastighets AB	0,1	0,1		
MölnDals Parkerings AB	20,0	19,9		
Summa skulder till koncernbolag	207,5	273,3		

Not 22 Kortfristiga skulder

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut			124,3	1 274,2
Leverantörsskulder	319,3	350,0	374,2	443,4
Personalens skatter, avgifter och avdrag	44,8	40,2	57,8	47,6
Semester- och övertidslöneskuld	108,4 ¹	111,4	125,0 ¹	127,5
Retroaktiva löner och OB-ersättningar	21,4	20,6	21,4	20,6
Kommunalskatteskulder	95,3		95,3	0,0
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	252,4 ¹	251,5	339,6 ¹	410,0
Övriga kortfristiga skulder	30,2	51,0	81,9	108,9
Summa kortfristiga skulder	871,8	824,7	1 219,5	2 432,2

1) Uppgift justerad mot föregående års handling utifrån idéskrift från RKR och SKR.

Not 23 Pensioner

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Årets pensionskostnad				
Avgiftsbestämd ålderspension med mera	92,5	97,6	92,5	97,6
Utbetalning ålderspension	69,6	60,1	69,6	60,2
Utbetalning pension till efterlevande med mera	3,2	3,2	3,2	3,2
Utbetalning särskild avtals-/visstidspension	3,6	1,5	3,6	1,4
Förändring avsättning	23,7	36,8	23,7	36,8
Särskild löneskatt	45,4	49,5	45,4	49,5
Summa	238,0	248,7	238,0	248,7
varav finansiell kostnad	9,2	6,1	9,2	6,1
Pensionsförpliktelser				
Avsättningar för pensioner, se not 18	359,4	405,1	359,4	405,1
Ansvarsförbindelse, se not 24	1 234,2	1 210,0	1 234,2	1 210,0
Summa pensionsförpliktelser	1 593,6	1 615,1	1 593,6	1 615,1

Not 24 Ställda panter och ansvarsförbindelser

Belopp i mnkr	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Borgensförbindelser				
Tecknade gentemot stadens bolag:				
MölnDalsbostäder AB	2 600,0	2 600,0		
MölnDala Fastighets AB	100,0	200,0		
MölnDal Energi AB	553,9	579,6		
Kvarnfallet	1 030,0	1 130,0		
Tecknade gentemot övriga:				
HSB, Brf Wennerberg	12,8	12,4	12,8	12,4
Föreningar	6,4	6,4	6,4	6,4
Övriga regionala bolag	2,0	1,8	2,0	1,8
Småhus	0,1	0,1	0,1	0,1
Borgensåtagande Fastigo			0,7	0,8
Borgensåtagande lån till medlemmar kooperativ förening			21,2	22,9
Delägaransvar handelsbolag Blixåsberget, Källeredfastigheter och Bostadsexploatering			7,2	9,9
Summa borgensförbindelser	4 305,2	4 530,3	50,4	54,3

MölnDals stad ingick i januari 2017 i en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och landsting/regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av MölnDals stads ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 511,0 miljarder kronor och totala tillgångar till 518,7 miljarder kronor. MölnDals del i borgensansvaret var 0,83 procent vilket motsvarade 64,5 miljarder kronor.

Ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelse för pensioner	2020	2021	2020	2021
Ingående ansvarsförbindelse	1 236,3	1 234,2	1 236,3	1 234,2
Ränte- och basbeloppsuppräknings	29,4	17,2	29,4	17,2
Övrig post	27,2	-8,0	27,2	-8,0
Årets utbetalningar	-59,0	-58,9	-59,0	-58,9
Förändrat åtagande, livslängdsåtagande		30,4		30,4
Förändrade åtaganden, särskild avtals-/visstidspension	0,2	0,4	0,2	0,4
Förändrade åtaganden, räddningstjänstförbundet	0,5	-0,6	0,5	-0,6
Löneskatt	-0,4	-4,7	-0,4	-4,7
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	1 234,2	1 210,0	1 234,2	1 210,0
varav pensionsförpliktelser intjänade före 1998	980,6	961,3	980,6	961,3
varav pensionsförpliktelser särskild avtals-/visstidspension	3,7	4,1	3,7	4,1
varav pensionsförpliktelser räddningstjänstförbundet	8,9	8,3	8,9	8,3
varav särskild löneskatt	241,0	236,3	241,0	236,3

Uppgift om aktualiseringsgrad och visstidsförordnanden finns i not 18.

Övriga ansvarsförbindelser

Kapitaltäckningsgaranti				
Kvarnfallet MölnDal AB	50,0	50,0		
Förvaltningsuppdrag				
Förvaltade stiftelser och fonder	0,4	0,4	0,4	0,4

Borgensförbindelserna avser kvarstående låneskuld per den 31 december där staden tecknat borgen.

Övriga ansvarsförbindelser:

Risk finns för att vite kommer att utkrävas från IVO avseende ej verkställda beslut för bostäder med särskild service, BMSS.

Not 25 Leasing	Kommun		Kommunkoncern	
	2020	2021	2020	2021
Belopp i mnkr				
Finansiella leasingavtal över 3 år				
Fastigheter och tekniska anläggningar				
Totala minimileaseavgifter	216,5	207,0	151,8	130,3
Framtida finansiella kostnader	-41,9	-38,6	-16,5	-13,8
Nuvärdet av minimileaseavgifter	174,5	168,4	168,3	144,0
därav förfall inom 1 år	6,1	6,2	24,3	24,2
därav förfall inom 1–5 år	25,8	26,3	96,3	96,0
därav förfall senare än 5 år	142,6	135,9	47,7	23,8
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	8,1	14,2	8,1	14,2
Framtida finansiella kostnader	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Nuvärdet av minimileaseavgifter	7,8	13,9	7,8	13,9
därav förfall inom 1 år	1,5	2,9	1,5	2,9
därav förfall inom 1–5 år	6,3	11,0	6,3	11,0
därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Minimileaseavgifter	46,9	51,2	46,9	51,2
med förfall inom 1 år	28,2	29,6	28,2	29,6
med förfall inom 1–5 år	18,7	21,6	18,7	21,6
med förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal uthyrning				
Minimileaseavgifter	629,3	688,3	629,3	688,3
med förfall inom 1 år	129,3	137,6	129,3	137,6
med förfall inom 1–5 år	306,4	327,9	306,4	327,9
med förfall senare än 5 år	193,6	222,8	193,6	222,8

Not 26 Kostnader för räkenskapsrevision	Kommun	
	2020	2021
Belopp i mnkr		
Sakkunnigt biträde	0,2	0,2
Förtroendevalda revisorer	0,3	0,3
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,5	0,5
Kostnad för övrig revision		
Sakkunnigt biträde	1,1	1,3
Förtroendevalda revisorer	0,6	0,6
Total kostnad för övrig revision	1,7	1,9
Total kostnad för revision	2,2	2,4

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning.

Not 27 Upplysning om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen:

- VA-redovisning vilken styrs av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.
- Upprättade särredovisningar för VA-redovisningen finns tillgängliga på www.molndal.se.

Fjärrvärmeverksamhet vilken styrs av fjärrvärmelag (2008:263).

- Särredovisning har upprättats för elnäts- och fjärrvärmeverksamheten i enlighet med ellagen (1997:857) och fjärrvärmelagen (2008:263).
- Särredovisningen lämnas till Energimarknadsinspektionen (Ei). Särredovisningarna finns tillgängliga hos Mölndal Energi Nät AB.

SUPERKOMMUN:

Integration angår alla

Mölnads stad är utnämnd till årets superkommun 2021 av tidningen Dagens Samhälle. Sveriges kommuner rankas varje år i 18 olika kategorier, till exempel antal företag, kommuninvånarnas utbildningsnivå och hur kommunens kärnuppdrag sköts. Ett av de arbetsområden som har bidragit till vår guldplacering är stadens arbete med integration.

Jennie Fidler arbetar som integrationsssamordnare i Mölnads stad. Hon berättar att kommunen arbetar efter en nyantagen integrationsstrategi som ska ge ett bredare perspektiv på integration och vara en samlad strategi för att synliggöra att integration är allas ansvar.

– Integrationsstrategin innebär att alla nämnder arbetar med integrationsfrågan utifrån olika perspektiv. Många tänker i första hand på uppdraget att ta emot och bosätta nyanlända när de tänker på integration. Men integration handlar också om att känna tillhörighet och att alla ska känna sig som en del av det svenska samhället.

Möjlighet till arbete, utbildning och bostad

För att möjliggöra integration är det viktigt att arbeta för att människor ska bli delaktiga och inkluderade i samhället.

– Vi behöver fråga oss hur vi möjliggör för människor som är nya i Sverige att bli delaktiga i samhället. Möjligheten till arbete, utbildning och bostad är viktiga förutsättningar för att bli självständig. Vi behöver även arbeta gemensamt med andra parter i samhället för ökad mångfald och inkludering, säger Jennie.

Superkommunen Mölndal

Arbetet med integration är en del som har bidragit till att Mölnads stad är årets superkommun 2021.

– Vi har generellt sett ganska goda förutsättningar i Mölndal om en till exempel tittar på arbete och utbildning. Vi har inte speciellt hög arbetslöshet och vi har ett starkt näringsliv. Sett till bostadsområden finns det inga direkta utsatta områden. Det är också positivt att vi har en bra process för mottagande av nyanlända i kommunen och att det finns många Mölnadsbor som visar engagemang, säger Jennie.

Utvecklingsmöjligheter

Det pågår flera insatser för att utveckla integrationsarbetet.

– Vi arbetar till exempel med att skapa fler praktikplatser med språkstöd. Studier visar att det av olika anledningar tar för lång tid för utrikesfödda att etablera sig på arbetsmarknaden. För kvinnor tar det ännu längre tid än för män, så det är ett särskilt viktigt utvecklingsområde för oss, säger Jennie.

Jennie förklarar att arbetet med integration är något som påverkar oss alla och som alla borde bry sig om.

– Arbetet med integration handlar i grunden om att sträva efter lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett bakgrund, det är alltid grunden när vi jobbar med de här frågorna. Målet är att se till att alla Mölnadsbor, nya som gamla, får ett likvärdigt bemötande och möjlighet att ta del av den service som kommunen erbjuder. Det påverkar morgondagens förutsättningar till ett gott liv, avslutar Jennie.

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Drift- och investeringsredovisningen innehåller en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet samt en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Driftredovisning – kommun

Driftredovisningen omfattar verksamhetens netto-kostnader och motsvarar den första resultatnivån i resultaträkningen. Här beskrivs årets budget, ekonomi-uppföljningar, nämndernas avvikelser mot budget samt stadens nettokostnadsutveckling. Ytterligare information och analys finns i *Verksamhetsredovisningen*.

Årets driftbudget

I november 2020 beslutade kommunfullmäktige om budget 2021 och fastställde driftbudgeten till 3 738,3 mnkr. I driftbudgeten ingick 72,7 mnkr i kompensation för uppräkningskostnader, varav 15,1 mnkr avsattes centralt hos kommunstyrelsens arbetsgivar- och organisationsutskott, ksagu, för att vid behov fördelas ut till nämnderna. Dessutom fanns 7,7 mnkr avsatta för driftseffekter av investeringar hos kommunstyrelsens fastighetsavdelning, som även det skulle fördelas ut till nämnderna. I mars fördelades således 14,0 mnkr av lönepotten ut samt 6,2 mnkr gavs i kompensation till nämnderna för ökade kapitalkostnader.

Det budgeterade resultatet från försäljning av exploateringsmark uppgick till 206,7 mnkr. Med anledning av den nya redovisningsrekommendationen från RKA, R14, har omräkning av budgeten gjorts enligt bokföringsmässiga grunder. Effekten av den nya redovisningsrekommendationen uppgick till 216,5 mnkr.

Under året beslutades om tillskott på 29,6 mnkr till nämndernas ramar till följd av att statsbidrag för skolmiljarden och äldreomsorgssatsningen klassificerades som generell statsbidrag. Driftbudgeten 2021 uppgick därmed till 3 344,7 mnkr.

Årets driftbudget

Belopp i mnkr	
Beslutad driftsram i KF 18/11 2020	-3 738,3
Budgeterat resultat försäljning exploateringsmark	206,7
Budgeterade inkomster från exploateringsersättningar ¹	216,5
Beslut om utökad ram till följd av klassificering som generella statsbidrag ²	-29,6
Nämndernas driftsram 31/12 2021	-3 344,7

1) Posten ingick som investeringsbidrag då övergången till ny redovisningsprincip avgjordes i samband med bokslutet 2020, d.v.s. efter budgetbeslutet.

2) Skolnämnd och utbildningsnämnd fick utökad ram till följd av att statsbidraget skolmiljarden klassats som generell statsbidrag. Dessutom fick vård- och omsorgsnämnden utökad ram till följd av att statsbidraget äldreomsorgen klassats som generell statsbidrag. Besluten om utökad ram skedde i kommunstyrelsen den 2021-03-31, 2021-11-24 samt 2022-01-26.

Ekonomiuppföljningar under året

Nämnderna följer löpande upp ekonomin och rapporterar till kommunstyrelsen, under 2021 per februari, mars, april, maj, augusti, oktober, november och december. Nedan beskrivs ekonomiuppföljningen av den ordinarie löpande verksamheten, det så kallade strukturella resultatet.

Årets första uppföljning per februari visade ett prognostiserat resultat på 3,1 mnkr. Tre nämnder redovisade avvikelser som totalt summerade till en negativ avvikelse på 3,5 mnkr.

I början på året prognostiserades vanligen en marginell avvikelse jämfört med den budget som nämnderna har tilldelats. Längre fram på året framkommer tydligare tendenser och det går att göra säkrare bedömningar. Coronapandemin fortsatte att påverka efterfrågan på de kommunala tjänsterna beroende på försiktighet och oro samt att verksamhet behövde ställas in eller ställas om till följd av restriktionerna.

Tertialrapporten per april, som inkluderade årets första investeringsuppföljning, pekade på ett samlat överskott på 24,4 mnkr för driftverksamheten, varav nämndverksamheten stod för knappt 11 mnkr. Några nämnder prognostiserade överskott medan en nämnd visade ett prognostiserat underskott.

I delårsrapporten, som grundades på verksamheten till och med augusti, uppgick det prognostiserade överskottet inom driftverksamheten till 39,2 mnkr. Nämndernas prognostiserade resultat var 19,3 mnkr. Övrig avvikelse bestod främst av ökade intäkter i form av det interna pålägget för pension och kapitalkostnader som redovisades under nämnderna.

I årets sista uppföljning innan bokslutet så uppgick det prognostiserade driftresultatet till 74,6 mnkr. Nämndernas prognostiserade avvikelse per november uppgick till 48,5 mnkr. Övrig avvikelse bestod främst av ökade intäkter i form av det interna pålägget för pension och kapitalkostnader som redovisades under nämnderna.

Årets uppföljningar¹

Belopp i mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Februari	-3 738,3	-3 735,2	3,1
Mars	-3 745,4	-3 722,5	22,9
April	-3 745,4	-3 721,0	24,4
Maj	-3 745,4	-3 721,1	24,3
Augusti	-3 745,4	-3 706,2	39,2
Oktober	-3 745,4	-3 684,6	60,8
November	-3 767,9	-3 693,3	74,6

1) Avser den ordinarie löpande verksamheten, det så kallade strukturella resultatet.

Nämndernas avvikelse jämfört med budget

Analys av budgetavvikelser är viktigt ur ett ekonomistyrningsperspektiv. För 2021 redovisade nämndernas verksamhet ett överskott på 90,7 mnkr mot budget, vilket motsvarade 2,3 procent av budgetomslutningen på 3 966,1 mnkr.

De största avvikelserna återfanns inom skolnämnden, kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden, som redovisade avvikelser på 35, 20 respektive 17 mnkr. Bakgrunden är främst minskad efterfrågan på den kommunala verksamheten i form av färre barn i förskola, minskad efterfrågan på äldreboende i och med pandemin, högre statsbidrag, försenade utvecklingsinsatser samt vakanser. Även utbildningsnämnden och social- och arbetsmarknadsnämnden redovisade större överskott med 9 respektive 7 mnkr. Tekniska nämnden redovisade ett underskott på 4 mnkr till följd av ändrad redovisningsprincip medan övriga nämnder redovisade mindre avvikelser. I nämndernas

Driftredovisning kommun

Belopp i mnkr	Intäkter 2020	Kostnader 2020	Utfall 2020	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Utfall 2021	Budget 2021	Resultat 2021	Procent
Byggnadsnämnden	20,5	-34,0	-13,5	22,5	-37,1	-14,6	16,2	1,6	9,9%
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	557,8	-754,8	-197,0	565,4	-776,8	-211,4	231,0	19,6	8,5%
Kultur- och fritidsnämnden	30,9	-196,1	-165,2	29,0	-201,6	-172,6	174,7	2,1	1,2%
Miljönämnden	5,3	-16,8	-11,5	6,6	-18,0	-11,4	13,1	1,7	13,0%
Servicenämnden	251,7	-254,9	-3,2	254,3	-256,0	-1,7	4,3	2,6	60,5%
Skolnämnden	220,1	-1 669,8	-1 449,7	225,0	-1 712,7	-1 487,7	1 522,2	34,5	2,3%
Social- och arbetsmarknadsnämnden	73,9	-378,8	-304,9	64,9	-399,5	-334,6	341,7	7,1	2,1%
Tekniska nämnden	294,2	-464,9	-170,7	342,3	-522,3	-180,0	175,7	-4,3	-2,4%
Utbildningsnämnden	96,7	-431,3	-334,6	120,8	-465,0	-344,2	353,3	9,1	2,6%
Vård- och omsorgsnämnden	188,8	-1 238,9	-1 050,1	200,0	-1 317,2	-1 117,2	1 133,9	16,7	1,5%
Summa nämndverksamhet	1 739,9	-5 440,3	-3 700,4	1 830,8	-5 706,2	-3 875,4	3 966,1	90,7	2,3%
Övriga kommungemensamma poster									
Kapitalkostnader		274,8	274,8		290,0	290,0	-275,8	14,2	
Övriga kommuninterna poster	-797,4	797,4	0,0	-808,9	808,9	0,0		0,0	
Kalkylerad personalomkostnad		155,9	155,9		164,3	164,3	-157,0	7,3	
Årets pensionskostnad		-228,8	-228,8		-242,6	-242,6	225,5	-17,1	
Förändring av tim- och semesterlöneskulden		-12,7	-12,7		-6,0	-6,0	5,0	-1,0	
Resultat från exploateringsverksamheten ¹	115,8	-0,5	115,3	403,1	-30,1	373,0	-423,2 ²	-50,2	
Övrigt	-15,5	35,3	19,8	-32,9	36,5	3,6	4,1	7,7	
Summa övriga kommungemensamma poster	-697,1	1 021,4	324,3	-438,7	1 021,0	582,3	-621,4	-39,1	
Summa driftredovisning	1 042,8	-4 418,9	-3 376,1	1 392,1	-4 685,2	-3 293,1	3 344,7	51,6	

1) Resultat från försäljning av mark- och exploateringsstillgångar, gatukostnads- och exploateringsersättningar, projektrelaterade driftkostnader från exploateringsprojekt samt intäkter från erhållna anläggningar utan ersättning.

2) I budget 2021 var gatukostnads- och exploateringsersättningar klassificerade som investeringsbidrag.

resultat ingick statlig kompensation för sjuklönekostnader samt för hälso- och sjukvårdskostnader kopplade till coronapandemin på 22 mnkr respektive 4 mnkr. Dessutom fick staden 7 mnkr i nettointäkt för de snabbtester som medarbetare inom vård- och omsorgsnämnden utförde inför sina arbetspass för att minska smittspridningen av covid-19.

I de kommungemensamma posterna finns externa poster som bland annat fördelas ut på nämnderna i form av personalomkostnadspålägg och internränta. Under 2021 uppgick personalomkostnadspålägget till 40,15 procent och internräntan till 1,25 procent, en sänkning med 0,25 procentenheter jämfört med 2020. Dessa poster uppskattas och fastställs inför året och schabloniseras sedan ut i verksamheterna men det uppstår vissa avvikelser mot faktiskt utfall.

De kommungemensamma posterna avvek sammantaget negativt från budget med 39,1 mnkr. Resultatet från exploateringsverksamheten stod för 50,2 mnkr. Intäkterna från internränta från nämnderna blev 14,2 mnkr högre än budgeterat och intäkterna från kalkylerad pension översteg budget med 7,3 mnkr. De faktiska pensionskostnaderna ökade under året i och med det förändrade livslängdsantagandet och överskred budget med 17,1 mnkr. Förändringen av timlöner och stadens semesterlöneskuld avvek totalt negativt med 1,0 mnkr.

Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutveckling beskriver den verkliga förändringen av intäkter och kostnader över tid utan hänsyn till budgetanslag. Analysen av nettokostnadernas utveckling är viktig för att uppmärksamma eventuella problemområden och bidra till både en realistisk budgetering och ekonomisk kontroll.

Verksamhetens nettokostnader ökade med 4,8 procent mellan 2020 och 2021, vilket motsvarade 177,0 mnkr. Beloppet var en nettoeffekt av många bruttoförändringar och för att analysen ska bli mer rättvisande ingick inte jämförelsestörande poster och affärsdrivande verksamhet.

Den största nettokostnadsförändringen återfanns inom **äldreomsorg** som ökade med 42,0 mnkr eller 7,9 procent, att jämföra med 2020 då nettokostnaderna minskade med 16,7 mnkr eller 3,1 procent. Personalkostnaderna steg bland annat på grund av den nystartade verksamheten *Trygg hemgång* samt ökade volymer hemtjänststimmar. Antalet hemtjänsttagare i snitt per månad ökade med 2,7 procent mellan 2020 och 2021. Samtidigt blev ersättningen för sjuklönekostnader lägre under 2021 än 2020 då ersättningen reducerades från och med hösten 2020. I november 2021 övergick Lackarebäcks äldreboende i entreprenaddrift. Nämndens personalkostnader ökade med anledning av att flera medarbetare valde att stanna kvar i staden.

Nettokostnaderna för **övrigt, nämnder, administration med mera** ökade med 33,8 mnkr eller 10,4 procent, att jämföra med 2020 då nettokostnaderna minskade med 6,5 mnkr eller 2,0 procent. Ökningen berodde främst på högre kapitalkostnader för lokaler, varav en stor del berodde på anpassning av avskrivningstiden för Bifrost förskola, högre nettokostnader för rivnings- och saneringsarbeten samt förstudier kopplat till utbyggnad av förskolor och skolor. Personalkostnaderna ökade med 10,3 mnkr inom stadsledningsförvaltningen. Utöver årets lönerörelse berodde ökningen bland annat på nya tjänster inom den centraliserade inköps- och upphandlingsorganisationen och nya tjänster inom fastighetsavdelningen.

Inom **grundskola och fritidshem** ökade nettokostnaderna

med 27,9 mnkr eller 3,0 procent jämfört med året innan. Fler anställdes och antalet elever ökade mellan åren. Lönekostnaderna ökade med 24,9 mnkr. Utöver ordinarie lönerrevision gjordes även en engångsutbetalning till lärarförbundens medlemmar. Intäkterna för sålda platser steg med 5,6 mnkr samtidigt som kostnaden för köpta elevplatser ökade med 8,1 mnkr.

Nettokostnaderna inom **funktionsstöd** ökade med 24,2 mnkr eller 5,4 procent jämfört med 2020. Personalkostnaderna ökade med cirka 24,0 mnkr, som utöver löneöversyn orsakades av högre personalkostnader kopplat till helårseffekt av tre nya bostäder med särskild service som öppnade 2020. Även lokalkostnaderna ökade på grund av de nya boendena. Inom daglig verksamhet startades tre nya verksamheter under 2021, vilket bidrog till att kostnadsökningen.

Nettokostnaderna inom **individ- och familjeomsorg** steg med 20,5 mnkr eller 12,2 procent jämfört med i fjol. Kostnaderna ökade främst för köpta platser för vuxna missbrukare, där kostnaderna dubblerats mellan åren. Antalet köpta årsplatser ökade med 14 och uppgår nu till 37 platser.

Inom **gymnasieskola exklusive interkommunala skolersättningar** ökade nettokostnaderna med 13,0 mnkr eller 14,7 procent, att jämföra med 2020 då nettokostnaderna ökade med 3,9 mnkr eller 4,6 procent. Främst var det personalkostnaderna som ökade, både inom gymnasieskolan och inom gymnasiesärskolan i och med fler elever i egen regi. Dessutom ökade leasingkostnaderna för elevdatorer på grund av fler elever men också kostnaderna för inventarier.

Nettokostnaderna inom **förskola och pedagogisk omsorg** ökade med 11,7 mnkr eller 2,6 procent jämfört med 2020. Detta kan jämföras med en ökning på 27 mnkr i fjol. Personalkostnaderna steg med ungefär 15 mnkr. Utöver den ordinarie lönerrevisionen var även behovet av vikarier större under 2021 på grund av pandemin. Materialkostnaderna minskade med knappt 3 mnkr, vilket främst berodde på färre pandemi-relaterade inköp.

Nettokostnaderna inom **gator, vägar och parker** steg med 11,5 mnkr eller 9,1 procent jämfört med 2020. Förändringen bestod i ökade kostnader för avskrivningar och internränta för tillkommande objekt, bland annat som en följd av att stadens anlagda yta växer.

Nettokostnaderna inom **kultur- och fritidsverksamheten** ökade med 7,4 mnkr eller 4,5 procent. Förändringen berodde på 1,9 mnkr i lägre intäkter främst från entréer och för uthyrning av lokaler. Utöver ökade personalkostnader på 3,1 mnkr ökade bland annat även kostnaderna för genomförandet av lovaktiviteter, firande och förberedelse av stadens jubileumsår samt utställningsproduktion.

Nettokostnaderna för **ekonomiskt bistånd** ökade med 4,0 mnkr eller 5,0 procent jämfört med 2020. Detta kan jämföras med en minskning om 1,5 mnkr eller 1,8 procent 2020. Utbetalt försörjningsstöd ökade med en mnkr även om antalet bidragstagare minskade.

Vuxenutbildningens nettokostnader ökade med 3,5 mnkr eller 12,5 procent jämfört med i fjol, att jämföra med 2020 då nettokostnaderna sjönk med 5,0 mnkr eller 15,1 procent. Antalet elever inom vuxenutbildningen har ökat stort vilket lett till ökade intäkter men också till högre kostnader för personal, lokaler och IT-utrustning. Under 2020 och 2021 har särskilda

utbildningsinsatser genomförts med anledning av coronapandemin. Även kostnaderna för inhyrd personal och utbildningarna inom GR ökade på grund av större volymer och nya kurser.

Nettokostnaderna för **flyktningmottagandet** ökade med 3,1 mnkr jämfört med i fjol. Minskningen berodde precis som föregående år på lägre statsbidrag från Migrationsverket, eftersom antalet mottagna flyktingar var färre.

Inom **boenden nyanlända** ökade nettokostnaderna med 2,1 mnkr eller 12,2 procent vilket berodde på lägre ersättning från Migrationsverket för tomhyror.

Nettokostnaderna inom **hållbart resande** minskade med 4,0 mnkr eller 10,4 procent under 2021. Det förklarades i huvudsak av ett större överskott inom färdtjänsten jämfört med 2020 på grund av pandemin.

De **interkommunala skolersättningarna inom gymnasie- och gymnasiesärskolan** minskade med 9,0 mnkr, eller 4,3 procent, mot en ökning om 6,3 mnkr eller 3,1 procent föregående år. Kostnaderna för köpta platser ökade något, både på grund av prisuppräknings och på grund av fler köpta platser, men nettokostnaderna för de interkommunala ersättningarna minskade totalt sett. Det berodde på att antalet sålda platser i stadens gymnasieskolor ökade med 112 stycken jämfört med i fjol, varav tre inom gymnasiesärskolan.

Nettokostnaderna för de **centrala posterna** minskade med 13,9 mnkr eller 42,0 procent mellan åren. Minskningen berodde på att pensionskostnader minskade mellan åren men samtidigt ökade intäkter i form av det interna påslaget för pension som redovisades under nämnderna. Avskrivningarna ökade mellan åren liksom intäkter i form av det interna påslaget för kapitalkostnader som redovisades under nämnderna. Stadens semesterlöneskuld till de anställda ökade mindre än i fjol, då de anställda tog ut fler semesterdagar 2021 än 2020.

Nettokostnadsförändring 2020 – 2021

Exklusive affärsdrivande verksamhet och jämförelsestörande poster

	mnkr	procent
Äldreomsorg	42,0	7,9
Övrigt nämnder, administration	33,8	10,4
Grundskola och fritidshem	27,9	3,0
Funktionsstöd	24,2	5,4
Individ- och familjeomsorg	20,5	12,2
Gymnasieskola exklusive interkommunal skolersättning	13,0	14,7
Förskola och pedagogisk omsorg	11,7	2,6
Gator, vägar och parker	11,5	9,1
Kultur och fritid	7,4	4,5
Ekonomiskt bistånd	4,0	5,0
Vuxenutbildning	3,5	12,5
Flyktningmottagande	3,1	1
Boenden, nyanlända	2,1	12,2
Räddningstjänsten	0,4	1,0
Finansnetto	-0,1	-0,3
Arbetsmarknadsåtgärder	-1,1	-7,1
Hållbart resande	-4,0	-10,4
Interkommunal skolersättning inom gymnasieskolan	-9,0	-4,3
Centrala poster	-13,9	-42,0
Totalsumma	177,0	4,8

1) Intäkterna för flyktningmottagandet varierar kraftigt mellan åren. Nettokostnaderna är låga och den procentuella förändringen blir därför missvisande.

Investeringsredovisning – kommun

Investeringsnivån i Mölndals stad har ökat kraftigt de senaste åren bland annat till följd av en växande befolkning. I kommande planeringsperiod har staden en hög investeringsnivå med stora utbyggnader i lokaler och infrastruktur.

Mölndals stad har en centraliserad fastighetsförvaltning under kommunstyrelsen och äldreboenden samt vissa grupp- och servicebostäder i bolag. Det innebär att övriga nämnders investeringar huvudsakligen avser inventarier. Undantaget är tekniska nämnden där investeringar utförs i gator, vägar, VA-anläggningar med mera.

En kraftigt ökad investeringsnivå

Årets investeringsutgifter uppgick till nästan 844 mnkr, varav 8 mnkr avsåg finansiell leasing av bilar. Exempel på större utgiftsposter 2021 relaterat till stora fleråriga projekt var åtgärder i nytt badhus på 161 mnkr, åtgärder kopplat till exploateringsprojektet Forsåker på 78 mnkr samt åtgärder mot översvämning i Mölndalsån på 70 mnkr. Av stadens totala investeringsutgifter stod den skattefinansierade verksamheten för 84 procent eller 709 mnkr, varav cirka 30 procent eller 207 mnkr var relaterat till exploateringsverksamheten. Den avgiftsfinansierade verksamheten stod för 135 mnkr eller 16 procent av årets investeringsutgifter, varav största delen kunde hänföras till VA-verksamheten.

Stadens investeringsvolym har ökat kraftigt de senaste fem åren till att ligga på ett snitt på över 630 mnkr per år, samtidigt som det planeras för betydligt högre investeringsvolym under de kommande åren. Det är en effekt av ett ökat bostadsbyggande samt större behov av upprustning och anpassningar av befintliga lokaler som man även kan se i investeringsplanen framöver. Samtidigt bör det noteras att flera investeringar avser stadens egna anläggningar i olika bostadsområden och Mölndals innerstad, vilka till stor del kan finansieras av försäljningsintäkter samt exploateringsersättningar.

Stadens nettoinvesteringar uppgick till 801 mnkr, varav 43 mnkr avsåg investeringsinkomster i form av anläggningsavgifter och offentliga investeringsbidrag, vilket innebar en positiv budgetavvikelse på 176 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras av att fleråriga projekt senarelagts, främst inom exploateringsverksamheten, men även inom förskole- och skolverksamheten. Investeringarna ökade med 124 mnkr jämfört med föregående år, varav fastighetsavdelningen ökade med 63 procent, främst beroende på investeringar i det nya badhuset, men även att exploateringsutgifterna ökade med 39 procent. Årets nettoinvesteringar motsvarade 11 454 kronor per invånare. Det kan jämföras med rikssnittet som 2020 låg på 6 795 kronor per invånare och Stockholmsregionen på 8 464 kronor per invånare. Om nettoinvesteringarna relateras till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgick dessa till nästan 19 procent, vilket var en ökning med 4 procentenheter jämfört med föregående år.

Under de senaste åren har nettoinvesteringarna i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag för riket legat på cirka 12 procent. Trenden är dock att större kommuner kring storstäderna redovisar högre investeringsvolym. I Stockholmsregionen låg snittet på nästan 15 procent under treårsperioden 2018–2020. I Mölndal låg snittet på närmare 16 procent under den senaste treårsperioden.

Investeringar inom den skattefinansierade verksamheten

Investeringarna inom den skattefinansierade verksamheten, exklusive exploateringsverksamhet och finansiell leasing, ökade med 142 mnkr eller 40 procent och uppgick under året till 494 mnkr. Ökningen var främst hänförlig till som tidigare nämnts det nya badhuset och översvämningståtgärder i Mölndalsån. Även investeringar inom gator och vägar ökade något. Investeringar inom fleråriga projekt inom förskola och skola steg något trots att några av de stora fleråriga projekten försenats.

Reinvesteringar lokaler och anläggningar

Under året uppgick reinvesteringar i lokaler till 62 mnkr, en minskning med 46 mnkr jämfört med föregående år. Reinvesteringar i förskolor och skolor uppgick till 31 mnkr, 8 mnkr i idrottsanläggningar och resterande 23 mnkr i övriga lokaler. Exempel på reinvesteringar var bland annat renovering av Ryets förskola, installation av nya värmepumpar på flera objekt och byte till ledbelysning på Lindevi IP.

Skolor och förskolor

Investeringar i ny-, om- och tillbyggnation av skolor och förskolor uppgick till 65 mnkr, vilket var en ökning med 5 mnkr jämfört med 2020. Den positiva budgetavvikelsen på 68 mnkr förklarades främst av att vissa fleråriga projekt försenats såsom Hålstens och Bifrost förskolor som därmed inte genomfördes som planerat under året. Under året färdigställdes ny förskola Gärdesängen och kapacitetsökning Lackarebäcksskolan.

Idrotts- och fritidsanläggningar

Investeringarna inom idrotts- och fritidsanläggningar blev 183 mnkr, vilket var 127 mnkr högre än 2020. Större delen av utgifterna, 161 mnkr, avsåg uppbyggnad av det nya badhuset, vars totalanslag är 500 mnkr och beräknas stå klart år 2023. Senareläggning av övriga Åby Arenastad förklarade större delen av den positiva avvikelsen på 11 mnkr. Under året färdigställdes ny ispist till Åby ishall samt ny näridrottsplats på Lackarebäck. Exempel på större kommande projekt inom Åby Arenastad är inbyggnad av isstadion.

Övriga förvaltningsfastigheter och inventarier och maskiner

Investeringar i övriga förvaltningsfastigheter uppgick till 2 mnkr vilket främst avsåg investeringar i Gunnebo Slott och Trädgår-

dar. Investeringar i inventarier och maskiner samt immateriella anläggningstillgångar uppgick till cirka 57 mnkr, vilket var en ökning med 17 mnkr jämfört med 2020.

Hållbart resande, gator och vägar samt park- och naturområden
Investeringar inom hållbart resande, gator och vägar samt park- och naturområden uppgick totalt till 125 mnkr, vilket var en ökning med 47 mnkr jämfört med i fjol. Jämfört med budget var det en negativ avvikelse på 20 mnkr som i huvudsak berodde på åtgärderna vid Mölndalsån. Inom både gator och vägar samt hållbart resande ökade investeringarna med 11 mnkr respektive 5 mnkr jämfört med 2020. Inom hållbart resande har projekten Lunnagårdsgatan och Fässbergsmotet senarelagts till följd av utredningar med Trafikverket samt att detaljplanen ännu ej har antagits och både utgifter och inkomster är lägre än planerat. Investeringar i park- och naturområden ökade med 31 mnkr, vilket främst kan förklaras av både tidigareläggning samt ökade utgifterna för projektet för översvämningsåtgärder vid Mölndalsån, som påbörjats vid Grevedämnet. Utgiftsprognosen för hela projektet uppgår till 228 mnkr, vilket beaktats i budget/plan 2022–2024. De ökade utgifterna berodde främst på dåliga markförhållanden samt strängare krav på översvämnings-säkring. Staden har ansökt om statligt investeringsbidrag, varav drygt 56 mnkr redan är in-tecknat i budget, men en viss osäkerhet råder i dagsläget om hur mycket staden kommer att erhålla. Under året färdigställdes gång- och cykelvägen i Åby. Skattelebens lekplats har tillgänglighetsanpassats samt investering i ny belysning på Fiskaregatan/Lerbrännarstigen.

Exploateringsverksamhet

Exploatering innebär att omvandla kommunal och privat byggbar mark till färdiga bostads- eller verksamhetsområden. Mölndals stad fortsätter att exploatera nya områden. Stadens exploateringsverksamhet utvecklar och iordningsställer mark för bostads- och verksamhetsområden. Exploateringsprojekten sträcker sig över flera år. Inkomsterna består dels av intäkter för markförsäljning, dels av exploateringsersättning från exploa-törerna. Utgifterna består av kostnader för inköp och iordning-ställande av mark samt utgifter för att bygga ut kommunala anläggningar på allmän platsmark.

Utgångspunkten är att exploateringsverksamheten ska finansieras av intäkter från exploateringsersättningar samt resultat från markförsäljning. För att kunna analysera hela exploateringsverksamheten och respektive exploateringsom-rådes finansiering är det viktigt att dessa intäktsposter ana-lyseras tillsammans med tillhörande investeringsutgifter och driftkostnader över tid. Dessa intäkter uppgick 2021 till drygt 403 mnkr och totalt till 373 mnkr efter avräkning av kostnader för markförsäljning och saneringskostnader med mera. Totalt sett redovisade markförsäljningen ett överskott på 187 mnkr netto, varav försäljningsintäkten för Åbybergsgatan stod för 190 mnkr. Exploateringsersättningarna uppgick till 206 mnkr, varav Forsåker stod för 99 mnkr. Årets intäkter samt resultat från markförsäljningen finansierade över 100 procent av årets exploateringsutgifter samt exploateringsrelaterade driftkostna-der. Från och med 2020 intäktsförs exploateringsersättningar löpande i driftredovisningen, i stället för att som tidigare periodiseras över anläggningens nyttjandetid när anläggningen

aktiveras. I budget/plan 2021–2023 ingick denna budgetpost som investeringsbidrag, men redovisas nu som intäkt i resul-tatet. Exploateringsutgifterna uppgick till 207 mnkr, vilket var 117 mnkr lägre än planerat. Avvikelsen förklarades i huvudsak av senareläggning av genomförandet på grund av att bland annat detaljplaneprocessen har dragit ut på tiden, överklaganden samt andra förseningar, varav Forsåker, Pedagoger Park och Lunnagården kan nämnas som exempel. Större investeringar under året var förutom Forsåker och Pedagoger Park även Källered centrum samt Källered köpstad. VA-exploateringen hade en negativ avvikelse med 21 mnkr netto till följd av att anläggningsavgifterna släpade något och kommer lite senare.

Forsåkersområdet

Detaljplanarbetet pågår inom Forsåkersområdet. Genom avtal för förtida projektering och genomförande har staden påbörjat arbetet med vattenanläggningen och att projektera huvudled-ningsstråk för VA, för att möjliggöra en snabb byggstart när detaljplanen vinner laga kraft.

Övriga områden

Utvecklingen av Mölndals innerstad fortsätter. Vid Åbybergs-gatan har projektering av allmän plats påbörjats och mark sålts till Wallenstam vars byggnation förväntas påbörjas 2022. Utbyggnaden av allmän plats i Pedagoger Park pågår och mark-försäljningen kommer att fortsätta flera år framåt. Det tidigare industriområdet vid AstraZeneca håller på att förvandlas till ett centrum för innovation inom hälsoområdet och inflyttning påbörjades under året i GoCo Health Innovation City. Staden fortsatte utbyggnaden av kvartersmark under året. I Lindome centrum pågår detaljpaneläggning för ny- och ombyggnation av Förbos lägenheter och det planläggs för att möjliggöra bostäder och äldreboende väster om järnvägen. I Lunnagården möjliggörs ny verksamhetsmark i centralt läge söder om Söderleden.

Staden påverkas redan nu av den kommande utbyggnatio-nen av järnvägen. Trafikverket har skickat in en planansökan för järnvägsstråket för delen som berör staden. Beslut har tagits om ett planprogramarbete för stationsområdet.

Investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten

Nettoinvesteringarna inom VA-verksamheten samt återvinning och avfall, uppgick till 84 mnkr, en positiv budgetavvikelse på nästan 11 mnkr. Inom återvinning och avfall uppgick investe-ringarna till 17 mnkr, vilket var 6 mnkr lägre än budgeterat på grund av lägre utfall på återvinningsstationer samt sanerings-kostnader för *Framtidens Kikås* som redovisats på driften. Nettoinvesteringarna inom den affärsdrivande verksamheten ökade med 12 mnkr jämfört med 2020. Inom VA-verksamheten har en större VA-ledningsförnyelse gjorts inom Ekenleden. Inom Kikås återvinningscentral färdigställdes byggnation av en lagerhall för att kunna öka andelen material som återbru-kas. Runt om i kommunen pågår även flertalet VA-förnyelse-projekt där äldre ledningssystem ersätts av nya. Under de närmaste åren beräknas det ske en ökning av investeringarna inom VA-verksamheten. Investeringarna är kopplade till den beslutade avsättningen för VA-investeringsfonden och det rör sig exempelvis om ett nytt vattenverk.

Se tabell *Investeringsredovisning* på nästa sida →

Investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Utgifter sedan projektens start ¹				Varav årets investeringar			
	Beslutad totalutgift	Akkumul-erat utfall	Total prognos	Avvikelse	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse
Investeringsutgifter								
Inventarier och immateriella anläggningar ²					-40,3	56,2	-57,5	-1,3
Investeringar i nya finansiella leasingavtal					-86,8	0,0	-8,3	-8,3
Kommunstyrelsen lokaler och anläggningar					-233,6	405,4	-311,7	93,7
varav reinvesteringar					-107,8	74,0	-61,6	12,4
varav förskolor och skolor ³					-59,7	133,0	-65,2	67,8
därav förskola Gärdesängen	72,8	-67,7	-73,0	-0,2	-27,6	37,5	-36,4	1,1
därav förskola Hälsten ⁴	140,0	-2,5	-133,0	7,0	-0,2	46,0	-5,0	41,0
varav idrottsanläggningar ⁵					-55,5	193,5	-182,8	10,7
därav nytt badhus ⁶	500,0	-236,0	-500,0	0,0	-48,4	155,0	-161,0	-6,0
varav övriga förvaltningsfastigheter					-10,6	4,9	-2,1	2,8
Tekniska nämnden skattefinansierad verksamhet					-78,4	105,2	-125,0	-19,8
varav hållbart resande					-7,4	24,4	-12,4	12,0
varav gator och vägar					-25,6	48,8	-36,6	12,2
varav park- och naturområden					-45,4	32,0	-76,0	-44,0
därav Mölndalsån, åtgärder mot översvämningar m.m. ⁷					-45,4	32,0	-68,5	-36,5
Exploateringsområden, egna anläggningar m.m.⁸					-158,2	324,3	-206,8	117,5
varav erhållna anläggningar utan ersättning (gåvor)					-15,9			
Summa skattefinansierad verksamhet					-597,3	891,1	-709,3	181,8
Återvinning och avfall exklusive inventarier och fordon					-15,6	23,0	-17,1	5,9
VA exklusive exploateringsområden					-67,3	82,6	-58,7	23,9
VA i exploateringsområden					-25,4	59,1	-58,8	0,3
Summa avgiftsfinansierad verksamhet (tekniska nämnden)					-108,3	164,7	-134,6	30,1
Summa investeringsutgifter kommunen					-705,6	1 055,8	-843,9	211,9
varav finansiell leasing					-86,8	0,0	-8,3	-8,3
varav erhållna anläggningar utan ersättning (gåvor)					-15,9	0,0	-0,0	0,0
Summa investeringar, exklusive finansiell leasing och gåvor					-602,9	1 055,8	-835,6	220,2
Investeringsinkomster								
Hållbart resande, gator och vägar samt park- och naturområden					1,8	-29,8	0,8	-29,0
Övrig skattefinansierad verksamhet					0,4	-1,5	8,5	7,0
Summa skattefinansierad verksamhet					2,2	-31,3	9,3	-22,0
Anläggningsavgifter (VA-verksamhet)					26,3	-47,2	33,5	-13,7
Summa avgiftsfinansierad verksamhet					26,3	-47,2	33,5	-13,7
Summa investeringsinkomster kommunen					28,5	-78,5	42,8	-35,7
Nettoinvesteringar⁹					-677,1	977,3	-801,1	176,2
Exploateringsverksamheten, samlad bild drift- och investeringsredovisningen								
Exploateringsersättningar inklusive erhållna anläggningar utan ersättning ¹⁰					105,7	-216,5	205,9	-10,6
Försäljningar av fastigheter					26,0	-222,9	197,2	-25,7
Summa intäkter exploateringsverksamheten från driftredovisningen					131,7	-439,4	403,1	-36,3
Anskaffningskostnader försäld exploateringsmark					-0,5	16,2	-10,3	5,9
Projektrelaterade driftkostnader exploateringsverksamhet ¹¹							-19,8	-19,8
Summa kostnader exploateringsverksamheten från driftredovisningen					-0,5	16,2	-30,1	-13,9
Utgifter exploateringsverksamheten från investeringsredovisningen					-158,2	324,3	-206,8	117,5
Summa exploateringsverksamheten					-27,0	-98,9	166,2	67,3

1) OBS! För de fleråriga projekten är det totalanslagen som är fastställda enligt beslutad budget/plan 2021-2023, medan årsbudgeten är en bedömning av hur utfallet kommer att fördelas mellan år, dvs som grund för den finansiella planeringen.

2) Enligt beslut i KS 2021-04-28 §85. Beslut om att vård- och omsorgsnämndens anslag för inventarier 2021 utökas med 5,9 mnkr till totalt 8,8 mnkr.

3) Enligt beslut i KS 2020-10-07 §197. Omprioritering av medel inom fleråriga investeringsanslag för upprustning av utemiljöer och lekutrustning vid stadens förskolor.

4) Enligt beslut i KF 2021-03-24 §42. Beslut om utökat anslag för Hälstens förskola.

5) Enligt beslut i KS 2021-01-27 §20. Åby Arenastad - Igångsättningsbeslut ispiet. Budgeten fastslås till 12,6 mnkr för 2021.

6) Enligt beslut i KF 2020-06-17 §35. I totalt anslag på 500 mnkr ingår även driftkostnad för rivning med mera. Tillkommande ackumulerade driftkostnader för rivning med mera uppgick till 17,9 mnkr, varav 0,6 mnkr år 2021. För 2022-2023 beräknas tillkomma ytterligare driftkostnader om 1,5 mnkr.

7) Enligt beslut i budget/plan 2022-2024 uppgår totalt anslag till 228,4 mnkr. Anslag för statliga investeringsbidrag till projektet uppgår till 56,5 mnkr, vilket innebär netto 171,9 mnkr.

8) Budget 2021 för exploatering inkluderar budget för anläggningstillgångar samt omsättningstillgångar. Budget ligger på rad Exploateringsområden, egna anläggningar med mera.

9) Nettoinvesteringar (exklusive finansiella anläggningstillgångar) Utfall per 2021:

varav investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar:	801,1
därav investeringar i finansiell leasing:	843,9
varav investeringsbidrag, anläggningsavgifter med mera:	8,3
(exklusive omsättningstillgångar (exploatering) 11,7 mnkr)	-42,8

10) Budget 2021 är justerad med 216,5 mnkr som avser exploateringsersättningar på grund av ny redovisningsprincip enligt RKR R2 Intäkter.

11) Vid budgetläget klassificerades samtliga utgifter inom ett exploateringsområde som investering.

SUPERKOMMUN:

Så utvecklas vi till en knutpunkt för kollektivtrafik

Mölnads stad är utnämnd till årets superkommun 2021 av tidningen Dagens Samhälle. Sveriges kommuner rankas varje år i 18 olika kategorier, till exempel antal företag, kommuninvånarnas utbildningsnivå och hur kommunens kärnuppdrag sköts. Ett av de arbetsområden som har bidragit till vår guldplacering är arbetet med järnvägsutbyggnaden mellan Göteborg och Borås.

Trafikverket planerar för en ny järnväg mellan Göteborg och Borås. I planen ingår ett stopp på Mölnads station. Den nya järnvägen mellan Göteborg och Borås är en del av stambanorna som ska knyta ihop storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö.

Att Mölnadal får en station på sträckan innebär stora möjligheter för kommunen. Planerna för den nya järnvägen har kommit långt. Under 2022 går projektet in i en ny och mer detaljerad fas där Trafikverket startar upp arbetet med järnvägsplanen. För att möta Trafikverkets planering har Mölnads stad bildat en projektorganisation, *Järnväg i Mölnadal*.

– Att vi går in i skedet med järnvägsplanen innebär att vi får besked om var järnvägen ska gå inom den korridor som sedan tidigare har varit utpekad, säger Catarina Nyberg, projektledare för Järnväg i Mölnadal.

Många fördelar med det nya stoppet

Att kommunen får ett stopp på den nya järnvägssträckan innebär att Mölnadal blir en regional kollektivtrafikknutpunkt med möjlighet till direkta tågresor i nästan hela länet och en snabb resväg till Landvetter flygplats.

– Den utökade tågtrafiken kommer att underlätta för Mölnadsbor som arbetar och studerar utanför kommunen och för de företag som behöver rekrytera personer med rätt kompetens som är bosatta i andra kommuner. Projektet är också klimatnyttigt, eftersom personer som i dag åker bil in och ut ur kommunen får bättre tillgång till kollektivtrafiken och därför kan välja att resa med tåg i stället för med bil, säger Catarina.

Lyft för tågstationen

Den nya stambanan till Borås tillsammans med Västlänken kommer att innebära en stor ökning av antalet resenärer vid Mölnads station.

– Stationen kommer att byggas ut kraftigt, vi kommer att gå från dagens två spår och en plattform till sex spår och tre plattformar. De nya spåren ska placeras öster om de nuvarande spåren. Antalet resenärer kommer att öka markant, vilket innebär att stationens ytor behöver byggas ut för att möta det ökade behovet. Det är viktigt att stationsområdet utformas så att det blir en attraktiv bytespunkt och kopplar an till staden på ett bra sätt, avslutar Catarina.

VERKSAMHETSREDOVISNING

Verksamhetsredovisningen omfattar bolagen och nämnderna och skildrar ekonomisk utveckling samt resultat. Gällande nämnderna beskrivs även personalförutsättningar, hänt i verksamheten samt framtida utmaningar och möjligheter.

Bolag inom kommunkoncernen

I kommunkoncernen ingår koncernen Kvarnfallet Mölndal AB, Förbo AB och Mölndals stad. Förbo AB är ett interkommunalt bolag, som ägs av kommunerna Härryda, Kungälv, Lerum och Mölndal. Redovisningen för kommunkoncernen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Bolagen upprättar redovisning enligt BFNAR 2012:1 (K3).

Kvarnfallet Mölndal AB

Styrelseordförande: **Kristian Vramsten**

Verkställande direktör: **Göran Jäverbrink**

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Rörelseintäkter	0,5	0,1	0,1
Rörelsekostnader	-1,5	-2,0	-3,0
Finansnetto	-20,5	-23,9	-22,3
Resultat efter finansiella poster	-21,5	-25,8	-25,2
Koncernbidrag	34,9	32,4	42,5
Skatt	-12,1	-4,6	-5,7
Årets resultat¹	1,3	2,0	11,6
Eget kapital ²	325,6	321,2	326,7
Balansomslutning	1 703,2	1 728,0	1 735,8
Soliditet, procent	19,1	18,6	18,8
Antal anställda	–	1	1

1) Upplösning av bokslutsdispositioner har eliminerats mot resultatet.

2) Eget kapital inklusive andelen eget kapital i obeskattade reserver. Utdelning till aktieägare har minskat Kvarnfallet Mölndal AB:s egna kapital.

Kvarnfallet Mölndal AB utgör moderbolag i koncernen som ägs av Mölndals stad. Bolagets främsta uppgift är att förvalta koncernens dotterbolag; underkoncernen Mölndal Energi AB, Mölndalsbostäder AB, Mölndals Parkerings AB, underkoncernen MölnDala Fastighets AB, Gunnebo Slott och Trädgårdar AB samt Centrum Koljan 1 Fastighets AB.

Moderbolaget redovisade en förlust efter finansiella poster på 25,2 mnkr, vilket var 0,6 mnkr bättre än föregående år. Det förbättrade resultatet beror framför allt på att räntekostnaderna blev lägre. Moderbolaget redovisade ett eget kapital på 326,7 mnkr och en soliditet på 18,8 procent vid årsskiftet 2021. Att soliditeten ökat något berodde på att det egna kapitalet stärkts då resultatet ökat.

Nettot av koncernbidragen från Mölndal Energi AB, Mölndalsbostäder AB, Mölndals Parkerings AB, minus bidrag till Gunnebo Slott och Trädgårdar AB och MölnDala Fastighets AB uppgick till 42,5 mnkr.

Kvarnfallet Mölndal AB följer Allbolagen (2010:879), vilket innebär att koncernbidraget från Mölndalsbostäder AB till största delen förs vidare till staden i form av utdelning och används där till bostadssociala åtgärder.

Koncernen Mölndal Energi AB

Styrelseordförande Mölndal Energi AB: **Peter Librell**

Styrelseordförande Mölndal Energi Nät AB: **Peter Librell**

Verkställande direktör: **Christian Schwartz**

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Rörelseintäkter	976,4	776,2	1 257,5
Rörelsekostnader	-908,6	-704,5	-1 144,3
Finansnetto	-19,0	-8,8	-8,8
Resultat efter finansiella poster	48,8	62,9	104,4
Koncernbidrag	-47,0	-47,0	-50,0
Skatt	-0,5	-3,3	-6,6
Årets resultat¹	1,3	12,6	47,8
Eget kapital ²	691,0	703,6	751,4
Balansomslutning	1 726,8	1 714,0	2 035,3
Soliditet, procent	40,0	41,1	36,9
Antal anställda	106	110	117

1) Upplösning av bokslutsdispositioner har eliminerats mot resultatet.

2) Eget kapital inklusive andelen eget kapital i obeskattade reserver.

Koncernen Mölndal Energi AB omfattar, förutom moderbolaget Mölndal Energi AB, det helägda dotterbolaget Mölndal Energi Nät AB, som svarar för nätverksamheten. Koncernens verksamhet utgörs av produktion och distribution av fjärrvärme, fjärrkyla och el. Vidare bedriver bolaget elhandel, erbjuder tjänster avseende energifrågor samt tillhandahåller lösningar gällande solceller och laddinfrastruktur. Bolaget äger även tre vindkraftverk.

Resultat efter finansiella poster för koncernen uppgick till 104,4 mnkr och för moderbolaget till 89,1 mnkr. Koncernens resultat var 41,5 mnkr högre jämfört med föregående år. Merparten av det högre resultatet kommer av ökad fjärrvärme-försäljning, utökat samarbete med Göteborgs Energi samt en återhämtning av elpriserna.

Mölndal Energi ska vara en ledande aktör i omställningen till ett hållbart samhälle. Målet är att tillhandahålla miljömässigt hållbar och prisvärd energi som levereras säkert och stabilt. I den årliga *Nils Holgersson-rapporten*, vilken rankar elnätsbolagen utifrån pris ut till sina kunder, hamnar Mölndal Energi på en första plats. Produktionen av fjärrvärme och el i

Mölnadal Energis kraftvärmeverk Riskulla har till 99,7 procent skett med förnyelsebara restprodukter och återvunnen energi.

Koncernen investerade under året 128,5 mnkr i elnätet, i nätet för fjärrvärme/fjärrkyla samt i kraftvärmeverket, vilket var en ökning med 30,5 mnkr jämfört med i fjol.

Mölnadalsbostäder AB

Styrelseordförande: [Linus Hedberg](#)

Verkställande direktör: [Marie Werner](#)

Resultaträkning			
mnkr	2019	2020	2021
Rörelseintäkter	368,4	391,0	408,9
Rörelsekostnader	-293,7	-293,3	-315,4
Finansnetto	-48,3	-50,1	-46,6
Resultat efter finansiella poster	26,4	47,6	46,9
Koncernbidrag	-8,9	-8,9	-11,0
Skatt	-5,1	-9,6	-11,4
Årets resultat¹	12,4	29,1	24,5
Eget kapital ²	491,4	520,5	541,1
Balansomslutning	3 427,4	3 526,9	3 570,7
Soliditet, procent	14,3	14,8	15,2
Antal anställda	92	92	91

1) Upplösning av bokslutsdispositioner har eliminerats mot resultatet.

2) Eget kapital inklusive andelen eget kapital i obeskattade reserver.

Bolaget har till uppgift att förvärva, bygga och utveckla fastigheter inom staden. Bolaget bildades ursprungligen 1918 under namnet Fässbergs Bostads AB. År 1994 övertogs verksamheten som Stiftelsen Mölnadalsbostäder bedrivit sedan 1947.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 46,9 mnkr, vilket var i nivå med föregående år. Resultatet var bättre än budgeterat, vilket bland annat berodde på lägre personalkostnader samt räntekostnader än beräknat. Hyresnivån höjdes i genomsnitt med 0,99 procent, jämfört med 1,90 procent föregående år.

Soliditeten har förbättrats med 0,4 procentenheter och uppgår nu till 15,2 procent. Bolaget uppfyller nu ägarens krav om 15 procent.

Utvecklingen av byggpriser har ökat kraftigt under 2021. Orsaker kan vara pandemin och hållbarhetsaspekter med ökad efterfrågan på trä samt en minskad framställning av cement. Utvecklingen är oroande och kan omkullkasta eller förskjuta bolagets framtida planer på att nyproducera hyreslägenheter.

Under året har inga nya fastigheter uppförts, men utveckling har gjorts av befintligt bestånd bland annat i Kvarteret Fiskarna. Där pågår arbete med att installera mekanisk ventilation, förnya el och installera en solcellsanläggning. Investeringar i fastigheter under året uppgick till 102,9 mnkr, vilket var 5,7 mnkr lägre jämfört med föregående år.

Marknadsvärdet på fastigheterna visar på en uppgång om cirka 5 procent och uppgår till 7 232 mnkr, vilket kan jämföras med ett bokfört värde om 3 339 mnkr. Belåningsgraden på fastigheterna är dock hög och uppgick till 78,7 procent. Bolagets låneskuld uppgick vid utgången av året till 2,8 miljarder kronor, vilket innebär att bolagets största ekonomiska risk på lång sikt är höjda räntor.

Gunnebo Slott och Trädgårdar AB

Styrelseordförande: [Johan Ahlsell](#)

Verkställande direktör: [Ann-Christin Sande](#)

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Rörelseintäkter	33,4	22,8	27,3
Rörelsekostnader	-51,9	-41,6	-45,0
Finansnetto	-0,1	-0,1	0,0
Resultat efter finansiella poster	-18,6	-18,9	-17,7
Koncernbidrag	18,8	19,0	18,0
Skatt	-0,2	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,1	0,3
Eget kapital	1,0	1,1	1,3
Balansomslutning	15,2	12,1	11,6
Soliditet, procent	6,6	9,1	11,2
Antal anställda	49	42	43

Uppdraget för Gunnebo Slott och Trädgårdar AB är att vårda, värna och bevara kulturminnet samt vidareutveckla det unika helhetskoncept som Gunnebo utgör. Bolaget ska tillgodose behov från ett brett spektrum av intressenter såsom allmänhet, näringsliv, kulturturism och utbildningsväsende. Bolaget strävar efter att kombinera affärsmässighet och samhällsnytta.

Bolaget redovisade ett negativt resultat efter finansiella poster om 17,7 mnkr, vilket kan jämföras med det budgeterade underskottet om 18 mnkr.

Året inleddes och avslutades med restriktioner till följd av pandemin, vilket förde med sig utmaningar i planering och prognostisering. Restaurang och butik har varit öppen för dagliga besökare men utbudet av program, evenemang och bokade aktiviteter har begränsats sett över helår.

Bolaget har under året fortsatt den omställning som är nödvändig för att möta moderbolagets önskan om ett minskat beroende av koncernbidrag. Ett affärsutvecklande arbete är igångsatt som omfattar varumärket, digitalisering av utbud och tydligare fokus på utveckling av samarbeten.

Bolaget är numera en självständig yrkeshögskola för trädgårdsmästare. Under året anordnades också en Slowflower-utbildning som blev väldigt eftertraktad.

Gunnebo är en plats för lärande och upplevelser. Här kan du gå en slottsguidning, vandra i de historiska trädgårdarna och äta i ekologisk restaurang och bageri.

MölnDals Parkerings AB

Styrelseordförande: Bertil Levin

Verkställande direktör: Mathias Winberg

Resultaträkning			
mnkr	2019	2020	2021
Rörelseintäkter	25,9	25,4	31,3
Rörelsekostnader	-18,8	-21,3	-21,5
Finansnetto	-0,3	-0,4	-0,3
Resultat efter finansiella poster	6,8	3,7	9,5
Koncernbidrag	-3,8	-2,0	-2,5
Skatt	-0,7	-0,4	-1,4
Årets resultat¹	2,3	1,3	5,6
Eget kapital ²	20,8	22,2	27,7
Balansomslutning	63,9	64,0	61,8
Soliditet, procent	32,6	34,7	44,8
Antal anställda	17	17	17

1) Bokslutsdispositioner har eliminerats mot resultatet.

2) Eget kapital inklusive andelen eget kapital i obeskattade reserver.

MölnDals Parkerings AB har till uppgift att förvalta och driva parkeringsanläggningar för att tillgodose behovet av parkeringslösningar och erbjuda bästa möjliga parkeringsservice. På uppdrag av tekniska nämnden sköter de också om övervakning samt service och tömning av betalutrustning på stadens gatumark.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 9,5 mnkr, vilket var 5,8 mnkr högre jämfört med föregående år. Ökningen berodde på nya samarbeten, utökade parkeringsintäkter men även av att underhållskostnaderna blivit lägre då flera planerade åtgärder sköts upp på grund av pandemin.

Miljö, säkerhet och trygghet är viktiga ledord för MölnDals Parkerings AB och de arbetar målmedvetet med att skapa miljöer som har bra belysning, är rena och trivsamma.

Under året har bolaget tillsammans med MölnDals Energi och stadens tekniska förvaltning tagit fram en plan för publik laddinfrastruktur där målet är att erbjuda fler publika laddplatser på strategiska platser i kommunen.

Koncernen MölnDala Fastighets AB

Styrelseordförande: Hans Broberg

Verkställande direktör: Bjarne Fjellanger

Resultaträkning			
mnkr	2019	2020	2021
Rörelseintäkter	10,6	10,3	13,2
Rörelsekostnader	-18,8	-19,6	-19,8
Finansnetto	-2,3	-3,3	-3,6
Resultat efter finansiella poster	-10,5	-12,6	-10,2
Koncernbidrag	6,5	6,5	3,0
Skatt	0,3	0,6	0,8
Årets resultat	-3,7	-5,5	-6,4
Eget kapital	68,5	63,0	56,5
Balansomslutning	367,0	458,2	631,9
Soliditet, procent	18,7	13,7	8,9
Antal anställda	11	11	11

MölnDala Fastighets AB bildades ursprungligen av Stora Enso AB och förvärvades av MölnDals stad genom Kvarnfallet MölnDal AB i samband med köpet av Forsåkersområdet 2009. Syftet med förvärvet var att få tillgång till den mark som bolaget ägde i södra delen av Forsåkersområdet. Sedan 2010 har bolaget aktivt fungerat som exploateringsbolag för Forsåkersområdet. MölnDala Fastighets AB bildade år 2013, tillsammans med Aspelin Ramm, ByggVesta, Peab, Trollängen, Wallenstam och Veidekke, ett konsortium för områdets utveckling.

MölnDala Fastighets AB äger fyra dotterbolag; Forsåker Industriärman Holding AB, Forsåker Industriärman 1 AB, Forsåkers Fabriker Holding AB samt Forsåkers Fabriker Byggnad 213 AB.

Resultatet efter finansiella poster uppgick för koncernen till ett underskott på 10,2 mnkr, varav moderbolagets underskott uppgick till 10,2 mnkr, vilket innebär att dotterbolagen tillsammans gjorde ett nollresultat. Förlusten blev mindre än budgeterat, vilket bland annat berodde på en återföring av en försäkringsersättning, lägre fastighetsskatt samt överlag lägre kostnader för marknadsföring, utbildning och resekostnader kopplat till pandemin.

Bolaget har under året fortsatt med skadeförebyggande åtgärder på befintliga byggnader i den gamla Industriärman. Den brandskadade byggnaden Kasernen har under året rivits för att göra plats för en framtida skoltomt. Arbetet med en förberedande ombyggnation av MölnDalsån inom området har också påbörjats under året. Detaljplanen har försenats, framför allt på grund av det uppdrag som Trafikverket fått kopplat till Götalandsbanan. Trafikverket kan i nuläget inte säga hur deras behov av mark i den västra delen av Forsåker ser ut. Det gör att den nya bron över järnvägen/E6 inte kan planeras. Effekten blir att den första detaljplanen måste minskas ned för att kunna fungera utan en ny bro. Den nya indelningen av detaljplanen, som beräknas bli godkänd under 2022, kommer att innehålla de norra och östra delarna av Forsåker och omfatta bostäder, skolor och förskolor samt den gamla industrimiljön.

Förbo AB

Styrelseordförande: Anders Halldén

Verkställande direktör: Peter Granstedt

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Rörelseintäkter	502,3	523,7	574,5
Rörelsekostnader	-397,4	-407,1	-464,1
Finansnetto	-24,9	-24,0	-17,4
Resultat efter finansiella poster	80,0	92,6	93,0
Koncernbidrag	-	-	-
Skatt	-16,7	-25,2	-19,0
Årets resultat¹	63,3	67,4	74,0
Eget kapital ²	1 073,4	1 120,7	1 174,6
Balansomslutning	3 126,9	3 449,1	3 593,6
Soliditet, procent	34,3	32,5	32,7
Antal anställda	66	68	66

1) Bokslutsdispositioner har eliminerats mot resultatet.

2) Eget kapital inklusive andelen eget kapital i obeskattade reserver. Utdelning till aktieägare har minskat Förbo AB:s egna kapital.

Förbo AB är ett interkommunalt bolag som ägs av kommunerna Härryda, Kungälv, Lerum och Mölndal. Mölndals stads ägarandel uppgår till 27,6 procent. Uppdraget är att bidra till de fyra kommunernas framgång genom att erbjuda bra boenden.

Bolagets resultat efter finansiella poster uppgick till 93 mnkr, vilket är i nivå med i fjol. Hyresförhandlingen innebar en höjning med i genomsnitt 1,65 procent och hyresnivån för bostadslägenheter uppgick i genomsnitt till 1 195 kr per kvm.

Under perioden har fastighetsunderhåll motsvarande 160 mnkr utförts och 74 mnkr har investerats i nyproduktion.

Under året utbröt en omfattande brand i ett bostadsområde på Tåbrovägen i Lindome, vilket resulterade i att 40 hushåll fick evakueras. Drabbade hyresgäster har i många fall kunnat erbjudas alternativa bostäder inom Förbos bestånd. Vid halvårsskiftet 2022 beräknas samtliga brandskadade lägenheter vara renoverade och klara för inflyttning igen.

I Mölnlycke finns nu en antagen plan för att tillföra fler bostäder i Säteriet. Den medger byggnation av ytterligare cirka 300 bostäder. Förbo har också för avsikt att avyttra byggrätter för byggnation av bostadsrätter inom området.

Konceptet för områdesutveckling på "Förbovis" pågår i Lindome centrum och omfattar renovering och planarbete för att skapa fler bostäder. Arbete pågår också med att anlägga en aktivitetspark som föregåtts av omröstning bland de boende.

Ägarkommunerna har gemensamt uppdaterat bolagets ägardirektiv där de angivit tre ekonomiska mål, som innebär att direktavkastningen skall uppgå till minst 3,5 procent, soliditeten ska vara minst 20 procent samt att konkurrenskraftiga hyror i Göteborgsregionen ska eftersträvas. Utöver det ska bolaget tillhandahålla ett varierat bostadsbestånd av god kvalitet, samverka med ägarkommunerna kring boende för grupper med särskilda behov, bolaget ska präglas av ett aktivt miljöarbete, bidra till integration och mångfald samt ta ett socialt ansvar för bostadsmarknaden i ägarkommunerna. I affärsplanen och den årliga verksamhetsplaneringen ska måltal finnas för antal skapade bostäder, energianvändning, serviceindex för kunder, engagemangsindex för medarbetare och driftnetto.

Vilande bolag

Mölndal Centrum Koljan 1 Fastighets AB

Styrelseordförande: Kristian Vramsten

Verkställande direktör: Karin Sundh

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Rörelseintäkter	0,0	0,0	0,0
Rörelsekostnader	0,0	0,0	0,0
Finansnetto	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0
Koncernbidrag	0,0	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0
Eget kapital	0,1	0,1	0,1
Balansomslutning	0,1	0,1	0,1
Soliditet, procent	100,0	100,0	100,0
Antal anställda	-	-	-

Mölndal Centrum Koljan 1 Fastighets AB, som innehöll en fastighet, förvärvades i samband med förnyelsen av Mölndals innerstad. Fastigheterna avyttrades år 2015 och sedan dess har bolaget varit vilande utan materiella tillgångar. Bolaget kommer att vara kvar till dess att ett skattemässigt underskott på fastigheter nyttjats inom koncernen.

Under året bröt en stor brand ut i en fastighet på Tåbrovägen i Lindome. Bilden visar ett liknande hus i samma område. Ett renoveringsarbete av den brandskadade fastigheten har pågått under året.

Byggnadsnämnden

Nämnden ansvarar för stadens uppgifter inom plan- och bygglagen och ger till exempel förhandsbesked, bygglov och rivningslov. Nämnden utövar också tillsyn över byggnadsverksamheten och prövar frågor om olovligt byggande. Därutöver ansvaras för geografiska informationssystem, mättnings- och kartverksamhet samt resurser till lantmäterimyndigheten.

Adam F Laurén (KD)
Ordförande

Björn Marklund
Förvaltningschef
stadsbyggnads-
förvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Byggnadsnämnden visade ett positivt resultat mot budget med 1,6 mnkr, motsvarande 9,9 procent för 2021. Intäkterna var 0,2 mnkr över budget. Försäljning av varor och material, huvudsakligen kartor, var 2,0 mnkr högre, avgifter från lantmäteri-förrättningar 1,2 mnkr högre och avgifter från mätuppdrag 0,5 mnkr högre än planerat. Det inkom också 0,5 mnkr för en kundfordring som skrivits av 2020. Bygglövsavgifter och planavgifter var tillsammans 3,8 mnkr lägre än budget på grund av försenade byggprojekt, bland annat Åbybergsgatan och Pedagog Park.

Kostnaderna var 1,4 mnkr lägre än budget. Bostadsanpassningsbidragen var 2,9 mnkr under budget. Antalet ärenden och utbetalda bidrag har minskat under de senaste åren till följd av ändringar i lag och praxis. Licensavgifterna var 1,2 mnkr högre än budget på grund av införandet av det nya ärendehanteringssystemet ByggR. Personalkostnaderna låg 0,4 mnkr högre än budget. Bland annat rekryterades ny bygglovschef, vilket innebar ökade kostnader för dubbelbemanning vid överlämningen.

Intäkt- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år
Intäkterna ökade med 2,0 mnkr, eller 2,2 procent, jämfört med 2020. Avgifterna ökade med 2,3 mnkr varav bygglovsavgifter med 2,7 mnkr och avgifter från lantmäteri-förrättningar med 0,7 mnkr. Jämfört med i fjol var det framför allt bygglovsavgifterna från större projekt som ökade. Planavgifter minskade med 1,2 mnkr från en redan låg nivå. Flera ärenden som var aktuella under 2021 väntas dock vinna laga kraft under 2022 i stället.

Kostnaderna ökade med 3,1 mnkr, eller 2,6 procent, mot året innan. Personalkostnaderna ökade med 2,2 mnkr, varav 0,5 mnkr berodde på lönerrevision och 1,7 mnkr på volymökning, mest gällande fler handläggare och tidigare nämnd dubbelbemanning vid överlämning. En bygglovshandläggare har anställts efter att tidigare varit inhyrd. Kostnadslaget övrigt ökade med 0,9 mnkr. I detta ingick tidigare nämnda licensavgifter för ByggR. Bostadsanpassningsbidragen ökade med 0,5 mnkr. Kostnader för inhyrd personal minskade med 0,5 mnkr, vilket nämnts ovan.

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Avgifter	16,4	17,0	19,3
Bidrag	0,1	0,2	0,0
Övrigt	4,1	3,3	3,2
Summa intäkter	20,6	20,5	22,5
Material	-0,3	-0,3	-0,3
Personal	-20,8	-22,3	-24,5
Lokaler	-1,4	-1,5	-1,5
Kapitalkostnader	-0,3	-0,4	-0,4
Övrigt	-11,8	-9,5	-10,4
Summa kostnader	-34,6	-34,0	-37,1
Verksamhetens nettokostnader	-14,0	-13,5	-14,6
Budget	13,2	13,9	16,2
Årets resultat	-0,8	0,4	1,6
Godkänd resultatpåverkan	-0,8	-	-

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Byggnadsnämnden	22,5	-37,1	16,2	1,6
Summa	22,5	-37,1	16,2	1,6

Personal

Sjukfrånvaron på stadsbyggnadsförvaltningen sjönk jämfört med 2020, från 4,0 till 2,8 procent. Framför allt har korttidsfrånvaron sjunkit, troligen för att det är lättare att arbeta hemifrån vid lätta symtom. Under 2021 har all personal fortsatt att arbeta hemma i varierande grad. Rutiner och utrustning har tagits fram så att hemarbete nu uppfattas som ganska normalt. Ledarskap på distans har gett skjuts till tillitsbaserat ledarskap genom att det har fordrat tillit till medarbetarnas vilja och förmåga att arbeta självständigt. I den medarbetarenkät som staden genomförde under 2021 är medarbetarna mer nöjda än genomsnittet i staden med hantering av pandemin, arbetsmiljö och hälsa samt digital arbetsplats. Förvaltningen hade bättre resultat än staden när det gäller ledarskap, men sämre när det gäller frågor kring styrning och motivation. Rekrytering har varit lättare än tidigare år.

Hänt i verksamheten

Pandemin bidrog till en dämpad byggkonjunktur under 2020 men intresset för att bygga större projekt ökade igen under 2021. Stadsbyggnadsnämndens verksamhet har kunnat fortsätta utan större påverkan under pandemin men den har anpassats genom distansarbete och distansmöten.

Då det nu finns två dedikerade handläggare för tillsyn av byggnadsverksamheten minskade antalet obehandlade tillsyns-ärenden. Under 2021 avslutades 133 ärenden jämfört med 41 ärenden år 2020.

GIS-verksamheten fortsatte att utvecklas och har tagit fram 3D-modellering som kan användas för att ge en bild av hur tänkta byggnader kan se ut i planprojekt.

Det nya ärendesystemet ByggR för bygglovsansökan har utvecklats vidare under 2021. Systemet gör att sökande och grannar kan sköta sitt ärende och lämna synpunkter helt digitalt. 62 procent av ansökningarna kommer nu in digitalt mot 28 procent i det äldre systemet, mejl är inte medräknat.

Framåtblick

Trafikverkets inriktningsbeslut om en station i Mölndal innebär att arbetet i järnvägsprojekten kommer in en ny och intensivare fas de närmaste åren. Den nya stationen kommer att medföra omfattande förändringar kring järnvägen och staden kommer att behöva svara upp med resurser för att vara i takt med Trafikverkets arbete.

Det är oklart hur erfarenheter av coronapandemin påverkar byggkonjunkturen på lång sikt, till exempel påverkan av e-handel samt efterfrågan på kontorslokaler och önskemål om större bostäder, när det öppnats för möjligheter att arbeta hemifrån. Vidare har den senaste tidens inflationsuppgång satt ett tryck på räntorna som kan påverka efterfrågan på bostäder. Mölndals utgångsläge som storstadsnära kommun med ett eget starkt näringsliv är dock gott och byggkonjunkturen väntas därför vara god under de närmaste åren, vilket medför en fortsatt hög efterfrågan på stadsbyggnadsnämndens tjänster.

Kommentarer till volymmått

Större byggprojekt tar oftast ett till två år till avslutat projekt. De projekt som markeras som färdigställda 2021 har alltså oftast fått bygglov 2020 eller tidigare. 2021 färdigställdes 19 bostäder – något som delvis förklaras av det låga antalet bygglovsgivna bostäder året innan.

Volymmått

	2020	Budget 2021	2021
Antal beslut och ärenden, bygg			
Antal beslut, paragrafer, i byggnadsnämnden	118	120	145
Antal delegeringsbeslut, utom bostadsanpassning	1 340	1 400	1 522
Antal avslutade tillsynsärenden olovligt byggande med mera	41	70	133
Antal avslutade bostadsanpassningsärenden	337	425	331

Andra indikatorer av särskilt intresse

	2019	2020	2021
Antal bygglovgivna bostäder	403	82	536
Antal färdigställda bostäder ¹	732	724	19
Befolkningstillväxt, procent	1,8	0,8	0,0
Median handläggningstid lov/ förhandsbesked från komplett ansökan, dagar	16	29	18
Antal lovärenden med nedskrivn avgift på grund av lång handläggningstid	17	19	33

1) Antal i helt färdigställda byggprojekt.

I april kom det efterlängtda beskedet att Mölndal får en tågstation på sträckan Göteborg – Borås. En utbyggd station med fler direktresor gör Mölndal till en attraktiv start- och målpunkt för tusentals tågresor och Mölndal blir en regional knutpunkt inom Västra Götaland. Livskvalitén höjs för invånare och besökare samt för alla som arbetar i staden.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder

Kommunfullmäktige är stadens högsta beslutade organ och består av 61 folkvalda politiker som har fått invånarnas förtroende att bland annat besluta om budget, skatt samt vilka mål och riktlinjer som kommunen ska arbeta efter. Kommunrevisionen, överförmyndarnämnden och valnämnden redovisas under egna kommunbidragsområden.

Kommunstyrelsen leder och har det övergripande ansvaret för stadens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsikt över stadens nämnder och verksamheter.

Per Malm (M)
Ordförande
kommunfullmäktige

Kristian Vramsten (M)
Ordförande
kommunstyrelsen

Mio Saba Sjösten
Stadsdirektör

Carina Nordgren
Bitr. stadsdirektör/
förvaltningschef
stadslednings-
förvaltningen

Björn Marklund
Stadsbyggnads-
chef

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder redovisade tillsammans ett positivt resultat på 19,6 mnkr, vilket motsvarade 8,5 procent av budgeten.

Stadsledningsförvaltningen redovisade ett positivt resultat på 11,3 mnkr. I det ingick ett underskott på 2,6 mnkr inom stadens fastighetsverksamhet varav 6,6 mnkr berodde på ökade kapitalkostnader kopplat till rivning av Bifrost förskola samt ett godkänt överskridande om 5 mnkr för driftskostnader kopplat till investeringar. Kostnaderna för media, så som el, värme, vatten och avlopp, översteg budget med 1,3 mnkr då det var kallare än normalt i slutet av 2021. De ökade kostnaderna motverkas bland annat av en försäkringsersättning för en byggnad som brann ner för tre år sedan samt av högre intäkter mot budgeterat. Övrigt överskott inom stadsledningsförvaltningen uppgick till 13,9 mnkr varav personalkostnader stod för cirka 4,5 mnkr i och med halvårseffekt vid nyrekryteringar samt flera glapp vid rekrytering vid vakans. Ytterligare 4 mnkr avsåg särskilt avsatta budgetposter bland annat för personal-sociala åtgärder, sociala investeringar och försäkringsmodell. Coronapandemin påverkade utfallet positivt med 2,4 mnkr då event, kurser, resor och utvecklingsinsatser sköts fram och att mycket genomfördes digitalt, bland annat stadens chefsdagar, samt lägre IT-relaterade inköp på grund av komponentbrist. Ytterligare överskott om 3,4 mnkr uppstod inom IT-verksamheten för högre intäkter mot budgeterat samt effekter av en organisationsförändring och snabb anpassning när kontaktcenter tog över växelfunktionen. En negativ avvikelse på 0,5 mnkr uppstod för provisionsintäkter, vilket var en effekt av pandemin och minskade inköp på stadens ramavtal.

Anslaget för kommunstyrelsens förfogande var extra förstärkt under 2021 med anledning av digitaliseringsinsatser samt pandemin och uppgick till 10 mnkr. Anslaget lämnade en

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Avgifter	12,8	11,0	6,4
Bidrag	6,6	7,1	5,7
Övrigt	534,9	539,7	553,3
Summa intäkter	554,3	557,8	565,4
Material	-6,8	-7,2	-8,1
Personal	-158,3	-157,9	-168,0
Lokaler	-168,7	-166,6	-166,7
Kapitalkostnader	-150,6	-161,6	-170,5
Övrigt	-261,3	-261,5	-263,5
Summa kostnader	-745,7	-754,8	-776,8
Verksamhetens nettokostnader	-191,4	-197,0	-211,4
Budget	200,2	216,6	231,0
Årets resultat	8,8	19,6	19,6
Godkänd resultatpåverkan	-	-3,0	-2,5

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Kommunfullmäktige	0,0	-3,4	3,7	0,3
Kommunrevision	0,0	-2,7	2,7	0,0
Valnämnd	0,0	-0,2	0,2	0,0
Överförmyndarnämnd	13,8	-19,3	6,2	0,7
Stadsledningsförvaltning	567,2	-692,0	136,1	11,3
Plan- och exploatering	14,4	-25,2	9,3	-1,5
Räddningstjänst	0,0	-40,1	41,6	1,5
Ks och dess utskott	0,0	-9,1	9,5	0,4
Ks förfogande	0,0	-3,8	10,0	6,2
Ks övrigt	0,0	-11,0	11,7	0,7
Summa	595,4	-806,8	231,0	19,6

positiv avvikelse på 6,2 mnkr. Inom kommunstyrelsen övrigt redovisades ett överskott på 0,7 mnkr på främst medlemsavgifter och inom överförmyndarnämnden redovisades ett överskott på 0,7 mnkr, till största del med anledning av lägre volymer mot budgeterat för arvoden till god man för ensamkommande flyktingbarn. Kommunfullmäktige samt kommunstyrelsen och dess utskott redovisade överskott på 0,3 respektive 0,4 mnkr avseende lägre arvoden och ej nyttjade medel med anledning av pandemin. Räddningstjänsten lämnade ett överskott på 1,5 mnkr på grund av återbetalning av pensionsmedel.

Plan- och exploateringsutskottet redovisade en negativ avvikelse på 1,5 mnkr då intäkterna blev 6,5 mnkr lägre än budgeterat, dels på grund av överklagade och försenade detaljplaner, dels att exploatörer senarelagt bygglovsansökningar i stora projekt. De lägre intäkterna komparerades till viss del av lägre kostnader för konsulter och personal. Utskottet var under året beviljade att täcka ett underskott mot budget om 2,5 mnkr med eget kapital.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Intäkterna ökade mellan åren med totalt 7,6 mnkr eller 1,4 procent. Avgifterna sjönk med 4,6 mnkr beroende på minskat byggande. Övriga intäkter ökade med 13,6 mnkr varav drygt 5 mnkr i försäkringsersättning som nämndes ovan samt drygt 4 mnkr i ökade intäkter till plan- och exploateringsutskottet främst för en större markförsäljning i innerstaden. Därutöver steg hyrorna med drygt 4 mnkr mellan åren, vilket är ett netto mellan nya och avslutade inhyrningar samt att sänkning av internräntan under året minskat hyresintäkterna med cirka 2 mnkr. Bidragen minskade med 1,4 mnkr mellan åren på grund av högre utfall under 2020 för den statliga sjukersättningen i och med coronapandemin och för bidrag till miljöundersökningar.

Kostnaderna ökade med 22 mnkr eller 2,9 procent jämfört med i fjol. Personalkostnaderna ökade med drygt 10 mnkr och lönerrevisionen stod för 3 mnkr av dessa. Av resterande volymökning berodde drygt 5,5 mnkr på nya tjänster inom ett flertal områden, bland annat centraliserad inköps- och upphandlingsorganisation, och cirka 1,5 mnkr på tillsatta vakanser mot 2020. Lokalkostnaderna ökade marginellt från 2020 varav hyreshöjningar bidrog med 0,6 mnkr. Avslutade inhyrningar minskade kostnaderna med 5,3 mnkr och nya inhyrningar ökade kostnaderna med 4,7 mnkr.

Kapitalkostnaderna ökade med 8,9 mnkr varav 6,6 mnkr berodde på anpassning av avskrivningstiden på Bifrost förskola som ska rivas under 2022. Därutöver berodde 1,3 mnkr på att fyra inhyrda avtal klassificerats som finansiell leasing och ytterligare 1,3 mnkr på kapacitetsutökning av Lackarebäcksskolan. Internräntesänkning från 1,5 till 1,25 procent minskade kostnaderna mellan åren med 2,4 mnkr. Ökade kapitalkostnader för reinvesteringar som genomfördes under 2021 förklarade resterande differens mot 2020.

Kostnadsslaget övrigt ökade med 2,0 mnkr. Kostnaden för nedskrivning av anläggningar minskade med 8,9 mnkr, vilket är en effekt av att Åbybadet revs under 2020. Kostnaderna för fjärrvärme, el, vatten och avlopp ökade med 4,3 mnkr från

2020 och är främst en effekt av en kall vinter. Licenskostnaderna ökade med 2,7 mnkr i och med helårseffekt av nya Microsoftlicenser samt nytt fastighetssystem. Entreprenadkostnaderna var lägre mot föregående år men det motverkades av högre kostnader för förstudier och programarbete samt även underhåll och reparationer och gav totalt en ökning på 1,4 mnkr. Förstudier och programarbete genomfördes bland annat för Bifrost förskola, Västerbergsskolan och Rävекärsskolan. Mellan åren har kostnaderna för självrisker ökat samt även konsultkostnaderna, bland annat med anledning av utredningar kopplat till ny tågstation i Mölndals centrum. Kostnaderna för kurser, konferenser och resor ökade med 1 mnkr mellan åren men var fortfarande på en låg nivå på grund av pandemin.

Personal

Rekryteringsläget på både stadsledningsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen har varit fortsatt utmanande gällande erfarna handläggare och projektledare. Inom övriga tjänster har det varit något lättare. Framöver väntas behoven av teknisk och digital kompetens öka, både för att arbeta mer digitaliserat i det egna arbetet men också för att stödja stadens övriga verksamheter i digitaliseringen. Stadsledningsförvaltningen har en relativt blandad åldersstruktur så förvaltningen ser inga större utmaningar gällande pensionsavgångar, inte heller vad gäller personalomsättning.

På både stadslednings- och stadsbyggnadsförvaltningen sjönk sjukfrånvaron jämfört med föregående år, på stadsledningsförvaltningen från 2,9 till 2,3 procent och på stadsbyggnadsförvaltningen från 4,0 till 2,8 procent. På båda förvaltningarna är det framför allt korttidsfrånvaron som sjunkit vilket bedöms bero på möjligheter att arbeta hemifrån vid lättare sjukdomssymtom. Anmälda arbetsskador ligger fortsatt på en mycket låg nivå inom båda förvaltningarna.

Coronapandemin har påverkat arbetet även under 2021 och personalen har fortsatt att arbeta hemifrån i hög grad, vilket har medfört att IT-mognaden har ökat snabbt hos både individer och i organisationen.

Resultatet från medarbetarenkäten var relativt likt tidigare år. För stadsledningsförvaltningen var det goda resultat inom bland annat området ledarskap och vid stadsbyggnadsförvaltningen var hanteringen av pandemin samt arbetsmiljö och hälsa områden med gott resultat.

Hänt i verksamheten

Coronapandemin

Kommunstyrelsen har ansvarat för att inrikta och samordna stadens arbete med anledning av coronapandemin. Stadens krisledning var aktiverad fram till midsommar 2021, därefter har kommunstyrelsen samordnat åtgärder, kommunikationsinsatser och resurser med regelbundna avstämningar med berörda i organisationen. Arbetet med pandemin har stärkt stadens generella krisberedskap och beredskapen mot pandemier genom att stadens chefer och medarbetare har tränats i krishantering. Staden har även satsat på ett beredskapslager för skyddsutrustning.

Utbildning i digitalisering

Under året togs steg framåt för stadens digitalisering då ett trettiotal chefer och specialister från samtliga förvaltningar gick en utbildning i digitalisering i offentlig sektor. En insats som staden genomförde tillsammans med Göteborgs universitet för att på allvar inleda den digitala transformationsresan. Utöver ökad kunskap för deltagarna skapade utbildningen en gemensam förståelse för Mölndals behov.

Stadsbyggnad

Trafikverkets inriktningsbeslut i april 2021 om en station i Mölndal innebär att arbetet i järnvägsprojekten har kommit in i en ny och intensivare fas. I oktober togs beslut om ett planprogramarbete för stationsområdet och under de närmaste åren kommer järnvägsprojekten medföra stora förändringar i centrala Mölndal och längs järnvägen. I Mölndals innerstad byggstartades MIMO, en kontorsbyggnad och kommande landmärke, och i Källered pågår byggnadsarbeten enligt den nya detaljplanen för centrum. Markanvisningstävlingen för Pedagogen Park avgjordes i mars och även där pågår byggnadsarbeten. I Åbro byggstartades de första kontoren i GoCo-området.

Framåtblick

Det säkerhetspolitiska läget i omvärlden har försämrats och regeringen har därför fattat beslut om att totalförsvarsplaneringen ska återupptas. För landets kommuner innebär det ett omfattande arbete att återuppbygga förmågan till civilt försvar och att säkra samhällets funktionalitet och värna civilbefolkningen vid såväl fredstida kriser, antagonistiska hot som under krigsfara och krig.

Mölndal, liksom övriga kommuner, ser framåt ett stort behov av att rekrytera utifrån pensionsavgångar och en ökad

efterfrågan på välfärdstjänster. För Mölndal innebär det ett behov av att rekrytera cirka 650 personer per år framöver utifrån uppskattad personalomsättning och pensionsavgångar. Det geografiska läget ger tillgång till en stor arbetsmarknadsregion men innebär också konkurrens.

Digitalisering kan vara nyckeln till flera av stadens utmaningar framöver, bland annat kompetensförsörjning, medborgarnas krav på tillgänglighet och bristen på resurser. Men digitalisering är också en utmaning som kräver tydlig styrning och en träffsäkerhet i urvalsprioriteringen om var de digitala satsningarna kommer att ge mest och bäst effekter. Ett område inom digitalisering som väntas bli alltmer aktuellt är samordning och organisering av data i syfte att slippa manuell hantering och kunna tillvarata informationen i organisationen.

Volymmått

	2020	Budget 2021	2021
Överförmyndarnämnden			
Antal ärenden totalt	716	740	729
varav ensamkommande barn	11	20	7
Stadsledningsförvaltning			
Förvaltning, fastigheter, antal m ²	375 221	380 222	392 992
varav stadens egna lokaler	275 671	276 498	277 384
varav inhyrda lokaler	99 550	103 724	115 608

Andra indikatorer av särskilt intresse

	2019	2020	2021
Plan- och exploatering			
Antal bygglovgivna bostäder i Mölndal	403	82	536
Antal färdigställda bostäder i Mölndal ¹	732	724	19

1) Antal i helt färdigställda byggprojekt.

Under året har byggandet av det nya badhuset pågått. I början av september pågick arbetet med ytorna bredvid 25 meters-bassängen och botten i äventyrsbassängen var gjuten.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden ansvarar för att främja kulturlivet i Mölndal genom att skapa förutsättningar för en mångsidig, tillgänglig och inkluderande kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet. Nämnden ansvarar också för stadens bibliotek enligt bibliotekslagen.

Glenn Grimhage (L)
Ordförande

Annika Stedner
Förvaltningschef
kultur- och
fritidsförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Kultur- och fritidsnämnden redovisade ett positivt resultat mot budget på 2,1 mnkr, eller 1,2 procent, för 2021. Coronapandemin påverkade även detta år nämndens ekonomi och verksamhet i betydande omfattning. De pandemirelaterade merkostnaderna bedömdes totalt uppgå till 4,3 mnkr.

Åbybadet redovisade ett överskott på 1,8 mnkr. Pandemin medförde lägre intäkter för entréer, försäljning och uthyrning på 1,9 mnkr. Detta vägdes upp av ett lägre bemanningsbehov motsvarande 1,4 mnkr samt att relativt nya lokaler och få besökare medförde mindre fastighetsunderhåll än planerat. Föreningsbidrag gav ett överskott mot budget på 1,1 mnkr vilket berodde på få ansökningar om ränte- och amorteringsfria lån samt för vissa övriga bidrag. Extra stöd på 1,3 mnkr delades ut till föreningslivet för att mildra effekten av pandemin. Nämnden fick kompensation av kommunstyrelsens förfogandeanslag för detta. Förening och idrott redovisade ett överskott på 0,7 mnkr mot tilldelat anslag. Överskottet förklarades framför allt av lägre fastighetsdebiteringar för senarelagda investeringar på 1,8 mnkr bland annat för konstgräs och underhåll av Ekenhallen. Kapitalkostnaderna blev 0,2 mnkr lägre än budgeterat. Försäljningen av den gamla sargen i ishallen gav ytterligare 0,2 mnkr i överskott. Pandemin bidrog till att personalkostnaderna blev 0,6 mnkr lägre än väntat, bland annat för minskat behov av timvikarier. Intäktstappet från lokaluthyrning, badhusentréer, försäljning och inställda cuper uppgick till 2,3 mnkr.

Bibliotek, museum, konst och kultur uppvisade ett underskott mot budget på 0,6 mnkr. Intäkterna från bland annat lokal- och konferensuthyrning, butiksförsäljning och slopade förseningsavgifter minskade med 0,6 mnkr. Evakueringen av Grevedämnet medförde 0,3 mnkr i merkostnader. Nämnden var beviljad att täcka delar av detta med eget kapital. Smittskyddsanpassning inom lov- och programverksamheten samt fler utlån av e-böcker och förberedelser inför stadens 100-årsjubileum överskred budget med 0,2 mnkr vardera. Däremot var personalkostnaderna 0,4 mnkr lägre än väntat beroende på vakanser, deltider samt ökad sjukfrånvaro. Flytten av Lindome bibliotek tidsförsköts till 2022, vilket gav ett överskott på 0,3 mnkr. Kommunbidragsområde nämnd, administration med mera uppvisade ett underskott på 0,6 mnkr

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Avgifter	10,7	4,1	2,1
Bidrag	7,7	9,0	10,2
Övrigt	19,5	17,8	16,7
Summa intäkter	37,9	30,9	29,0
Material	-6,4	-6,8	-7,7
Personal	-72,3	-72,8	-75,9
Lokaler	-66,7	-68,1	-67,2
Kapitalkostnader	-3,7	-3,8	-3,9
Övrigt	-45,7	-44,6	-46,9
Summa kostnader	-194,8	-196,1	-201,6
Verksamhetens nettokostnader	-156,9	-165,2	-172,6
Budget	165,2	172,2	174,7
Årets resultat	8,3	7,0	2,1
Godkänd resultatpåverkan	-0,3	-0,3	-0,2

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Bibliotek, museum, konst och kultur	6,1	-62,1	55,4	-0,6
Ungdoms- och samhällsarbete	6,8	-29,5	22,4	-0,3
Föreningsbidrag	1,5	-13,3	12,9	1,1
Förening och idrott	13,1	-69,8	57,4	0,7
Åbybadet	2,1	-17,4	17,1	1,8
Nämnd, administration med mera	0,2	-10,3	9,5	-0,6
Summa	29,8	-202,4	174,7	2,1

bland annat på grund av en tillfällig administrativ förstärkning samt en temporär kommunikationsresurs för firandet av jubileumsåren. Detta dämpades något av minskat behov av STING-medel. Ungdoms- och samhällsarbete redovisade ett underskott på 0,3 mnkr. Ett akut underhållsbehov av skateparken i Källered medförde 0,4 mnkr i oförutsedda kostnader. Kostnaden för kampanjen *Vi finns för dig*, riktad till unga som drabbats av pandemin, uppgick till 0,3 mnkr och var inte budgeterad. Uthyrningen av lokalen Lorry uteblev till följd av restriktioner, vilket medförde ett intäktstapp på 0,2 mnkr.

Personalkostnaderna blev 0,5 mnkr lägre än budgeterat eftersom personalbehovet inte var likvärdigt ett normalår. Nämnden fick totalt 0,5 mnkr i statlig ersättning för högre sjuklönekostnader på grund av pandemin under 2021.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Intäkterna minskade med 1,9 mnkr, eller 6,1 procent, jämfört med i fjol. Intäktslaget avgifter minskade med 2,0 mnkr, vilket berodde på minskad försäljning och färre entréer på badhusen. Intäkterna från bidrag ökade med 1,2 mnkr. Under 2021 tillkom 0,9 mnkr i statliga medel för genomförandet av smittsäkrade lovaktiviteter för barn och unga. Nämnden fick 0,3 mnkr i ökade medel från kommunstyrelsens förfogandeanslag för pandemistöd till föreningar samt ytterligare 0,3 mnkr till firandet av 50-årsjubileet av kommunsammanslagningen. Utöver detta bedrevs fler externt finansierade projekt under 2021 än 2020 så som *Passalen*, Öckerömodellen och våldsförbyggande arbete. Den statliga ersättningen för högre sjuklönekostnader minskade med 0,5 mnkr och nämnden fick i fjol 0,5 mnkr från förfogandeanslaget för anordnandet av sommarlovsaktiviteter för barn och unga, vilket ingick i ram 2021. Övriga intäkter minskade med 1,0 mnkr. Det var framför allt utyrning av idrottsanläggningar och bibliotek som berördes, detta på grund av pandemin.

Kostnaderna ökade med 5,5 mnkr, eller 2,8 procent, jämfört med föregående år. Materialkostnaderna ökade med 0,9 mnkr bland annat för produktion av museets kommande utställning *Livet är en fest* samt för sällaninköp till Lilla Åbybadet. Även inköp till lovaktiviteter samt flaggor och material till firandet av jubileumsåren påverkade utfallet. Verksamheten hade dock lägre kostnader för skyddsutrustning jämfört med 2020 och mindre STING-medel användes för inköp av bland annat media. Kostnaderna för personal ökade med 3,1 mnkr varav löneöversynen motsvarade en kostnadsökning på 1,6 mnkr. Därutöver tillkom ovan nämnda förändring inom administrationen. Lokalkostnaderna minskade med 0,8 mnkr. En orsak var att Åbybadets hyra i fjol innehöll kostnader för omställningen från det gamla Åbybadet till Lilla Åbybadet. Minskningen förklarades också av att *Mötesplats Fässberg* lämnade sina lokaler samt minskad avtrappningshyra för fritidsgården i Broslätt. Övriga kostnader ökade med 2,3 mnkr mot 2020. Detta berodde exempelvis på lovaktiviteter, firande och förberedelse av jubileumsåren, utställningsproduktion samt genomförandet av ovan nämnda projekt. Projekten bidrog till att köpta tjänster ökade med motsvarande 1,8 mnkr mellan åren. Kostnaderna för kurs och konferens ökade med 0,3 mnkr bland annat för utbildningar i barnkonventionen för stadens politiker och tjänstepersoner.

Personal

Nämnden hade per den 1 november 133 tillsvidareanställda medarbetare. Under året har det varit utmaningar i rekryteringen av medarbetare till vissa befattningar. Sjukfrånvaron minskade under året från 7,0 till 6,9 procent och pandemin har lett till ansträngningar i nämndens verksamheter. Under året har nämndens medarbetare visat på nya kreativa arbetsätt och hittat digitala lösningar utefter rådande omständigheter. Korttidsfrånvaron har minskat från föregående år men

är fortfarande högre än ett normalår utan pandemins påverkan. Coronarestriktionerna har påverkat korttidsfrånvaron genom att medarbetare måste vara hemma oftare och längre än tidigare år utan restriktioner.

Medarbetarenkäten visar goda resultat med en hög svarsfrekvens på drygt 96 procent. Nämndens totala index ligger högre än stadens med ett extra gott resultat inom arbetsmiljö, styrning och ledarskap. Nämnden har generellt få anmälda arbetsskador och tillbud. Aktiveringsgraden för att nyttja friskvårdsbidraget har ökat något jämfört med förra året.

Hänt i verksamheten

Även 2021 präglades av coronapandemin. Med erfarenheter från året innan fortsatte nämnden med målsättningen att inte ställa in men ställa om och hålla i gång kultur- och fritidsverksamheterna utifrån rådande förutsättningar. Det innebar bland annat att flera arrangemang blev digitala eller förlades utomhus. 50-årsfirande av kommunsammanslagningen genomfördes.

Nämnden fördelade återigen extra föreningsstöd i syfte att mildra pandemins negativa effekter för föreningslivet. Föreningslivet medverkade till att skapa ett brett utbud av sommaraktiviteter och även fritidsgårdarna hade öppet hela sommaren med cirkusskola, utflykter och kurser. Även aktiviteter för äldre erbjöds såsom konstboxar, minneskorgar och utomhuskonserter på äldreboendena. Föreningen *Passalen* som verkar för en aktiv fritid för unga med funktionsvariationer lockade ett 80-tal individer som inte varit aktiva tidigare. Enligt handlingsplanen med hälso- och sjukvårdsnämnden genomfördes aktiviteter för ökad rörelse i skolan, digital föräldraskapsutbildning och suicidprevention.

Områdesarbete i Balltorp startades upp tillsammans med boende och lokala fastighetsägare. Arbetet syftar till att genom dialog med boende skapa trivsel och trygghet i området. Områdesdagar i Åby, Lindome och Källered bjöd på underhållning och uppmärksammade 50-årsjubileet, 100 år av kvinnlig rösträtt och det lokala föreningslivet.

Framåtblick

Mölnåls stad växer stadigt vilket innebär att fler vill ta del av stadens kultur- och fritidsutbud. Det finns ingen standardlösning för vad en kommun ska erbjuda inom kultur- och fritidsområdet utan det beror på lokalpolitiska ambitioner och prioriteringar. Lokal- och anläggningsfrågorna kommer vara fortsatt viktiga för nämnden då utbudet och möjligheterna till verksamhet påverkas av dessa i mycket stor utsträckning.

Pandemin har visat på negativa effekter av social distansering, avsaknaden av en aktiv fritid och färre sociala sammanhang. Därför kommer aktiviteter och åtgärder för att möta nya behov i kölvattnet av pandemin vara extra aktuellt i framtiden.

Kommunerna står inför växande gap mellan behov och resurser, inte minst inom vård- och omsorgsområdet. För att minska behoven är det förebyggande och främjande arbetet genom hälsa som strategi väsentligt.

Att ta tillvara digitaliseringens möjligheter kommer att vara fortsatt viktigt för nämnden. Närmast är det fokus på digitalisering av lokalbokning kopplat till möjligheten att föra över denna tjänst till stadens kontaktcenter.

Kommentarer till volymmått

Besökstalen påverkades även i år av coronapandemin. Ungdomsverksamheten har förutom påverkan av restriktioner även påverkats av stängningen av *Mötesplats Fässberg*.

Volymmått

	2020	Budget 2021	2021
Bibliotek, museum, konst och kultur			
Antal besök på bibliotek	413 700	510 000	312 500
Antal besök på museum	24 300	40 000	22 800
Antal webbesök bibliotek	372 600	110 000	455 500
Antal webbesök museum	156 700	200 000	143 300
Föreningsbidrag			
Antal föreningar med bidrag	86	75	81
Antal studieorganisationer med bidrag	11	11	11
Ungdoms- och samhällsarbete			
Antal aktiviteter	1 338	1 300	1 136
Antal deltagare	21 600	34 000	22 000
Förening och idrott			
Antal besök i simhallar ¹	132 500	142 000	107 100
Antal besök på isanläggningar	203 600	255 000	228 500
Antal besök på fotbollsplaner	406 300	570 000	428 600
Antal besök i Aktiviteten och idrottshallar	960 000	773 000	934 300

1) Antal invånare per 31 december.

Andra indikatorer av särskilt intresse

	2019	2020	2021
Bibliotek, museum, konst och kultur			
Fysiska besök på bibliotek, per invånare ¹	7,5	5,9	4,5
Fysiska och virtuella besök på bibliotek, per invånare ¹	8,8	11,2	11,0
Fysiska besök på museum, per invånare ¹	0,7	0,3	0,3
Fysiska och virtuella besök på museum, per invånare ¹	4,0	2,6 ²	2,4
Förening och idrott			
Åbybadet, besök per invånare ³	3,8	1,6	1,1

1) Antal invånare per 31 december.

2) Uppgift justerad mot föregående års handling.

3) Uppgiften för 2020 och 2021 avser Lilla Åbybadet. Uppgiften för 2019 avser gamla men reducerade Åbybadet.

Mölnalds stad satsade extra på att skapa roliga och meningsfulla lovaktiviteter för barn och unga.

Miljönämnden

Nämnden ansvarar för tillsyn inom miljöbalken, livsmedelslagen och tobakslagen. Därutöver ansvarar nämnden för att bidra till bästa miljönytta genom att vara aktiv och delaktig i samhällsplaneringen av Mölndal.

Anders Ådahl (C)
Ordförande

Per Kaarle
Förvaltningschef
miljöförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Nämnden redovisade ett positivt resultat för året som uppgick till 1,7 mnkr, vilket motsvarade 13,0 procent av budgeten. Coronapandemin har även under 2021 påverkat nämnden, främst genom *Lag (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen* som inneburit tillsyn av trängsel på serveringsställen. Lagen trädde i kraft den 1 juli 2020 och har förlängts flera gånger, nu senast till och med den 31 maj 2022. Nämnden erhöll totalt 0,7 mnkr i statligt bidrag under 2021 för detta utökade tillfälliga uppdrag, vilket nämnden hade räknat med att genomföra utan ersättning. Statens ersättning för högre sjuklönekostnader bidrog dessutom positivt med 0,1 mnkr. Intäkterna för tillsyn blev dock 0,4 mnkr lägre då all planerad tillsyn inte gick att genomföra på grund av pandemin.

Personalkostnaderna var 1,3 mnkr lägre än budget till följd av vakanser vid rekrytering samt föräldraledighet och sjukfrånvaro. Även kostnaderna för kompetensutveckling har varit lägre på grund av pandemin. Nämnden håller på att införa ett nytt ärendehanteringssystem vilket planerades att rymmas inom investeringsbudgeten men bedömdes senare som en driftkostnad. Därför återfinns ett underskott på konsultkostnader med 0,4 mnkr.

Intäcks- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Nämndens intäkter ökade med 1,3 mnkr eller 24,5 procent jämfört med föregående år. Under 2020 fick flera tillsynsuppdrag skjutas på framtiden på grund av pandemin vilket ledde till något lägre intäkter. Trots att vissa tillsynsuppdrag under 2021 blev försenade lyckades verksamheten genomföra betydligt fler under 2021. Därav genererade nämndens tillsyn cirka 0,7 mnkr i högre intäkter än 2020. Vidare ökade bidragsintäkterna med 0,6 mnkr vilket till stor del förklaras av det utökade statliga bidraget avseende tillfälliga smittskyddsåtgärder.

Nämndens kostnader ökade totalt med 1,2 mnkr eller 7,1 procent jämfört med i fjol, varav 0,6 mnkr avsåg ökade kostnader för konsulttjänster. Som nämnts ovan bokfördes kostnaderna för inköp av ärendehanteringssystem som en driftkostnad. Nämnden genomförde även vissa punktinsatser vad gäller andra konsulttjänster. Personalkostnaderna var 0,3 mnkr högre än föregående år. Uppräkningen av löner upp-

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Avgifter	4,2	4,1	4,8
Bidrag	0,0	1,1	1,7
Övrigt	0,1	0,1	0,1
Summa intäkter	4,3	5,3	6,6
Material	-0,1	-0,1	-0,1
Personal	-14,3	-14,5	-14,8
Lokaler	-0,7	-0,7	-0,7
Kapitalkostnader	-0,1	0,0	0,0
Övrigt	-1,6	-1,5	-2,4
Summa kostnader	-16,8	-16,8	-18,0
Verksamhetens nettokostnader	-12,5	-11,5	-11,4
Budget	12,7	12,7	13,1
Årets resultat	0,2	1,2	1,7
Godkänd resultatpåverkan	-0,6	-0,3	-

I nämndens resultaträkning har nämndinternas poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Miljönämnden	6,6	-18,0	13,1	1,7
Summa	6,6	-18,0	13,1	1,7

gick till cirka 0,4 mnkr. Som nämnts ovan har nämnden haft en del vakanser under året, vilket även var fallet under 2020. Införandet av kontaktcenter innebar en ökad kostnad med 0,1 mnkr gentemot 2020.

Personal

Nämnden har under 2021 fortsatt med att anpassa personalsituationen med syfte att minska smittspridningen av coronavirus. Det har möjliggjorts och styrts till mer distansarbete så långt det varit möjligt. Ledarskapet har också utvecklats utifrån att cheferna ska vara närvarande och tillgängliga för medarbetarna.

Medarbetarenkätens resultat för 2021 visade på en fortsatt positiv utveckling med ett totalt HME-index på 81, vilket är ett högt resultat. Enkäten visade på goda betyg inom motivation, ledarskap och styrning.

För 2021 var den totala sjukfrånvaron 3,9 procent att jämföra med 5,1 procent för 2020. Eftersom nämnden har relativt få medarbetare kan den procentuella variationen bero på enstaka medarbetare.

Hänt i verksamheten

Livsmedelskontroller med fokus kring redlighet, information om allergener och uppgifter om ingredienser har genomförts enligt plan. Samtliga förskolor i kommunen har besökts gällande tillsyn av solskydd. Brister har noterats och nämnden inväntar åtgärdsplaner.

Arbetet med stadens miljömål inom förorenade områden har fortsatt enligt plan. För knappt hälften av miljömålsobjekten har minst en inledande undersökning gjorts.

Till följd av pandemin skärpte Folkhälsomyndigheten reglerna för serveringar. Nämnden har utifrån det utfört tillsyn på serveringar i Mölndals Galleria, vilka innebar att vissa verksamheter fick göra anpassningar utefter rådande lagstiftning.

Bidrag från LONA, lokala naturvårdssatsningen, söktes och erhöles för att återskapa Korndals våtmarker, vilket finansierar projektet till 90 procent. Arbetet påbörjades hösten 2021 och syftet är att höja markens vattenhållande förmåga, att öka den biologiska mångfalden och värdet för friluftslivet.

Under året ökade intresset för energi- och klimatrådgivning, sannolikt som en följd av både klimatfrågans aktualitet och höga elpriser. Solel, effektivare uppvärmning, ventilation och laddinfrastruktur var vanliga ämnen inom rådgivningen.

Framåtblick

Genom ett bra bemötande, väl motiverade beslut och rätts-säkert arbete stärker nämnden förtroendet mot kommuninvånare och företagare. Mätningar visar på bra kundnöjdhet och detta vill nämnden bevara och stärka. En viktig del är digitalisering där omvärlden ställer krav på utveckling av till exempel e-tjänster. Under 2022 införs ett nytt ärendehanteringssystem och i samband med det kommer nämnden utveckla e-tjänster till nytta för kommuninvånarna och företagare.

Nämndens kärnverksamhet är att genom effektiv och ändamålsenlig tillsyn och kontroll bidra till en bättre miljö och

stärka människors hälsa. Ett prioriterat område de kommande åren är nämndens arbete med tillsyn och förebyggande arbete i samband med byggnationer och entreprenader.

I nuläget tar nämnden ut årliga kontrollavgifter av verksamhetsutövarna i förskott i enlighet med lagstiftningen. Förändringar i lagstiftningen innebär att avgifter senast år 2024 i stället ska efterdebiteras. Nämndens bedömning är att intäkterna kommer att ligga på motsvarande nivå.

Kommentar till volymmått

Under coronapandemin minskade antalet besök i och med restriktioner hos de verksamheter som skulle kontrolleras. De statliga myndigheterna gick ut med rekommendationer att tillsynsmetoder som skulle innebära fysiska besök av många verksamheter under kort tid skulle undvikas.

Volymmått

	2020	Budget 2021	2021
Ärenden inom nämnden, totalt	2 034	2 400	2 271
Livsmedel	403	700	612
Administration	40	40	37
Miljöbalkstillsyn och naturvård ¹	1 591	1 660	1 622
Livsmedel			
Antal kontroller, totalt	189	490	448
varav händelsestyrda	4	20	17
varav planerade	139	420	386
varav uppföljande	46	50	45
Miljöbalkstillsyn			
Antal inspektioner, totalt	923	850	693
varav inspektioner med platsbesök ²	465	450	240
varav inspektioner utan platsbesök ³	458	400	453
Klagomål	133	100	121
Remisser byggnadsnämnden	48	80	75

1) Uppgiften inkluderar tillsyn av trängsel på grund av pandemin som totalt utgör 130 kontroller under 2020 samt 29 kontroller under 2021.

2) Inspektioner med platsbesök innebär fysiska och digitala inspektioner.

3) Inspektioner utan platsbesök innebär granskning av dokument så som årsrapporter för köldmedier och miljöfarliga verksamheter samt analyser av provtagningar inom radon och bassängbad.

Under 2021 ökade intresset för energi- och klimatrådgivning, sannolikt som en följd av både klimatfrågans aktualitet och höga elpriser.

Servicenämnden

Nämnden ansvarar för att ge servicetjänster till andra nämnder inom Mölndals stad. Det handlar bland annat om lokalvård, vaktmästeritjänster, fastighetsskötsel, måltidsverksamhet och stadshusservice. Dessutom ansvarar nämnden för stadens samlade fordonsbehov, intern post- och budverksamhet samt för stadens kontaktcenter.

Ingemar Johansson (C)
Ordförande

Annika Nyberg
Förvaltningschef
serviceförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Servicenämnden redovisade ett positivt resultat på 2,6 mnkr, varav 2,5 mnkr återfanns inom den intäktsfinansierade verksamheten och 0,1 mnkr hos Kontaktcenter Mölndal.

Coronapandemin fortsatte att påverka nämndens verksamheter bland annat genom förenklade menyer inom måltidsverksamheten och distansundervisning på högstadiet samt gymnasiet under vårterminen, vilket innebar färre elever i verksamheten. Till följd av pandemin avvek intäkterna i och med minskad försäljning i café och restauranger samt återbetalning av skolmåltider med 2,9 mnkr. Det statliga bidraget för högre sjuklöner uppgick till 1,4 mnkr. Lägre kostnader för måltider till följd av förenklade menyer, distansundervisning och hög frånvaro bland barnen i skolor och förskolor samt låga drivmedelskostnader medförde en minskning med 2,2 mnkr. Kostnader för extra inköp uppgick till 0,1 mnkr. Totalt beräknas pandemin ha gett ett överskott på 0,6 mnkr.

Transportverksamheten gav ett överskott på 2,0 mnkr som till stor del berodde på avyttring av fordon och en gynnsam andrahandsmarknad. Lokalvården visade ett överskott på 1,3 mnkr till följd av kompensationen för ökade sjuklönekostnader samt effektivare bemanning och översyn av verksamhetens årsavtal som gett högre intäkter, men också lägre personalkostnader. Inom måltidsverksamheten visades ett underskott på 1,0 mnkr främst på grund av lägre intäkter för försäljning vilket nämnts ovan som en effekt av pandemin men även till följd av högre reparationskostnader i köken samt högre fraktkostnader än budgeterat. Dessutom infördes nya beställningsrutiner av matvaror till stadens äldreboenden som innebar att både intäkter och kostnader minskade i samma omfattning. Administrationen och stadshusservice redovisade positiva resultat om 0,4 mnkr respektive 0,5 mnkr medan fastighetsservice visade ett underskott på 0,6 mnkr.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Nämndens intäkter ökade med 2,6 mnkr eller 1,0 procent jämfört med i fjol. Avgifter och övriga intäkter ökade totalt med 3,4 mnkr. Kontaktcenter togs i drift från september 2020 samtidigt som informationscentralen lades ned vilket innebar en intäktsökning på 3,7 mnkr då en större del skedde genom debitering till köpande nämnder och mindre del kommunbidrag

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Avgifter	19,3	17,9	23,8
Bidrag	1,5	3,2	2,4
Övrigt	223,0	230,6	228,1
Summa intäkter	243,8	251,7	254,3
Material	-45,4	-47,6	-45,1
Personal	-145,8	-152,5	-154,3
Lokaler	-2,4	-2,7	-3,0
Kapitalkostnader	-3,7	-4,8	-6,2
Övrigt	-49,5	-47,3	-47,4
Summa kostnader	-246,8	-254,9	-256,0
Verksamhetens nettokostnader	-3,0	-3,2	-1,7
Budget	0,4	5,6	4,3
Årets resultat	-2,6	2,4	2,6
Godkänd resultatpåverkan	-2,5	-	-

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Nämnd	0,0	-0,5	0,5	0,0
Intäktsfinansierad verksamhet	284,4	-281,9	0,0	2,5
Kommungemensam kundtjänst	9,7	-13,4	3,8	0,1
Summa	294,1	-295,8	4,3	2,6

jämfört med 2020. Inom lokalvård och fastighetsservice steg intäkterna för nya årsavtal med 2,7 mnkr på grund av ökad efterfrågan hos köpande nämnder. Inom transportverksamheten gav nya fordon med högre leasingkostnad ökade intäkter med 0,9 mnkr. Pandemin medförde hög frånvaro i stadens skolor och förskolor, distansundervisning under delar av året samt minskad försäljning i restauranger och café vilket innebar 3,5 mnkr i lägre intäkter. Dessutom minskade intäkterna för löpande beställningar med 0,5 mnkr. Bidragen sjönk med 0,8 mnkr jämfört med 2020 varav ersättningen för sjuklönekostnader stod för 0,6 mnkr och EU-bidrag för 0,2 mnkr.

Kostnaderna ökade med 1,1 mnkr eller 0,4 procent jämfört med 2020. Materialkostnaderna minskade med 2,5 mnkr, främst beroende på minskad åtgång av livsmedel i och med pandemin

med 2,7 mnkr samt nya beställningsrutiner av matvaror till stadens äldreboenden som nämnts ovan. Samtidigt ökade kostnaderna för drivmedel med 0,5 mnkr. Personalkostnaderna ökade med 1,8 mnkr. Lönerevisionen motsvarade cirka 3 mnkr och helårsdrift av kontaktcenter innebar knappt 3 mnkr i ökade kostnader. I den intäktsfinansierade verksamheten minskade däremot kostnaderna trots flera nya årsavtal vilket berodde på effektiv bemanning och flera vakanser under året. Kapitalkostnaderna ökade med 1,4 mnkr beroende på ändrad redovisning av finansiell leasing av fordon. Övriga kostnader ökade med 0,1 mnkr. Kostnaderna för snöskottning, besiktning och brandsyn ökade med 2,1 mnkr och kostnaderna för leasing, service och reparationer steg med 0,6 mnkr. Fraktkostnaderna ökade med 0,8 mnkr på grund av fler mattransporter inom äldreomsorgen, då ett kök stängde för renovering och fler transporter skedde till övriga boenden, därutöver resulterade ett nytt avtal på frakter i något högre priser. Dessutom genomfördes kurser och konferenser för 0,6 mnkr mer än i fjol. Samtidigt minskade inköpen inom fastighetsservice med 3,3 mnkr.

Personal

Nämndens mål och strategier syftar till att skapa förutsättningar för att vara en attraktiv arbetsgivare, minska personalomsättningen och skapa mervärden för medarbetarna. För att säkerställa en god kompetensförsörjning har servicenämnden ett utökat samarbete med stadens övriga nämnder och olika högskolor. Nämnden tar också kontinuerligt emot praktikanter, som i hög grad blir anställda i nämndens verksamheter. Kompetensutveckling, certifieringar och diplomeringar skapar också förutsättningar för nya uppdrag, som exempel kan nämnas vaktmästarna, som under året har utbildats till certifierade besiktningsmän. Inom lokalvård och fastighetsservice har nya digitala verktyg införts för bättre uppföljning, kartläggning och ekonomistyrning, vilket i sin tur resulterat i effektivare arbetsätt och lägre personalkostnader.

På grund av pandemin har sjukfrånvaron under perioder varit mycket belastande för verksamheten, även om den totala sjukfrånvaron procentuellt blev något lägre än år 2020, en minskning med 0,2 procentenheter till 7,7 procent. Den fleråriga pandemin har inneburit en hög stress och press på nämndens medarbetare, vilket skulle kunna leda till stora negativa effekter framöver med ökade arbetsskador och längre sjukfrånvaro.

Hänt i verksamheten

Utifrån kommunfullmäktiges mål har nämnden under 2021 arbetat med att minska de fossila utsläppen, öka andelen ekologiska livsmedel samt fortsatt arbetet med att införa stadens kontaktcenter. Staden strävar efter att kraftigt minska användningen av fossilt drivmedel. 70 procent av stadens personbilar och 60 procent av transportbilarna är fossiloberoende. Utmaningarna 2021 har varit den globala halvledarkomponentbristen, som bland annat används i vitvaror, fordon och i infrastruktur för att ladda elfordon.

Måltiderna i stadens skolor, förskolor och äldreomsorg hade ett innehåll på 33 procent ekologiska livsmedel. På grund av distansundervisning under pandemin gjordes anpassningar så att måltiderna kunde hämtas ut i matlådor av eleverna. Även

behov av portionsförpackade måltider inom äldreomsorgen har ombesörjts under 2021. Nämndens arbete med att minska matsvinnet med 1 procent är uppfyllt i skola och förskola. Minst elva förskolor har under 2021 börjat arbeta med måltidspedagogik, som syftar till lärandet om och med mat och måltider.

Kontaktcenter drivs fortsatt i projekt, men har haft en god utveckling under året och omhändertagit 93 000 ärenden, varav 77 procent via telefon och 20 procent via e-post. 2 procent använder stadens e-tjänster för sitt ärende och 1 procent är personliga besök. De vanligaste ärendena rör ekonomiskt bistånd, sökande av kontaktuppgifter, avgifter för avfall och återvinning, samt kontakt till grundskola.

Återbruksverksamheten har främst genomfört arbeten för skola och förskola, och har bland annat producerat bänkbord, skolbord och pallplintar.

Framåtblick

I omvärlden ställs krav på ett allt snabbare informationsflöde och en hög digital tillgänglighet för alla. I en än mer digital värld och högre digital mognad önskar stadens målgrupper själva söka svaret på sina frågor. Kontaktcenter spelar en betydande roll, även som källa till fakta kring vad våra medborgare efterfrågar. Ett viktigt uppdrag för staden blir att skapa en högre informationstillgänglighet.

På såväl internationell som nationell nivå eftersträvas ett aktivt arbete för ett mer hållbart samhälle. Nämnden kommer därför att fortsätta låta det hållbara genomsyra alla verksamheter genom att minska matsvinnet, använda ekologiska livsmedel och livsmedel i säsong, fossilfria fordon, minskat antal transporter, bilpool, förändrad användning av kemikalier samt återbruk av främst möbler inom skolan. I regeringens nationella livsmedelsstrategi finns ett inriktningsmål om att 60 procent ska vara ekologiska livsmedel i offentliga måltider till 2030.

Den globala bristen på halvledarkomponenter har en stor påverkan för staden. Med förlängda ledtider skapas ineffektivitet och utmaningar i produktionen. Nämnden har främst märkt detta avseende leverans av digitala verktyg, fossilfria fordon samt vitvaror och storköksmaskiner till måltidsverksamheten, med ökade service- och underhållskostnader som följd.

Volymmått

	2020	Budget 2021	2021
Fastigheter, antal m²			
Lokalvård	261 886	250 158	242 998
Förvaltning ¹	375 221	380 222	392 992
varav stadens egna lokaler	275 671	276 498	277 384
varav inhyrda lokaler	99 550	103 724	115 608
Måltider, antal ätande per dag			
Förskola ²	3 114	3 239	3 188
Grundskola ²	7 825	7 960	7 781
Gymnasium	297	297	297
Äldreboende	534	534	534
varav helpensioner	467	467	467
varav utomstående	67	67	67

1) Vaktmästeritjänster utförs i samtliga fastigheter medan fastighetsdrift endast utförs i stadens egna lokaler.

2) Avser uppgift per 31 december.

Skolnämnden

Nämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Nämnden ansvarar dessutom för annan pedagogisk verksamhet, elevhälsa samt för den kommunala kulturskolan.

Johanna Rantsi (M)
Ordförande

Fredrik Hellsten
Förvaltningschef
skolförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Skolnämnden redovisade ett positivt resultat på 34,5 mnkr, eller 2,3 procent, mot budget för år 2021.

Grundskola och fritidshem redovisade ett överskott på 15,5 mnkr mot budget. Antalet elever inom grundskola och förskoleklass blev 60 färre och inom fritidshem 91 färre än planerat. Det gav ett överskott på 8,1 mnkr avseende volymer samt för köpta och sålda platser. Enheterna redovisade ett underskott på 1,1 mnkr. Inom grundskolan medförde pandemin att högstadiet under stora delar av året ställde om till hel eller partiell fjärrundervisning. Det resulterade i lägre sjukskrivningstal och vikariekostnader än väntat. I de lägre årskullarna bedrevs undervisningen på plats och pandemin medförde högre sjukskrivningstal och därmed vikariekostnader. Inom fritidshemsverksamheten medförde pandemin att antalet elever blev färre än planerat och att intäkterna därmed blev lägre än väntat inom många enheter. Måltidskostnaderna blev på grund av fjärrundervisningen 1,5 mnkr lägre och lokalanknutna kostnader såsom hyror, städning och vaktmästeri blev 1,7 mnkr lägre än budgeterat. De riktade statsbidragen visade ett överskott på 3,2 mnkr. En del avsåg tidigare års uppbokade osäkra statsbidrag vars slutredovisningar behandlats under 2021, exempelvis för elevhälsa. Övriga poster visade tillsammans ett överskott på 2,1 mnkr. I dessa ingick högre momsbidrag för köp av platser i fristående verksamheter samt att Toleransprojektet inte kunde genomföras fullt ut på grund av pandemin.

Förskola och pedagogisk omsorg visade ett överskott på 12,3 mnkr mot budget. Antalet barn inom verksamheten blev 79 färre än planerat, vilket gav ett överskott på 3,7 mnkr för volymer samt för köpta och sålda platser. Enheterna redovisade ett underskott på 0,4 mnkr. Pandemin medförde att ett antal enheter, främst i Lindome och Eklanda, hade färre barn i verksamheten och därmed fick lägre intäkter än planerat. Ökad sjukskrivning bland personalen medförde att vikariekostnaderna blev högre än budgeterat. Lokalanknutna kostnader visade ett överskott på 2,6 mnkr bland annat på grund av att byggnationen av Gärdesängens förskola försenades. Övriga poster visade ett överskott mot budget på 6,4 mnkr. I överskottet ingick högre barnomsorgsavgifter med 1,6 mnkr samt vakanser, ej förbrukade medel från statsbidraget skolmiljarden och lägre kostnader för öppen förskola då verksamheten påverkades av pandemin under delar av året.

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Avgifter	69,2	70,9	72,6
Bidrag	105	117,1	112,0
Övrigt	29,7	32,1	40,4
Summa intäkter	203,9	220,1	225,0
Material	-17,7	-28,4	-20,2
Personal	-959,2	-997,1	-1037,2
Lokaler	-198,3	-203,8	-204,6
Kapitalkostnader	-11,0	-11,7	-11,0
Övrigt	-414,9	-428,8	-439,7
Summa kostnader	-1 601,1	-1 669,8	-1 712,7
Verksamhetens nettokostnader	-1 397,2	-1 449,7	-1 487,7
Budget	1 417,5	1 491,4	1 522,2
Årets resultat	20,3	41,7	34,5
Godkänd resultatpåverkan	-	-	-

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Förskola, pedagogisk omsorg	400,4	-868,9	480,8	12,3
Grundskola, fritidshem	628,4	-1 556,1	943,2	15,5
Grundsärskola	30,9	-69,4	40,9	2,4
Kulturskola	10,6	-26,2	15,8	0,2
Nämnd, administration med mera	0,9	-38,3	41,5	4,1
Summa	1 071,2	-2 558,9	1 522,2	34,5

Nämnd och administration redovisade ett överskott på 4,1 mnkr. Överskottet hänförde sig främst till vakanser, lägre kostnader för fackliga samt IT och telefoni. Grundsärskolan redovisade ett överskott på 2,4 mnkr. Antalet elever inom verksamheten var fyra färre än budgeterat, vilket gav ett överskott på 2,4 mnkr för volymer samt för köpta och sålda platser. Enheterna redovisade ett underskott på 1,0 mnkr, vilket vägdes upp av motsvarande diverse överskott inom övriga poster. Kulturskolan redovisade ett överskott mot budget på 0,2 mnkr. Nämnden fick sammanlagt 10,4 mnkr i statlig ersättning för högre sjuklönekostnader i samband med pandemin under 2021.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år
Årets intäkter ökade med 4,9 mnkr, eller 2,2 procent, jämfört med år 2020. Intäktslaget avgifter steg med 1,7 mnkr. Barnomsorgs- och fritidshemsavgifterna ökade med 2,6 mnkr medan avgifterna inom kulturskolan minskade med 0,5 mnkr bland annat till följd av återbetalning då en del av verksamheten ställdes in på grund av pandemin. Bidragen sjönk med 5,1 mnkr. Det statliga bidraget för högre sjuklönekostnader minskade med 6,6 mnkr mot 2020. Detsamma gällde för lågstadiesatsningen i samband med att bidraget upphörde. Specialpedagogik för lärande minskade med 2,9 mnkr och EU-bidrag minskade med sammanlagt 1,2 mnkr. Statsbidragen för likvärdig skola och bättre språkutveckling i förskolan ökade dock med 2,8 respektive 1,7 mnkr. Övriga bidrag ökade med 7,7 mnkr. Intäktslaget övrigt ökade med 8,3 mnkr varav 7,4 mnkr var hänförligt till intäkter för sålda platser.

Nämndens kostnader ökade med 42,9 mnkr, eller 2,6 procent, jämfört med 2020. Materialkostnaderna minskade med 8,2 mnkr, vilket i huvudsak berodde på de pandemi-relaterade inköp som gjordes i föl. Personalkostnaderna ökade med 40,1 mnkr. Den ordinarie lönerevisionen motsvarade ungefär 23 mnkr, därutöver gjordes en engångsutbetalning enligt avtal till medlemmar i lärarförbunden på totalt 3,4 mnkr. Trots pandemin var kostnaderna för sjuklöner och timlöner för nämnden totalt i princip oförändrade mellan åren även om variation fanns mellan de olika verksamheterna. En utökning av antalet fastanställda vikarier har gjorts under året. Personalkostnaderna påverkades också av att antalet anställda ökade. Övriga kostnader ökade med 10,9 mnkr varav köpta barn- och elevplatser med 9,2 mnkr. Kostnaden för leasing av datorer och inventarier ökade med 3,1 mnkr och för lokalvård med 0,9 mnkr. Samtidigt minskade kostnaderna för vaktmästeri och mindre reparationer samt för larm och bevakning med ungefär en mnkr vardera. Lokal- och kapitalkostnaderna var relativt oförändrade jämfört med 2020.

Personal

Inom skolnämnden arbetade den 1 november 2 046 månadsanställda medarbetare och av dessa var 1 830 tillsvidareanställda. Könsfördelning var 84 procent kvinnor och 16 procent män. Personalomsättningen var 10,9 procent inklusive pensionsavgångar och 8,4 procent exklusive pensionsavgångar.

En processplan, *Kompletterande kompetenser*, har tagits fram med syfte att avlasta lärare med icke pedagogiska arbetsuppgifter för att frigöra mer undervisningstid för pedagogisk personal. Kompetensutvecklingsinsatsen *Framtidens fritidshem* påbörjades under 2021 med målet att skapa förutsättningar för likvärdighet och kvalitet vid nämndens fritidshem. Under 2021 har cirka 30 medarbetare utbildats till barnskötare, 72 procent av barnskötarna har nu formell barnskötartutbildning.

Under 2021 har arbetsmiljöarbetet i hög grad påverkats av pandemin. Det har varit stora påfrestningar på verksamheten, som i hög grad påverkat arbetsmiljön för nämndens medarbetare. Fokus har varit på riskbedömningar och anpassningar av verksamhet och arbetsmiljö utifrån Folkhälsomyndighetens råd. Brist på vikarier har i hög grad påverkat verksamheten och samarbetet med vikarieenheten har under hösten intensifierats

bland annat genom annonser i sociala medier och genom att ta fram attraktiva erbjudanden för timanställda. Det finns dock saker pandemin har medfört som många medarbetare upplever har påverkat verksamheten positivt och det är bland annat digitala möten både med kollegor, elever och vårdnadshavare.

I oktober 2021 genomfördes medarbetarenkäten som vänder sig till chefer och medarbetare i Mölndals stad. Skolnämnden hade en hög svarsfrekvens, 82,3 procent, och ett HME på 79. Sjukfrånvaron 2021 var 8,4 procent och högst sjukfrånvaro hade förskolan med 11,5 procent och grundskolan med 10,2 procent. Inom verksamhetsområde F 9 minskade sjukfrånvaron under perioden, vilket antas bero på att undervisning delvis skett på distans. Antalet anmälda tillbud och arbetsskador ökade jämfört med 2020. Bland arbetsskadorna så var det anmälningar om hot och våld som ökade mest och bland tillbudena så var det den psykiska överbelastningen som ökade mest.

I löneöversynen 2021 gjordes flera särskilda satsningar; på kvinnliga lärare utifrån osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor i yrket, dagbarnvårdare utifrån jämlika löner inom likvärdiga yrken och förskollärare utifrån marknadsmässiga löner. SKR producerade en film om nämndens partsammansatta lönebildningsarbete som ett lärande exempel för andra kommuner, vilket har lett till erfarenhetsutbyte.

Hänt i verksamheten

Coronapandemin

På grund av pandemin har frånvaron varit hög bland barn och personal, vilket har påverkat verksamheternas förutsättningar att bedriva utbildning. I förskolan har fokus främst varit på omsorgsuppdraget. En del av förskolans verksamhet har bedrivits utomhus under pandemin, vilket har bidragit till nya innovativa sätt att bedriva undervisning på. I grundskolan ställde högstadiet om till fjärrundervisning under våren och senare till partiell fjärrundervisning.

Elevresultat

I utbildningsstatistiken för 2021 sker en liten nedgång jämfört med 2020. Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9, exklusive nyanlända elever och elever med okänd bakgrund, var 242,8. Det kan jämföras med 2020 då meritvärde var 243,9. Även GR och riket har en liten nedgång. Dock är meritvärdet fortsatt högt och är det näst högsta värdet, efter 2020, sedan meritvärdet började mätas med 17 ämnen. Andel elever med behörighet till gymnasiet är fortsatt hög.

Pandemin har haft olika påverkan på olika elevgrupper. Elever från socioekonomiskt svaga hem har påverkats mer negativt under pandemin än andra elevgrupper. Även pojkarnas resultat i årskurs 9 är något lägre än tidigare. Detta samtidigt som flickornas resultat är de högsta sedan meritvärdet började mätas med 17 ämnen, vilket innebär att skillnaderna i resultat mellan pojkar och flickor har ökat.

En kartläggning av hur fjärrundervisningen fungerade, som gjordes under våren, visar att både lärare och elever var nöjda. Lärarna uppger till exempel att inget generellt kunskapstapp skett på grund av omställningen. Detta bekräftas också av att skolresultaten i allmänhet är höga.

Språkutvecklande arbetssätt

Det språkutvecklande arbetet hade ett fortsatt fokus i förskolans arbete under året. Under 2021 gick personal på fyra förskolor en utbildning, *Lekcertifiering i förskolan*, som finansieras genom statsbidrag. Utbildningen fokuserar på att värna barns lekstyrka. En studiedag har också genomförts med leken i fokus liksom föreläsning för att skapa samsyn kring lekens betydelse för språkutvecklingen i förskolan.

Under 2021 implementerades ett scanningsverktyg, digi-screen, med syfte att mäta elevers läsförmåga, på alla skolor i årskurs 1 till 6. Genom att regelbundet testa alla elever kan resultat jämföras över tid och därmed ge möjlighet att följa elevers läsutveckling och anpassa undervisningen efter varje elevs behov.

Stöd och utveckling

Barnhälsoteamens arbete på samtliga förskolor har bidragit till en positiv utveckling. I flera fall har barn i behov av stöd upptäckts tidigt och insatser påbörjats av ett specialpedagogiskt team. Även barn som annars är svåra att identifiera i låg ålder har upptäckts.

Ett första steg till en datadriven skola är påbörjat för att på sikt effektivisera det systematiska kvalitetsarbetet, skapa gemensamma förutsättningar för beslut, rikta effektiva insatser och skapa en tillitsbaserad styrning.

Framåtblick

Regeringen har beslutat om ändrade kursplaner för grundskolan och grundsärskolan som kommer att börja gälla från och med höstterminen 2022. Ändringarna gäller även förskoleklass och fritidshem. Utbildningsdepartementet bereder flera statliga utredningar som kan ha stor påverkan på nämndens verksamheter. Bland annat utredningarna om en tioårig grundskola, ett statligt huvudmannaskap, stärkta skolbibliotek och läromedel samt utredningar som föreslår utökade rättigheter och skyldigheter inom verksamheterna förskola och fritidshem.

Pandemin kommer troligen fortsätta påverka verksamhetens förutsättningar under första delen av 2022. Skolan utgör en skydds- och friskfaktor för barn och unga och det är viktigt att verksamheten fortsätter trots hög frånvaro både bland elever och personal. Effekterna av pandemins fjärde och femte våg är ännu inte kartlagda. Den omställningsförmåga och flexibilitet som verksamheten visat prov på under pandemin kommer sannolikt att vara av stor betydelse även i framtiden.

Under 2021 påbörjades en översyn av stödet till elever med särskilda behov. Under 2022 fortsätter arbetet med särskilt fokus på elever med olika typer av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Detta kommer att gagna elever med funktionsnedsättning men åtgärderna har i regel också god effekt på andra elevers inläring och delaktighet i undervisningen.

Kommentarer till volymmått

Antalet barn och elever inom skolnämndens verksamheter har under många år ökat i takt med att staden har växt. År 2020 syntes ett trendbrott inom förskola och pedagogisk omsorg när antalet barn minskade med ett barn jämfört med år 2019 samt blev 141 färre än budgeterat. År 2021 blev utfallet 8 barn färre än året innan och 79 färre än planerat. Differensen mot budget berodde på att antalet barn blev färre än vad befolkningsprognosen visade samt att pandemin påverkade nyttjandegraden något genom senareläggning av inskolningar. Inom förskoleklass och grundskola ökade antalet med 61 elever, vilket var 60 färre än vad som budgeterats för. I fritidshemsverksamheten minskade antalet med 72 elever, vilket var 91 färre än vad som budgeterats för. Nyttjandegraden av fritidshem fortsatte att minska, såsom skett under ett antal år, och pandemin var en faktor också här.

Andelen barn i extern regi inom förskola och pedagogisk omsorg uppgick 2021 till 13,9 procent att jämföra med 14,0 procent året innan. Inom förskoleklass och grundskola gick 13,4 procent hos extern huvudman 2021, vilket var en ökning från 13,0 procent i fjol. Inom fritidshemsverksamheten gick 10,3 procent i extern regi att jämföra med 9,9 procent 2020.

Volymmått

	2020	Budget 2021	2021
Förskola, pedagogisk omsorg			
Antal barn folkbokförda i Mölndal			
Familjedaghem	189	200	145
varav köpta platser	25	30	14
Förskola	3 683	3 743	3 719
varav köpta platser	519	530	525
Antal öppna förskolor	5	5	5
Grundskola, fritidshem			
Antal elever folkbokförda i Mölndal			
Förskoleklass	843	855	849
varav köpta platser	69	75	73
Grundskola	7 856	7 965	7 911
varav köpta platser	1 064	1 080	1 100
Fritidshem	3 785	3 804	3 713
varav köpta platser	374	370	383
Grundsärskola			
Antal elever folkbokförda i Mölndal			
Grundsärskola	85	82	78
varav köpta platser	4	6	5
Kulturskola			
Antal elever folkbokförda i Mölndal			
Betalande elever, inklusive orkester	2 242	2 200	2 277

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden ansvarar för att staden uppfyller socialtjänstlagen inom individ- och familjeomsorg. Nämnden bidrar i sitt arbete till att minska effekterna av arbetslöshet och att öka integrationen i Mölndal. Nämnden ansvarar även för att alkohol- och tobakslagstiftningen följs i staden.

Anita Almqvist (L)
Ordförande

Helen Smith
Förvaltningschef
social- och arbets-
marknadsförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Nämndens resultat var positivt och uppgick till 7,1 mnkr, vilket motsvarade 2,1 procent av den totala budgeten. Ekonomiskt bistånd stod för 6,2 mnkr, där utbetalningarna samt återbetalningar av försörjningsstöd underskred tilldelad budget med 6 mnkr samtidigt som externt köpta boenden gav ett överskott på 2 mnkr. Det nya arbetssättet inklusive digitalisering av försörjningsstödsprocessen fortsatte under året och ihop med ett ökat antal ärenden inom budget- och skuldrådgivningen medförde det en ökad bemanning.

Individ- och familjeomsorg visade ett underskott på 7,1 mnkr som berodde på kraftigt ökade kostnader för externt köpt boende för vuxna med missbruksproblem och för institutionsvård för vuxna som tillsammans överskred budget med 12 mnkr. Kostnaderna för institutionsvård för barn och unga överskred tilldelad budget med 2 mnkr. Även vård i familjehem för barn och unga samt den köpta öppenvården redovisade underskott mot budgeten med cirka 3 mnkr. Till följd av minskat behov av kontaktpersoner för barn och unga samt familjehemsvård för missbrukare redovisades överskott. Personalkostnaderna var 5 mnkr lägre än budgeterat, vilket förklaras både av frånvaro på grund av pandemin och vakanser. Underskotten motverkades även av medel för oförutsedda kostnader samt av högre intäkter på 3 mnkr vardera.

Inom flyktningmottagandet redovisades ett positivt resultat på 3,6 mnkr. Staden fick högre kostnadstäckning genom statsbidrag än beräknat i budgeten. Det var främst lägre kostnader för den verksamhet som matchas av schablonersättningar såsom lägre SFI-kostnader, samhällsorientering, köpta utbildningsplatser och etablering i samhället som sammantaget gav ett överskott på 3 mnkr. Köpta boenden bidrog dessutom med en mnkr. Staden ansvarade vid årsskiftet för sju anvisade barn med vårdbehov och kostnaderna för dessa var drygt 2 mnkr lägre än budget då den statliga ersättningen täckte kostnaderna.

Boenden för nyanlända visade ett underskott på 0,3 mnkr. Lokalkostnaderna överskred budgeten med 1,5 mnkr samtidigt som staden fick in 1 mnkr i ersättning från Migrationsverket för tomma lägenheter som under året var 36 stycken. Kommunbidragsområde nämnd, administration visade ett överskott på 4,8 mnkr som berodde på att vissa tjänster varit vakantsatta, en allmänt stor restriktivitet på grund av ett befarat underskott samt att lokalerna vid Ågatan gav ett överskott på 1 mnkr.

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Avgifter	0,9	0,6	0,5
Bidrag	87,6	55,7	47,1
Övrigt	17,2	17,6	17,3
Summa intäkter	105,7	73,9	64,9
Material	-2,4	-1,9	-2,2
Personal	-166,5	-167,5	-174,6
Lokaler	-47,1	-45,4	-45,9
Kapitalkostnader	-1,2	-1,2	-1,2
Övrigt	-179,4	-162,8	-175,6
Summa kostnader	-396,6	-378,8	-399,5
Verksamhetens nettokostnader	-290,9	-304,9	-334,6
Budget	330,5	342,0	341,7
Årets resultat	39,6	37,1	7,1
Godkänd resultatpåverkan	-	-	-

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Arbetsmarknadsåtgärder	17,1	-31,6	14,4	-0,1
Flyktningmottagande	23,6	-29,4	9,4	3,6
Boenden, nyanlända	15,4	-34,7	19,0	-0,3
Nämnd, administration med mera	15,7	-37,9	27,0	4,8
Individ- och familjeomsorg	11,0	-199,2	181,1	-7,1
Ekonomiskt bistånd	8,9	-93,5	90,8	6,2
Summa	91,7	-426,3	341,7	7,1

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Jämfört med 2020 har årets intäkter sjunkit med 9,0 mnkr eller 12,1 procent och det berodde främst på lägre statsbidragsintäkter från Migrationsverket. Ersättningen för nyanlända vuxna var drygt 7 mnkr lägre och ersättningen för ensamkommande barn och unga minskade med knappt 2 mnkr. Arbetsmarknadsåtgärderna extratjänster och introduktionsjobb genererade drygt 2 mnkr i högre statsbidrag samtidigt som övriga statsbidrag, främst medel för olika former av projekt, minskade med knappt 2 mnkr. Totalt fick nämnden 0,8 mnkr i statlig ersättning för sjuklönekostnader i samband med pandemin, vilket är en halvering jämfört med föregående år.

Nämndens kostnader ökade med 20,7 mnkr eller 5,5 procent jämfört med i fjol. Personalkostnaderna har de senaste åren varierat mellan 166 och 168 mnkr, men har det sista året ökat med 7 mnkr till 175 mnkr. Högre kostnader för kontaktpersoner stod för 1,6 mnkr och motverkades av lägre kostnader för timavlönade med 1,2 mnkr. Årets lönerevision bedöms ha ökat personalkostnaderna med ungefär 2,5 mnkr. Frånvaro på grund av sjukdom och vård av barn var lägre än föregående år, vilket medförde att antalet arbetade timmar har ökat och den sammanlagda kostnaden stigit med drygt 4 mnkr.

Övriga kostnader ökade med 12,8 mnkr jämfört med 2020. Inom köp av huvudverksamhet var det främst olika former av boendelösningar för vuxna med missbruk som ökade. Dess kostnader dubblerades mellan åren och antalet årsplatser steg från 23 till 37. Behovet av olika former av köpt vård för barn och unga ökade också. Trenden är nedåtgående för både antalet hushåll och antalet bidragsmottagare som uppbär ekonomiskt bistånd. Utbetalt försörjningsstöd ökade med knappt 1 mnkr. Köp av utbildningar, inklusive svenska för invandrare, för främst nyanlända minskade med knappt 2 mnkr.

Personal

Nämnden har under året påbörjat ett utvecklingsarbete i syfte att stärka samarbetet och tilliten i verksamheten för att göra nämnden till en ännu tryggare och modigare organisation. Stort fokus ligger på mötet mellan invånaren och medarbetaren i kärnverksamheterna. Liksom tidigare år har nämnden upprättat en årlig kompetensutvecklingsplan utifrån analys av grundkompetenserna. Utbildningsinsatser har i stor utsträckning lyckats genomföras digitalt trots den rådande pandemin.

Nämnden fortsätter att attrahera kompetent personal genom ett aktivt arbete med att marknadsföra sina verksamheter i olika forum. Nämnden har ett gott rykte. Personalomsättningen var knappt 10 procent, vilket var en liten ökning mot i fjol men betydligt lägre än tidigare då den har varit över 20 procent.

Resultatet från höstens medarbetarenkät visade att majoriteten av de anställda inom nämnden upplever att de har en god arbetsmiljö där de känner meningsfullhet, har goda möjligheter till att kunna påverka sitt arbete och känner stöd både från sina kollegor och från sin chef. Den fysiska miljön lyfts som ett utvecklingsområde där förvaltningen avser att genomföra utbildningsinsatser under år 2022. Utöver medarbetarenkäten har nämndens verksamheter under året också genomfört fysiska, organisatoriska och sociala riskbedömningar och handlingsplaner kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet och utifrån pandemiläget.

Sjukfrånvaron för året var 5,7 procent, vilket i princip är på samma nivå som år 2020. Frånvaro kopplat till pandemin har hanterats genom ett strukturerat arbetssätt, tydliga roller och arbetsuppgifter samt tydliga scheman vid distansarbete.

Hänt i verksamheten

Även under 2021 har pandemin på olika sätt påverkat nämndens ansvarsområden. Genom upparbetade rutiner och arbetssätt har insatser på ett bra sätt möjliggjorts trots pandemin. Situationen har också inneburit ett ökat fokus på verksamhetsutveckling där digitalisering är ett viktigt verktyg. Under året har en digital

tjänst för orosanmälning inom barn och unga införts samt förberedelser av en anonym chatt för ungdomar genom fältgruppen.

Nämnden har arbetat vidare med en tydlig kvalitetsinriktning som innebär att i möjligaste mån ge brukare de insatser de behöver i egen regi. Nya vårdinsatser inom öppenvården för både barn och vuxna har tagits fram och arbetet med att hitta fler familjehem som tar uppdrag direkt från nämnden har intensifierats. Tillsammans med vård- och omsorgsnämnden utvecklas boendelösningar för brukare med missbruk och samsjuklighet, allt i syfte att bli mer resurseffektiva och ge medborgarna bättre vård och omsorg på hemmaplan.

Från den 1 oktober har Mölndals stad ingått avtalsamverkan avseende familjerätten inom socialtjänsten med Härryda kommun och Partille kommun. Syftet med sammanslagningen är att öka rättssäkerheten och effektiviteten samt minska sårbarheten i verksamheten genom samlad kompetens.

Under året har nämnden haft ett nära samarbete med stadens kontaktcenter i syfte att öka service och tillgänglighet för medborgarna, vilket bland annat lett till att handläggningen av enklare faderskapsärenden numera hanteras av kontaktcenter. Antalet ärenden med ekonomiskt bistånd minskade med 10 procent under 2021. Ett nytt arbetssätt infördes med fokus på arbetsmarknadsprocessen där invånare får ett snabbt stöd för att nå egen försörjning eller sysselsättning. Införandet av robotic process automation, RPA, i handläggningen har frigjort personalresurser. Ett intensifierat arbete med att minska antal ärenden som uppbär långvarigt ekonomiskt bistånd pågår, 24 ärenden har avslutats under året. Tillsammans med utbildningsnämnden genomförs riktade utbildningar och jobbspår med goda resultat.

Framåtblick

Arbetslösheten är i en positiv trend och fortsätter minska, dock ökar andelen långtidsarbetslösa vilket kommer påverka försörjningsstödet utveckling framöver. Det blir viktigt att fokusera på de med långvarigt ekonomiskt bistånd samt barnfamiljer, för att motverka segregation och utanförskap. Allt fler personer vänder sig till budget- och skuldrådgivningen och här behöver arbetet ställas om till att arbeta mer förebyggande.

Att ha någonstans att bo är en mänsklig rättighet men alla människor lyckas inte med att på egen hand ordna en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden. Detta medför att socialtjänsten har många tillfälliga boendelösningar och tvingas även köpa dyra platser. På senare år har antalet personer utan sociala problem som vänder sig till socialtjänsten för att få hjälp med boende ökat. Det rör sig om nyanlända, hushåll med svag privatekonomi, skuldsatta, unga som letar efter sin första egna bostad och äldre.

Den ökade psykiska ohälsan i samhället har påverkan på vuxna, familjer och barns behov av framtida insatser från socialtjänsten. Förslaget till ny socialtjänstlag med fokus mot en mer kunskapsbaserad, tidigt förebyggande, tillgänglig och hållbar socialtjänst kommer ge bättre förutsättningar att möta dessa behov. Det kommer dock innebära en stor omställning för kommunerna, socialtjänsten kommer inte klara det självt utan det kräver ett än mer utvecklat samarbete över organisatoriska gränser och med idéburna organisationer.

Volymmått

	2020	Budget 2021	2021
Ekonomiskt bistånd			
Antal bidragshushåll	975	1 690	958
varav flyktingstatus	143	180	116
Antal bidragsmottagare	1 782	3 120	1 723
varav flyktingstatus	386	530	365
Flyktingmottagande			
Mottagna flyktingar, totalt	77	80	90
varav vuxna	50	30	46
varav barn	27	50	44
Ensamkommande barn/ungdomar ankomstkommun	70	135	53
varav som erhållit PUT, permanent uppehållstillstånd	0	4	1
varav anvisade	6	6	2
Köpt boende vuxna med flyktingstatus, antal årsplatser	1	5	0
Arbetsmarknadsåtgärder			
Ungdomar upp till 25 år, totalt	96	200	112
varav aktuella på ekonomienheten	63	60	90
Vuxna över 25 år, totalt	361	450	418
varav från Arbetsförmedlingen	56	70	38
varav från social- och arbetsmarknadsförvaltningen	255	380	353
Feriejobb	344	340	287
ATH - arbetsträning med handledning inom etableringsuppdraget	–	5	1
Extratjänster	–	30	37
Individ- och familjeomsorg			
Institutionsplaceringar, antal årsplatser	32	29	28
varav barn och unga	14	16	13
varav vuxna	18	13	15
Köpta boenden, antal årsplatser	57 ¹	56	66
varav barn och unga	12 ¹	2	9
varav vuxna	45	54	57
därav vuxna med missbruk	23	15	37
därav övriga vuxna	22	39	20
Familjehem - barn och unga, antal årsplatser	68	70	61
varav familjehem	42	–	30
varav jourhem	5	–	7
varav nätverkshem	8	–	10
varav vårdnadshavarhem	13	–	14
Kontaktpersoner/-familjer	30	50	22
Antal inkomna anmälningar, barn	2 327	2 500	2 194
varav 0-12 år	1 326	–	1 393
varav 13-17 år	903	–	712
varav 18-20 år	98	–	89
Antal inkomna ansökningar, barn	194	280	182
varav 0-12 år	74	–	77
varav 13-17 år	76	–	53
varav 18-20 år	44	–	52
Antal inledda utredningar, barn	910	1 000	951
varav 0-12 år	542	–	615
varav 13-17 år	319	–	278
varav 18-20 år	49	–	58

1) Uppgift justerad mot föregående års handling.

Andra indikatorer av särskilt intresse

	2019	2020	2021
Ekonomiskt bistånd			
Försörjningsstöd totalt, bruttokostnad mnkr ¹	52,1	55,1	56,3
exklusive nyanlända	42,1	49,0	50,4
enbart nyanlända/glapp	10,0	6,1	5,9
Utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll exklusive flyktinghushåll, tkr ²	59,5	61,2	– ³

1) Uppgift rapporterad till Socialstyrelsen.

2) Uppgift från Kommun- och landstingsdatabasen, www.kolada.se.

3) Uppgift ännu ej publicerad.

Tekniska nämnden

Nämnden ansvarar för stadens gator, parker och grönområden. I uppdraget ingår utveckling, planering, anläggning och drift samt information om föreskrifter. Nämnden ansvarar också för stadens vattenförsörjning och omhändertagande av avfall och återvinning samt för hållbart resande inklusive linjetrafik och färdtjänst. Nämnden är också stadens trafiknämnd.

Anders Enelund (M)
Ordförande

Göran Werner
Förvaltningschef
tekniska förvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Tekniska nämnden redovisade ett negativt resultat på 4,3 mnkr, eller motsvarande 2,4 procent, mot budget för 2021. De skattefinansierade verksamheterna visade ett överskott på 2,4 mnkr.

Kommunbidragsområde hållbart resande gjorde ett överskott på 8,9 mnkr mot tilldelat anslag. Avvikelsen kan nästan helt relateras till pandemin, då färdtjänsten underskred budget med 8,4 mnkr på grund av minskat resande. Kostnaden för tillköp av fritidskort blev 0,5 mnkr lägre än planerat, detsamma gäller Metrobuss eftersom VGR har senarelagt utredningen. Kostnaden för seniorkort landade på 0,8 mnkr över budget och tillköp av busslinje 767 belastade resultatet med 0,7 mnkr.

Stadsmiljö redovisade ett negativt resultat på 6,5 mnkr mot budget för 2021. Kapitalkostnaderna blev 8,9 mnkr högre än vad som budgeterats på grund av ändrade redovisningsprinciper för exploateringsersättningar. Kommunstyrelsen fattade under året beslut om att nämnden inte behövde vidta åtgärder för att nå en budget i balans med anledning av underskott som uppstått på grund av ovanstående. Underskottet motverkades till viss del av att ett flertal anläggningsarbeten och driftåtgärder, så som trädplanteringar och reparationer av mindre konstbyggnader och gatuobjekt, inte genomfördes som planerat under slutet av året. Orsaken var vädret med kyla och tjäle samt en restriktiv hållning gällande inköp och beställningar för att kunna möta högre vinterrelaterade kostnader så som inköp av salt och flis.

De taxefinansierade verksamheterna visade tillsammans en negativ avvikelse mot budget på 6,7 mnkr. Underskottet för den affärsdrivande verksamheten inom återvinning och avfall uppgick till 5,7 mnkr. I samband med byggnationen av Återbruket Kikås upptäcktes förorenad mark, vilket medförde saneringskostnader på 6,6 mnkr. Till detta kom ombyggnationer på Kikås avfallsanläggning med 2,0 mnkr, reparationskostnader för fordon och maskiner på 1,2 mnkr och ökade destruktionskostnader för jordmassor på 1,8 mnkr. Detta motverkades till viss del av högre intäkter till följd av höjda materialpriser på 2,6 mnkr, fler antal kunder på 1,4 mnkr och hantering av jordmassor på 0,9 mnkr. Dessutom minskade frakt- och transportkostnaderna med 0,7 mnkr. Resultatet för det kommunala uppdraget inom återvinning och avfall blev ett underskott på 0,9 mnkr. Även här blev kostnaderna för reparationer av

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Avgifter	212,7	217,6	235,9
Bidrag	8,3	11,2	9,9
Övrigt	60,6	65,4	96,5
Summa intäkter	281,6	294,2	342,3
Material	-29,1	-32,8	-34,2
Personal	-129,4	-135,7	-137,4
Lokaler	-4,7	-5,1	-5,2
Kapitalkostnader	-75,1	-84,5	-91,3
Övrigt	-199,4	-206,8	-254,2
Summa kostnader	-437,7	-464,9	-522,3
Verksamhetens nettokostnader	-156,1	-170,7	-180,0
Budget	151,3	166,8	175,7
Årets resultat	-4,8	-3,9	-4,3
Godkänd resultatpåverkan	-	-	-8,9

I nämndens resultaträkning har nämndintern poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Stadsmiljö	78,0	-216,1	131,6	-6,5
Hållbart resande	12,7	-47,1	43,3	8,9
Vatten och avlopp	156,2	-156,3	0,0	-0,1
Återvinning och avfall	125,5	-132,9	0,8	-6,6
Summa	372,4	-552,4	175,7	-4,3

fordon och bränsle högre än planerat, motsvarande 2,4 mnkr, respektive 0,3 mnkr. Byggnationskostnader och destruktionskostnader ökade mottagna mängder överskred tillsammans budget med 1,4 mnkr. Detta motverkades till viss del av högre intäkter än planerat för återvunnet material samt sålda fordon och av att personalkostnaderna blev 0,8 mnkr lägre på grund av försenad driftstart av Återbruket Kikås.

Kommunbidragsområde vatten och avlopp redovisade ett underskott mot budget på 0,1 mnkr. Kostnaderna för förorenade massor, som upptäcktes i samband med arbeten på ledningsnätet, var dock 3,4 mnkr högre än planerat. Detta vägdes bland annat upp av högre intäkter från en större mängd av salt dricksvatten än beräknat. Sedan tidigare år finns enligt beslut en avsättning på 27 mnkr avseende VA-investeringsfond.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Intäkterna ökade med 48,1 mnkr, eller 16,3 procent, jämfört med 2020. Intäktslaget avgifter ökade med 18,3 mnkr. Rörliga avgifter inom vatten och avlopp samt återvinning och avfall ökade med 11,6 mnkr och de fasta avgifterna med 2,9 mnkr. Ersättning för återvunnet material, exempelvis skrot och metall ökade med 3,9 mnkr. Bidragen sjönk 1,3 mnkr bland annat från Länsstyrelsen för sanering av förorenad mark i Skäggered. Övriga intäkter ökade med 31,1 mnkr. Det förklaras främst av att försäljning av verksamhet ökade med 34,4 mnkr mellan åren, bland annat vidarefakturerades Göteborgs Stad, Kretslopp och vatten, 25,2 mnkr mer i ett projekt vid Pedagog Park.

Nämndens totala kostnader ökade med 57,4 mnkr, eller 12,3 procent, jämfört med 2020. Materialkostnaderna ökade med 1,4 mnkr. Exempelvis ökade kostnaderna för betong, jord, grus och betongvaror med totalt 2,1 mnkr och förnyelsebara bränslen med 1,0 mnkr medan kostnaden för diverse förbruknings- och VA-material minskade med totalt 1,6 mnkr mellan åren. Personalkostnaderna ökade med 1,7 mnkr. Lönerevisionen medförde ökade kostnader på ungefär 2,7 mnkr. Antalet medarbetare har dock minskat med sju personer mellan åren, i huvudsak på grund av att det har varit svårt att rekrytera. Jämförelsen mellan åren omfattar också effekten av införandet av ett nytt tidredovisningssystem som har påverkat hur tidskrivningen på investeringsprojekt redovisats. Kapitalkostnaderna ökade med 6,8 mnkr, exempelvis kopplat till Ekenleden och Kållereds köpstad. Kostnadsslaget övrigt ökade med 47,4 mnkr. Byggtreprenader har ökat med 22,1 mnkr och olika anläggnings- och reparationsentreprenader med 14,2 mnkr. En förklaring var det ovan nämnda exploateringsprojektet i Pedagog Park där kostnaden för vattenledningar ökade med 25,2 mnkr mellan åren. Saneringskostnaderna för Återbruket Kikås påverkade förändringen mellan åren med 6,6 mnkr. Destruktionsavgifterna ökade med 4,8 mnkr och kostnaderna för reparation och underhåll av maskiner och inventarier samt fordon ökade med 2,7 mnkr. Kostnaderna för bidrag till vägföreningar samt för låne-cykelsystemet *Styr & Ställ* ökade med 1,0 mnkr vardera jämfört med i fjol.

Personal

År 2021 har varit utmanande, framför allt på grund av pandemi och distansarbete. Sjukfrånvaron har dock legat på förhållandevis låga nivåer som inte krävt några särskilda insatser. Nämnden noterar en minskning av sjukfrånvaron från 5,5 procent år 2020 till 5,0 procent år 2021.

Medarbetarenkäten genomfördes i oktober och besvarades av 80 procent av nämndens medarbetare och resulterade i ett HME-index på 75. Det är ett relativt gott resultat, men är en minskning med tre indexenheter sedan förra mätningen. De områden som medarbetarna är mest tillfredsställda med är: information och hantering under pandemin, engagemang och delaktighet, medarbetarskap samt ledarskap. Enkäten visar att några av utmaningarna är att många upplever fysiska besvär på grund av arbetsmiljön, troligen kopplat till pandemin och distansarbetet, men även till att verksamheten har en åldrande personalgrupp där många har arbetat länge med fysiskt krävande arbeten. En annan utmaning är att många medarbetare upplever en ökad arbetsbelastning på grund av att staden växer.

Affärsdrivande verksamhet

	2019	2020	2021
VA-verksamhet			
Försäljning VA	139,1	149,2	156,2
Drift vatten	-34,2	-43,8	-38,9
Drift avlopp	-42,9	-44,8	-47,8
Övrigt	-43,6	-47,1	-47,8
Kapitalkostnader	-17,6	-18,8	-21,8
Delsumma	0,8	-5,3	-0,1
Avräkning: VA-kollektivet	-0,8	0,8	-0,0
Resultat VA-verksamheten	0,0	-4,5	-0,1
Återvinning och avfall			
<i>Kommunala uppdraget</i>			
Intäkter	72,9	76,8	81,0
Kostnader	-71,7	-77,9	-81,9
Delsumma	1,2	-1,1	-0,9
Avräkning abonnenterna	-1,2	0,0	0,0
Resultat kommunala uppdraget	0,0	-1,1	-0,9
<i>Affärsverksamheten</i>			
Intäkter	37,4	36,6	44,5
Kostnader	-37,6	-36,7	-51,0
Delsumma	-0,2	-0,1	-6,5
Kommunbidrag	0,0	0,0	0,8
Resultat affärsverksamheten	-0,2	-0,1	-5,7
Totalt resultat återvinning och avfall	-0,2	-1,2	-6,6

Tabellen inkluderar nämndinternas kostnader och intäkter.

Under året har nämnden arbetat med kompetensförsörjning i den mån det har funnits utrymme, bland annat har nämnden gjort förstärkningar i gruppen projektledare genom att återanställa seniora före detta anställda.

Personalomsättningen är en fortsatt utmaning då verksamheten har flera funktioner i konkurrensutsatta och eftertraktade branscher. Under året har antalet tillsvidare tjänster vid nämnden minskat från 214 till 207 medarbetare.

Hänt i verksamheten

Insamling av trädgårdsavfall påbörjades under våren 2021 och 515 hushåll hade vid slutet av året tecknat abonnemang. Det ger dem ett enkelt sätt att få sitt trädgårdsavfall hämtat vid fastigheten. Under våren införde nämnden också ett nytt system där körkortet används för att komma in på återvinningscentralerna. Samtidigt utökades antalet fria besök till tolv stycken per person för de som är över 18 år och är folkbokförda i kommunen. Tidigare gällde sex eller tolv besök per hushåll. Utökningen av besök till återvinningscentralerna ger fler och bättre möjligheter att sortera och lämna grovavfall på ett hållbart sätt.

Coronapandemin har gjort att många använder aktivitetsplatserna runt om i kommunen. Därför har nämnden satsat extra på bland annat utrustning och underhåll av motionsspår, aktivitetsplatser och leder, halkbekämpning i motionsspåren och påfyllnad av ved vid vindskydden. Några exempel på 2021 års arbeten är att *Pepparedsleken* byggts om, att det byggts ett nytt utegym vid Åbykullen och en näridrottsplats vid Lackarebäcksskolan. Arbetet syftar till att alla som vill ska kunna njuta av natur och aktivitetsplatserna på ett säkert och trevligt sätt.

För att fortsatt kunna leverera ett gott dricksvatten har flera åtgärder utförts under året. Reservoarer på vattenledningsnätet

har rengjorts, sodautrustning har installerats i vattenverket för att säkerställa vattnets pH och kolfilter har regenererats för att säkerställa kvaliteten på lukt och smak i dricksvattnet. En ny råvattenledning är lagd från reservvattentäkten in till vattenverket. I Mölndalsån har arbete pågått med översvämningsåtgärder. Detta är ett viktigt och komplicerat projekt som kommer fortsätta framöver i syfte att minska risken för översvämningar i centrala Mölndal.

Framåtblick

Pandemin har påverkat medborgarnas beteenden på flera sätt, till exempel har intresset för motion och aktiviteter utomhus ökat. Det innebär ett ökat nyttjande av stadens mötesplatser och motionsspår, vilket är positivt. Hur påverkan på underhållsbehovet, liksom resvanor, ser ut efter pandemin är för tidigt att sja om.

På grund av klimatförändringarna finns påverkan på vattenkvaliteten i Rådasjön, som är stadens råvattentäkt. Påverkan på sjön kräver på sikt en förstärkt reningsprocess. I avloppsledningarna sker ett ökat inläckage på grund av ökade nederbördsmängder och åldrande material. Detta leder till svårigheter att ta hand om och rena allt avloppsvatten i Ryaverket där Mölndals stad är en av delägarna, varför ökande tillskottsvattenmängder från ägarkommunerna är under prövning inom nytt miljötillstånd för Ryaverket.

Vattenmyndigheten i Västerhavet har beslutat om nya miljö kvalitetsnormer, MKN, för vatten. I Mölndal berörs 33 vattenförekomster, varav 23 inte uppnår MKN i nuläget. För de vatten där åtgärder krävs ska dessa vara genomförda 2027. Framöver finns ett behov av ökad regional samverkan inom främst VA och renhållning, för att få ökad effektivitet, kvalitet, säkerhet samt säkra kompetensen inom området.

Inom avfallsområdet väntas en ny förordning om producentansvar för förpackningar som innebär att kommunerna kommer få ansvar för fastighetsnära insamling av förpackningar, med utbyggnad 2024–2026. Därutöver kommer EU:s avfallsdirektiv om biologiskt avfall att implementeras i svensk lagstiftning från den 1 januari 2024. Direktivet innebär obligatorisk insamling av matavfall för alla.

Volymmått

	2020	Budget 2021	2021
Stadsmiljö			
Kommunal körbaneyta, tusental m ²	2 200	2 203	2 191
Belysningspunkter, antal	13 914	13 450	14 230
Naturmark, hektar yta	520	541	532
Intensivskött parkyta, hektar yta	214	220	219
Vatten och avlopp			
Abonenter, antal	11 101	11 250	11 172
Distribuerad volym dricksvatten, tusental m ³	5 236	5 400	5 155
Uppmätta uttag och debiterad volym dricksvatten, tusental m ³	4 282	4 350	4 404
Överförd volym avloppsvatten till Gryaab, tusental m ³	9 958	9 500	9 482
Registrerad bräddad volym i pumpstationer och mätpunkter på nätet, tusental m ³	88	60	140
Återvinning och avfall			
Mängd insamlat hushållsavfall totalt, kilo per person	426	<435	· ¹
Andel hushållsavfall till materialåtervinning, inklusive biologisk behandling och återanvändning, procent	36	>40	· ¹
Hållbart resande			
Antal färdtjänstillstånd	2 175	2 300	2 264
Antal färdtjänstresor	44 776	103 000	50 956
varav arbetsresor	4 405	6 500	5 407
varav LSS	16 817	30 000	22 183
varav övriga	23 554	66 500	23 366
Cykelvägnätets längd i kilometer	141,0	143,0	146,0

1) Uppgift ännu ej publicerad. Publiceringen väntas ske i mars 2022.

Andra indikatorer av särskilt intresse

	2019	2020	2021
Återvinning och avfall			
Mängd insamlat fint brännbart avfall, kilo per person	139	120	123 ¹
Andel farligt avfall i fint brännbart avfall, procent	0,13	0,13	0,07
Kundnöjdhet, avseende avfallshantering, procent	92 ²	89	90

1) Uppgiften är preliminär.

2) Avser endast kundnöjdhet för villor då svarsfrekvensen för lägenheter var för låg.

Insamling av trädgårdsavfall påbörjades under våren 2021 och 515 hushåll hade vid slutet av året tecknat abonnemang.

Utbildningsnämnden

Nämnden ansvarar för gymnasieskola, gymnasiesärskola och elevhälsa. Dessutom ansvarar nämnden för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och för utbildning i svenska för invandrare.

Annika Bjerrhede (MP)
Ordförande

Jens Holm
Förvaltningschef
utbildnings-
förvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Nämnden redovisade ett positivt resultat på 9,1 mnkr för 2021 vilket motsvarade 2,6 procent av budgeten. Året präglades återigen av pandemin vilket innebar osäkerhet i hur undervisningen kunde bedrivas och om aktiviteter för elever och personal kunde genomföras. Nämnden erhöll 2,6 mnkr i utökad budget under året med anledning av det generella statsbidraget för skolmiljarden, vilket bidrog till resultatet.

Inom vuxenutbildningen har det varit ett fortsatt högt tryck på utbildningsplatser. Elevvolymerna ökade både till följd av pandemin och distansundervisningen som möjliggjorde fler elever i befintliga grupper. Verksamheten har dessutom varit återhållsam med personal samt beviljats högre statsbidrag och erhållit ersättning för uppdrag utfört under föregående år. Vuxenutbildningen gav sammantaget ett överskott på 9,0 mnkr.

Gymnasiesärskolan redovisade ett överskott på 1,9 mnkr. Verksamheten har haft fem färre Mölndalselever på helår än tilldelad budget vilket motsvarade 2,0 mnkr. Samtidigt hade Frejagymnasiet fler elever med större behov, vilket innebar att ytterligare habiliteringsassistenter rekryterades och personalkostnaderna ökade trots svårigheter att rekrytera lärare med rätt kompetens. Inom nämnd och administration återfanns ett överskott på 0,5 mnkr beroende på återhållsam personalplanering inom administrationen och det kommunala aktivitetsansvaret samt lägre kostnader för kompetensutveckling och gemensamma satsningar till följd av pandemin.

Inom gymnasieskola uppstod ett underskott på 2,3 mnkr vid årets slut. Det berodde främst på att den interkommunala ersättningen för vissa program justerades kraftigt 2020 vilket priskompensationen inte täckte. Avvikelsen mot budgeterat utrymme 2021 för interkommunal ersättning samt intern elevpeng uppgick till drygt 10 mnkr. Lägre beviljandegrad av tilläggsbelopp samt byte av skolkort till Västrafiks nya zoner innebar ett överskott på 3,6 mnkr. Kommunstyrelsen godkände under året en total negativ avvikelse för nämnden på 6,5 mnkr. Fler program och årskurser på Krokslättsgymnasiet samt fler klasser på Franklins gymnasium innebar fler elever och därmed ett gynnsammare ekonomiskt läge än tidigare och redovisade en positiv avvikelse på 3,3 mnkr. Verksamheten hade en del utblivna kostnader på grund av pandemin för skolmåltider, elev-

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Avgifter	0,6	0,4	0,5
Bidrag	18,5	26,3	33,5
Övrigt	49,8	70,0	86,8
Summa intäkter	68,9	96,7	120,8
Material	-3,0	-3,1	-7,3
Personal	-99,2	-111,8	-130,6
Lokaler	-16,0	-16,6	-17,9
Kapitalkostnader	-1,5	-1,7	-1,6
Övrigt	-278,5	-298,1	-307,6
Summa kostnader	-398,2	-431,3	-465,0
Verksamhetens nettokostnader	-329,3	-334,6	-344,2
Budget	325,0	338,5	353,3
Årets resultat	-4,3	3,9	9,1
Godkänd resultatpåverkan	-	-	-6,5

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Gymnasieskola	108,4	-387,4	276,7	-2,3
Gymnasiesärskola	40,3	-61,4	23,0	1,9
Vuxenutbildning	66,9	-98,5	40,6	9,0
Nämnd, administration	0,6	-13,1	13,0	0,5
Summa	216,2	-560,4	353,3	9,1

och personalaktiviteter samt för ej utförda insatser kopplade till skolmiljarden. Övriga delar såsom licenser, marknadsföring och gemensamma tjänster avvek positivt med 1 mnkr.

Intäkt- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år

Nämndens intäkter ökade med 24,1 mnkr eller 24,9 procent jämfört med i fjol. Övriga intäkter stod för 16,8 mnkr och berodde på fler sålda platser. Som nämnts ovan var söktrycket på utbildningsplatser inom vuxenutbildningen högt under året och gymnasieskolorna i Mölndal hade fler elever, varav många från andra kommuner. Även gymnasiesärskolan och särvtux hade fler elever från andra kommuner.

Bidragen ökade med 7,2 mnkr jämfört med 2020. Fler

elever på yrkeshögskoleutbildningar bidrog med 6,5 mnkr samt statsbidrag för Lärcentrum med 1,0 mnkr. Nämnden ingår i stadens projekt om sociala investeringar som påbörjades under året, vilket gav ett bidrag på 0,7 mnkr. Samtidigt minskade tidigare statliga bidrag inom det kommunala aktivitetsansvaret med 0,6 mnkr, statlig ersättning från Migrationsverket för gymnasieelever med 0,5 mnkr samt statlig ersättning för högre sjuklöner med 0,2 mnkr.

Nämndens kostnader ökade med 33,7 mnkr eller 7,8 procent mellan åren. Personalkostnaderna ökade med 18,8 mnkr varav årets löneöversyn motsvarade cirka 2,3 mnkr. Resterande ökning berodde på att antalet tillsvidareanställda ökade med 26 stycken jämfört med i fjol på grund av större efterfrågan samt fler program och elever inom vuxenutbildningen, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Materialkostnaderna ökade med 4,2 mnkr och bestod av inköp av IT-utrustning till vuxenutbildningen med 1,1 mnkr, inventarier inom gymnasiet och gymnasiesärskolan med 1,0 mnkr samt läromedel i och med fler elever med 0,6 mnkr. Utökad lokalyta inom gymnasiet och vuxenutbildningen innebar att lokalkostnaderna steg med 1,3 mnkr.

Övriga kostnader ökade med 9,5 mnkr jämfört med 2020. Volymökningarna inom både vuxen- och gymnasieutbildningen som nämnts ovan samt prisuppräkning mellan åren ökade kostnaderna för köpta platser med 4,4 mnkr. Inom vuxenutbildningen steg kostnaden för inhyrd personal för IT-utbildningar på Yrkeshögskolan samt för GR-yrkesutbildningar med 3,7 mnkr som följd av ökade volymer och nya kurser. Kostnaden för leasing av elevdatorer ökade med 0,9 mnkr och kostnaden för skolmåltider med 0,8 mnkr. Samtidigt minskade kostnaden för elevresor i och med Västrafiks nya zonindelning med 1,1 mnkr.

Personal

Utbildningsnämnden utökade verksamheten och lockade fler elever inom regionen vilket ledde till ett ökat behov av att rekrytera personal. Under 2021 ökade antalet tillsvidareanställda medarbetare med 26 personer jämfört med 2020. Omfattningen av rekryteringar innebar att tjänster inte kunde tillsättas som planerat vilket resulterade i vakanser. För att möta kommande rekryteringsbehov behöver utbildningsnämnden i första hand utveckla organisation och arbetsätt för att bibehålla den höga andelen behöriga lärare och använda kompetens på bästa sätt. Nämnden genomförde en organisationsförändring inom Campus Mölndal för att förbättra arbetsbelastningen för de olika enheterna vilket innebar förstärkning av ledningsfunktionen.

Sjukfrånvaron inom utbildningsnämnden var 5,4 procent vilket var en marginell minskning jämfört med föregående år trots pandemin. Nämndens personalomsättning ökade under året, vilket förklaras av fler pensionsavgångar.

Under året genomfördes en medarbetarenkät inom staden och det övergripande resultatet för nämnden var 80 i HME-index. Särskilt goda resultat var inom områdena motivation och engagemang hos medarbetarna.

Hänt i verksamheten

Året präglades till stor del av pandemin. Även om undervisningen på gymnasiet hela tiden pågick så fick många aktiviteter ändrad karaktär. Praktiska undervisningsmoment, delar av praktik, fortbildning, och arbetet med marknadsföring av verksamheten försvårades i och med att fysiska besök endast skedde i begränsad omfattning. Aktiviteterna fick i de flesta fall

2021 studerade fler än 4 600 elever på en gymnasie- eller vuxenutbildning i Mölndals stad, vilket gör staden till en av regionens största utbildningsaktörer.

genomförs digitalt, i mindre format eller skjutas upp. Distansundervisningen fungerade i början av pandemin väl men gymnasieverksamheten har efter hand sett att det i längden drabbar både studieresultat, motivation och psykisk hälsa negativt.

Campus Mölndal förstärkte sin roll som kompetensmotor i regionen under 2021. Yrkehögskolan erbjöd utbildningar i reguljär- och fjärrform, korta utbildningar inom IT och distansutbildningar till studerande som är bosatta i hela Sverige. Vidare hade verksamheten ett flertal uppdragsutbildningar till kommuner i regionen samt Teknikföretagen i Väst och deras satsning mot fordonsindustrin.

Under året påbörjades projektet *Hon Kan!* som är ett samverkansprojekt inom ramen för sociala investeringar i syfte att utveckla nya arbetssätt genom att kombinera studier i svenska för invandrare och introduktion på arbetsmarknaden. Vidare har verksamheten genom samverkansorganisationen Westum sökt och blivit beviljad ett projekt som riktar sig till unga vuxna som drabbats av pandemin.

Yrkesvux och lärlingsutbildningar byggdes ut under 2021 och är nu en etablerad och stor enhet för Campus Mölndal. Genom ett aktivt arbete tillsammans med Göteborgsregionen har Campus Mölndal blivit en av de största leverantörerna av yrkesutbildning i regionen där verksamheten kontinuerligt utvecklas utifrån befolkningens behov.

Framåtblick

Mölndals stad bedriver i dag en växande gymnasieverksamhet samt en omfattande och framgångsrik vuxenutbildning. År 2021 studerade fler än 4 600 elever på en gymnasie- eller vuxenutbildning i kommunen, vilket gör Mölndals stad till en av regionens största utbildningsaktörer.

Antalet elever inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ökar kraftigt de kommande åren och inom Göteborgsregionen kommer det att saknas gymnasieplatser. Utbildningsnämnden har därför tagit beslut om att Mölndals stad ska etablera en ny gymnasieskola för att öka tillgången till attraktiv utbildning för stadens och Göteborgsregionens invånare. Den nya gymnasieskolan planeras att starta 2024.

Utbildning och det livslånga lärandet är framgångsfaktorer för individens personliga utveckling och förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. Utbildning är även en avgörande framgångsfaktor för integration, kompetensförsörjning och omställning. I samband med samhällets utmaningar inom dessa områden ökar efterfrågan av arbetsnära vuxenutbildning så som lärlingsutbildning och yrkehögskoleutbildning. Den reform som syftar till att stärka rätten till vuxenutbildning har bidragit till att vuxenutbildning gjorts tillgänglig för en större målgrupp. För att möta en ökad efterfrågan av utbildning intensifieras arbetet med att utveckla ett attraktivt utbud av utbildningar på distans. Samtidigt ställer utbildning av hög kvalitet även krav på modern lärmiljö, både fysisk och digital, vilket är ett av de utvecklingsområden som verksamheten prioriterar.

Volymmått

	2020	Budget 2021	2021
Gymnasieskola			
Antal elever folkbokförda i Mölndal, totalt	2 491	2 539	2 542
varav i stadens regi	192	215	221
varav i andra huvudmäns regi, kommun och region	1 508	1 514	1 510
varav i andra huvudmäns regi, fristående skolor	791	810	811
Antal inom det kommunala aktivitetsansvaret	149	150	130
Asylsökande elever boende i Mölndal	7	8	5
Antal elever i stadens regi, totalt	391	538	527
varav från andra kommuner	192	319	301
varav asylsökande	7	4	5
Gymnasiesärskola			
Antal elever folkbokförda i Mölndal, totalt	46	52	47
varav i stadens regi	19	23	22
varav i andra huvudmäns regi	27	29	25
Antal elever i stadens regi, totalt	44	50	50
varav från andra kommuner	25	27	28
Vuxenutbildning			
Antal helårsplatser ¹			
Gymnasial utbildning, egen regi	249	230	264
varav från andra kommuner	17	15	17
Grundläggande utbildning, egen regi	127	110	124
varav från andra kommuner	11	10	8
Gymnasial utbildning, externt anordnad	80	70	150
Gymnasial utbildning, i andra kommuner	9	5	5
Grundläggande utbildning, i andra kommuner	4	5	5
Gymnasial utbildning med yrkesinriktning inom GR-samverkan, delfinansieras med statsbidrag	288	250	522
Särvux, antal studerande	27	30	31
Svenska för invandrare, sfi, antal studerande i stadens regi, totalt	931	900	861
varav från andra kommuner	38	40	14

1) En helårsplats motsvarar 800 gymnasiepoäng.

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden ansvarar för att staden uppfyller socialtjänstlagen, SoL, genom att ge vård och omsorg till äldre personer och till personer med funktionshinder. Dessutom ansvarar nämnden för insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, och för kommunal hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen, HSL, och enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Göran Isacson (M)
Ordförande

Eva Klang Vänerklint
Förvaltningschef
vård- och
omsorgsförvaltningen

Ekonomi

Årets resultat jämfört med budget

Vård- och omsorgsnämnden redovisade ett positivt resultat på 16,7 mnkr, vilket motsvarade 1,5 procent av budgeten. Av resultatet avsåg 3,7 mnkr statlig kompensation för merkostnader inom hälso- och sjukvården relaterade till covid-19 avseende 2020.

Äldreomsorgen redovisade ett överskott på 19,1 mnkr. Behovet av och trycket på äldreboendeplatser har varit fortsatt lågt under året, vilket ses som en effekt av pandemin och budgeten för belagda äldreboendedygn gav ett överskott på 13,2 mnkr. Boende i egen regi uppvisade däremot ett underskott på 6,1 mnkr då verksamheten haft svårt att anpassa bemanningen till den minskade beläggningen. I november övergick Lackarebäckens äldreboende till entreprenad, vilket medförde en viss omställningskostnad i verksamheten. Boende i extern regi, hospice samt utskrivningsklara redovisade ett överskott på 2,9 mnkr. Inom hemvården ökade hemtjänsttimmar under året och budgeten för volymerna överskreds med 1,4 mnkr. Hemtjänsten i egen regi visade däremot ett överskott på 7,1 mnkr till följd av bättre planering samt fler timmar. Träffpunkter och dagverksamhet hade ett överskott på 1,1 mnkr då verksamheten till viss del bedrivits i mindre omfattning än normalt på grund av pandemin. Dessutom redovisade hälso- och sjukvården ett överskott på 1,3 mnkr till följd av vakanser.

Funktionsstöd redovisade en negativ avvikelse på 2,2 mnkr. Korttidsverksamheten visade ett underskott på 8,6 mnkr i och med att behoven har ökat både i antal platser, stödbehov för enskilda brukare, utökade lokaler samt planerad kompetensförsörjning och personalomsättning. Inom daglig verksamhet och sysselsättning redovisades en negativ avvikelse på 4,7 mnkr då antalet brukare blev fler och dessutom med omfattande behov, vilket innebar att tre nya enheter öppnade under hösten. Även boendestöd visade ett underskott på 1,3 mnkr då brukare med omfattande behov har tillkommit, vilka inte har kunnat tillgodosas i egen regi. Bostad med särskild service redovisade ett överskott på 5,1 mnkr. Bostäderna i egen regi visade däremot ett underskott på 6,4 mnkr då flera enheter har haft ett mer omfattande personalbehov än budgeterat. Daglig verksamhet hölls stängd under delar av året i och med pandemin, vilket ledde till att brukarna fick insatsen utförd i sitt boende. Inom

Resultaträkning

mnkr	2019	2020	2021
Avgifter	52,6	54,6	54,3
Bidrag	48,1	79,8	90,0
Övrigt	54,8	54,4	55,7
Summa intäkter	155,5	188,8	200,0
Material	-19,2	-28,5	-41,7
Personal	-726,7	-757,0	-798,3
Lokaler	-96,6	-100,8	-104,6
Kapitalkostnader	-2,6	-3,0	-3,7
Övrigt	-342,8	-349,6	-368,9
Summa kostnader	-1 187,9	-1 238,9	-1 317,2
Verksamhetens nettokostnader	-1 032,4	-1 050,1	-1 117,2
Budget	1 045,7	1 088,9	1 133,9
Årets resultat	13,3	38,8	16,7
Godkänd resultatpåverkan	-8,0	-	-

I nämndens resultaträkning har nämndinterna poster eliminerats.

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Kommunbidrag	Resultat
Kommunbidragsområde				
Nämnd, förvaltningsledning och stab	30,0	-100,8	70,6	-0,2
Funktionsstöd	93,4	-567,7	472,1	-2,2
Äldreomsorg	413,1	-985,2	591,2	19,1
Summa	536,5	-1 653,7	1 133,9	16,7

personlig assistans, ledsagning och avlösarservice har volymerna varit lägre än budget, troligen som en följd av pandemin och överskottet uppgick till 7,3 mnkr.

Nämnd, förvaltningsledning och stab redovisade ett underskott på 0,2 mnkr. Biståndsenheten överskred budgeten med 5,0 mnkr på grund av konsulter och fler anställda för att bland annat komma i fas med biståndsbedömningarna. Underskottet motverkades av högre ersättning för snabbtester i och med bättre inköpsavtal på 7,7 mnkr.

Nämnden fick 7,6 mnkr i statlig ersättning för högre sjuklönekostnader samt 4,2 mnkr i bidrag avseende merkostnader inom hälso- och sjukvården under 2021, utöver de 3,7 mnkr som avsåg 2020, som nämndes ovan.

Intäkts- och kostnadsutveckling jämfört med föregående år
Nämndens intäkter ökade med 11,2 mnkr eller 5,9 procent jämfört med i fjol. Bidragen steg med 10,2 mnkr varav ersättningen för snabbtester stod för 17,0 mnkr, riktade statsbidrag för 4,5 mnkr, momsbidrag för extern verksamhet såsom entreprenader med 1,9 mnkr samt ersättning från Försäkringskassan för personlig assistans med 1,7 mnkr. Det motverkades av lägre bidrag än i fjol för merkostnader inom hälso- och sjukvården relaterade till covid-19 med 8,3 mnkr samt lägre ersättning för sjuklönekostnader med 6,2 mnkr.

Kostnaderna steg med 78,3 mnkr eller 6,3 procent mellan 2020 och 2021. Personalkostnaderna ökade med 41,3 mnkr, varav lönerrevisionen stod för cirka 18 mnkr. Övrig förändring berodde på fler brukare samt ökade behov inom flera verksamheter i funktionsstöd, helårseffekt av tre nya gruppboende som startade 2020, fler hemtjänststimmar, start av *Trygg hemgång* inom hälso- och sjukvården, fler biståndshandläggare samt uppstart av uppdragsenheten inom staben. Inom äldreboende sjönk personalkostnaderna genom lägre personalbehov i och med färre belagda platser samt då Lackarebäcks äldreboende från och med den 1 november övergick i entreprenad drift. Inom personlig assistans, ledsagning och avlösarservice minskade personalkostnaderna till följd av lägre behov hos brukarna och effektivare schemaläggning. Sjuklönerna sjönk med 2,5 mnkr inklusive sociala avgifter.

Materialkostnaderna ökade med 13,2 mnkr varav snabbtesterna stod för drygt 9 mnkr och skyddsmaterial såsom munskydd och visir för ungefär 1 mnkr. Inköp av driftsinventarier ökade med 1,8 mnkr vilket delvis finansierades med statsbidrag medan kostnaden för IT- och teleutrustning sjönk med 1,3 mnkr mellan åren då utbyte av larmtelefoner gjordes 2020. Livsmedelskostnaderna ökade med 1,6 mnkr till följd av ändrade beställningsrutiner av livsmedelsinköp på äldreboenden.

Lokalkostnaderna steg med 3,8 mnkr varav de tre nya gruppboendena stod för 2,0 mnkr.

Övriga kostnader ökade med 19,3 mnkr. Fastighetsrelaterade kostnader stod för 3,2 mnkr på grund av förbättringsarbeten, data- och licenskostnader för 3,1 mnkr samt utbetalning av statsbidrag till externa utförare och habiliteringsersättning till brukare stod för 2,7 mnkr. Kostnaderna för köp av huvudverksamhet steg med 2,7 mnkr till följd av både ökade och minskade behov, prisuppräknning samt entreprenad drift. Inhyrd personal samt konsulter ökade med 2,7 mnkr och kurs- och konferenskostnaderna ökade med 2,5 mnkr främst för statsbidragsfinansierade utbildningar. Dessutom tillkom 1,3 mnkr i ökade kostnader för leasing av inventarier samt 1,0 mnkr för kontaktcenter.

Personal

Året både inleddes och avslutades med mycket stor påverkan i nämndens verksamheter till följd av pandemin. Det har inneburit stora effekter på arbetsmiljön, där personalen har fått kämpa med att lösa det dagliga arbetet. Kompetensförsörjningen är en fortsatt utmaning inom nämnden då det är svårt att rekrytera medarbetare med rätt kompetens. Under året har det gjorts flera satsningar för att höja kompetensen. I äldreomsorgslyftet har 35 medarbetare blivit godkända under

sköterskor, ett 50-tal medarbetare har även slutfört eller påbörjat olika utbildningsinsatser och 13 chefer vidareutbildar sig via Högskolan i Borås. Under året har grunden till vård- och omsorgsakademin formats och lanserats. Syftet med akademien är att möta de interna behoven av kompetensutveckling, både digitala och praktiska.

Sjukfrånvaron för vård- och omsorgsnämnden var 10,5 procent vilket var en minskning från 12,2 procent under 2020. Den största minskningen står korttidssjukfrånvaron för vilken var 4,4 procent jämfört med 5,4 procent 2020. Frånvaro på grund av tillbud och arbetsskador sjönk under året. Arbetsskador utan frånvaro ökade jämfört med 2020 och de vanligaste orsakerna handlar om organisatoriska och sociala orsaker samt ergonomiska faktorer. Den minskade rörligheten på arbetsmarknaden som gick att utläsa efter 2020 märktes även under året då personalrörligheten inom nämnden var 11,5 procent.

Resultatet från medarbetarenkäten var relativt likt resultatet från tidigare år. De frågor som skiljer sig har troligtvis en koppling till pandemin då frågor som utveckling i arbetet och förutsättningar för sitt uppdrag visade på ett svagare resultat. Även cheferna inom nämnden signalerar om bristande förutsättningar. För att skapa en bättre arbetsmiljö för cheferna har nämnden under 2021 startat en rekryteringsenhet som en del för att avlasta cheferna.

Nämnden har under året arbetat med olika aktiviteter för att förbättra och få till effektivare scheman. Internt ledda utbildningar i schemaläggningssystemet och de lagar och avtal som gäller har genomförts. Det har även inletts projekt på två äldreboenden gällande helganställning för att förbättra arbetsmiljön och öka medarbetarnöjdheten.

Hänt i verksamheten

Coronapandemin

Coronapandemin har fortsatt att prägla verksamheterna. Nämnden bedrev omfattande förberedelser för att i januari kunna påbörja vaccinering enligt Folkhälsomyndighetens prioriteringsordning. Brukare som bodde på äldreboende, eller tillhörde riskgrupp och hade hemtjänst, var de första att vaccineras. Pandemin ställde nya krav på verksamheten för att skydda brukarna mot smittspridning och genomförde under året besöksrestriktioner, snabbtester och stängning av daglig verksamhet. Trots det ansträngda läget har det genomförts många nya satsningar och samarbeten, inte minst inom den digitala utvecklingen.

Nya verksamheter

För att uppnå ett tydligt ansvar för beställning och uppföljning och säkerställa myndighetsutövningen har uppdragsenheten inrättats. Under våren pågick arbetet med att tydliggöra enhetens ansvar för beställning och uppföljning. För att skapa trygghet och självständighet hos brukarna efter hemgång från sjukvård har verksamheten *Trygg hemgång* startat. Utvärderingen visade att brukarna har varit mycket nöjda med insatsen. Under året har Lackarebäcks äldreboende lagts ut på entreprenad med start den 1 november 2021. Cirka 40 av 110 medarbetare valde att stanna kvar i staden.

Digital utveckling

Satsningarna inom det digitala området har varit många och inom i stort sett alla områden. Satsningarna har bland annat lett till att brukare och deras anhöriga har gjorts mer delaktiga, trygga, aktiva och självständiga samt att införandet av digital fixare visat sig vara mycket uppskattat med ett ökande intresse för tjänsten. Teknikbussen inom daglig verksamhet är ett annat exempel på ett nytt koncept för att nå ut till brukare och göra dem delaktiga i utvecklingen av välfärdsteknik men också att ta reda på brukarnas behov och hur de tänker kring sin insats. Inom äldreomsorgen används smart-tv till olika aktiviteter, exempelvis för allsång och i samarbete med Mölndals bibliotek har verksamheterna lånekort som ger tillgång till tidningar i digitalt format. Även inom hälsofrågor finns digitala stöd såsom säker läkemedelshandling eller konsultation på distans. Verksamheten har även utbildat personal, brukare och volontärer i digitala tekniker.

Satsningar på kompetensutveckling

Under året har verksamheten inventerat befintliga kompetenser och kompetensutvecklingsbehov. Det har lett till omfattande utbildningsinsatser inom identifierade områden. Resultatet har visat sig omedelbart då både chefer och medarbetare har fått fler verktyg att klara sin vardag som direkt påverkar bemötande, kommunikation, förståelse samt hanteringen av brukare och anhöriga. Även delaktigheten har på flera håll upplevts som bättre tack vare olika utbildningsinsatser.

Framåtblick

Befolkningen i Mölndals stad väntas växa och andelen äldre i befolkningen öka, vilket framöver ökar behovet av stöd från vård- och omsorgsnämnden. För att möta ökningen av äldre fortsätter utvecklingen av ett förebyggande arbete, för att möjliggöra ett hälsosamt åldrande och bibehållen självständighet. Bristen på bostäder med särskild service och korttidsplatser för personer med funktionsnedsättning kommer att kvarstå trots att det planeras för ett tillskott. Det råder även stor brist på lokaler inom daglig verksamhet då brukargruppen ökar med cirka 30 nya brukare per år. För att tillgodose behovet av lokaler på sikt ska en befintlig lokal byggas om från grunden samt en nybyggnation göras.

Nämnden står inför tydliga omvärldsförändringar i och med den nationella omställningen till en god och nära vård, som syftar till att vården i högre grad ska organiseras och bedrivas utifrån patientens behov. Detta ställer nya och förändrade krav på myndighetsutövningen vid beslutsfattande.

Det finns stora möjligheter att använda välfärdsteknik för att utveckla verksamheterna och bidra till självständighet och delaktighet för brukare och medborgare. Att utveckla arbetssätt och ställa om till en mer digitaliserad verksamhet kommer att vara viktigt framöver.

En utmaning som verksamheten har arbetat hårt med är att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens. Pandemin har förvärrat situationen och det är svårt att överblicka vilka konsekvenser detta får på personalsituationen.

Volymmått

	2020	Budget 2021	2021
Funktionsstöd			
Bostäder med särskild service, antal årsplatser	273	260 ¹	268
varav i egen regi	237	230	237
varav köpta platser	36	30 ¹	31
Korttidsboende SoL, antal årsplatser	28 ¹	22	24
Daglig verksamhet, antal årsplatser	258 ²	219 ¹	267
Personlig assistans enligt SFB, antal personer i snitt per månad	81	83	79
varav i egen regi	7	8	7
Personlig assistans enligt SFB, antal utförda timmar i egen regi, snitt per månad	5 285	6 100	5 130
Personlig assistans enligt LSS, utförda timmar totalt, snitt per månad	5 731	6 700	5 380
Äldreomsorg			
Äldreboende, egen regi, antal årsplatser	439	439	403
Äldreboende, extern regi, antal årsplatser	67	67	85
Korttidsvård, egen regi, antal årsplatser	24	28	21
Korttidsvård, extern regi, antal årsplatser	0	2 ¹	0
Utskrivningsklara, antal årsplatser	0,7	3	0
Köpt vård äldreomsorg ³ , antal årsplatser	10,9	12	4
Hemtjänsttagare, antal snitt per månad	747	732 ¹	767
Beviljade hemtjänsttimmar, antal snitt per månad	28 794	30 000 ¹	31 579

1) Uppgift justerad mot föregående års budgethandling.

2) På grund av införande av ett nytt verksamhetssystem så är genomsnittet beräknat på perioden september-december 2020.

3) Äldreboende och korttidsvård i extern regi samt hospicevård.

Nämndens målsättning är att ge seniorer i Mölndals stad förutsättningar att bibehålla sin självständighet genom hälsofrämjande insatser.

REVISIONSBERÄTTELSE

Kommunens revisorer granskar verksamheten och prövar om den bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Kommunrevisionen

Revisorerna i Mölnåls stad

2022-03-31

Till
Fullmäktige i Mölnåls stad

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och reglemente för revisorerna. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Ur vår redogörelse av årets granskning vill vi dock särskilt lyfta upp kommunstyrelsens hantering av stadens lokal- och bostadsförsörjning. Revisionens bedömning är att det finns brister i kommunstyrelsens styrning och samordning av såväl lokalförsörjning som bostadsförsörjning. Revisionen ser allvarligt på detta och ser det som väsentligt att åtgärder vidtas för att säkerställa en ändamålsenlig lokal- och bostadsförsörjning.

Kommunrevisionen konstaterar att under 2021 har pandemin fortsatt att skapa utmaningar för kommunen. Kommunsektorn har aldrig tidigare ställts inför situationen att hantera en global pandemi och en händelse som varit så utsträckt i tid. Inom ramen för revisionens basgranskning har vi under året granskat styrelse och nämnders hantering av pandemin. Granskningen visar att kommunen i allt väsentligt hanterat pandemin på ett ändamålsenligt sätt, inte minst vad gäller krisledning, där vi ser positivt på kommunens agerande under pandemin.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Kommunen redovisar ett resultat 265,8 mnkr, exklusive markförsäljning och exploateringsersättning. I likhet med föregående år noterar revisionen att resultatet avviker avsevärt jämfört med tidigare bedömningar i budgetar och ekonomiska rapporter. I budgeterna för 2019 och 2020 budgeterades resultatet för 2021 till +51,3 mnkr respektive +25,4 mnkr. I budgeten för 2021 var det budgeterade resultatet +40,7 mnkr. I ekonomirapporten per oktober 2021 bedömdes

Kommunrevisionen

nämndernas resultat till 34,7 mnkr, jämfört med det faktiska utfallet på 90,7 mnkr, vilket är en skillnad på 56 mnkr.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer, utifrån avrapporteringen i årsredovisningen, att resultatet i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Mölnåls den 31 mars 2022

Claes Olsson

Thomas Svensson

Birgitta Evans

Alexander de la Cuadra

Peter Österberg

Åke Nises

Peter Eckerström

Susann Andersson

Inger Schale

Bilagor:

Redogörelse för revisionen år 2021

Granskningsrapporter tillhörande revision 2021:

Granskning av bokslut per 2021-12-31

Granskning av delårsrapport per 2021-08-31

Löpande granskning av intern kontroll

Basgranskning 2021

Granskning av avfallshantering

Granskning av föreningsbidrag

Granskning av lokalförsörjningsprocessen

Granskning av stadens arbete med bostadsförsörjning

Granskning av styrning avseende LSS-verksamheten

Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete inom förskolan

Uppföljande granskning av familjehem

Lekmannarevision av stadens bolag

Mölnadal stad ligger söder om Göteborg och har en befolkning på nästan 70 000 personer. Befolkningsmässigt är Mölnadal den tredje största kommunen i Västra Götalandsregionen och den 34:e största i landet.

Staden består av storstadsnära tätort men också av vidsträckta naturområden. Gunnebo Slott och Trädgårdar, Mölnadal museum och Kvarnbyn är kulturmiljöer av riksintresse.

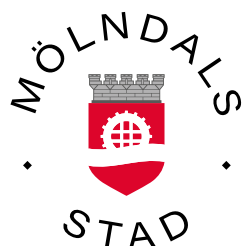
Mölnadal företagsklimat rankas bland de bättre i Sverige. Drygt 43 000 personer är sysselsatta inom stadens gränser varav ungefär 4 900 är anställda av Mölnadal stad.

Under 2021 producerade staden kommunala tjänster för 5,0 miljarder kronor. Det ekonomiska resultatet blev 620 miljoner kronor. Stadens tillgångar motsvarade vid årsskiftet 7,3 miljarder kronor.

Mölnadal stad bedriver också verksamhet i bolagsform. Här dominerar distribution av el och fjärrvärme genom koncernen Mölnadal Energi samt produktion och förvaltning av bostäder genom Mölnadal bostäder AB och Förbo AB. Totala intäkter för staden inklusive bolagen uppgick till 2 999 miljoner kronor och resultatet till 712 miljoner kronor.

År 2021 betalade Mölnadalborna 31,99 kronor per intjänad hundralapp i kommunal skatt, varav 20,51 kronor går till Mölnadal stad och 11,48 kronor går till Västra Götalandsregionen. För år 2022 har både Mölnadal stad och regionen beslutat om oförändrad skattesats.

Av 100 kronor i kommunalskatt gick 46 kronor till skola, 37 kronor till vård och omsorg, 4 kronor till gator, parker och färdtjänst, 4 kronor till kultur- och fritidsverksamhet och 9 kronor till räddningstjänst, miljö- och hälsoskydd, planverksamhet samt övrigt.

www.molndal.se

kontakt@molndal.se • 031 - 315 10 00